



**Landboupolisbepalings**

## INHOUDSOPGAWE

Afdeling 1:	Gekombineerde boerdery polis	3
Afdeling 2:	Definisies en verduidelikings vir die interpretasie van die polis	4
Afdeling 3:	Geldende klousules	5
Afdeling 4:	Algemene uitsonderings, voorwaardes en bepalings van die polis	6
Afdeling 5:	Ombudsman	15
Afdeling 6:	Brand	15
Afdeling 7:	Geboue omvattend	26
Afdeling 8:	Kantoorinhoud	36
Afdeling 9:	Sake onderbreking	42
Afdeling 10:	Inbraak	52
Afdeling 11:	Geld	51
Afdeling 12:	Glas	59
Afdeling 13:	Getrouheidswaarborg	61
Afdeling 14:	Goedere in transit	67
Afdeling 15:	Enkelrit transit algemeen	71
Afdeling 16:	Sake alle risiko	77
Afdeling 17:	Toevalligeskade	71
Afdeling 18:	Gemeenregtelike aanspreeklikheid (eise ingestel grondslag)	74
Afdeling 19:	Sambreel aanspreeklikheid	96
Afdeling 20:	Aangegewe voordele	104
Afdeling 21:	Groep persoonlike ongevalle	109
Afdeling 22:	Motorvoertuie	114
Afdeling 23:	Masjinerie breekskade	129
Afdeling 24:	Verlies van winste volgende masjinerie breekskade	131
Afdeling 25:	Verslegting van voorraad volgende masjinerie breekskade	140
Afdeling 26:	Elektroniese toerusting	143
Afdeling 27:	Huiseienaars	150
Afdeling 28:	Huisinhoud	159
Afdeling 29:	Persoonlike alle risiko	168
Afdeling 30:	Watervaartuie	171
Afdeling 31:	Persoonlike regs aanspreeklikheid	182
Afdeling 32:	Uitgebreide persoonlike regs aanspreeklikheid	184
Afdeling 33:	Kudde, stamboekdiere en wild	185
Afdeling 34:	Enkelrit transit kudde, stamboekdiere en wild	195
Afdeling 35:	Besproeiingstelsels op wiele en spilpunte	199

## AFEDLING 1: GEKOMBINEERDE BOERDERY POLIS

### 1. Gekombineerde boerdery poliskontrak

Hierdie polis is 'n versekeringskontrak tussen die Versekerde en Renasa Insurance Company Limited (ook verwys na in hierdie kontrak as die Maatskappy). Die Maatskappy sal alle geldige eise betaal indien die Versekerde aan die bepalings en voorwaardes van hierdie polis voldoen.

Daar is gebeurtenisse en eiendom wat nie gedek word nie of moontlike beperkings wat gestel word op die bedrae wat betaal word.

### 2. Inligting wat gebruik word om hierdie kontrak op te stel

Bestaan uit die Polisvoorwaardes en Bepalings, Polisskedule en die Inligting van die Versekerde volgens die aansoek. Die inligting vervat in hierdie dokumente vorm die gehele kontrak tussen die Versekerde en die Maatskappy. Slegs die beloftes en verklarings vervat in hierdie dokumente vorm die poliskontrak.

Die beloftes of verklarings mag deur die Versekerde of die Maatskappy gemaak word.

### 3. Die polis bepalings en voorwaardes (hierdie dokument)

Besonderhede van die regte en pligte van die Versekerde, sowel as die regte en pligte van die Maatskappy, hoe om te eis en al die gebeurtenisse en items wat gedek is of nie gedek word nie, is ingesluit in hierdie dokument.

### 4. Die polisskedule

Die polisskedule bevat die inligting wat van toepassing is op die Versekerde. Dit sluit die tipe dekking in wat die Versekerde gekies het, die bedrae waarvoor die Versekerde gedek word, die premies wat die Versekerde moet betaal en die eerste bedrae wat deur die Versekerde betaal moet word in die geval van 'n eis. Dit bevat ook besonderhede van die uitbreidings wat op elke afdeling van toepassing is, en die limiete daarvan, asook enige spesifieke voorwaardes of vereistes

wat deur die Maatskappy gestel is en wat nie in die polisdokument vervat is nie. As daar veranderinge aangebring word aan die dekking van die Versekerde, word dit uiteengesit op 'n bygewerkte polisskedule wat aan die Versekerde gestuur sal word.

### 5. Die versekerde se aansoek inligting

Dit is die inligting wat deur die Versekerde aan die Maatskappy verskaf word met die Versekerde se versoek om dekking, wat gebruik word om die premies te bereken wat gehef moet word, asook enige spesifieke vereistes of voorwaardes rakende die verskaffing van dekking deur die Maatskappy. (Byvoorbeeld: die vereiste vir ekstra sekuriteit teen weerlig skade op 'n gebou of die inhoud, of 'n alarmstelsel ten opsigte van diefstal van die versekerde eiendom of 'n satellietopspringstoestel wat in 'n motor voertuig geïnstalleer moet word)

## AFDELING 2: DEFINISIES EN VERDUIDELIKINGS VIR DIE INTERPRETASIE VAN DIE POLIS

### DEFINISIES

Die woorde wat links in die kursief aangedui word, se betekenis word aan die regterkant van die word gegee. Daar is ook definisies in elke afdeling wat spesifiek tot die tipe dekking is.

#### **Versekerde:**

Versekerde of sy / haar gade en onmiddellike familie van die Versekerde of sy / haar gade wat by die Versekerde woon wat op die skedule of in hierdie polis genoem word as "Die Versekerde" ten opsigte van die persoonlike afdelings van hierdie polis. (Eggenoot) is 'n persoon wat 'n medgesel van die Versekerde is in enige huwelik, burgerlike unie of gewoonte-unie wat deur die Suid-Afrikaanse reg erken word, of wat in 'n verhouding leef wat bedoel is om permanent te wees.

#### **Versekerde:**

Die persoon of persone, maatskappy of groep van ondernemings of entiteite wat op die skedule of in hierdie polis genoem word as "Die Versekerde" ten opsigte van die Boerdery-afdelings van die polis.

#### **Versekeraar/Maatskappy:**

Renasa Insurance Company Limited (ook verwys na "die Versekeraar" in hierdie kontrak).

Versekerde bedrag, aanspreeklikheidspersoon of maksimum dekking:

Die bedrag wat in die polis of op die skedule aangedui word as die hoogste bedrag wat uitbetaal sal word in geval van 'n geldige eis.

#### **Ongeluk of toevallig:**

'n Onbeplande en toevallige gebeurtenis wat veroorsaak word deur eksterne, sigbare en gewelddadige middele wat skade, verlies of dood kan veroorsaak.

#### **Tydperk van dekking:**

Die dae waarvoor dekking verskaf word soos aangedui op die skedule.

#### **Aanvangsdatum:**

Die dag waarop die polis of spesifieke dekking vir die eerste keer 'n aanvang neem soos aangedui op die polisskedule.

#### **Verjaarsdagdatum:**

Die datum 12 maande na die aanvangsdatum van die polis, tensy anders vermeld in die skedule.

#### **Bybetaling of eerste bedrag betaalbaar:**

Die bedrag wat op die skedule aangetoon word wat die Versekerde voor verantwoordelike is om te betaal ten opsigte van enige eis.

#### **Derde party:**

Einge ander persoon as die Versekerde (soos hierbo omskryf)

#### **Waarborg:**

Waarborg feite of voorwaardes waarop vertrou kan word as die waarheid.

#### **Gebied:**

Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Zambië, Malawi en Mosambiek.

#### **Gevolglieke verlies:**

Verlies of skade wat ontstaan as gevolg van 'n bedekte gebeurtenis. Daad van geweld: Moord, aanranding, roof, verkragting, kaping, gewapendeaanhouding, gewelddadige diefstal of poging tot diefstal.

#### **SASRIA SOC Ltd:**

Spesiale risiko-versekeringsmaatskappy wat deur die Suid-Afrikaanse regering in gestel is om verlies of skade aan eiendom weens onluste, stakings, openbare wanorde, arbeidsstoornisse, siviele aksie, uitsluitings of soortgelyke gebeure wat slegs in Suid-Afrika voorkom, te dek.

## AFDELING 3: GELDENDE KLOUSULE

Teen die betaling van die premie deur of namens die Versekerde, onderneem Renasa Insurance Company Limited FSP no. 15481 (hierna die Maatskappy genoem) om die Versekerde skadeloos te stel of te vergoed deur betaling of, na keuse van die Maatskappy, deur vervanging, inbesitstelling of herstel ten opsigte van die Omskrewe Gebeurtenisse wat plaasvind gedurende die versekeringstydperk en soos andersins bepaal kragtens die Afdelings hierin tot hoogs- tens die versekerde bedrae, skadeloosstellings- en vergoedingsperke en ander gespesifiseerde bedrae.

Indien meer as een Versekeringsmaatskappy of Versekeraar aan hierdie versekering deelneem, word die woord "Maatskappy" na "Versekerars" gewysig, waar dit ook al in hierdie Polis voorkom. In hierdie geval is die persentasie aandeel van elke Versekeraar soos in die Bylae van hierdie Polis vermeld en die aanspreeklikheid van elke sodanige Versekeraar afsonderlik beperk tot die persentasie aandeel wat teenoor sy naam aangetoon is.

Enige aansoek en verklaring wat deur of ten behoeve van die Versekerde gedoen is, is die grondslag van en maak deel uit van hierdie Polis.

Die Algemene Uitsonderings en Algemene Voorwaardes is in alle opsigte van toepassing op die versekering deur hierdie Polis verskaf behalwe vir soveel hulle deur enige Spesifieke Uitsonderings, Spesifieke Voorwaardes en Spesiale Bepalings in enige Afdeling of die Bylaes gewysig mag word. Hierdie versekering- kontrak is onderworpe aan die voorwaarde dat, en sal slegs van krag word nadat, betaling van die premie deur die Versekerde gemaak en dit deur of namens die Maatskappy ontvang is.

Premie is betaalbaar voor of op die aanvangs- of hernuwingsdatum, na gelang van die geval. Die Maatskappy is nie verplig om enige premie wat na sodanige datum aan sigself of enige tussenganger aangebied word, te aanvaar nie. Die Maatskappy mag egter op voorwaardes soos in sy absolute diskresie bepaal, sodanige premie aanvaar.

Hierdie Polis die Bylaes en enige Endossemente daartoe moet as een kontrak saamgelees word en enige woord of uitdrukking waaraan 'n besondere betekenis in enige deel daarvan geheg is, het sodanige betekenis waar dit ook al voorkom.

Onderhewig aan die bepalinge van Artikel 55 van die Wet op Korttermynversekering Nr. 53 van 1998 (soos gewysig).

## AFDELING 4: ALGEMENE VOORWAARDES, UITSONDERINGS EN BEPALINGS VAN DIE POLIS

### ALGEMENE VOORWAARDES

Onderhewig aan die bepalinge van Artikel 55 van die Wet op Korttermynversekering Nr. 53 van 1998 (soos gewysig).

#### 1. Wanvoorstelling, wanbeskrywing en nie-openbaarmaking

Wanvoorstelling, wanbeskrywing of nie-openbaarmaking van enige wesentliche besonderhede sal, na gelang van die geval, die besondere item, Afdeling of Onderafdeling van die Polis ongeldig maak, wat deur sodanige wanvoorstelling, wanbeskrywing of nie-openbaarmaking geraak word.

#### 2. Kennisgewing van veranderings

Die Versekerde moet die Maatskappy onmiddellik skriftelik in kennis stel van alle veranderings in die risiko en wisselings in versekerde bedrae en enige ander veranderings en die Maatskappy se erkenning van sodanige kennisgewing en bevestiging van dekking kragtens hierdie Polis verkry.

#### 3. Regstelling van premie

Indien die premie vir enige Afdeling van hierdie Polis bereken is op ramings deur die Versekerde verskaf, moet die Versekerde 'n noukeurige rekord hou wat alle besonderhede bevat wat daarop betrekking het en moet te alle tye die Maatskappy toelaat om sodanige rekord te inspekteer.

Die Versekerde moet na die verstryking van elke versekeringstermyn sodanige inligting en besonderhede aan die Maatskappy verstrek as wat die Maatskappy mag verlang. Die premie vir sodanige tydperk sal dan aangesuiwer word en die verskil deur, of aan, die Versekerde betaal word, wat die geval ook al mag wees (onderworpe aan enige ooreengekome minimum premie).

#### 4. Voorkoming van verlies

Die Versekerde moet alle redelike stappe doen en voorsorgmaatreëls tref om ongevallen en verliese te voorkom.

#### 5. Ander versekering

Indien daar ten tye van enige gebeurtenis wat lei tot 'n eis ingevolge hierdie Polis versekering by enige ander versekeraars bestaan wat die Versekerde teen die omskrewe gebeurtenisse dek is die Maatskappy slegs aanspreeklik vir die vergoeding van die eweredige deel van die bedrag wat betaalbaar is deur of aan die Versekerde ten opsigte van sodanige gebeurtenis. Indien enige sodanige ander versekering onderworpe is aan enige eweredigheidsvoorwaarde is hierdie Polis, indien dit nog nie aan enige eweredigheidsvoorwaarde onderworpe is nie, op dieselfde manier aan eweredigheid onderworpe.

#### 6. Verandering van belang

Hierdie Polis is nietig ten opsigte van enige item hiervan met betrekking waartoe daar enige verandering na die aanvang van hierdie versekering is waardeur die Versekerde se belang beëindig word, behalwe deur testament of regsverwering, tensy skriftelike kennis so gou as moontlik na sodanige verandering aan die Maatskappy gegee is en 'n bykomende premie betaal is, indien verlang.

#### 7. Eise

##### a. Kennisgewing

Die Versekerde moet by die plaasvind van enige gebeurtenis wat waarskynlik tot 'n eis ingevolge hierdie Polis aanleiding sal gee, so gou doenlik die Maatskappy daarvan in kennis stel, maar nie later as 30 (dertig) dae na die plaasvind van die gebeurtenis nie en moet op sy eie koste so gou doenlik na die gebeurtenis of binne sodanige verdere tydperk as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat 'n skriftelike eis by die Maatskappy indien en sodanige besonderhede en bewyse as wat die Maatskappy redelikerwys mag verlang, verstrek.

##### b. Wederregtelike gebruik, diefstal, verlies of kwaadwillige saakbeskdiging

In die geval van enige eis waarby wederregtelike gebruik van 'n motorvoertuig of enige diefstal of verlies of kwaadwillige saakbeskdiging betrokke is, moet die Versekerde of die persoon in wie se beheer of onder wie se bewaring sodanige artikel is die gebeurtenis onmiddellik by die Polisie in die gebied waar die verlies plaasgevind het, aanmeld en alle moontlike stappe doen om die skuldige party op te spoor en die gesteelde of verlore eiendom terug te kry.

### c. Beserings

Ten opsigte van enige eis vir persoonlike besering ingevolge hierdie Polis waar sodanige dekking verleen word, moet alle sertifisering, inligting of bewyse deur die Maatskappy verlang, op koste van die Versekerde gelewer word, en 'n beseerde persoon moet homself so dikwels as wat die Maatskappy mag vereis aan mediese ondersoek op koste van die Maatskappy onderwerp. Die Maatskappy is in die geval van dood geregtig om 'n nadoodse ondersoek te laat uitvoer.

### d. Regsprosesse

Die Versekerde moet die Maatskappy onmiddellik in kennis stel van enige hangende geding of geregtelike doodsondersoek en moet aan die Maatskappy elke brief, eis, bevelskrif, strafregtelike en/of siviele dagvaarding en/of proses stuur wat hy ontvang en moet alle nodige inligting verstrek en bystand verleen om die Maatskappy in staat te stel om enige eis te skik of te betwis of om geregtelike stappe te neem.

### e. Geen erkenning

Die Versekerde sal geen koste (behalwe soos spesifiek in hierdie Polis voorsiening voor gemaak) aangaan om enige skade te vergoed sonder die skriftelike toestemming van die Maatskappy nie en mag nie oor enige eis onderhandel of dit betaal, skik, erken of van die hand wys of aanspreeklikheid aanvaar sonder sodanige toestemming nie en mag onder geen omstandighede hoegenaamd toestem tot die Jurisdiksie van enige hof sonder vooraf skriftelike toestemming van die Maatskappy nie.

### f. Verjaring

- i. Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir enige verlies of skade (behalwe vir 'n eis onder die Sake Onderbreking, Eerlikheidswaarborg, Persoonlike Ongevalle, Aangegewe Voordele of Groep Persoonlike Ongevalle Afdelings of die Persoonlike Ongevalle (Aanranding) Uitbreiding onder die Geld Afdeling indien van toepassing) na die verstryking van 24 (vier en twintig) maande na die plaasvind van sodanige verlies of skade, tensy die eis die onderwerp van 'n hangende hofgeding of arbitrasie is, of tensy die eis ten opsigte van die Versekerde se regsanspreeklikheid teenoor 'n derdeparty is.
- ii. Ingeval die Maatskappy aanspreeklikheid ten opsigte van enige eis ontken en 'n Dagvaarding nie binne 6 (ses) maande na sodanige ontkenning of in geval arbitrasie ingevolge Algemene Voorwaarde 15 van hierdie Polis plaasvind binne 6 (ses) maande nadat die arbiter of arbiters of eindbeslisser sy of hulle uitspraak gelewer het op die Maatskappy beteken word nie, word alle voordeel ingevolge hierdie Polis ten opsigte van sodanige eis verbeur.

### g. Beperking van aanspreeklikheid

Die Maatskappy is nie aanspreeklik ingevolge meer as een Afdeling van hierdie Polis ten opsigte van aanspreeklikheid, verlies of skade wat voortspruit uit dieselfde gebeurtenis ten opsigte van dieselfde aanspreeklikheid, verlies of skade nie, behalwe waar dekking verleen word vir Persoonlike Ongevalle, Groep Persoonlike Ongevalle en Aangegewe Voordele..

## 8. Eisevoorbereidingskoste

Behoudens die voorwaardes soos vervat in Algemene Voorwaarde 7 sal die Maatskappy aanspreeklik wees vir eisevoorbereidingskoste wat beteken alle redelike koste en uitgawes aangegaan by die verkryging, opstel en/of voorlegging van inligting, bewyse en verklarings soos vereis mag word,

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid nie R25 000 (vyf en twintig duisend rand) of die bedrag wat in die Bylae by elke Afdeling teenoor 'n item vir bykomende eisevoorbereidingskoste vermeld word, welke ook die meeste is, sal oorskry nie.

## 9. Bedrog

Indien enige eis ingevolge hierdie Polis in enige opsig bedrieglik is of indien enige bedrieglike metodes of middele deur die Versekerde of enigiemand wat namens hom optree met sy medewete of toestemming gebruik word om enige voordeel ingevolge hierdie Polis te verkry of indien enige gebeurtenis veroorsaak word deur die opsetlike daad of met die oogluikende toelating van die Versekerde word alle voordele wat deur hierdie Polis verskaf word, verbeur.

## 10. Maatskappy se regte na 'n gebeurtenis

- a. By die plaasvind van enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis ingevolge hierdie Polis ingestel is of ingestel word, mag die Maatskappy en elke persoon wat deur die Maatskappy gemagtig is, sonder om

daardeur enige aanspreeklikheid op te loop en sonder benadeling van die Maatskappy se reg om hom op enige van die voorwaardes van hierdie Polis te beroep:

- i. Enige beskadigde eiendom in besit neem, binnegaan of in besit te hou en op enige redelike manier daarmee handel. Hierdie voorwaarde geld as bewys van magtiging deur die Versekerde aan die Maatskappy om so op te tree. Die Versekerde is nie daarop geregtig om enige eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie, hetsy die Maatskappy dit in besit geneem het of nie;
- ii. Die verdediging of skikking van enige eis in die naam van die Versekerde oorneem en voer en in die naam van die Versekerde tot sy eie voordeel enige eis om skadeloosstelling of skadevergoeding of andersins voer en volle seggenskap hê in die voer van enige geding en in die skikking van enige eis. Geen erkenning, verklaring, aanbod, belofte, betaling of skadeloosstelling mag sonder die skriftelike toestemming van die Maatskappy deur die Versekerde gedoen word nie.

b. Die Versekerde moet, op onkoste van die Maatskappy, alle sodanige dinge doen en toelaat dat dit gedoen word as wat nodig mag wees of redelikerwys deur die Maatskappy vereis kan word ten einde enige regte af te dwing waarop die Maatskappy by skadeloosstelling van die Versekerde gesubrogeer is of sou word, afgesien daarvan of sodanige dinge voor of na sodanige skadeloosstelling vereis word.

c. Ten opsigte van enige Afdeling van hierdie Polis ingevolge waarvan skadeloosstelling verleen word vir aanspreeklikheid teenoor derde partye, mag die Maatskappy by die plaasvind van enige gebeurtenis aan die Versekerde die skadeloosstellingsperk betaal wat ten opsigte van sodanige gebeurtenis verleen word, of enige kleiner bedrag waarvoor die eis of eise wat uit sodanige gebeurtenis voortspruit, geskik kan word en die Maatskappy is daarna nie verder aanspreeklik ten opsigte van sodanige gebeurtenis nie.

#### **11. Herstel van dekking na verlies**

Nie van toepassing nie op Voorraad op 'n verklaringsbasis, Persoonlike Ongevalle, Persoonlike Aanspreeklikheid, Uitgebreide Persoonlike Regsaanspreeklikheid, Motor, Gemeenregtelike Aanspreeklikheid, Aangegewe Voordele, Groep Persoonlike Ongevalle, Motorbote, Seiljagte en Kleinvaartuie, Enkel Transito – Algemeen, Enkel Transito – Lewende-hawe, Stamboekdiere en Wild en Verslegting van Voorraad (Masjinerie Breekskade) Afdelings nog ten opsigte van enige ander Afdeling waar dit vermeld word as nie van toepassing.

As teenprestasie daarvoor dat die versekerde bedrae/perke van aanspreeklikheid, waar van toepassing, nie met die bedrag van enige verlies verminder word nie, moet die Versekerde 'n bykomende premie betaal op die bedrag van die verlies vanaf die datum waarop dit plaasvind of vanaf die datum van herstel of vervanging (wat ook al die laatste is) tot die verstryking van die versekeringstydperk.

#### **12. Nie-nakoming van voorwaardes**

Die voorwaardes van die Polis en Afdelings daarvan geld afsonderlik vir elkeen van die risiko's wat verseker word en nie gesamentlik nie, sodat enige nie-nakoming die Afdeling ongeldig sal maak slegs ten opsigte van die risiko waarop die nie-nakoming van toepassing is.

#### **13. Regte van die Versekerde**

Tensy anders deur endossement ooreengekom, verleen geen bepaling in hierdie Polis enige regte teen die Maatskappy aan enige ander persoon as die Versekerde nie. Verder word die Maatskappy nie gebind deur enige oordrag van die Versekerde se belang behalwe deur dood of kragtens regswerking nie tensy die Maatskappy deur endossement verklaar dat die versekering voortduur.

Die uitbreiding van die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van die eiendom van enige ander persoon as die Versekerde verleen aan die persoon geen reg om te eis nie, want die bedoeling is dat die Versekerde in alle gevalle namens en ten behoeve van die persoon moet eis en die kwitansie van die Versekerde onthef die Maatskappy geheel en al van aanspreeklikheid.

#### **14. Kansellasie**

Hierdie Polis of enige Afdeling mag te enige tyd deur die Maatskappy of die Versekerde gekanselleer word, Met dien verstande dat:

- a. In geval van die Maatskappy, 30 (dertig) dae skriftelik kennis van kansellasie gegee word aan sy/haar/hulle jongs bekende adres;
- b. In geval van die Versekerde, onmiddellik skriftelike kennis van kansellasie gegee kan word; en indien die



premie betaal word met 'n frekwensie van meer as een maal per jaar sal die Maatskappy by kansellasië alle sodanige premies wat betaal is, behou. Indien die premie egter jaarliks betaal word, sal die Maatskappy by die uitoefening van sy reg op kansellasië die premie aan die Versekerde terugbetaal min 'n eweredige deel daarvan vir die tydperk wat die versekering van krag was, maar indien die Versekerde kansellasië aanvra sal die Versekerde geregtig wees op 'n terugbetaling van premie min premie bereken teen die Maatskappy se korttermynpremieskaal vir die tydperk wat die versekering van krag was.

## 15. Arbitrasie

Indien enige geskil tussen die Maatskappy en die Versekerde of enige eiser sou ontstaan betreffende die bedrag van enige eis ingevolge hierdie Polis, word sodanige geskil vir arbitrasie verwys ooreenkomstig die statutêre bepalings op daardie tydstip van krag en op sodanige geskil van toepassing, en die maak van enige toekenning is 'n voorwaarde wat enige reg van optrede teen die Maatskappy voorafgaan.

## 16. Premiebetaling meer as eenkeer per jaar

### a. Woordomsrywings

Vir die doeleindes van hierdie Polis beteken die uitdrukkings:

- i. "versekeringstydperk" in die Polis gebesig - daardie tydperk waarvoor die Versekerde die premie wat deur die Maatskappy verlang word vir die versekering ingevolge sodanige Polis aan die Maatskappy betaal het of onderworpe aan die bepalings van Algemene Voorwaarde 16(c) (Versekeringstydperk) van hierdie Polis, onderneem het om sodanige premie aan die Maatskappy te betaal;
- ii. "termyn van versekering" en "versekeringstermyn" in hierdie Polis gebesig - 'n termyn wat ooreenstem met die tydperk vermeld in die Bylae van hierdie Polis of Afdeling(s) van die Polis waar korttermyndekking van toepassing kan wees teenoor die woorde "versekeringstydperk" en enige een termyn van twaalf opeenvolgende maande opeenvolgend daarna

### b. Premiebetaling

Deur die aanvaarding van hierdie versekering magtig die Versekerde die maatskappy om die bedrag van die premie deur die Maatskappy verlang vir die versekering ingevolge hierdie Polis in ooreenstemming met die "Premiebetalingss frekwensie", soos in die Bylae vermeld op die rekening by die Instansie in die Bylae genoem of, indien die Maatskappy kennis van verwisseling van Instansie ontvang op die rekening by die Instansie waarvan die Maatskappy in kennis gestel is te trek;

Met dien verstande dat:

- i. Alle premies is vooruit betaalbaar  
Maandelikse premie - is betaalbaar per maandelikse debietorder teen u gekose bankrekening. As die debietdatum op 'n naweek of 'n openbare vakansiedag val, debiteer ons u rekening op die volgende werksdag.  
Jaarlikse premie - as die premie jaarliks betaal word, het u die keuse om dit binne 30 dae na die hernuwings /aanvangsdatum in kontant of per EFT te betaal.
- ii. Onbetaalde premie  
Indien u eerste premie na aanvangsdatum (aanvangspremie) nie betaal is nie, sal u dekking verval.  
Indien u die betaling op u debietorder kanselleer of stop, sal u dekking outomaties eindig op die laaste dag van die maand waarvoor die Maatskappy premie ontvang het.  
As u debiet terug gestuur word as gevolg van onvoldoende fondse, kan u 'n gedwonge debiet aanvra vir die uitstaande bedrag, indien die gedwonge debiet onbetaal is, of ons nie 'n versoek vir 'n gedwonge debiet ontvang nie, word die uitstaande premie die volgende maand ingevorder, tesame met die premie vir die nuwe maand. As ons steeds nie hierdie premie kan invorder nie, eindig die dekking op die laaste dag van die maand waarvoor ons die premie ontvang het.

Alhoewel eise geregistreer sal word, word geen eise betaal of oorweeg indien 'n uitstaande premie aan die maatskappy verskuldig is nie.

### c. Versekeringstydperk

Behalwe indien die premie wat deur die Maatskappy verlang word vir een jaar se versekering ingevolge hierdie Polis, jaarliks in een bedrag vooruitbetaal word en/of 'n premie vir enige korttermyn tydperk in terme van 'n spesifieke Afdeling van die Polis betaal word is die versekeringstydperk van hierdie Polis nie 'n termyn van 'n jaar nie maar

sodanige versekeringstydperk sal geag word om te wees 'n termyn wat ooreenstem met die "Premiebetalingsfrekwensie" soos in die Bylae vermeld.

#### **17. Betalings op rekening**

Ten opsigte van enige Afdeling waar bedrae wat van die Maatskappy verhaalbaar is hangende die afhandeling van enige eis verdraag word, sal betalings op rekening na goeddunke van die Maatskappy, indien vereis, aan die Versekerde gedoen word.

#### **18. Beperkings en wysigings**

Beperkings en wysigings ten opsigte van die bedinge, Eerste Bedrag Betaalbaar, bepalinge, voorwaardes, uitsonderings, uitbreidings en premie betaalbaar van hierdie Polis of enige Afdeling daarvan mag te enige tyd deur die Maatskappy gedoen word; Met dien verstande dat: 30 (dertig) dae kennis daarvan skriftelik gegee word aan die Versekerde en Agent/Makelaar by sy/haar/hulle jongsbekende adres.

#### **19. Jurisdiksieklousule**

Die Maatskappy sal nie die Versekerde skadeloos stel nie ten opsigte van:

- a. skadevergoeding ten opsigte van uitsprake gelewer of verkry in die eerste geval anders as in 'n hof met bevoegde jurisdiksie binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland;
- b. regskoste- en uitgawes verhaalbaar deur enige eiser vanaf die Versekerde wat nie voorgeval het en verhaalbaar is in die gebied soos beskryf in 19 (a) hierbo.

#### **20. Kollektiewe versekering**

Indien hierdie versekering 'n kollektiewe versekering is, word Algemene Voorwaarde 7(a) en 7(d) hierbo soos volg gewysig: "die Versekerde moet die Hoofversekeraar namens die Versekerde van sodanige bewyse, inligting en beëdigde verklaring voorsien as wat die Versekerde mag verlang en onmiddellik aan die Hoofversekeraar enige kennisgewing stuur van 'n eis of enige mededeling, lasbrief, dagvaarding of ander geregtelike prosesstuk wat teen die Versekerde uitgereik of begin is in verband met die gebeurtenis wat aanleiding gee tot die eis" en Algemene Voorwaarde 10, word deur die volgende vervang:

"10. Maatskappy se regte na 'n gebeurtenis.

- a. By die plaasvind van enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis ingevolge hierdie Polis ingestel is of ingestel word, mag die Hoofversekeraar en elke persoon wat deur hom gemagtig is, sonder om daardeur enige aanspreeklikheid op te loop en sonder benadeling van die Versekerde se reg om hulle op enige voorwaarde van hierdie Polis te beroep:
  - i. enige beskadigde eiendom in besit neem, binnegaan of in besit te hou en op enige redelike manier daarmee handel. Hierdie Voorwaarde geld as bewys van magtiging deur die Versekerde aan die Hoofversekeraar om namens die Versekerde so op te tree. Die Versekerde is nie daarop geregtig om enige eiendom aan die Versekerde prys te gee nie, hetsy die Hoofversekeraar dit in besit geneem het of nie;
  - ii. die verdediging of skikking van enige eis in die naam van die Versekerde oorneem en voer en in die naam van die Versekerde tot sy eie voordeel enige eis om skadeloosstelling of skadevergoeding of andersins voer en volle seggenskap hê in die voer van enige geding en in die skikking van enige eis. Geen erkenning, verklaring, aanbod, belofte, betaling of skadeloosstelling mag sonder die skriftelike toestemming van die Hoofversekeraar deur die Versekerde gedoen word nie.
- b. Die Versekerde moet, op onkoste van die Versekerde, alle sodanige dinge doen en toelaat dat dit gedoen word as wat nodig mag wees of redelikerwys deur die Versekerde vereis kan word ten einde enige regte af te dwing waarop die Versekerde by skadeloosstelling van die Versekerde gesubrogeer is of sou word, afgesien daarvan of sodanige dinge voor of na sodanige skadeloosstelling vereis word.
- c. Ten opsigte van enige Afdeling van hierdie Polis ingevolge waarvan skadeloosstelling verleen word vir aanspreeklikheid teenoor derde partye, mag die Versekerde in die geval van enige gebeurtenis aan die Versekerde die skadeloosstellingsperk betaal wat ten opsigte van sodanige gebeurtenis verleen word, of enige kleiner bedrag waarvoor die eis of eise wat uit sodanige gebeurtenis voortspruit, geskik kan word, en die Versekerde is daarna nie verder aanspreeklik ten opsigte van sodanige gebeurtenis nie".

## 21. Eerste bedrag betaalbaar

Die bedrag wat betaalbaar is ingevolge hierdie Polis/Afdeling ten opsigte van elke verlies, skade of aanspreeklikheid verminder met die Eerste Bedrag Betaalbaar wat in die Bylae vir die toepaslike omskrewe gebeurtenis aangetoon word.

## 22. Lede

Waar die woord "direkteur" gebruik word, word dit geag "lid" in te sluit indien die Versekerde 'n beslote korporasie is.

## 23. Gedek hou

Indien die Maatskappy 'n risiko gedek hou, sal hy nie 'n eis afwys omrede daar nie op die premie ooreengekom is nie.

## 24. Versekerde bedrae blanko gelaat in die bylae

Indien die versekerde bedrag, skadeloosstellingsperk of vergoeding in 'n Bylae van hierdie Polis:

- a. blanko gelaat word of geen bedrag daarteenoor aangegee word nie;
- b. aangegee word as nul, as nie van toepassing nie, as nie gedek nie of as geen skadeloosstelling verleen nie;

## 25. Sekuriteits firmas

Indien 'n werknemer van 'n sekuriteit firma wat ingevolge 'n kontrak deur die Versekerde in diens geneem is, verlies of skade veroorsaak, stem die Maatskappy in om nie sy verhaalreg teen die gemelde sekuriteit firma uit te oefen nie indien die Versekerde ingevolge die gemelde kontrak nie teen die gemelde sekuriteit firma mag eis nie.

Die Maatskappy sal nie indien 'n geldige eis ingevolge enige Afdeling of Onderafdeling van hierdie Polis ingestel word, as verweer aanvoer dat die Maatskappy se regte benadeel is deur die voorwaardes van enige kontrak wat tussen die Versekerde en enige sekuriteit verskaffer aangegaan is in verband met die beskerming van die versekerde eiendom nie.

## 26. Sekuriteitswagte

Die maatskappy sal die versekerde skadeloos stel vir kostes wat redeliker- en noodsaaklikerwys aangegaan word vir die aanstelling van sekuriteitswagte na verlies of skade veroorsaak deur 'n versekerde gebeurtenis, die dekking sal beperk wees tot R10 000 (tienduisend rand) per gebeurtenis.

Die voorwaarde is afsonderlik van toepassing op die volgende afdelings van die polis.

1. Brand;
2. Geboue omvattend;
3. Kantoorinhoud;
4. Diefstal;
5. Glas;
6. Goedere in transito;
7. Enkelrit transito - algemeen;
8. Sake alle risiko;
9. Elektroniese toerusing;
10. Huiseienaars;
11. Huisinhoud;
12. Enkelrit transito - Lewende hawe, stamboekdiere en wild

## ALGEMENE UITSONDERINGS

### 1. Oorlog, oproer en terrorisme

- A. Hierdie Polis dek nie verlies van of skade aan eiendom wat betrekking het op of veroorsaak is deur die volgende nie:
  - i. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking, uitsluiting of openbare onrus of enige daad of handeling wat daarop bereken of gerig is om enige van die voormelde te veroorsaak;
  - ii. Oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede of krygsverrigtinge hetsy oorlog verklaar is al dan nie of burgeroorlog;
  - iii.
    - a. munitery, militêre opstand, militêre of magsoorname, krygswet of 'n staat van beleg of enige ander gebeurtenis of oorsaak wat die afkondiging of handhawing van krygswet of 'n staat van beleg bepaal;
    - b. opstand, rebellie of revolusie;

- iv. Enige optrede (ongeach of dit ten behoeve van enige organisasie, liggaam, persoon of groep persone is) wat daarop bereken of gerig is om enige Staat of Regering of enige provinsiale, plaaslike of stamowerheid met dwang of deur vrees, terrorisme of geweld te beïnvloed of omvêr te werp;
- v. Enige optrede wat daarop bereken of gerig is om verlies of skade te veroorsaak ten einde enige politieke doel, oogmerk of saak te bevorder, of om maatskaplike of ekonomiese verandering teweeg te bring of uit protes teen enige Staat of Regering of enige provinsiale, plaaslike of stamowerheid, of met die doel om vrees by die publiek of enige deel daarvan in te boesem;
- vi. Enige poging tot optrede waarna in klousule (iv) of (v) hierbo verwys word;
- vii. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl op ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in klousule 1(A)(i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) hierbo verwys word.

Indien die Maatskappy beweer dat verlies of skade uit hoofde van klousule 1(A)(i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Uitsondering nie deur hierdie Polis gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

- B. Hierdie Polis dek nie verlies of skade nie wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van enige gebeurtenis waarvoor 'n fonds gestig is ingevolge die Wet op Oorlogskadeversekering en- vergoeding 1976 (Nr. 85 van 1976) of enige soortgelyke Wet wat van krag is in enige van die gebiede waarop hierdie Polis van toepassing is.
- C. Nieteenstaande enige bepaling van hierdie Polis, met inbegrip van enige Uitsluiting, Uitsondering of Uitbreiding of ander bepaling wat nie hierin vervat word nie en wat andersins 'n Algemene Uitsondering tersyde sou stel, dek hierdie Polis nie verlies van of skade aan eiendom of enige uitgawe van enige aard hoegenaamd wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur, ontstaan uit of in verband met enige daad van terrorisme, ongeach enige ander oorsaak of voorval wat tegelykertyd of in enige volgorde bydra tot die verlies, skade of uitgawe. Vir die doeleinde van klousule 1(C) van hierdie Algemene Uitsondering sluit 'n daad van terrorisme in, sonder beperking, die gebruik van geweld of krag of dreigement daartoe, hetsy as 'n daad wat skadelik vir menslike lewe is al dan nie, deur enige persoon of groep persone, hetsy daar alleen opgetree word of in verband met enige organisasie of Regering, of enige ander persoon of groep persone, wat gepleeg word vir politieke, godsdienstige, persoonlike of ideologiese redes of doeleindes, met inbegrip van enige daad wat gepleeg word met die bedoeling om enige Regering te beïnvloed.

## 2. Kern Verliese

Behalwe wat die Afdelings Persoonlike Ongevalle, Eerlikheidwaarborg, Aangegewe Voordele en Groep Persoonlike Ongevalle betref dek hierdie Polis nie enige regs aanspreeklikheid, verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of waartoe bygedra word deur of wat voortspruit uit:

- a. Ionisasie, uitstralings of kontaminasie deur radioaktiwiteit wat afkomstig is van enige kernbrandstof of van enige kernafval weens die verbranding of gebruik van kernbrandstof;
- b. Kernmateriaal, kernsplyting of- samesmelting, kern uitstraling;
- c. Kern plofstowwe of enige kernwapen;
- d. Kernafval in watter vorm hoegenaamd; ongeach enige ander oorsaak of gebeurtenis wat gelyktydig of in enige ander volgorde tot die verlies bydra. Slegs vir die doeleindes van hierdie Uitsondering sluit verbranding enige selfonderhoudende proses van kernsplyting in.

## 3. Asbes Uitsluiting

Hierdie Endossement is van toepassing op die Afdelings Gemeenregtelike Aanspreeklikheid, Werkgewersaanspreeklikheid en Onderafdeling D (Aanspreeklikheid) van die Afdeling Geboue Omvattend asook Uitgebreide Persoonlike Regsaanspreeklikheid Afdeling van die Polis.

Nieteenstaande enige bepaling van hierdie Polis, met inbegrip van enige Uitsluiting, Uitsondering of Uitbreiding of ander bepaling wat andersins 'n Algemene Uitsondering tersyde sou stel, dek hierdie Polis nie enige regs aanspreeklikheid, verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur, voortspruit uit, ontstaan uit of as gevolg van die gevaarlike aard van asbes in watter vorm of hoeveelheid hoegenaamd of wat op enige wyse daarmee verband hou, of in die mate waartoe dit daartoe bydra nie.

#### 4. Rekenaarverliese

Algemene Uitsondering van toepassing op alle Afdelings van hierdie Polis wat skade aan eiendom of die gevolge van skade aan eiendom of enige aanspreeklikheid verseker. Nieteenstaande enige bepaling van hierdie Polis, met inbegrip van enige Uitsluiting, Uitsondering of Uitbreiding of ander bepaling wat nie hierby ingesluit is nie wat andersins 'n Algemene Uitsondering ter syde sou stel, dek hierdie Polis nie:

- a. Verlies of vernietiging van of skade aan enige eiendom hoegenaamd, insluitende 'n rekenaar of enige verlies of uitgawe hoegenaamd voortspuitend uit of as gevolg daarvan;
- b. Enige regs aanspreeklikheid hoegenaamd;
- c. Enige gevolglike verlies;

Regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of waartoe bygedra word deur of wat bestaan of voortspruit uit die onvermoë of onklaarraking van enige rekenaar, hetsy korrek of enigsins:

- i. Om enige datum as die korrekte of ware kalenderdatum te behandel of om op korrekte of toepaslike wyse enige data of inligting te herken, te manipuleer, te interpreteer, te verwerk, te berg of te ontvang of om daarop te reageer, of om enige opdrag of instruksie uit te voer, met betrekking tot of in verband met enige sodanige datum nie; of
- ii. Om enige data vas te lê, te stoor of op korrekte wyse te verwerk as gevolg van die uitvoer van enige opdrag wat in enige rekenaar geprogrammeer is, synde 'n opdrag wat die verlies van data of die onvermoë om sodanige data op of na enige datum vas te vang, te bewaar, te behou of op korrekte wyse te verwerk veroorsaak nie; of
- iii. Om enige inligting of kode vas te lê, te stoor, te behou of te verwerk vanweë programfoute, foutiewe invoer of die onopsetlike kansellering of bederwing van data en/of programmering; of
- iv. Om enige data vas te lê, te stoor, te behou of te verwerk as gevolg van die handeling van enige rekenaarvirus of ander bederwende, skadelike of andersins ongemaagtigde kode of instruksie met inbegrip van enige Trojaanse perd, tyd- of logikabom of wurm of ander vernietigende of ontwrigtende kode, media of program of versteuring.

'n Rekenaar sluit in enige rekenaar, data verwerkingstoerusting, mikroskopiese, geïntegreerde stroombaan of soortgelyke toestel in rekenaar- of nie-rekenaartoerusting of enige rekenaaragteware, -gereedskap, -bedryfstelsel of enige rekenaarhardeware of perifere toerusting en die inligting en data wat elektronies of andersins in of op enige van bogenoemde bewaar word, hetsy die eiendom van die Versekerde al dan nie.

#### Spesiale Uitbreiding tot bogemelde Rekenaarverliese Algemene Uitsondering 4

A. Verlies of vernietiging van of skade aan die versekerde eiendom deur brand, ontploffing, weerlig, aardbewing of enige van die ingeslote spesiale gevare waarna hieronder verwys word of waarvoor die Afdelings Persoonlike Ongevalle, Glas, Werkgewersaanspreeklikheid, Aangegewe Voordele, Groep Persoonlike Ongevalle, Motor of Motorbote, Seiljagte en Kleinvaartuie skadeloosstelling verleen, word nie deur hierdie Algemene Uitsondering uitgesluit nie. Die enigste spesiale gevare wat vir die doeleindes van hierdie Spesiale Uitbreiding ingesluit word, is skade wat veroorsaak word deur:

1. Storm, wind, water, hael of sneeu met uitsluiting van skade aan eiendom:
  - a. Wat voortspruit uit enige prosesse wat dit ondergaan en wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;
  - b. Wat veroorsaak word deur 'n vloedgolf wat ontstaan as gevolg van 'n aardbewing of vulkaniese uitbarsting;
  - c. In die ondergrondse werkverrigtinge van enige myn;
  - d. In die ope lug behalwe geboue, strukture en toerusting wat ontwerp is om in die ope lug te wees of te werk;
  - e. In enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie, tensy dit so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker word;
  - f. Wat keermure is, tensy dit so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker word;
2. Lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word;
3. Botsing deur diere, bome, antennes, satellietkottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietkottels, voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.

B. Die bogemelde Algemene Uitsondering 4 is ook nie van toepassing op gevolglike verlies soos verseker deur enige Sake Onderbreking skadeloosstelling van hierdie Polis nie tot die mate wat sodanige gevolglike verlies voortspruit uit skade aan die versekerde eiendom deur die gevare waarna in Spesiale Uitbreiding (A) hierbo verwys word.

C. Hierdie Spesiale Uitbreiding verseker nie enige verlies, vernietiging of gevolglike verlies indien dit nie in die afwesigheid van hierdie Rekenaarverliese Algemene Uitsondering en hierdie Spesiale Uitbreiding daartoe verseker sou gewees het nie.

D. Hierdie Spesiale Uitbreiding is nie van toepassing op enige Gemeenregtelike Aanspreeklikheid skadeloosstelling nie.

## 5. Coronavirus of Coronavirus siekte

"Hierdie polis dek nie enige verlies wat direk of indirek veroorsaak word deur, gebeur deur, as gevolg van of die gevolg van, in verband met of wat bygedra word deur;

1. Enige Coronavirus of Coronavirus siekte insluitend maar nie beperk nie tot SARS-CoV2 / COVID-19, voëlgriep, ernstige akute respiratoriese sindroom Coronavirus (SARS-CoV).
2. Enige mutasie of variasie van 1. hierbo.
3. Enige aansteeklike epidemie / pandemie (indien dit deur die toepaslike nasionale of internasionale instansie /agentskap geklassifiseer word) wat lei tot:
  - a. Die instelling van kwarantyn of beperking in beweging van mense of diere deur die nasionale of internasionale instansie of agentskap; en / of
  - b. Enige reisadvies of waarskuwing wat deur 'n nasionale of internasionale instansie of agentskap uitgereik word.
4. Wat spruit uit enige vrees of bedreiging (hetsy werklik of waargeneem) van bogenoemde.
5. Enige stappe wat geneem word om bogenoemde uitbraak te beheer, te voorkom, te onderdruk of enige ander toepaslike wyse.

Indien die Maatskappy beweer dat verlies weens hierdie uitsluiting nie.

## 6. Uitsluiting van Elektrisiteitsnetwerkonderbreking

Ongeag enige bepaling van enige afdeling van hierdie Polis, insluitend enige Uitsluiting, Voorwaarde, Uitsondering, Versekerde Risiko, Uitbreiding of enige ander bepaling wat nie hierin genoem word nie, dek hierdie Polis geen verlies, skade (fisies of finansieel), koste of uitgawe van enige aard hoegenaamd, wettige aanspreeklikheid of enige gevolglike verlies wat direk of indirek veroorsaak word deur, toeskryfbaar aan, voortspruit uit, voortvloei uit, volg op, of op enige wyse in verband staan met enige Elektrisiteitsnetwerkonderbreking (soos hieronder gedefinieer).

Elektrisiteitsnetwerkonderbreking is 'n onderbreking of opskorting van elektrisiteitsvoorsiening, op enige wyse, van enige bron, en vir enige rede (insluitend skade en enige onvermoë en/of versuim aan die kant van die verskaffer) wat 'n hele munisipaliteit (insluitend plaaslike, distrik-, streeks- of enige ander vlak wat deur wetgewing geskep is) of provinsie of die land op byna dieselfde tyd affekteer, insluitend enige onderbreking, kragstoot of opskorting by die herverbinding of herstel van elektrisiteitsvoorsiening.

Hierdie uitsluiting geld ook vir gevolglike verliese met betrekking tot enige openbare nutsdienste wat deur Elektrisiteitsnetwerkonderbreking geraak word, insluitend, maar nie beperk tot, die onderbreking van water-, telekommunikasie- en rioolstelsels, sowel as die agteruitgang van voorraad, voedsel of ander items.

Hierdie uitsluiting is nie van toepassing op Beurtkrag (hieronder gedefinieer) wat steeds gedek word, onderhewig aan die oorblywende bepalinge en voorwaardes in die polis.

Beurtkrag is die doelbewuste, totale of gedeeltelike onthouding van elektrisiteitsvoorsiening (van enige bron) deur enige ander party as die versekerde, geïmplementeer in fases wat nie 'n munisipaliteit (insluitend plaaslike, distrik-, streeks- of enige ander vlak wat deur wetgewing geskep is) of provinsie of die land op byna dieselfde tyd affekteer nie.

## AFDELING 5: OMBUDSMAN

Slegs van toepassing op versekering van 'n Persoonlike aard soos hierin vervat. Die Maatskappy onderneem om alle eise deur hierdie Polis gedek eerlik, regverdig en stiptelik te skik.

As u enigsins rede het om te glo dat die Maatskappy dit nie gedoen het nie en u 'n klagte wil indien, moet u asseblief in die eerste plek met u Agent/Makelaar skakel of as u nie 'n professionele raadgewer het nie met u Versekeraar soos in die Bylae vermeld se verteenwoordiger. Hy/sy sal gereed wees om u met u probleme te help. In die onwaarskynlike geval dat u nog nie tevrede is nie het u die reg om u op die Ombudsman te beroep. Hoewel sy bevindings nie bindend is op versekeraars nie gee die Maatskappy u graag die versekering dat die Maatskappy by enige besluit van die Ombudsman sal berus.

## AFDELING 6: BRAND

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien die eiendom van die Versekerde of eiendom deur die Versekerde in trust gehou of waarvoor die Versekerde verantwoordelik is, insluitende verbouings deur die Versekerde as huurder aan die geboue en strukture soos omskryf in die Bylae of enige gedeelte daarvan, beskadig of vernietig word sal die Maatskappy aan die Versekerde die waarde van die eiendom ten tye van die plaasvind van die vernietiging daarvan of die bedrag van sodanige skade betaal of na die Maatskappy se keuse sodanige eiendom of enige deel daarvan herstel of vervang tot maksimum die versekerde bedrag vermeld in die bylae volgende enige van die onder genoemde gevare:

#### 1. Brand,

#### 2. Weerlig of Donderslag,

#### 3. Ontploffing,

#### 4. Aardbewing

Die Afdeling is uitgebrei om verlies of skade veroorsaak deur aardbewing in te sluit maar met die uitsluiting van verlies of skade aan eiendom as gevolg van die ondergrondse werkverrigting van enige myn.

#### 5. Spesiale Gevare

Die Afdeling is uitgebrei om verlies of beskadiging van die eiendom soos omskryf in die bylae in te sluit veroorsaak regstreeks deur die volgende:

##### 5.1 Storm, wind, water, hael of sneeu uitsluitend vernietiging of beskadiging van eiendom:

- a. Voortspruitend uit die ondergaan van enige proses wat noodwendig die gebruik of aanwending van water behels;
- b. Veroorsaak deur vloedgolf wat uit aardbewing of vulkaniese uitbarsting ontstaan;
- c. In die ondergrondse werke van enige myn;
- d. In die opelug (behalwe geboue, strukture en toerusting wat ontwerp is om in die opelug te wees of te werk) tensy spesifiek so omskryf en as 'n afsonderlike item verseker word;
- e. In enige struktuur wat nie heeltemal onder dak is nie tensy spesifiek so omskryf en as 'n afsonderlike item verseker word;
- f. Stutmure of keermure;

##### 5.2 Lug vaartuie of ander lug ontwerpe of voorwerpe wat daaruit laat val word;

5.3 Botsing deur diere, bome (behalwe skade veroorsaak deur vallende bome terwyl kontrakteurs besig is met die fel daarvan), antennes, satellietkottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietkottels, voertuie of die vrag op sodanige voertuie.

Spesiale Gevare dek nie die volgende nie:

- a. plastiek- en/of enige ander tonnens;
- b. pluimvee jonger as 6 (ses) weke;
- c. slytasie of geleidelike agteruitgang;
- d. vernietiging of skade veroorsaak of vererger deur:

- i. Lekkasie of afvloeiing uit enige sprinkelaar toestel of storttoestel in die geboue hierkragtens verseker of in geboue wat eiendom bevat wat hierkragtens verseker is;
- ii. Insakking of grondverskuiwing;
- iii. Die Versekerde se versuim om alle redelike voorsorg te tref vir die instandhouding en veiligheid van die versekerde eiendom en om enige skade tot 'n minimum te beperk.

## 6. Kwaadwillige Beskadiging

Hierdie Afdeling is uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige verlies of skade te veroorsaak, behalwe verlies of skade aan:

### 6.1 Roerende eiendom wat:

- a. Gesteel word;
- b. Beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of word;

6.2 Roerende of onroerende eiendom wat deur diewe beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word in- of uitgebreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek;

6.3 Onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel.

- a. Die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
- b. Die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die gemelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Hierdie Uitbreiding dek nie die volgende nie:

- a. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi) of (vii) van hierdie Polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys. Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie Uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van met 30 (dertig) opeenvolgende dae van ongebruik, word die Versekerde 'n mede-versekeraar saam met die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20% (twintig persent) van die eis voor die aftrekking van enige Eerste Bedrag Betaalbaar.

## 7. Spontane Ontbranding

Die Afdeling is uitgebrei om skade deur brand aan die geheel of 'n gedeelte van die versekerde eiendom (ten opsigte waarvan hierdie Uitbreiding van toepassing is) veroorsaak deur die spontane gisting, natuurlike verhitting of selfontbranding daarvan in te sluit.



## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

### Die Afdeling dek nie:

1. Enige verlies of skade as gevolg van strukturele defekte, foutiewe ontwerp, gebrekkige vakmanskap, onderhoud, slytasie en geleidelike agteruitgang en verwering nie;
2. Enige verlies of skade aan besproeiingstelsels op wiele en spilpunte nie;
3. Enige verlies of skade aan:
  - a. Rekenaarstelsel rekords;
  - b. Sekuriteite, obligasies of tjeks;
  - c. Plofstowwe;  
tensy spesifiek vermeld in die bylae as ingesluit;
4. Enige verlies of skade veroorsaak deur of deur middel van of regstreeks of onregstreeks as gevolg van enige van die volgende nie:
  - a. Deurdat dit aan 'n verhittings- of drogingsproses onderworpe is (tensy spesifiek ingesluit);
  - b. Die daade van wettige ingestelde owerhede;
5. Enige verlies van of vrekte van lewendehawe, wild of volstruise nie;
6. Groeiende oeste;
7. Staande of afgekapte bome;
8. Katoen;
9. Groeiende tabak;
10. Inhoud van enige tipe van bedekking wat deel vorm of gebruik word in verband met tonnens.
11. Verlies of skade indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, dan word die versekering ingevolge hierdie polis opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van dekking onder die Afdeling.

## UITBREIDINGS:

### 1. Herbou koste

Koste noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan tot hoogstens 20% (twintig persent) van die versekerde bedrag om die geboue of masjinerie te herstel of te vervang ten opsigte van die volgende as gevolg van verlies of skade deur enige van die versekerde gebeurtenisse veroorsaak:

- a. Gelde van Bourekenaars, Argitekte, Raadgewende Ingenieurs en ander gelde deur die Maatskappy goedgekeur;
- b. Sloping, verwydering van puin (insluitende voorraad puin) of die oprigting van sypad skuttings gedurende herboubedrywighede;
- c. Koste aangegaan ter voldoening aan Bouregulasies uitgevaardig kragtens enige parlamentswet of deur ordonnansie van enige munisipale of ander plaaslike owerheid.

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van hierdie koste hoogstens 20% (twintig persent) van die versekerde bedrag is.

### 2. Aanduiding van eiendom

Ten einde waar dit nodig is te bepaal ingevolge watter kolom enige eiendom verseker is, stem die Versekeraar in om die aanduiding waaronder sodanige eiendom in die Versekerde se boeke ingeskryf is, te aanvaar.

### 3. Vereistes van openbare owerhede (slegs van toepassing op geboue)

Sodanige bykomende herstellkoste of herbouings koste van die beskadigde versekerde eiendom aangegaan alleenlik vanweë die noodsaaklikheid om te voldoen aan bouregulasies of ander regulasies kragtens enige parlamentswet of verordening van enige provinsiale, munisipale of ander plaaslike owerheid;

Met dien verstande dat:

1. Die volgende kostes nie hierby ingesluit is nie:

a. Koste aangegaan om te voldoen aan enige van die voormelde regulasies:

- i. Ten opsigte van skade wat plaasgevind het voordat hierdie Voorwaarde in werking tree;
- ii. Ten opsigte van skade wat nie kragtens hierdie Afdeling verseker is nie;
- iii. Ingevolge waarvan kennis aan die Versekerde gegee was voordat die skade plaas gevind het;
- iv. Ten opsigte van onbeskadigde versekerde eiendom of onbeskadigde gedeeltes van die versekerde eiendom behalwe fundamente (tensy fundamente spesifiek uitgesluit is van hierdie versekering) van die beskadigde gedeelte;

b. Die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die beskadigde versekerde eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan die toestand daarvan toe dit nuut was, indien die noodsaaklikheid om aan enige van die voormelde regulasies te voldoen, nie ontstaan het nie;

c. Die bedrag van enige munisipale of ander belasting, regte, ontwikkelingskoste of ander heffings of aanslag wat uit waardevermeerdering voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die versekerde eiendom of deur die eienaar daarvan weens die voldoening aan enige van die voormelde regulasies;

2. Die herstel- of herbou werk met redelike spoed begin en uitgevoer word en dit mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word (indien bogemelde regulasies dit vereis), onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie Voorwaarde nie daardeur verhoog word nie;

3. Indien die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge enige item van hierdie Afdeling, afgesien van hierdie Voorwaarde, verminder word deur die toepassing van enige van die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie Afdeling, die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie Voorwaarde ten opsigte van enige

sodanige item in dieselfde verhouding verminder word; 4. die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie Afdeling hoogstens die versekerde bedrag soos aangedui in die bylae sal beloop.

#### 4. Hooftoevoer verbindings

Hierdie Afdeling is uitgebrei om toevallige skade aan water-, riool-, gas-, elektrisiteit- en telekommunikasie verbindings, die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy regtens verantwoordelik is, tussen die versekerde eiendom en die hooftoevoer verbindingspunte te dek.

#### 5. Vervangingswaarde

Ingeval die eiendom (behalwe voorraad en motorvoertuie soos omskryf in die Motorafdeling van die Polis) beskadig word, is die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word, die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of aard maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was;

Met dien verstand dat:

a. Die vervangings- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die Versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer moet word, en moet in elk geval binne 12 (twaalf) maande na die vernietiging of beskadiging voltooi moet word of binne sodanige verdere tydperk as wat die Maatskappy (tydens die gemelde 12 (twaalf) maande) skriftelik mag toelaat, anders word geen betaling gedoen bo en behalwe die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;

b. Totdat uitgawe deur die Versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die eiendom die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige betaling bo die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie Voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;

c. Indien, op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as die hele versekerde eiendom beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur 'n Omskrewe Gebeurtenis, die Versekerde geag word sy eie versekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item, indien meer as een, van hierdie Afdeling is afsonderlik aan hierdie bepaling onderworpe;

d. Hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is nie, indien:

- i. Die Versekerde versuim om binne 6 (ses) maande vanaf die datum van skade of sodanige verdere tydperk as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat, die Maatskappy in kennis te stel van sy voorneme om die eiendom te vervang of te herstel;
- ii. Die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel.

#### 6. Tydelike verwydering

Behalwe in die mate waarin dit andersins verseker is, word die versekerde eiendom gedek terwyl dit tydelik na 'n ander plek verskuif word op die perseel wat in die Bylae vermeld word of na enige ander perseel insluitende transito per pad, spoor of binnelandse waterweg op enige plek binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid hoogstens 15% (vyftien persent) is van die versekerde bedrag tensy die doel van sodanige tydelike verwydering die skoonmaak, hernuwings, herstel of 'n soortgelyke proses is;
- b. Die bedrag wat ingevolge hierdie Voorwaarde betaalbaar is, hoogstens die bedrag is wat betaalbaar sou gewees het indien die skade op die deel van die perseel plaasgevind het waarvandaan die eiendom tydelik verwyder is.

#### 7. Kapitaal toevoegings

Dekking kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om in te sluit veranderings, toevoegings en verbeterings (maar nie waardevermeerdering bo die versekerde bedrae nie) aan of tot die geboue en inhoud, behalwe bedryfsvoorraad en materiaal, vir 'n bedrag van hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrae op sodanige geboue en inhoud soos aangedui in die bylae. Met dien verstande dat die Versekerde onderneem om die Maatskappy elke kwartaal van sodanige veranderings, toevoegings en verbeterings in kennis te stel en die toepaslike bykomende premie daarvoor te betaal.

#### 8. Wegdoen met geredde goedere

Sonder om die regte van die Maatskappy te verminder om hom in geval van 'n verlies op die bepalings van Algemene Voorwaarde 10 (a)(i) te beroep, stem die Maatskappy in om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis hierkragtens is sonder die toestemming van die Versekerde te verkoop of andersins daarmee weg te doen nie.

#### 9. Gebou in aanbou

Terwyl die gebou beskryf in die Bylae van hierdie Afdeling in aanbou is of onderhewig is aan bou veranderings en totdat dit finaal voltooi is, word die Omskrewende Gebeurtenis 5 Spesiale Gevare gekanselleer en deur die volgende vervang: "2. Spesiale gevare

Hierdie Afdeling dek verlies of skade aan eiendom omskryf hierin veroorsaak deur:

- a. Storm;
- b. Lug vaartuie, ander lug ontwerpe of voorwerpe wat daarvan val;
- c. Botsing deur diere, bome (behalwe vallende bome terwyl kontrakteurs besig is met die fel daarvan) of voertuie.

Hierdie uitbreiding 2 dek nie verlies of skade:

- a. Veroorsaak deur vloedgolf wat uit aardbewing of vulkaniese uitbarsting ontstaan;
- b. In die ondergrondse werke van enige myn;
- c. In die ope (anders as geboue, strukture en toerusting wat ontwerp is om in die opelug te wees of te werk);
- d. In enige struktuur wat nie heeltemal onder dak is nie;
- e. Aan stutmure of keermure;
- f. Die eerste R250 (twee honderd en vyftig rand) van iedere en elke eis bo en behalwe enige verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar wat van toepassing mag wees;
- g. As gevolg van slytasie of geleidelike agteruitgang;
- h. Veroorsaak of vererger deur:
  - i. lekkasie of afvloeiing van enige sprinkelaar toestel of storttoestel in die geboue hierkragtens verseker of in geboue wat eiendom bevat wat hierkragtens verseker is;
  - ii. Insakking en grondverskuiwing;
- i. Aan diere, bome, antennes, satellietkottels of eiendom in of op voertuie;
- j. As gevolg van botsing met enige versekerde eiendom deur enige dier of voertuig wat behoort aan, onder die

toesig en/of onder die beheer is van enige kontrakteur of subkontrakteur of enige van hulle werknemers terwyl hulle besig is met:

- i. Die bou of voltooiing van die versekerde eiendom;
- ii. Argitektoniese veranderings en/of aanbouings en/of restourasie aan die versekerde eiendom of die voltooiing van sodanige veranderings, aanbouings of restourasies."

#### **10. Verbandnemers klousule**

Die belang van enige verbandnemer in die versekering ingevolge Kolom 1 van die Bylae van hierdie Afdeling word nie benadeel nie deur enige daad of versuim van die verbandgewer sonder die kennis van die verbandnemer. Die verbandnemer moet egter die Maatskappy in kennis stel van sodanige daad of versuim wat hierdie versekering mag benadeel sodra hy daarvan te wete kom en hy is aanspreeklik vir enige bykomende premie betaalbaar vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko (ingevolge hierdie Voorwaarde), deur die Maatskappy aanvaar word.

#### **11. Brandbluskoste**

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

#### **12. Wanbeskrywing en veranderings**

Die versekering kragtens hierdie Afdeling word nie benadeel deur enige verandering of wanbeskrywing van okkupasie hetsy weens die oordrag van prosesse of masjinerie of uit hoofde van strukturele veranderings of herstelwerk aan geboue, masjinerie of installasies nie, mits die Maatskappy so gou as moontlik na so 'n gebeurtenis daarvan in kennis gestel word en die Versekerde, indien nodig, 'n bykomende premie betaal.

#### **13. Huurgeld (indien verseker ingevolge kolom 2)**

Die Maatskappy sal die bedrag van huur ontvangbaar, huur betaalbaar of huurwaarde (na gelang van die geval) hieronder omskryf, betaal ingeval die geboue vermeld in die Bylae onverhuurbaar raak gedurende die daarin neergelegde tydperk as gevolg van skade deur 'n Omskrewe Gebeurtenis.

- a. Huur ontvangbaar: die werklike huur ontvangbaar deur die Versekerde ten tye van die gebeurtenis vir die voornoemde geboue of vir sodanige gedeelte daarvan as wat dan verhuur mag wees.
- b. Huur betaalbaar: die werklike huur betaalbaar deur die Versekerde aan die eienaar of verhuurder van die genoemde geboue.
- c. Huurwaarde: die werklike huurwaarde van die genoemde geboue. Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie Klousule sal in dieselfde verhouding wees as die tussen die versekerde bedrag en die werklike huur ontvangbaar of huur betaalbaar of huurwaarde van die perseel, na gelang van die geval en indien die perseel nie vir die hele tydperk voornoemd onverhuurbaar is nie, is die Maatskappy slegs aanspreeklik om die gedeelte van die bedrag betaalbaar te betaal as wat in dieselfde verhouding is as die tussen die tydperk waartydens die perseel onverhuurbaar is, en die hele tydperk hierbo neergelê, maar die tydperk sal nie die tyd benodig om die perseel tot 'n verhuurbare toestand te herstel, oorskry nie.

#### **14. Alle ander inhoud**

Die uitdrukking "Alle ander inhoud" in hierdie Afdeling gebruik is uitgebrei om in te sluit:

- a. Geld en seëls vir 'n bedrag van hoogstens R5 000 (vyf duisend rand);
- b. Dokumente, manuskripte, besigheidsboeke, planne en ontwerpe, maar alleen vir die waarde van materiale en bedrae wat aan arbeid op die vermelde artikels bestee is en nie vir die waarde van die inligting wat vir die Versekerde daarin bevat is nie;
- c. Patrone, modelle en gietvorms maar alleen vir die waarde van materiale en bedrae wat aan arbeid op die vermelde artikels bestee is;
- d. Persoonlike besittings (insluitende trapfietse) die eiendom van die Versekerde of prinsipale, vennote, direkteure of werknemers van die Versekerde in soverre dit nie andersins verseker is nie, vir 'n bedrag van hoogstens R5 000 (vyf duisend rand) ten opsigte van enige individu.

#### **15. Spoorweg en ander subrogasie**

Die Versekerde word nie benadeel deur die ondertekening van die Transnet se Besteldiensvrywaring insake gevaarlike persele of ander spesiale ooreenkomste met die Transnet- Administrasie betreffende private sylyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame nie.

### 17. Voertuigvrag

Ingeval enige van die Versekerde se voertuie oornag met 'n vrag daarop gelaat word terwyl dit in of op die persele is in die Bylae hiervan beskryf, sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van sodanige vrag in die geval van verlies of beskadiging as gevolg van enige van die gevare waarteen daar kragtens hierdie Afdeling verseker word.

### 18. Werklui

Kontrakteurs mag in of op enige van die geboue hierin beskryf werk sonder benadeling van hierdie versekering.

### 19. Rekenaarstelselrekords

Die versekering van enige item van rekenaarstelselrekords sal beperk wees tot die koste van materiaal en klerklike arbeid en rekenaartyd bestee aan die heropstelling van sulke rekords (uitsluitend die koste ten opsigte van die daarstelling van enige inligting wat daarin bevat word) en nie die waarde vir die Versekerde van die inligting daarin vervat nie.

### 20. Toevallige skade aan waterverhittingstoestelle en waterpype

Toevallige skade aan waterverhittingstoestelle en waterpype, die eiendom van die versekerde, wat by die geboue en strukture soos in die bylae vermeld, geïnstalleer is en deel vorm daarvan.

Met dien verstande dat:

- a. Hierdie uitbreiding nie strukturele foute, gebrekkige ontwerp, swak vakmanskap, slytasie of geleidelike agteruitgang dek nie (insluitende die geleidelike werking van lig of klimaats- of atmosferiese toestande);
- b. Indien enige gebou of struktuur vir meer as 30 (dertig) dae onbewoon gelaat word, die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort word;
- c. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy sal nie R10 000 (tien duisend rand) oorskry nie.

### 21. Water lekke/verlies van water

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir die koste van waterverlies weens lekke uit pype op die Versekerde se eiendom waar die Versekerde verantwoordelik is om die koste van sodanige water te betaal. Onderworpe aan die volgende:

- a. Indien die kwartaalike lesing van waterverbruik die gemiddelde van die voorafgaande 4 (vier) kwartaalike lesings met 50% (vyftig persent) of meer oorskry, sal die Maatskappy die Versekerde tot en met 'n perk van R15 000 (vyftien duisend rand) skadeloos stel vir die koste van sodanige addisionele waterverbruik;
- b. Tot 'n maksimum van R50 000 (vyftig duisend rand) is betaalbaar gedurende enige versekeringstydperk van 12 (twaalf) maande;
- c. Die Maatskappy ook tot en met R5 000 (vyfduisend rand) bykomend betaal vir die identifisering van die waterlekke op die perseel per voorval of R10 000 (tienduizend rand) gedurende enige versekeringstydperk van 12 (twaalf) maande;
- d. 'n Opskortende voorwaarde vir aanspreeklikheid kragtens hierdie Uitbreiding is dat sodra 'n lek ontdek is (deur fisiese bewys of na ontvangs van 'n buitengewone hoë rekening) die Versekerde onmiddellike stappe moet doen om die betrokke pyp(e) te herstel;
- e. Hierdie Uitbreiding dek nie die koste van regstelling, insluitende herstelwerk aan die betrokke pyp(e) nie;
- f. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir eise:
  - i. Voortspruitend uit lekkende krane, warmwatertoestelle, toiletstelsels en swembaddens nie;
  - ii. Terwyl die eiendom onbewoon is vir 'n tydperk van meer as 30 (dertig) dae nie;
  - iii. Waar die watervlak van 'n swembad aangevul moet word as gevolg van 'n lekkende inlaat of uitlaatpyp.

### 22. Skade deur wilde ape, wilde bobbejane of wilde diere

Hierdie afdeling is uitgebrei om verlies of skade aan die gebou(e) en die inhoud van gebou(e) soos vermeld in die bylae wat geheel aan al toegebou is in te sluit, veroorsaak deur wilde ape, wilde bobbejane of wilde diere. Met dien verstande dat:

- a. Wilde ape, wilde bobbejane of wilde diere sal beteken die wat vrylik in die natuur lewe en wat nie as troetelers of plaasdiere aangehou word nie en sluit nie motte, knaagdiere of ongedierte in nie;
- b. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie R12 000 (twaalf duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis sal oorskry nie.

### 23. Kragstuwing

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir skade aan versekerde eiendom direk veroorsaak deur kragstuwing.

deur die kraglyne van openbare toevoer owerhede beperk tot R50 000 (vyftig duidend rand) ten opsigte van enige een eis of die bedrag in die Bylae vermeld.

#### 24. Verwydering van bome wat geval het

Die versekering kragtens hierdie Afdeling dek koste redelikerwys en noodsaaklikerwys aangegaan om bome of gedeeltes van bome wat geval het weens 'n Omskrewe Gebeurtenis soos omskryf, vanaf die gebou(e) of die perseel(le) geleë soos omskryf in die Bylae te verwyder;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid nie R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis sal oorskryf nie;
- b. Sodanige koste onderhewig is aan die Maatskappy se voorafgaande skriftelike toestemming.

#### 25. Insakking en grondverskuiwing (Beperkte dekking)

Hierdie Afdeling word uitgebrei om verlies of skade veroorsaak deur insakking en grondverskuiwing te dek;

Met dien verstande dat: Vir die doeleindes hiervan word enige skade geag skade deur brand veroorsaak te gewees het. Hierdie Uitbreiding dek nie:

- a. Skade aan septiese en bewaringstenke, rirole, waterlope, grensmure, tuilmure, keermure, stutmure, hekke, pilare of heinings tensy dit spesifiek verseker word;
- b. Skade veroorsaak deur of toeskryfbaar aan:
  - i. Foutiewe ontwerp of konstruksie van of verwydering of verswakking van ondersteuning van enige gebou op die versekerde perseel;
  - ii. Werksmense in die uitvoering van enige strukturele veranderings, aanbouings of herstelwerk aan enige gebou op die versekerde perseel;
  - iii. Uitgrawings bogronds of ondergronds behalwe in die loop van mynbedrywighede;
- c. Gevolglike verlies of gevolglike skade van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies van huur indien spesifiek onder hierdie Afdeling verseker.

#### Spesiale voorwaarde:

In enige geregtelike aksie, geding of ander verrigtinge waar die Maatskappy beweer dat skade uit hoofde van die bepalinge van hierdie voorbehoud nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Stoor en prosessering van hooi, voer en kaf asook miedens in die ope

Dit is 'n voorwaarde wat enige aanspreeklikheid van die Maatskappy voorafgaan dat alle brandbare materiaal en plantegroei binne 'n terrein van minstens 5 (vyf) meter onmiddellik rondom die betrokke versekerde gebou of struktuur waarin ru-voer gewasse van enige aard geberg of gehou word skoon geskoffel en/of geskraap en van die terrein verwyder moet wees. Hierdie voorwaarde is slegs van toepassing op die gebou en inhoud van die gebou wat die onderwerp van 'n eis is.

Ten opsigte van enige voer geberg in miedens in die ope is dit 'n voorwaarde dat alle brandbare materiaal en plantegroei binne 'n area van minstens 15 (vyftien) meter rondom elke mied skoon geskoffel en/of geskraap en van die terrein verwyder moet wees.

### 2. Onderversekering

- a. Nie van toepassing op windpompe  
Indien die hierkragtens versekerde eiendom ten tye van enige verlies gesamentlik van groter waarde is as die daarop versekerde bedrag dan word die Versekerde beskou om sy eie versekeraar vir die verskil te wees en dra hy dienooreenkomstig na verhouding 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien meer as een, van hierdie Afdeling is afsonderlik aan hierdie Voorwaarde onderworpe;
- b. Van toepassing op windpompe  
Indien ten tye van verlies of skade aan windpompe soos verseker onder hierdie Afdeling deur enige van die gevare hierdeur verseker, die getal van die windpompe meer is as die getal wat verseker is, word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en dra hy dienooreenkomstig na verhouding 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien meer as een, is afsonderlik aan hierdie Besondere Voorwaarde onderworpe.

### 3. Weerligafleiers

Dit is 'n voorwaarde wat aanspreeklikheid van die Maatskappy onder hierdie Afdeling voorafgaan dat alle geboue met

gras-of strooi- of rietdak-bedekking met 'n voldoende en behoorlik geïnstalleerde SABS goedgekeurde weerligafleier, of weerligafleier van 'n soortgelyke standaard of beter, toegerus is wat spesifiek daargestel is om weerlig van die betrokke gebou(e) af te lei.

#### **4. Pluimvee**

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir die vrekte van pluimvee as gevolg van Spesiale Gevare soos omskryf tensy die pluimvee ten minste 6 (ses) weke oud is;

Met dien verstande dat:

die vrekte van pluimvee is onderhewig aan 'n brand versekerde gevaar wat gepaard gaan met fisiese verlies of skade aan die struktuur of strukture waarin sodanige pluimvee gehuisves word.

#### **5. Hamermeule**

Ten opsigte van die versekering kragtens hierdie Afdeling is dit 'n voorwaarde wat enige aanspreeklikheid van die Maatskappy voorafgaan dat geen maalproses binne enige versekerde gebou of struktuur of binne 'n terrein van ten minste 5 (vyf) meter vanaf sodanige gebou of struktuur plaasvind nie.

#### **6. Kamp- en grensdrade (dekking is beperk tot brand- en weerlig-skade alleen)**

Ten opsigte van kamp- en lyn/grensdraade sal die volgende voorwaardes van toepassing wees:

- a. Kamp- en grensdraade moet te alle tye teen die nuwe vervangingswaarde verseker word en die Maatskappy se maksimum aanspreeklikheid is beperk tot die versekerde bedrag vermeld in die bylae en sal die bepaling soos vervat in Spesifieke Voorwaarde 2(a) "Onderversekering" van die Afdeling dienooreenkomstig toegepas word;
- b. Alle kamp- en grensdraade van die Versekerde moet verseker word;
- c. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir verlies of skade aan kamp- en grensdraade indien gevind word dat sodanige draade nie in 'n versekerbare toestand was met aanvang van die dekking nie;
- d. Skadeloosstelling sal beperk word tot die koste van materiaal en arbeidskoste om die vernietigde of beskadigde eiendom te vervang of te herstel tot dieselfde posisie maar nie beter nie as toe dit nuut was nie.

Die Maatskappy se blootstelling sal egter in geen geval die skadeloosstellingsperk soos vermeld in die bylae teenoor die spesifieke item(s) wat geraak word deur die verlies of skade oorskry nie.

#### **7. Palette (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**

Dit is 'n voorwaarde wat aanspreeklikheid voorafgaan dat alle voorraad geberg word op palette, rakke of soortgelyke voorsorg wat minstens 150mm (eenhonderd en vyftig millimeter) bo die vloer is. Indien daar nie aan die voorwaarde voldoen word nie, sal die Maatskappy nie die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van enige verlies volgende waterskade aan sodanige eiendom nie.

#### **8. Verbreking van voorwaardes**

Die voorwaardes en klousules van hierdie Afdeling is afsonderlik op elk van die versekerde risiko's van toepassing en nie gesamentlik op almal nie. 'n Verbreking van enige voorwaarde of klousule maak dus slegs die Afdeling nietig ten opsigte van al die risiko's waarop daardie verbreking betrekking het en raak nie die Afdeling ten opsigte van die ander risiko's nie.

#### **9. Plantmateriaal skadeloosstelling**

Die koste van versekerde plantmateriaal, redelike arbeidskoste, kunsmis en siekte- of plaagbeheermiddele wat nodig is vir die hervestiging van die beskadigde of vernietigde plantmateriaal. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy word beperk tot die vervangingskoste van die beskadigde of vernietigde plantmateriaal (asof dit 'n jong plant was) met dieselfde soort/varieteit as die plantmateriaal wat vernietig of beskadig is en sal in geen geval die skadeloosstellingsperk soos vermeld in die bylae teenoor die spesifieke item(s) wat geraak word deur die verlies of skade oorskry nie. Ter verduideliking sal die Maatskappy nie aanspreeklik wees vir die vervanging van beskadigde of vernietigde plantmateriaal met plantmateriaal van dieselfde ouderdom nie, maar slegs vir die koste van dieselfde kultivar plantmateriaal tot op ses maande.

#### **10. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## **ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN VERMELD IN DIE BYLAE AS INGESLUIT**

### **1. Prysaanpassingsklousule (uitgesluit voorraad)**

Gedurende elke versekerings tydperk word die versekerde bedrag(-e) ingevolge kolom 1 en/of 3 van hierdie Afdeling verhoog met daardie deel van die persentasie soos in die Bylae vermeld as die verhouding wat die aantal dae sedert die aanvang van sodanige tydperk uitmaak van die geheel van sodanige tydperk. Tensy anders

ooreengekom, is hierdie voorbehoudsbepalings slegs van toepassing op die versekerde bedrag(-e) wat ten tyde van die aanvang van die versekeringstydperk van krag is.

By elke hernuwingsdatum moet die Versekerde die Maatskappy in kennis stel van die bedrag(-e) wat verseker moet word vir die komende versekeringstydperk en die persentasie verhoging wat vir sodanige tydperk verlang word. By versuim daarvan word die bepaling van hierdie klousule gestaak.

Die bykomende premie vir hierdie uitbreiding is 50% (vyftig persent) van die premie wat verkry word deur die genoemde persentasie toe te pas op die jaarpremie betaalbaar vir die versekerde bedrag waarop hierdie Uitbreiding van toepassing is.

## 2. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepaling, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word;

Met dien verstande dat:

**Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:**

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werkzaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## 3. Lekkasie

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die versekering onder hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat veroorsaak is deur lekkasie of ontlading van enige sprinkelaar, drenkstelsel of brandblusinstallasies/-toestelle. Indien 'n eersteverliesperk in die Bylae teenoor hierdie bykomende gevaar aangetoon word, is die bedrag van sodanige perk die maksimum aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van enige enkele gebeurtenis en slegs vir die doeleindes van hierdie Uitbreiding, sal die volgende die onderversekeringsvoorwaarde wat vooraf hierin uiteengesit is, vervang:

“Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur die lekkasie of ontlading, gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit teen brandskade verseker is, sal die Maatskappy ingevolge hierdie Uitbreiding slegs aanspreeklik wees vir dieselfde verhouding van die eersteverliesperk as die waarin die versekerde bedrag teen brand staan tot die totale waarde van sodanige eiendom en die Versekerde sal sy eie versekeraar geag word vir die verskil en dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item, indien daar meer as een is, waarop hierdie Uitbreiding van toepassing is, sal afsonderlik aan hierdie klousule onderworpe wees.”

## 4. Voorraadverklaringsvoorwaardes

Ten opsigte van bedryfsvoorraad en- materiaal wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word en wat onderworpe is aan die voorraadverklaringsvoorwaardes word die premie op 75% (vyf en sewentig persent) van die bedrag of bedrae waarteen dit verseker is, bereken, onderworpe aan die volgende spesifieke voorwaardes:

- a. Die Versekerde moet skriftelik aan die Maatskappy die markwaarde van sy bedryfsvoorraad en- materiaal op die laaste dag van elke maand/kwartaal (soos vermeld in die Bylae) verklaar en sodanige verklaring moet binne 30N(dertig) dae vanaf daardie datum gedoen word anders word dit geag dat hy die versekerde bedrag ten opsigte van sodanige eiendom as die markwaarde daarvan verklaar het;



- b. Na elke versekeringstydperk word die premie bereken op die gemiddelde versekerde bedrag, naamlik die totaal van die waardes wat verklaar is of geag word verklaar te wees, gedeel deur die getal verklarings wat afgelê moes word.

1. Indien die premie so bereken verskil van die voorlopige premie, word die verskil aan of deur die Versekerde betaal na gelang van die geval, maar die bedrag wat deur die Maatskappy betaalbaar is, is hoogstens 50% (vyftig persent) van die voorlopige premie;
2. Enige eis hierkragtens word op die grondslag van die markwaarde onmiddellik voor die skade geskik;
3. Indien daar na die plaasvind van skade gevind word dat die bedrag van die laaste verklaring minder is as die bedrag wat verklaar moes gewees het, word die bedrag wat deur die Versekerde verhaalbaar sou wees in sodanige verhouding verminder as die wat die bedrag van die genoemde verklarings uitmaak van die bedrag wat verklaar moes gewees het, of tot die versekerde bedrag, wat ook al die kleinste bedrag is. Indien van toepassing, werk die bepalings van hierdie Voorwaarde kumulatief saam met die bepalings van die Spesifieke Voorwaarde wat betrekking het op eweredigheid;
4. As teenprestasie daarvoor dat die versekering nie deur die bedrag van enige verlies verminder word nie, moet die Versekerde vanaf die datum van die verlies tot die verstryking van die versekeringstydperk bykomende premie op die bedrag van die verlies betaal en sodanige bykomende premie word nie by die finale aanpassingspremie in ag geneem nie en word daarvan onderskei;
5. Die Maatskappy se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag en die premie is nie ontvangbaar ten opsigte van waardes wat dit oorskry nie;
6. Bogemelde Spesifieke Voorwaarde geld afsonderlik vir elke item van die spesifikasie waarop hierdie voorraadverklaringsvoorwaardes van toepassing is.

#### **5. Insakking en grondverskuiwing (Uitgebreide dekking)**

Teen die betaling van 'n bykomende premie word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade veroorsaak deur insakking en grondverskuiwing te dek; Met dien verstande dat:

Vir die doeleindes hiervan word enige skade geag skade deur brand veroorsaak te gewees het. Hierdie Uitbreiding dek nie:

- a. Skade aan septiese of opgaartenke, riole, waterlope, tensy daar skade aan die gebou/e is as gevolg van dieselfde versekerde gebeurtenis;
- b. Skade veroorsaak deur of toeskryfbaar aan:
  - i. foutiewe ontwerp of konstruksie van of verwydering of verswakking van ondersteuning van enige gebou op die versekerde persele;
  - ii. werksmense in die uitvoering van enige strukturele veranderings, aanbouings of herstelwerk aan enige gebou op die versekerde persele;
  - iii. uitgrawings bogronds of ondergronds behalwe in die loop van mynbedrywighede;
- c. gevolglike verlies of gevolglike skade van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies van huur indien spesifiek onder hierdie Afdeling verseker.

#### **Spesiale voorwaarde:**

In enige geregtelike aksie, geding of ander verrigtinge waar die Maatskappy beweer dat skade uit hoofde van die bepalings van hierdie voorbehoud nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## AFDELING 7: GEBOUE OMVATTEND OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van: Verlies van of skade aan die geboue, insluitende alle buitegeboue daarby, gebou van steen, klip, beton of metaal op metaal raamwerk met leiklip-, teël-, metaal-, beton- of asbesdak tensy anders vermeld in die Bylae en sport- en ontspanning strukture, die verhuurder se vaste toebehore daarin of daarop, mure (behalwe damwalle) hekke, pale, omheinings, anders as aangeplante heinings, geteerde of geplaveide paaie, opritte, septiese riool tenke, paadjies of parkeerareas geleë soos in die Bylae vermeld deur enige van die gevare soos omskryf in Onderafdeling A en openbare toevoer of hoofaansluitings deur die gevare soos omskryf in Onderafdeling B en Huurgeld soos omskryf in Onderafdeling C en Regsaanspreeklikheid soos omskryf in Onderafdeling D.

### ONDERAFDELING A – VERLIES OF SKADE

Aan die geboue in die bylae vermeld deur ondergenoemde gevare:

1. Brand, weerlig, donderslag, onderaardse brand, ontploffing;
2. Storm, wind, water, hael of sneeu maar met uitsluiting van verlies of skade:
  - a. Wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en noodsaaklikewys die gebruik of aanwending van water behels;
  - b. As gevolg van slytasie en geleidelike agteruitgang;
  - c. Deur insakking of grondverskuiwing;
  - d. Aan hekke, pale, omheinings wat nie van klip, beton of baksteen gebou is nie;
  - e. Aan stutmure en keermure;
3. Aardbewing;
4. Lugvaartuie en ander lugontwerpe of voorwerpe daaruit laat val;
5. Botsing deur diere, bome, uitgesluit vallende bome terwyl kontrakteurs besig is met die fel daarvan, antennes, satellietkottels of voertuie, uitgesluit skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietkottels, voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie;
6. Kwaadwillige beskadiging soos omskryf in Onderafdeling E;
7. Diefstal of enige poging tot diefstal volgende kragdadige en gewelddadige ingang of uitgang van enige gebou;
8. Diefstal van die verhuurder se vaste toebehore daarin of daarop vanaf die gebou tot 'n maksimum van R30 000 (dertig dussind rand) of die bedrag in die Bylae vermeld;
9. toevallige skade aan sanitêre ware.

#### Spesifieke Uitsondering Op Onderafdeling A

Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie onderafdeling opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van dekking onder die Onder Afdeling.

### ONDERAFDELING B – OPENBARE TOEVOER VERBINDINGS EN HOOFAANSLUITINGS

Toevallige skade aan water-, riool-, gas-, elektrisiteit- en telekommunikasie verbindings en ander ondergrondse pype wat die eiendom van die Versekerde is of waarvoor hy regtens verantwoordelik is tussen die versekerde eiendom en die hooftoevoer verbindingspunte.

### ONDERAFDELING C – VERLIES VAN HUURGELD

Verlies van huurgeld as gevolg daarvan dat die versekerde eiendom sodanig beskadig is deur enige van die gespesifiseerde gevare dat dit onverhuurbaar is, insluitende gedeeltelike onverhuurbaar maar slegs vir die tydperk wat vir inbesitstelling nodig is en vir 'n bedrag van hoogstens 30% (dertig persent) van die bedrag waarteen die beskadigde eiendom verseker is. Die grondslag van berekening is die huurgeld wat betaalbaar is onmiddellik voor die skade of die ekwivalent daarvan in huurwaarde.

### ONDERAFDELING D – REGSAANSPREEKLIKHEID

Skadevergoeding wat die Versekerde regtens aanspreeklik is om te betaal, voortspruitend uit:

1. Die toevallige dood of liggaamlike besering of siekte van enige persoon, hierna "besering" genoem; of

2. Die toevallige fisieke verlies van of fisieke skade aan tasbare eiendom, hierna "skade" genoem, wat voorkom gedurende die versekeringstydperk, op of in die omgewing van die versekerde eiendom en wat voortspruit uit die Versekerde se eienaarskap daarvan;

Met dien verstande dat:

die bedrag betaalbaar, insluitende enige regs-koste wat verhaalbaar is van die Versekerde deur 'n eiser of enige aantal eisers, en alle ander koste en uitgawe wat aangegaan is met die Maatskappy se toestemming vir enige gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron sal hoogstens R2 500 000 (twee miljoen vyfhonderd duisend rand) beloop.

## SPESIALE BEPALINGS TEN OPSIGTE VAN ONDERAFDELING D

- a. Slegs ten opsigte van hierdie Onderafdeling word Algemene Uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie Onderafdeling dek nie besering, skade of aanspreeklikheid wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak is deur of verband hou met of die gevolg is van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede of krygsverrigtinge, hetsy oorlog verklaar is al dan nie, burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie".
- b. Indien meer as een Versekerde gesamentlik in die Bylae vermeld word, stel die Maatskappy elke Versekerde afsonderlik en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige Versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike Polisse aan elk uitgereik is;

Met dien verstande dat:

die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy nie verhoog word b  die skadeloosstellingsperk wat in die Bylae vermeld word nie.

- c. Die Maatskappy stel ook, asof 'n afsonderlike Polis aan elkeen uitgereik is, die volgende skadeloos, maar nie b  die skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word nie:
  - i. In geval van die dood van die Versekerde, enige persoonlike verteenwoordiger van die Versekerde ten opsigte van aanspreeklikheid wat deur die Versekerde opgeloo is;
  - ii. Enige vennoot in of van of 'n direkteur of lid of werknemer van die Versekerde, indien die Versekerde dit verlang teen enige eis waarvoor die Versekerde op skadeloosstelling ingevolge hierdie versekering geregtig is.
- d. Indien skadeloosstelling ingevolge enige ander versekering voorsien word ten tye van enige voorval wat lei tot 'n eis ingevolge die Onderafdeling, sal hierdie Onderafdeling nie bydra saam met enige ander versekering nie, behalwe met betrekking tot enige oormaat b  die bedrag wat deur sodanige ander versekering betaalbaar is.

## SPESIFIEKE UITSONDERING OP ONDERAFDELING D

Die Maatskappy sal nie die Versekerde ingevolge hierdie Onderafdeling skadeloos stel ten opsigte van die volgende nie:

- a. Aanspreeklikheid wat ingevolge 'n ooreenkoms aanvaar is, tensy aanspreeklikheid niesteenstaande sodanige ooreenkoms by die Versekerde sou berus het;
- b.
  - i. Aanspreeklikheid ten opsigte van besering, skade of verlies aan die gebruik van eiendom wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur deursypeling, besoedeling of kontaminasie;

Met dien verstande dat:

hierdie Uitsondering nie van toepassing is nie waar sodanige deursypeling, besoedeling of kontaminasie deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word;

- ii. Die koste van die verwydering, vernietiging of opruiming van deursypelende, besoedelende of kontaminerende stowwe, tensy die deursypeling, besoedeling of kontaminasie deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word.

Hierdie Uitsondering brei nie die Afdeling uit om enige aanspreeklikheid te dek wat, by die afwesigheid van hierdie Uitsondering, nie ingevolge hierdie Afdeling verseker sou wees nie;

- c. besering of skade wat opgedoen is deur:
  - i. Enige lid van dieselfde huishouding as die Versekerde;
  - ii. Enige persoon wat by die Versekerde ingevolge 'n diens- of vakleerlingskap kontrak in diens is, en wat regstreeks ontstaan uit en in die loop van sodanige diens by die Versekerde;
  - iii. Enige ander persoon as gevolg van die eienaarskap van, of die gebruik, deur of namens die Versekerde van meganies aangedrewe voertuie (behalwe trapfietse en grassnyers);

- d. Skade aan eiendom:
  - i. a. Wat aan die Versekerde behoort;
  - b. Wat in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde is;
  - ii. Wat veroorsaak is deur vibrasie of deur die verwydering of verswakking of versteuring van die stut van enige grond, gebou of ander struktuur;
- e. Boetes, bestraffings of bestraffende skadevergoeding.

## ONDERAFDELING E – KWAADWILLIGE BESKADIGING

Hierdie afdeling is uitgebrei om in te sluit verlies of skade wat regstreeks veroorsaak word deur middle van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige verlies of skade te veroorsaak, behalwe verlies of skade aan:

1. Roerende eiendom wat:
  - a. Gesteel word;
  - b. Beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word;
2. Roerende of onroerende eiendom wat deur diene beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word in- of uitgebreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek;
3. Onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
  - a. Die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
  - b. Die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die gemelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi) of (vii) van hierdie Polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie Onder Afdeling.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 (dertig) opeenvolgende dae van on-bewoning, word die Versekerde 'n mede versekeraar saam die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20% (twintig persent) van die eis voor die aftrekking van enige Eerste Bedrag Betaalbaar.

## ONDERAFDELING F – SKADE AAN WATERTENKS, WATER TOERUSTING OF WATERPYPE

Verlies van of skade aan watertenks, water toerusting of waterpype die eiendom van die Versekerde en wat in die geboue soos omskryf in die Bylae geïnstalleer is.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES & UITBREIDINGS

### 1. Herboukoste

Koste noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan om die geboue te herstel of te vervang ten opsigte van die volgende as gevolg van verlies of skade deur enige van die versekerde gebeurtenisse veroorsaak:

- i. Gelde van Argitekte, Bourekenaars, Raadgewende Ingenieurs en ander gelde deur die Maatskappy goedgekeur;
- ii. Sloping, verwydering van puin of die oprigting van sypad skuttings gedurende herbou bedrywighede;
- iii. Koste aangegaan ter voldoening aan Bouregulasies uitgevaardig kragtens enige parlamentswet of deur ordonnansie van enige munisipale of ander plaaslike owerheid;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van hierdie koste, betaalbaar bo en behalwe enige ander betaling, hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrag is.

### 2. Kapitaletoevoegings

Die versekering ingevolge hierdie Afdeling dek verbouings, toevoegings en verbeterings, maar nie waardevermeerdering bo die versekerde bedrag/bedrae nie, aan of tot die eiendom vir 'n bedrag van hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die bedrag waarteen dit verseker is met dien verstande dat die Versekerde onderneem om die Maatskappy elke kwartaal in kennis te stel van sodanige verbouings, toevoegings en verbeterings en die toepaslike bykomende premie daarop te betaal.

### 3. Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

### 4. Verbandhouer

Die belang van enige verbandhouer in die versekering ingevolge hierdie Afdeling word nie benadeel deur enige optrede of versuim aan die kant van die verbandgewer wat sonder die verbandhouer se medewete geskied nie. Die verbandhouer moet die Maatskappy egter daarvan verwittig sodra hy van enige sodanige optrede of versuim bewus word en hy is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko ingevolge hierdie klousule deur die Maatskappy aanvaar word.

### 5. Vereistes van openbare owerhede

Die versekering ingevolge hierdie Afdeling sluit sodanige bykomende koste vir die herstel- of herboukoste in as wat ten opsigte van die beskadigde eiendom aangegaan is, uitsluitlik weens die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies wat opgestel is ingevolge enige wet van die parlement of ordonnansie van enige provinsiale, afdelings-, munisipale of ander plaaslike owerheid;

Met dien verstande dat:

1. Die bedrag wat ingevolge hierdie Besondere Voorwaarde verhaalbaar is, nie die volgende insluit nie:

- a. Die koste wat aangegaan is ter voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies:
  - i. Ten opsigte van skade wat voorgekom het voordat hierdie Besondere Voorwaarde toegestaan is;
  - ii. Ten opsigte van skade wat nie deur hierdie Afdeling verseker is nie;
  - iii. Ingevolge waarvan kennis aan die Versekerde gegee is voordat die skade plaasgevind het;
  - iv. Ten opsigte van onbeskadigde eiendom, onbeskadigde gedeeltes van die eiendom, behalwe fundamente, tensy fundamente spesifiek uitgesluit word by hierdie versekering, van die gedeelte wat beskadig is;
- b. Die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan sodanige eiendom se toestand toe dit nuut was, indien die noodsaaklikheid om aan enige van die bogenoemde regulasies te voldoen nie ontstaan het nie;
- c. Die bedrag van munisipale of ander belasting, ontwikkelings- of ander heffing of aanslag wat uit kapitaalappresiasie voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die eiendom of deur die eienaar daarvan weens voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies;

2. Die herbou - of herstelwerk moet met redelike spoed 'n aanvang neem en uitgevoer word en mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word, indien die bogenoemde regulasies dit vereis, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie Besondere Voorwaarde nie daardeur verhoog word nie;

3. Indien die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge enige item van hierdie Afdeling, afgesien van hierdie Besondere Voorwaarde, verminder word deur die toepassing van enige van die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie Besondere Voorwaarde ten opsigte van enige sodanige item in dieselfde verhouding verminder;

4. Die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie Afdeling, hoogstens die bedrag wat daarvolgens verseker is, sal beloop.

### 6. Spoorweg en ander subrogasie

Die Versekerde word nie benadeel deur die ondertekening van die Transnet se Besteldiens vrywaring insake Gevaarlike Persele of ander ooreenkomste met die Transnet-Administrasie betreffende private sylyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame nie.

### 7. Vervangingswaarde

Ingeval die eiendom beskadig word, is die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word, die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde sort of aard maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was;

Met dien verstande dat:

- a. Die vervangings- of herstelwerk, wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die Versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie, met redelike spoed begin en uitgevoer word, en moet in elk geval binne 12 (twaalf) maande na die vernietiging of beskadiging voltooi word of binne sodanige verdere tydperk as wat die Maatskappy, tydens die gemelde 12 (twaalf) maande skriftelik mag toelaat, anders word geen betaling gedoen bo en behalwe die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;
- b. Totdat uitgawe deur die Versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die eiendom die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige betaling bo die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;
- c. Indien, op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as die hele versekerde eiendom beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur 'n Omskrewe Gebeurtenis, die Versekerde geag word sy eie versekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item van hierdie Afdeling (indien daar meer as een is) waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie bepaling onderworpe;
- d. Hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is nie, indien:
  - i. Die Versekerde versuim om binne 6 (ses) maande vanaf die datum van skade of so danige verdere tydperk as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat, die Maatskappy in kennis te stel van sy voorneme om die eiendom te vervang of te herstel;
  - ii. Die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel.

### 8. Tydelike verwydering

Behalwe in die mate waarin dit andersins verseker is, word die verhuurder se los- en vaste toebehore gedek terwyl dit tydelik na enige ander perseel verwyder word, insluitende transito per pad, spoor of binnelandse waterweg binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;

Met dien verstande dat:

Die bedrag wat ingevolge hierdie Besondere Voorwaarde betaalbaar is, hoogstens die bedrag is wat betaalbaar sou gewees het indien die verlies of skade plaasgevind het op die perseel waarvandaan die eiendom tydelik verwyder is.

### 9. Huurders

Die Maatskappy se aanspreeklikheid teenoor die Versekerde sal nie geraak word deur enige optrede of versuim aan die kant van enige huurder (behalwe die Versekerde) wat sonder die Versekerde se medewete geskied nie. Die Versekerde moet die Maatskappy egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalings, uitsonderings of voorwaardes van hierdie Afdeling in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en sal verantwoordelik wees vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die Maatskappy aanvaar is.

#### **10. Onderversekering (nie van toepassing op Toevallige Skade van Onderafdeling A nie)**

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige verlies van of skade aan sodanige eiendom deur enige gevaar waarteen dit verseker is, gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, sal die Versekerde sy eie versekeraar geag word vir die verskil endienooreenkomstig 'n eweredige gedeelte van die verlies of skade dra. Indien daar meer as een item is, sal elke item afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe wees.

#### **11. Sekuriteit firmas (ten opsigte van Onderafdeling D – Aanspreeklikheid)**

Nieteenstaande Spesifieke Uitsondering a., indien die Versekerde (as die eienaar van die persele wat in die Bylae gespesifiseer word) ingevolge 'n kontrak met 'n sekuriteits firma werknemers van sodanige firma in diens geneem het om die Versekerde se eiendom in die loop van die besigheid van die Versekerde vermeld in die Bylae of persone te beskerm, regtens aanspreeklik gehou word vir die handeling of versuim van die werknemers van die sekuriteits firma in die loop van hulle diens, sluit hierdie Onderafdeling sodanige regs aanspreeklikheid in tot die mate waartoe hierdie skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling verskaf sou gewees het indien die vermelde werknemers ingevolge 'n dienskontrak by die Versekerde, en nie die sekuriteits firma nie, in diens was maar slegs tot hoogstens die skadeloosstellingsperk vermeld in die Bylae vir hierdie Onderafdeling.

Indien die sekuriteits firma ten tyde van die plaasvind van 'n gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander Polis geregtig is, is die Maatskappy nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie behalwe ten opsigte van enige bedrag bo die bedrag wat ingevolge sodanige ander Polis betaalbaar is.

#### **12. Weerligafleiers**

Dit is 'n voorwaarde wat aanspreeklikheid onder hierdie Afdeling voorafgaan dat alle geboue met gras- of strooi- of rietdak bedekking met 'n voldoende en behoorlik geïnstalleerde SABS goedgekeurde weerligafleier, of weerligafleier van 'n soortgelyke standaard of beter, toegerus is wat spesifiek daargestel is om weerlig van die betrokke gebou(e) af te lei.

#### **13. Kragstuwing**

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloosstel vir skade aan versekerde eiendom direk veroorsaak deur kragstuwing op die kragtoevoerlyne van 'n publieke verskaffer tot en met 'n bedrag van R50 000 (vyftig duisend rand) of die bedrag in die Bylae vermeld.

#### **14. Verlies van slotte en sleutels**

Hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van die koste van die vervanging van slotte en sleutels insluitende die afstandbeheerder en/of alarm beheerder en indien nodig die herprogrammering van enige gekodeerde alarmstelsel van die versekerde eiendom na die verdwyning van of skade aan enige sleutel, afstandbeheerder of alarm beheerder of nadat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel, afstandbeheerder of alarm beheerder.

Hierdie Afdeling dek ook die redelike koste wat in noodgevallen aangegaan word om 'n slotmaker in te roep as gevolg van die verlies van sodanige sleutels, afstandbeheerder of alarm beheerder;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie die bedrag van R10 000 (tien duisend rand) sal oorskry nie.

#### **15. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

#### **16. Insakking en grondverskuiwing (Beperkte dekking)**

Hierdie Afdeling word uitgebrei om verlies of skade veroorsaak deur insakking en grondverskuiwing te dek;

Met dien verstande dat:

Vir die doeleindes hiervan word enige skade geag skade deur brand veroorsaak te gewees het. Hierdie Uitbreiding dek nie:

- a. Skade aan sepietse en opgaartenke, rirole, waterlope, grensmure, tuinmure, keermure, stutmure, hekke, pilare of heinings tensy dit spesifiek verseker word;
- b. Skade veroorsaak deur of toeskryfbaar aan:
  - i. Foutiewe ontwerp of konstruksie van of verwydering of verswakking van ondersteuning van enige gebou op die versekerde persele;
  - ii. Werksmense in die uitvoering van enige strukturele veranderings, aanbouings of herstelwerk aan

enige gebou op die versekerde persele;

- iii. Uitgrawings bogronds of ondergronds behalwe in die loop van mynbedrywighede;
- c. Gevolglike verlies of gevolglike skade van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies van huur indien spesifiek onder hierdie Afdeling verseker.

**Spesiale voorwaarde:**

In enige geregtelike aksie, geding of ander verrigtinge waar die Maatskappy beweer dat skade uit hoofde van die bepalings van hierdie voorbehoud nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

**17. Tydelike herstelwerk**

Benewens die skadeloosstellingsperk in die Bylae vermeld, vergoed die Maatskappy die Versekerde vir alle redelike koste en uitgawes wat aangegaan word om sodanige tydelike herstelwerk uit te voer en sodanige tydelike maatreëls te tref as wat redelikerwys nodig mag wees na verlies of skade wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie Afdeling;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die grootste is van R20 000 (twintig duisend rand) of die bedrag vermeld in die Bylae.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word Onderafdelings A, B, en C van hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word; Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:
  - a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
  - b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
  - c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
  - d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
  - e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

### 2. Prysaanpassings-klausule

Gedurende elke versekeringstydperk word die versekerde bedrag(-e) ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling verhoog met daardie deel van die persentasie soos in die Bylae vermeld as die verhouding wat die aantal dae sedert die aanvang van sodanige tydperk uitmaak van die geheel van sodanige tydperk. Tensy anders ooreengekom, is hierdie voorbehoudsbepalings slegs van toepassing op die versekerde bedrag(-e) wat ten tyde van die aanvang van die versekeringstydperk van krag is.

By elke hernuwingsdatum moet die Versekerde die Maatskappy in kennis stel van die bedrag(-e) wat verseker moet word vir die komende versekeringstydperk en die persentasie verhoging wat vir sodanige tydperk verlang word. By versuim daarvan word die bepalings van hierdie klausule gestaak. Die bykomende premie vir hierdie Uitbreiding is 50% (vyftig persent) van die premie wat verkry word deur die genoemde persentasie toe te pas op die jaarpremie betaalbaar vir die versekerde bedrag waarop hierdie Uitbreiding van toepassing is.



### 3. Verhinder van toegang- uitbreiding van toepassing op Onderafdeling C

Indien eiendom gedurende die versekerings tydperk binne 'n radius van 10 (tien) km vanaf die persele vermeld in die Bylae verloor of beskadig word as gevolg van 'n gevaar in Onderafdeling A omskryf en dit verhoed of belemmer die gebruik van of toegang tot die persele wat kragtens hierdie Afdeling verseker word, betaal die Maatskappy vir enige verlies aan huurgeld wat die Versekerde as gevolg daarvan ly tot hoogstens 'n bedrag van 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrag van toepassing op die geraakte eiendom. Die berekening van die verlies aan huurgeld word gegrond op die huurgeld betaalbaar onmiddellik voor die verlies of skade of die gelykstaande huurgeld waarde daarvan.

### 4. Gastehuis akkommodasie en verblyf

Bykomende gevare ten opsigte van gastehuis akkommodasie en verblyf

Ten die betaling van 'n bykomende premie en nieteenstaande enigiets strydig vervat in hierdie Afdeling word die volgende gevare bygevoeg/gewysig met betrekking tot Onderafdeling A van die Omskrewe Gebeurtenisse van hierdie Afdeling:

10. Die ontsnap van water vanuit wasmasjiene of skottelgoedwassers en die bars of oorloop van watertanks, watertoerusting of waterpype insluitende skade aan die watertanks, watertoerusting of waterpype en die toevallige lekkasie van olie vanuit vaste olieverwarmingsinstallasies;

11. Ineenstorting of brekasie van antennes, satellietkottels asook skade aan hierdie items, indien hulle 'n vaste deel vorm van die versekerde gebou(e) en skade veroorsaak is deur gevare 1 tot 7 van Onderafdeling A van hierdie Afdeling;

12. Toevallige breekskade van vaste glas en spieëls teen mure en in vensters, deure, bo-lygte, dakvensters, son verhittingstelsels, vaste eksterne tekens en verandas, glasblaaie van stowwe, vaste wasbakke, baddens, voetstukke, opwasbakke, latrine bakke en spoelbakke, maar met uitsondering van afsplintering, afskilfering, skraping of ander ontsiering, wat vaste dele uitmaak van die gebou(e);

13. Toevallige verlies van of skade, uitgesluit slytasie, aan vaste swembad- en jacuzzi masjinerie en boorgat pompe, uitgesluit windpompe, vir huishoudelike gebruik alleen, elektriese hekkeen motorhuisdeure geïnstalleer by die versekerde gebou(e) in gebruik as gastehuis(e);

Met dien verstande dat:

Die aanspreeklikheid van die Maatskappy beperk is tot hoogstens R5 000 (vyf duisend rand) ten opsigte van enige enkel gebeurtenis;

14. Toevallige ontlading of lekkasie uit brandbestrydings installasies of- toestelle;

15. Algehele of gedeeltelike versuim van die openbare verskaffing van elektrisiteit aan die perseel van die Versekerde;

Met dien verstande dat:

Hierdie Uitbreiding nie verlies of skade dek nie wat direk of indirek veroorsaak word deur:

- a. Brandstof- of water tekort;
- b. 'n Fout in enige deel van die installasie wat tot die perseel behoort;
- c. Die uitoefening deur 'n owerheid, wat regtens by magte is om elektrisiteit te verskaf, van sy mag om verskaffing te weerhou of te beperk, tensy sodanige weerhouding of beperking regstreeks te wyte is aan skade aan eiendom van sodanige owerheid.

Die Maatskappy is nie ingevolge Uitbreiding 15 aanspreeklik nie tensy sodanige onderbreking of belemmering langer as 24 (vier en twintig) uur duur;

16. Verlies of skade aan die inhoud van enige verkoelings- en/of vries eenhede by die perseel deur verslegting of verrotting weens:

- a. 'n Verandering in temperatuur te wyte aan:
  - i. Versuim deur die verkoelings eenheid wat nie werk nie, as gevolg van enige inherente oorsaak, van enige termostatische toestel wat die aanleg beheer of versuim van die bedrading van die hoofskakelaar na aanvullende skakelaars of kragpunte en tussen aanvullende skakelaars of kragpunte en die aandrywings motor, met inbegrip van die versuim van kragpunte en skakelaars;
  - ii. Versuim van die openbare toevoer van elektrisiteit en/of gas by die terminaal eindes van die voors-

ienings owerheid se toestel voorpunte tot die perseel;

- iii. Die foutiewe instelling van enige termostatische toestel, met inbegrip van die toevallige afskakeling van die toevoer wat die aanleg beheer;
- b. Die werking van verkoelings dampe wat uit die eenheid ontsnap; Met dien verstande dat: hierdie Uitbreiding nie die onderstaande dek nie:
- a. Verlies of skade veroorsaak deur die doelbewuste optrede van die voorsienings owerheid van sy mag om die verskaffing van elektrisiteit en/of gas te weerhou of te beperk;
- b. Meer dan R35 000 (vyf en dertig duisend rand) ten opsigte van enige enkel gebeurtenis of voorval. Die Versekerde is verantwoordelik vir 'n Eerste Bedrag Betaalbaar soos vermeld in die bylae ten opsigte van enige enkel eis weens die gevare soos omskryf in 16(a) en (b) hierbo;

17. Versekerde gevaar 7 met betrekking tot Diefstal is gewysig om as volg te lees:

"7. Diefstal (of enige poging daartoe) wat gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van sodanige gebou(e) of as gevolg van diefstal of enige poging daartoe volgende op geweld of dreigement van geweld. Indien enige versekerde gebou(e) of gebou(e) wat die versekerde eiendom bevat, vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie item opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom, tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige sodanige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie Uitbreiding. Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 (dertig) opeenvolgende dae van on-bewoning word die Versekerde 'n mede versekeraar saam met die Maatskappy en dra hy/sy 'n eweredige deel van enige skade gelykstaande aan 20% (twintig persent) van die eis voor die aftrekking van enige Eerste Bedrag Betaalbaar.

Die Maatskappy se aanspreeklikheid is beperk tot 25% (vyf en twintig persent) van die Versekerde Bedrag en die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste 10% (tien persent) van die eis met 'n minimum van R2 500 (twee duisend vyf honderd rand) vir iedere en elke eis wat hierin gevolg erken word".

## 2. Onderafdeling C: Verlies van huurgeld

Die bewoording met betrekking tot hierdie Onderafdeling is soos volg gewysig:

"Verlies van huurgeld as gevolg daarvan dat die versekerde eiendom sodanig beskadig is deur enige van die gespesifiseerde gevare dat dit onverhuurbaar is, insluitende gedeeltelik onverhuurbaar, maar slegs vir die tydperk wat vir inbesitstelling nodig is en vir 'n bedrag van hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die bedrag waarteen die gebou(e) insluitende vaste toebehore daarin of daarop verseker is.

Die berekenings grondslag is die huurgeld betaalbaar deur die Versekerde as huurder van die gebou(e) insluitende vaste toebehore daarin of daarop onmiddellik voor die skade of, indien die Versekerde nie die huurder van die gebou(e) insluitende vaste toebehore daarin of daarop is nie, die ekwivalente huurwaarde daarvan wat ontvang sou word as verhuurder vir die verhuring van die gebou(e) insluitende vaste toebehore daarin of daarop aan 'n enkel regsgeldige entiteit."

## 3. Verlies van slotte en sleutels

Hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van die koste van die vervanging van slotte en sleutels insluitende die afstandbeheerder en/of alarm beheerder en indien nodig die herprogrammering van enige gekodeerde alarmstelsel van die versekerde eiendom na die verdwyning van of skade aan enige sleutel, afstandbeheerder of alarm beheerder of nadat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel, afstandbeheerder of alarm beheerder.

Hierdie Afdeling dek ook die redelike koste wat in noodgevalle aangegaan word om 'n slotmaker in te roep as gevolg van die verlies van sodanige sleutels, afstandbeheerder of alarm beheerder;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie die bedrag van R10 000 (tien duisend rand) sal oorskry nie.

## 4. Skade aan tuin

Koste redelikerwys en noodsaaklikerwys deur die Versekerde in die Versekerde se hoedanigheid as eienaar van die geboue aangegaan vir die vervanging van bome, struik, plante en waterfontejntjies op die Perseel geleë wat volg op beskadiging weens enige versekerde gevaar soos omskryf onder Onderafdeling A – Eiendom;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie R10 000 (tien duisend rand) oorskry nie;

## 5. Eksterne buitelig naamborde, afdakke en blinders

Koste redelikerwys en noodsaaklikerwys deur die Versekerde in die Versekerde se hoedanigheid as eienaar van die Geboue aangegaan vir die vervanging van eksterne buitelig naamborde, afdakke en blinders, op die Perseel geleë wat volg op beskadiging weens enige versekerde gevaar soos omskryf onder Onderafdeling A – Eiendom;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie R10 000 (tien duisend rand) oorskry nie.

#### 6. Vrekte van perde

Hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van die dood van perde wat uitsluitlik vir die doel van Gastehuis aktiwiteite aangewend word weens enige versekerde gevaar soos omskryf onder Onderafdeling A – Eiendom tot 'n maksimum bedrag van R10 000 (tien duisend rand) per enkele voorval.

#### 7. Verwyderingskoste van bome wat geval het

Die versekering kragtens hierdie Afdeling dek koste redelikerwys en noodsaaklikerwys aangegaan om bome of gedeeltes van bome wat geval het weens 'n Omskrewe Gebeurtenis soos omskryf in Onderafdeling A – Eiendom vanaf die woning(s) of perseel(le) geleë soos omskryf in die Bylae te verwyder;

Met dien verstande dat:

- a. die Maatskappy se aanspreeklikheid nie R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis sal oorskry nie;
- b. sodanige koste onderhewig is aan die Maatskappy se voorafgaande skriftelike toestemming.

#### 5. Insakking en grondverskuiwing (uitgebreide dekking)

Teen die betaling van 'n bykomende premie word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade veroorsaak deur insakking en grondverskuiwing te dek;

Met dien verstande dat:

Vir die doeleindes hiervan word enige skade geag skade deur brand veroorsaak te gewees het. Hierdie Uitbreiding dek nie:

- a. Skade aan septiese en opgaartenke, riole, waterlope, tensy daar skade aan die gebou/e is as gevolg van dieselfde versekerde gebeurtenis;
- b. Skade veroorsaak deur of toeskryfbaar aan:
  - i. Foutiewe ontwerp of konstruksie van of verwydering of verswakking van ondersteuning van enige gebou op die versekerde persele;
  - ii. Werksmense in die uitvoering van enige strukturele veranderings, aanbouings of herstelwerk aan enige gebou op die versekerde persele;
  - iii. Uitgrawings bogronds of ondergronds behalwe in die loop van mynbedrywighede;
- c. Gevolglike verlies of gevolglike skade van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies van huur indien spesifiek onder hierdie Afdeling verseker.

#### Spesiale voorwaarde:

In enige geregtelike aksie, geding of ander verrigtinge waar die Maatskappy beweer dat skade uit hoofde van die bepaling van hierdie voorbehoud nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

#### 6. Inflasie

Die Versekerde bedrag ten opsigte van geboue hierkragtens verseker sal elke maand outomaties met 'n persentasie wat ooreenstem met prysindekse verhoog word. Geen premie aanpassings sal gemaak word tot verjaringsdatum nie wanneer die premie dan op grond van die gewysigde versekerde bedrag aangepas sal word. Hierdie stel die Versekerde nie kwyt van sy/haar verantwoordelikheid nie om te verseker dat die versekerde bedrag te alle tye die volle vervangingswaarde verteenwoordig.

## AFDELING 8: KANTOORINHOUD

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien enige van die inhoud van die Versekerde se kantore op die persele geleë is soos in die Bylae vermeld insluitende die eienaar se los- en vaste toebehore die eiendom van die Versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde of waarvoor die Versekerde verantwoordelik is, verlore of beskadig word deur enige van die gevare soos in Onderafdeling A gespesifiseer, betaal die Maatskappy aan die Versekerde die waarde van sodanige inhoud ten tye van die plaasvind van sodanige verlies of skade of herstel of vervang die Maatskappy na sy keuse sodanige inhoud of enige gedeelte daarvan, maar uitgesluit dokumente soos omskryf in Onderafdeling D hiervan en elektroniese dataverwerkingstoerusting of eiendom wat meer spesifiek verseker is, soos handelsvoorraad, handelsmateriale en monsters.

Die Maatskappy sal betaal vir verlies en/of uitgawe wat ingevolge Onderafdelings B en C beskryf word. Die Maatskappy sal betaal vir verlies van of skade aan die geheel of 'n deel van die eiendom wat ingevolge item D verseker word en omskryf word ingevolge Onderafdeling D.

### ONDERAFDELING A – INHOUD

1. Brand, weerlig, donderslag, onderaardse brand, ontploffing.
2. Storm, wind, water, hael of sneeu.
3. Botsing deur diere, bome met die uitsluiting van vallende bome terwyl kontrakteurs besig is met die fel daarvan, antennes, satellietskottels of voertuie, uitgesluit skade aan sodanige diere bome, antennes, satellietskottels of voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.
4. Lugvaartuie of ander lugontwerpe of voorwerpe daaruit laat val.
5. Die bars of oorloop van watertanks, watertoerusting of waterpype.
6. Aardbewing maar met uitsluiting van verlies van of skade aan eiendom in die ondergrondse werkverrigtinge van enige myn.
7. Kwaadwillige beskadiging soos omskryf in Uitbreiding 8.
8. Toevallige brekasie van spieëlglas, glasblaai op meubels of vaste glas wat deel uitmaak van enigemeubelstuk;

Met dien verstande dat:

- a. Die perk van aanspreeklikheid ten opsigte van elke item hoogstens die bedrag is in die Bylae vermeld;
- b. Die Maatskappy is nie kragtens hierdie Afdeling aanspreeklik nie vir verlies of beskadiging van enige motorvoertuig of toebehore in of op sodanige motorvoertuig, lewende hawe, waarborge insluitende toonderobligasies, wisselbriewe, promesses, sekuriteite vir geld, seëls, verhandelbare dokumente, kontant, skatkisorders of banknote, juweliersware, edelgesteentes en soortgelyke artikels.

### ONDERAFDELING B – HUURGELD

Die redelike bykomende uitgawes noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan ingeval enige deel van die Kantoorpersele sodanig beskadig of vernietig word deur enige van die gevare hierbo gespesifiseer sodat dit onverhuurbaar is;

Met dien verstande dat:

- a. Die tydperk waarvoor die Kantoorpersele geag word om onverhuurbaar te wees, hoogstens die tyd is wat deur 'n bekwame bouer benodig sou word om die Kantoorpersele tot 'n verhuurbare toestand te herstel en in geen geval (12) twaalf maande oorskry nie;
- b. Die Maatskappy se aanspreeklikheid kragtens hierdie Onderafdeling beperk is tot 25% (vyf en twintig persent) van die totale versekerde bedrag in die Bylae vermeld.

Vir die doeleindes van hierdie Onderafdeling word die woord "Kantoorperseel" geag enige persele of deel daarvan in die nabyheid van die Kantoorperseel in te sluit indien skade aan sodanigekantoorpersele toegang tot die Kantoorperseel verhinder of beperk.

## ONDERAFDELING C – VERHOGING IN BEDRYFSKOSTE

Enige bykomende uitgawes waarvoor daar nie andersins in hierdie Afdeling voorsiening gemaak word nie en wat redelikerwys deur die Versekerde aangegaan word met die doel om die gewone werksaamhede van die besigheid in stand te hou as gevolg van verlies of skade ten opsigte waarvan betaling, vervanging of herstelwerk gedoen, of aanspreeklikheid deur die Maatskappy ingevolge Onderafdelings A of D erken is.

Die skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling beloop hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrag ten opsigte van alle inhoud van die Kantoorperseel wat geraak word.

## ONDERAFDELING D – DOKUMENTE

Die Maatskappy sal tot die bedrag van R50 000 (vyftig duisend rand) alle koste, heffings en uitgawes betaal wat deur die Versekerde aangegaan is om enige dokumente (soos hierna omskryf), die eiendom van die Versekerde of in sy bewaring of onder sy beheer, te vervang of te vernuwe nadat sodanige dokumente vernietig, beskadig of verloor is of soek geraak het;

Met dien verstande dat:

- a. Die Versekerde 'n deeglike soektog na die Dokument moet instel;
- b. Die Maatskappy nie hierkragtens aanspreeklik is vir enige verlies of aanspreeklikheid teweeggebring of waartoe bygedra is deur die oneerlikheid van enige van die Versekerde se prinsipale, vennote, direkteure of werknemers nie;
- c. Die Maatskappy nie aanspreeklik is vir eise wat uit elektriese of magnetiese beskadiging, belemmering of uitwissing van elektroniese of magnetiese opnames voortspruit nie, behalwe deur weerlig, in welke geval die weerligverlies of skadeloosstelbare bedrag met die grootste van 10% (tien persent) of R1 000 (een duisend rand) verminder word;
- d. Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie vir verlies of skade veroorsaak deur ongediertes, inherente defek of deur verwerking, kopiëring of ander werk aan die dokumente;
- e. Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir verlies of skade veroorsaak deur geleidelike agteruitgang of slytasie;
- f. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy kragtens hierdie Onderafdeling ten opsigte van dokumente is beperk tot die waarde van die skryfbehoeftemateriaal tesame met die kostes bestee aan klerikale arbeid om dit te boek te stel en nie vir die waarde vir die Versekerde van die inligting wat daarin vervat is nie.

## ONDERAFDELING E – REGSAANSPREEKLIKHEID - DOKUMENTE

Die Maatskappy sal tot die bedrag van R50 000 (vyftig duisend rand) betaal ten opsigte van regs aanspreeklikheid as 'n regstreekse gevolg van verlies van of skade aan dokumente soos omskryf in onderafdeling D en ten opsigte waarvan betaling, vervanging of herstelwerk gedoen, of aanspreeklikheid deur die Maatskappy ingevolge onderafdeling D erken is, tensy sodanige betaling, vervanging, herstelwerk of aanspreeklikheid nie gedoen of erken is nie slegs omdat dit van die Versekerde vereis word om die eerste deel van die verlies te dra.

### Spesifieke uitsondering (van toepassing op Onderafdeling E)

Hierdie onderafdeling dek nie aanspreeklikheid nie wat ingevolge enige kontrak, onderneming of ooreenkoms deur die Versekerde aanvaar is indien sodanige aanspreeklikheid nie by die Versekerde sou berus het in die afwesigheid van sodanige kontrak, onderneming of ooreenkoms nie.

## OMSKRYWINGS

### Dokumente

Dokument beteken films, bande, adressograafplate, tekeninge, uittreksels, verbandbriewe, manuskripte, aktes, testamente, ooreenkomste, kaarte, planne, rekords, geskrewe of gedrukte boeke, briewe, sertifikate, geskrewe of gedrukte dokumente of vorms van enige aard (uitsluitende enige toonderobligasies of toonderkoepons, seëls van enige aard, effekte, tjeks, enige skriftelike bewys van skuld of verpligtings, rekenaarprogrammatuur en rekenaaradatadraende media, banknote of skatkisorders of ander verhandelbare dokumente) die eiendom van of toevertrou aan die Versekerde wat werklik of volgens wat hy glo in sy besit of in die besit van enige ander party is aan wie sodanige Dokumente in die gewone loop van besigheid deur die Versekerde toevertrou is.

### Elektroniese data verwerkingstoerusting

Elektroniese dataverwerkingstoerusting soos vermeld onder Omskrewe Gebeurtenisse van hierdie Afdeling is beperk tot rekenaar- en alle verwante hardeware, bykomstighede en rekenarsagteware asook die inligting of data daarin of daarop gestoor.

## UITBREIDINGS

### 1. Inhoud weg van kantore

Hierdie Afdeling is uitgebrei om die volgende in te sluit:

Verlies of beskadiging van die Kantoorinhoud soos hierbo gespesifiseer, maar uitsluitende eiendom wat aan die Versekerde se prinsipaal, vennote, direkteure of werknemers behoort, te wyte aan enige van die versekerde gevare terwyl:

- a. Die Kantoorinhoud tydelik in enige private woning, hotel, herberg, losieshuis of klub is waarin die Versekerde of sy prinsipaal, vennote, direkteure of werknemers mag woon; of
- b. Terwyl die Kantoorinhoud vir veilige bewaring in enige bank of veilige bewaarplek gedeponeer is.

### 2. Werklui

Kontrakteurs mag in of op enige van die persele en geboue soos omskryf in die Bylae van hierdie Afdeling werk sonder benadeling van hierdie Afdeling.

### 3. Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

### 4. Huurdersaanspreeklikheid

Alle bedrae waarvoor die Versekerde aanspreeklik word om te betaal aan die eienaar van die Kantoorperseel voortspruitende uit verlies of beskadiging deur enige van die gevare hierbo gespesifiseer van sodanige gedeelte of gedeeltes van die gemelde Kantoorpersele (insluitende losen vaste toebehore, die eiendom van die eienaar, daarin) as wat deur die Versekerde as huurder geokkupeer mag wees, insluitende alle regskoste en regsuitgawes voortspruitende daaruit wat met die skriftelike toestemming van die Maatskappy deur die Versekerde aangegaan is

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid kragtens hierdie Uitbreiding tot R1 000 000 (een miljoen rand) ten opsigte van enige versekeringstermyn beperk is.

### 5. Verlies van slotte en sleutels

Hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van die koste van die vervanging van slotte en sleutels insluitende die afstandbeheerder en/of alarmbeheerder en indien nodig die herprogrammering van enige gekodeerde alarmstelsel na die verdwyning van enige sleutel, afstandbeheerder of alarmbeheerder of nadat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel, afstandbeheerder of alarmbeheerder.

Hierdie Afdeling dek ook die redelike koste wat in noodgevallen aangegaan word om 'n sleutelmaker in te roep as gevolg van die verlies van sodanige sleutels, afstandbeheerder of alarmbeheerder;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie die bedrag van R10 000 (tien duisend rand) sal oorskry nie.

### 6. Kapitaletoevoegings

Die versekering ingevolge hierdie Afdeling dek verbouings, verbeterings en toevoegings, maar nie waar vermindering bo die versekerde bedrae nie, aan of tot die eiendom vir 'n bedrag van hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die bedrag waarteen dit verseker is, met dien verstande dat die Versekerde onderneem om die Maatskappy elke kwartaal van sodanige verbouings, verbeterings en toevoegings in kennis te stel en om die toepaslike bykomende premie daarop te betaal.

### 7. Puin verwydering

Die versekering ingevolge hierdie Afdeling word uitgebrei om sodanige redelike koste en uitgawes in te sluit wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die verwydering van puin na verlies of skade aan die versekerde eiendom deur enige gevaar) waarteen hierkragtens verseker is, met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy vir sodanige verlies of skade en koste en uitgawe in totaal die bedrag beloop wat in die Bylae vermeld word ten opsigte van die eiendom wat geraak word.

Die Maatskappy betaal nie vir enige koste of uitgawe nie:

- a. Aangegaan vir die verwydering van puin behalwe vanaf die terrein van sodanige eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
- b. Voortspruitend uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie Afdeling verseker is nie.

### 8. Kwaadwillige beskadiging

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge hierin vervat, word Onderafdelings A, B en C van hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedwillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan:

- a. Roerende eiendom wat:
  - i. Gesteel word;
  - ii. Beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word;
- b. Roerende of onroerende eiendom wat deur dié beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word in- of uitbreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek;
- c. Onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
  - i. Die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
  - ii. Die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die gemelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Met dien verstande dat die volgende nie gedek is nie:

- a. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi) of (vii) van hierdie Polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae in onbruik gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie Uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 (dertig) opeenvolgende dae van onbruik, word die Versekerde 'n mede-versekeraar saam met die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20% (tweintig persent) van die eis voor die aftrekking van enige Eerste Bedrag Betaalbaar.

### 9. Oproer en staking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word Onderafdelings A, B en C van hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word:  
Met dien verstande dat nie die volgende nie gedek is nie

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;

- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

#### **10. Diefstal as gevolg van kragdadige betreding of verlating**

Die volgende Gevaar 9, word gevoeg by die gevare van toepassing op Onderafdeling A – Inhoud.

9. Diefstal wat met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die kantore gepaard gaan of enige poging daartoe of weens diefstal (of enige poging daartoe) wat volg op geweld of dreigement van geweld;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy nie ingevolge hierdie Uitbreiding aanspreeklik is nie vir diefstal of poging tot diefstal deur enige prinsipaal, vennoot in of van, of direkteur of werknemer van die Versekerde;
- b. Die bedrag betaalbaar verminder word met die verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar vermeld in Besondere Voorwaarde 2(b) van hierdie Afdeling;
- c. Die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrag van Kantoorinhoud sal oorskry nie
- d. Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie ten opsigte van persoonlike besittings, die eiendom van die Versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde wat R2 500 (twee duisend vyf honderd rand) ten opsigte van enige persoon oorskry nie.

#### **11. Diefstal (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Die volgende Gevaar 10, word gevoeg by die gevare van toepassing op Onderafdeling A Inhoud:

10. Diefstal of enige poging daartoe behalwe deur 'n prinsipaal, vennoot in of van, of direkteur of werknemer van die Versekerde;

Met dien verstande dat:

- a. Die bedrag betaalbaar verminder word met die verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar vermeld in Besondere Voorwaarde 2(c) van hierdie Afdeling;
- b. Die maksimum bedrag betaalbaar hoogstens die versekerde bedrag beloop vermeld in die Bylae vir hierdie Uitbreiding, min die Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar;
- c. Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie ten opsigte van persoonlike besittings, die eiendom van die Versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde wat R2 500 (twee duisend vyf honderd rand) ten opsigte van enige persoon oorskry nie.

#### **12. Kragstuwing**

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloosstel vir skade aan versekerde eiendom direk veroorsaak deur kragstuwing op die kragtoevoerlyne van 'n publieke verskaffer tot en met 'n bedrag van R50 000 (vyftig duisend rand) of die bedrag in die Bylae vermeld.

## **SPESIFIEKE VOORWAARDES**

### **1. Weerligafleiers**

Dit is 'n voorwaarde wat aanspreeklikheid van die Maatskappy onder hierdie Afdeling voorafgaan dat alle geboue met gras- of strooi- of rietdak bedekking met 'n voldoende en behoorlik geïnstalleerde SABS-goedgekeurde



goedgekeurde weerligafleier, of weerligafleier van 'n soortgelyke standaard of beter, toegerus is wat spesifiek daargestel is om weerlig van die betrokke gebou(e) af te lei.

## 2. Onderversekering

Nie van toepassing op:

- a. Gevaar 8 van Onderafdeling A – Inhoud;
- b. Opsionele Uitbreiding 11 – Diefstal (indien verseker op 'n eerste verlies basis).

Indien die hierkragtens versekerde eiendom ten tye van enige verlies gesamentlik van groter waarde is as die daarop versekerde bedrag dan word die Versekerde beskou as sy eie versekeraar vir die verskil te wees en dra hy dienooreenkomstig na verhouding 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien meer as een, van hierdie Afdeling is afsonderlik aan hierdie Voorwaarde onderworpe.

## 3. Nuwe en bykomende persele

Indien die Versekerde ander kantore of spreekkamers okkuper behalwe dié wat geleë is soos in die Bylae vermeld in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi, geld die versekering ingevolge hierdie Afdeling asof sodanige kantore of spreekkamers binne die bestek van hierdie Afdeling is;

Met dien verstande dat:

- a. Die Versekerde die Maatskappy binne 'n redelike tyd na okkupasie daarvan in kennis stel en die bykomende premie betaal wat pro rata bereken word vanaf die tydstip van okkupasie tot aan die einde van die versekeringstydperk wat op daardie tydstip van krag was;
- b. Hierdie Besondere Voorwaarde nie geld vir enige verlies, indien en in soverre dit andersins verseker is nie.

## 4. Diefwering

Dit is 'n voorwaarde dat die Versekerde diefwering voor alle oopmaak vensters en veiligheidshekke voor alle buite-deure aanbring en in 'n doeltreffende toestand hou ten einde toegang of verlating deur diewe te voorkom of te belemmer.

Tot die omvang waartoe enige diefwering ten tye van enige verlies gebrekkig is, is die Maatskappy nie ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik nie, tensy die Versekerde bewys dat sodanige gebrek:

- a. Nie redelikerwys deur die Versekerde opgespoor kon word nie of opgespoor is maar nie redelikerwys voor die plaasvind van die verlies reggestel kon word nie en dat voldoende alternatiewe beskermings ingestel en die Maatskappy so gou as moontlik in kennis gestel is.
- b. Geensins bygedra het tot die diewe se vermoë om die persele of enige deel daarvan binne te gaan, daarin te bly of daaruit te vlug nie en geensins die moontlikheid dat hulle opgespoor kon word, verhinder het nie.

## 5. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMEL

### 1. Wagte

Dit is 'n voorwaarde wat alle aanspreeklikheid van die Maatskappy voorafgaan en aldus gewaarborg deur die Versekerde dat 'n wag in diens geneem sal word by die aanvang van hierdie versekering vir die beskerming van die persele te alle tye terwyl dit vir sake gesluit is.

### 2. Diefalarm

Dit is 'n voorwaarde wat alle aanspreeklikheid van die Maatskappy voorafgaan en aldus gewaarborg deur die Versekerde dat daar in die gebou waarna verwys word in die Bylae van hierdie Afdeling 'n diefalarmstelsel geïnstalleer is en dat:

- a. Sodanige diefalarmstelsel wat op die perseel aangebring is ten volle in werking gestel word wanneer die perseel nie vir sakedoeleindes oop is nie, tensy 'n vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde op die perseel is;
- b. Sodanige diefalarmstelsel in 'n behoorlike werkende toestand in stand gehou sal word, maar dit sal gedoen geag word indien die Versekerde sy verpligtinge ingevolge 'n kontrak met die verskaffers of versieningsingenieurs van die alarmstelsel nagekom het.

## AFDELING 9: SAKE ONDERBREKING

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Verlies wat volg op 'n onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van skade wat gedurende die versekerings tydperk by die perseel plaasvind ten opsigte waarvan betaling gedoen is of aanspreeklikheid erken is ingevolge:

1. Die afdeling Brand van hierdie polis;
2. Die afdeling Geboue Omvattend van hierdie polis;
3. Die afdeling Kantoor Inhoud van hierdie polis;
4. Enige ander materiële skade-versekering wat die belang van die Versekerde dek; maar slegs ten opsigte van gevare wat verseker is ingevolge die afdeling Brand hiervan (hierna skade genoem). Aanspreeklikheid word as erken beskou indien sodanige betaling nie geskied nie bloot omdat daar van die Versekerde vereis word om die eerste deel van die verlies te dra.

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos in ooreenstemming met die bepalinge van die spesifikasie soos hieronder uiteengesit.

Met dien verstande dat:

- a. Daar ten tye van die plaasvind van die skade 'n versekering bestaan wat die belang van die Versekerde in die eiendom op die Persele teen sodanige skade dek;
- b. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van elke item in geen geval die bedrag te oorskry wat as daarop verseker in die Bylae gemeld is nie.

### ITEM 1 – BRUTO WINS (VERSKIL GRONDSLAG)

Die versekering kragtens hierdie item is beperk tot verlies van bruto wins weens:

- a. Vermindering in omset; en
- b. Verhoging in bedryfskoste;  
En die bedrag daar kragtens betaalbaar as skadeloosstelling is:
  - i. Ten opsigte van vermindering in omset die bedrag wat verkry word deur die bruto wins koers op die bedrag toe te pas waarmee die omset gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade minder is as die standaard omset;
  - ii. Ten opsigte van verhoging in bedryfskoste die bykomende uitgawe noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die vermindering in omset te vermy of te verminder wat, as dit nie vir daardie uitgawe was nie, gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade plaas sou gevind het, maar hoogstens die bedrag verkry deur die bruto wins koers toe te pas op die vermindering daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellings tydperk bespaar ten opsigte van sodanige van die koste en uitgawes van die onderneming betaalbaar uit bruto wins as wat mag eindig of wat verminder mag word as gevolg van die Skade;

Met dien verstande dat:

die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word ten opsigte van bruto wins indien die versekerde bedrag minder is as die bedrag verkry deur toepassing van die bruto wins koers op die jaarlikse omset waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse omset, waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande oorskry.

### ITEM 1 – BRUTO WINS (BYTEL GRONDSLAG)

Die versekering kragtens hierdie item is beperk tot verlies van bruto wins weens:

- a. Vermindering in omset; en
- b. Verhoging in bedryfskoste;  
En die bedrag daar kragtens betaalbaar as skadeloosstelling is:
  - i. Ten opsigte van vermindering in omset die bedrag wat verkry word deur die bruto wins koers op die bedrag toe te pas waarmee die omset gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade minder is as die standaard omset;

- ii. Ten opsigte van verhoging in bedryfskoste die bykomende uitgawe noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die vermindering in omset te vermy of te verminder wat, as dit nie vir daardie uitgawe was nie gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade plaas sou gevind het, maar hoogstens die bedrag verkry deur die bruto wins koers toe te pas op die bedrag van die vermindering daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellings tydperk bespaar ten opsigte van sodanige van die versekerde vaste koste as wat mag eindig of wat verminder mag word as gevolg van die Skade;

Met dien verstande dat:

Die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word indien die versekerde bedrag ten opsigte van bruto wins minder is as die bedrag verkry deur die bruto wins koers op die jaarlikse omset toe te pas waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse omset, waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande oorskry.

#### **Memo**

Indien enige vaste koste van die onderneming nie kragtens hierdie Afdeling verseker is nie, dan word daar by berekening van die bedrag hierkragtens verhaalbaar as verhoging in bedryfskoste, slegs daardie verhouding van die bykomende uitgawe in aanmerking geneem waarin die bedrag van die netto wins en die versekerde vaste koste staan tot die bedrag van die netto wins en al die vaste koste.

### **ITEM 2 – BRUTO HUURGELD**

Die versekering kragtens hierdie item is beperk tot:

- a. Verlies van bruto huurgeld; en
- b. Verhoging in bedryfskoste; en die bedrag daar kragtens betaalbaar as skadeloosstelling is:
- i. Ten opsigte van verlies van bruto huurgeld die bedrag waarmee die bruto huurgeld gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade minder is as die standaard bruto huurgeld;
- ii. Ten opsigte van verhoging in bedryfskoste die bykomende uitgawe noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die verlies van bruto huurgeld te vermy of te verminder wat, as dit nie vir daardie uitgawe was nie, gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade plaas sou gevind het,

Maar hoogstens die bedrag van die vermindering in bruto huurgeld daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellings tydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste van die onderneming betaalbaar uit bruto huurgeld as wat mag eindig of wat verminder mag word as gevolg van die Skade;

Met dien verstande dat:

die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word indien die versekerde bedrag ten opsigte van bruto huurgeld minder is as die jaarlikse bruto huurgeld waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse bruto huurgeld, waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande oorskry.

### **ITEM 3 – INKOMSTE**

Die versekering kragtens hierdie item is beperk tot:

- a. Verlies van inkomste; en
- b. Verhoging in bedryfskoste; en die bedrag daar kragtens betaalbaar as skadeloosstelling is:
- i. Ten opsigte van verlies van inkomste die bedrag waarmee die inkomste gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade minder is as die standaard inkomste;
- ii. Ten opsigte van verhoging in bedryfskoste die bykomende uitgawe noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die verlies van inkomste te vermy of te verminder wat, as dit nie vir daardie uitgawe was nie, gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade plaas sou gevind het.

Maar hoogstens die bedrag van die verlies van inkomste daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellings tydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste van die onderneming betaalbaar uit inkomste as wat mag eindig of wat verminder mag word as gevolg van die Skade;

Met dien verstande dat:

die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word indien die versekerde bedrag ten opsigte van inkomste minder is as die jaarlikse inkomste waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse inkomste, waar die maksimum skadeloosstellings tydperk 12 (twaalf) maande oorskry.

#### ITEM 4 – BYKOMENDE VERHOGING IN BEDRYFSKOSTE

Die versekering kragtens hierdie item word beperk tot die redelike bykomende uitgawes (nie verhaalbaar kragtens ander items nie) wat met die toestemming van die Maatskappy aangegaan is gedurende die skadeloosstellings tydperk as gevolg van die Skade ten einde die gewone bedryf van die besigheid in stand te hou.

#### ITEM 5 – LONE (GRONDSLAG VAN AANTAL WEKE)

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot die verlies wat deur die Versekerde gely word weens die betaling van die lone vir die tydperk wat begin met die plaasvind van die Skade en nie langer as die gespesifiseerde aantal weke daarna voortduur nie.

Die bedrag wat as skadeloosstelling ingevolge hierdie item betaalbaar is, is die werklike bedrag wat die Versekerde vir sodanige tydperk as lone betaal aan werknemers wie se dienste as gevolg van die Skade hoegenaamd nie deur die Versekerde benut kan word nie en 'n billike gedeelte van die lone wat vir sodanige tydperk aan werknemers betaal word wie se dienste as gevolg van die Skade nie ten volle deur die Versekerde benut kan word nie;

Met dien verstande dat:

Die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag van hierdie item minder is as die totale bedrag wat gedurende die gespesifiseerde aantal weke onmiddellik na die Skade aan lone betaal sou gewees het indien die Skade nie voorgekom het nie.

#### ITEM 6 – BOETES EN STRAF TOEKENNINGS VIR KONTRAKBREUK

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot boetes en straf toekennings vir kontrakbreuk en die bedrag aan skadevergoeding hierkragtens betaalbaar is die bedrag waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is en word betaal ter aflossing van boetes en straf toekennings wat uitsluitlik as gevolg van Skade vir nie-voltooiing of laat voltooiing van bestellings opgelê word.

### OMSKRYWINGS

#### 1. Skadeloosstellings tydperk

Die tydperk wat begin met die aanvang van die Skade en wat eindig nie later nie as die aantal maande daarna vermeld in die Bylae waartydens die resultate van die onderneming as gevolg van die Skade geraak word.

#### 2. Omset

Die geld aan die Versekerde betaal of betaalbaar vir goedere verkoop en afgelewer en vir dienste gelewer in die loop van die sakebedrywighede by die persele.

#### 3. Inkomste

Die geld aan die Versekerde betaal of betaalbaar vir goedere verkoop en vir dienste gelewer in die loop van die sakebedrywighede by die persele.

#### 4. Bruto huurgeld

Die geld aan die Versekerde betaal of betaalbaar deur huurders ten opsigte van die huur van die persele en vir dienste gelewer.

#### 5. Bruto wins (verskil grondslag)

Die bedrag waarmee:

die totaal van die omset en die bedrag van die eindvoorraad meer is as die totaal van die bedrag van die beginvoorraad en die bedrag van die onversekerde koste;

Met dien verstande dat:

die bedrag van die beginvoorraad en eindvoorraad vasgestel sal word volgens die Versekerde se gewone rekenkundige metodes met behoorlike voorsiening vir waardevermindering.

#### 6. Onversekerde koste

Dit word in die Bylae omskryf en die woorde en uitdrukkings wat gebruik word, sal die betekenis hê wat hulle gewoonlik in die boeke en rekeninge van die Versekerde het.

#### 7. Bruto wins (bytel grondslag)

Die bedrag verkry deur die bedrag van die versekerde vaste koste by die netto wins te tel of, indien daar geen netto

## STANDAARDOMSET

### STANDAARDINKOMSTE

#### STANDAARD BRUTO HUURGELD

Die omset (inkomste) (bruto huurgeld) gedurende daardie tydperk in die 12 (twaalf) maande onmiddellik voor die aanvang van die Skade wat met die skadeloosstellingstydperk ooreenstem.

#### JAARLIKSE OMSET

#### JAARLIKSE INKOMSET

#### JAARLIKSE BRUTO HUURGELD

Die omset (inkomste) (bruto huurgeld) gedurende die 12 (twaalf) maande onmiddellik voor die datum van die Skade

#### BRUTO WINSKOERS

Die bruto winskoers verdien op die omset gedurende die finansiële jaar onmiddellik voor die datum van die Skade

Waraan sodanige aanpassing gemaak sal word as wat nodig mag wees om te voorsien vir die tendens van die besigheid en afwykings of ander omstandighede wat die besigheid of voor of na die Skade raak of wat die besigheid sou geraak het indien die Skade nie plaasgevind het nie, sodat die aldus aangepaste syfers so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk na die aanvang daarvan verkry sou gewees het as dit nie vir die Skade was nie.

Let wel: Indien die Skade voor die voltooiing van die eerste jaar se handelsbedrywighede van die besigheid by die perseel plaasgevind het, word die waarde van die items wat links hiervan vermeld word, bereken deur gebruik te maak van die waardes wat gelykstaan aan die resultate wat verkry is gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van die Skade

## Memo

Indien goedere gedurende die skadeloosstellingstydperk tot voordeel van die onderneming of deur die Versekerde of deur ander namens die Versekerde elders as by die persele verkoop word of dienste gelewer word, sal die geld betaal of betaalbaar ten opsigte van sodanige verkope of dienste in aanmerking geneem word by die vasstelling van die omset, inkomste of bruto huurgeld gedurende die skadeloosstellingstydperk.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

1. Die versekering ingevolge hierdie Afdeling sal tot 'n einde kom indien:

- Die Besigheid in likwidasie gaan of as dit voortgesit word deur 'n likwidateur, kurator, trustee of geregtelike bestuurder of as dit permanent gesluit word;
- Die Versekerde se belange ophou bestaan op 'n ander wyse as deur die dood.

2. By die plaasvind van enige Skade as gevolg waarvan 'n eis ingevolge hierdie Afdeling mag ontstaan moet die Versekerde benewens om te voldoen aan Algemene Voorwaardes 7 en 9 van hierdie Polis alles doen en instem en toelaat dat alles wat redelikerwys uitvoerbaar mag wees gedoen word om die onderbreking of belemmering van die Besigheid te minimaliseer of te keer of om die verlies te vermy of te verminder en indien 'n eis ingevolge hierdie Afdeling ingestel word, moet die Versekerde binne 30 (dertig) dae na die verstryking van die Skadeloosstellings tydperk, of binne enige tydsverlenging wat die Maatskappy skriftelik mag toestaan, op eie koste aan die Maatskappy 'n skriftelike opgaaf lewer waarin besonderhede van die eis verstrek word tesame met besonderhede van alle ander versekering wat die verlies of enige deel daarvan of enige gevolglike verlies van enige aard, wat ook al, wat daaruit voortspruit, dek.

3. Geen eis ingevolge hierdie Afdeling sal betaalbaar wees nie na die verstryking van:

- 'n Tydperk van 1 (een) jaar bereken vanaf die datum waarop die skadeloosstellings tydperk eindig; of
- 'n Tydperk van 3 (drie) maande bereken vanaf die datum waarop betaling gemaak of aanspreeklikheid erken is ingevolge die versekering wat die belange van die Versekerde in die eiendom by die Perseel teen die Skade, waaruit die voormelde eis ontstaan, dek tensy die eis die onderwerp van 'n hangende regsgeding is of die onderwerp van arbitrasie ingevolge die bepalings van Algemene Voorwaarde 15 van hierdie Polis is.

## KLOUSULES EN UITBREIDINGS

### 1. Ouditeure

Enige gegewens of besonderhede vervat in die Versekerde se rekeningboeke of ander sakeboeke of dokumente wat die Maatskappy kragtens hierdie Afdeling mag vereis met die doel om enige eis hierkragtens te ondersoek of te kontroleer, mag deur die Versekerde se ouditeure of professionele rekenmeesters daargestel en gesertifiseer word en hul sertifikaat sal prima facie bewys wees van die gegewens en besonderhede waarop sodanige sertifikaat betrekking het.

## 2. Ophoping van voorraad

Met die skikking van enige verlies sal dit in ag geneem word en 'n regverdige toelating gemaak word indien enige tekort in omset as gevolg van die Skade uitgestel word omdat die omset tydelik uit opgehoopde voorraad gehandhaaf word.

## 3. Departemente

Indien die onderneming in departemente/takke gevoer word waarvan die onafhanklike bedryfsresultate bepaalbaar is, sal die bepalings kragtens Items 1, 2 of 3 wat verband hou met vermindering in omset/ bruto huurgeld/inkomste en verhoging in bedryfskoste afsonderlik van toepassing wees op elke departement/tak wat deur die Skade geraak word, behalwe dat indien die versekerde bedrag kragtens die toepaslike item minder is as die totaal van die (jaarlikse bruto huurgeld) (jaarlikse inkomste) (bedrae verkry deur toepassing van die bruto wins koers) vir elke departement/tak, afgesien daarvan of dit deur die Skade geraak is of nie, (op die betrokke jaarlikse omset daarvan) (na verhouding vermeerder indien die aantal maande waarna daar in die omskrywing van skadeloosstellings tydperk verwys word, 12 (twaalf) oorskry), sal die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word.

## 4. Deposito premie

Aangesien die premies kragtens Items 1, 2 en 3 voorlopig is omdat hulle bereken word op 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag, is die premies soos volg aan aanpassing onderworpe by die verstryking van elke versekeringstermyn: ingeval die bruto wins/bruto huurgeld/inkomste verdien na verhouding vermeerder indien die aantal maande waarna daar in die omskrywing van skadeloosstellings tydperk verwys word, 12 (twaalf) oorskry gedurende die finansiële jaar wat die naaste saamval met enige versekeringstermyn minder of meer is as 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag daarop, sal 'n pro rata premie terugbetaling van hoogstens een derde (1/3) of 'n bykomende premie van hoogstens een derde (1/3) van die voorlopige premie betaal vir sodanige versekerings tydperk ten opsigte van die verskil gemaak word.

Indien 'n eis kragtens hierdie Afdeling ingestel word, sal die bedrag betaal of betaalbaar daarop beskou word as werklik verdien.

## 5. Produksie (alternatiewe grondslag)

Die woord "produksie" mag na die keuse van die Versekerde die woord "omset" vervang en vir die doeleindes van hierdie Afdeling sal "produksie" die verkoopwaarde of oordragwaarde beteken soos in die Versekerde se boeke aangedui van goedere vervaardig of verwerk deur die Versekerde by die persele;

Met dien verstande dat:

- a. Slegs die betekenis van "produksie" of die betekenis van "omset" van krag is in verband metenige enkele gebeurtenis wat onderbreking tot gevolg het;
- b. Indien die betekenis van "produksie" gebruik word:
  - i. Die klousule ten opsigte van ophoping van voorraad nie van krag sal wees nie;
  - ii. Die memo aan die einde van die woordomsrywings soos volg sal lees:

"Indien goedere gedurende die skadeloosstellings tydperk tot voordeel van die onderneming of deur die Versekerde of deur ander namens die Versekerde elders as by die persele vervaardig of verwerk word, sal die verkoopwaarde of oordragwaarde van sodanige goedere in aanmerking geneem word by die vasstelling van die produksie gedurende skadeloosstellings tydperk".

## 6. Betalings op rekening

In die geval van 'n eis, sal die Maatskappy periodieke betalings op rekening aan die Versekerde maak, indien verlang.

## 7. Verkoping van gebergde goedere

Indien die Versekerde gedurende die skadeloosstellings tydperk 'n bergings uitverkoping hou, lees klousule (a) van Item 1 (bruto wins) vir die doeleindes van sodanige eis soos volg:

"(a) ten opsigte van vermindering in omset, die bedrag verkry deur die bruto wins koers toe te pas op die bedrag waarmee die omset gedurende die skadeloosstellings tydperk (minus die omset vir die tydperk van die verkoping van gebergte goedere) as gevolg van die Skade by die standard omset tekort skiet van welke totaal die werklik bruto wins wat gedurende die tydperk van die verkoping van gebergte goedere verdien is, afgetrek word."

## 8. Verhindering van toegang

Verlies soos verseker kragtens hierdie Afdeling wat voortspruit uit onderbreking of belemmering van die Besigheid veroorsaak deur verhindering van toegang tot die Persele ten gevolge van Skade (soos waarna in hierdie Afdeling verwys word) aan eiendom by ander persele in die nabyheid van die Persele beskou sal word as verlies wat voortspruit uit Skade (soos waarna in hierdie Afdeling verwys word) aan eiendom wat deur die Versekerde op die persele gebruik word.

## 9. Berging in transito

Verlies soos kragtens hierdie Afdeling verseker wat voortspruit uit onderbreking of ontwrigting van die besigheid as gevolg van Skade aan eiendom te wyte aan gevare kragtens hierdie Afdeling verseker:

- a. Op persele waar die Versekerde eiendom gebêre of tydelik gedeponeer het, hetsy vir verwerkings doeleindes of bergings doeleindes, of besig is om 'n kontrak na te kom;
- b. Terwyl in transito per lug, pad, spoor of binnelandse waterweg;
- c. Synde motorvoertuie van die Versekerde op ander plekke as op die Versekerde se persele;
- d. Op die persele van die Versekerde se verwante en filiaalmaatskappye, sal geag word verlies te wees wat voortspruit uit Skade aan die eiendom deur die Versekerde gebruik op die Persele.

#### 10. Nuwe besigheid (slegs van toepassing indien bruto wins verseker word)

Vir die doel van enige eis voortspruitende uit Skade wat voor die voltooiing van die eerste jaar se bedryf van die besigheid by die persele voorkom, het die uitdrukkings "Bruto Wins koers", "Jaarlikse Omset" en "Standaard omset" die volgende betekenisse en nie soos hierin gemeld nie:

##### **BRUTO WINSKOERS**

Die bruto winskoers verdien op die omset gedurende die tydperk tussen die datum van die aanvang van die besigheid en die datum van die Skade

##### **JAARLIKSE OMSET**

Die proporsionele ekwivalent, vir 'n tydperk van 12 (twaal) maande, van die omset gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van Skade opgelewer

##### **STANDAARDOMSET**

Die proporsionele ekwivalent, vir 'n tydperk gelyk aan die skadeloosstellingstydperk, van die omset gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van die Skade opgelewer

waaraan sodanige aanpassings gemaak word as wat nodig mag wees om te voorsien vir die tendens van die besigheid en afwykings of ander omstandighede wat die besigheid of voor of na die Skade raak, of wat die besigheid sou geraak het indien die Skade nie plaasgevind het nie, sodat die aldus aangepaste syfers so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is, die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk na die aanvang daarvan verkry sou gewees het as dit nie vir die skade was nie.

Let wel: Indien die Skade voor die voltooiing van die eerste jaar se handelsbedrywighede van die besigheid by die perseel plaasgevind het, word die waarde van die items wat links hiervan vermeld word, bereken deur gebruik te maak van die waardes wat gelykstaan aan die resultate wat verkry is gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van die Skade.

#### 11. Nuwe besigheid (slegs van toepassing indien huurgeld verseker word)

Vir die doel van enige eis wat ontstaan weens Skade wat voorkom voor voltooiing van die eerste jaar se handel op die persele deur die besigheid, sal die uitdrukkings "Jaarlikse Bruto Huurgeld" en "Standaard Bruto Huurgeld" die volgende betekenisse dra en nie soos hierin genoem nie:

##### **JAARLIKSE BRUTO HUURGELD**

Die proporsionele ekwivalent vir 'n tydperk van 12 (twaalf) maande, van die huurgeld opgelewer gedurende die tydperk tussen die aanvangsdatum van die besigheid en die datum van die Skade.

##### **STANDAARD BRUTO HUURGELD**

Die proporsionele ekwivalent vir 'n tydperk gelykstaande aan die skadeloosstellingstydperk, van die huurgeld opgelewer gedurende die tydperk tussen die aanvangsdatum van die skade.

waaraan sodanige aanpassings gemaak word as wat nodig mag wees om te voorsien vir die tendens van die besigheid en afwykings of ander omstandighede wat die besigheid of voor of na die Skade raak, of wat die besigheid sou geraak het indien die Skade nie plaasgevind het nie, sodat die aldus aangepaste syfers so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is, die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk na die aanvang daarvan verkry sou gewees het as dit nie vir die Skade was nie.

Let wel: Indien die Skade voor die voltooiing van die eerste jaar se handelsbedrywighede van die besigheid by die perseel plaasgevind het, word die waarde van die items wat links hiervan vermeld word, bereken deur gebruik te maak van die waardes wat gelykstaan aan die resultate wat verkry is gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van die Skade.

## 12. Nuwe besigheid (slegs van toepassing indien inkomste verseker word)

Vir die doel van enige eis wat ontstaan weens Skade wat voorkom voor voltooiing van die eerste jaar se handel op die persele deur die besigheid, sal die uitdrukkings "Jaarlikse Inkomste" en "Standaard Inkomste" die volgende betekenis dra en nie soos hierin genoem nie:

### JAARLIKSE INKOMSTE

Die proporsionele ekwivalent vir 'n tydperk van 12 (twaalf) maande, van die inkomste opgelewer gedurende die tydperk tussen die aanvangsdatum van die besigheid en die datum van die Skade

### STANDAARDINKOMSTE

Die proporsionele ekwivalent vir 'n tydperk gelykstaande aan die skadeloosstellingstydperk, van die inkomste opgelewer gedurende die tydperk tussen die aanvangsdatum van die besigheid en die datum van die skade.

waaraan sodanige aanpassings gemaak word as wat nodig mag wees om te voorsien vir die tendens van die besigheid en afwykings of ander omstandighede wat die besigheid of voor of na die Skade raak, of wat die besigheid sou geraak het indien die skade nie plaasgevind het nie, sodat die aldus aangepaste syfers so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is, die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk na die aanvang daarvan verkry sou gewees het as dit nie vir die Skade was nie.

Let wel: Indien die Skade voor die voltooiing van die eerste jaar se handelsbedrywighede van die besigheid by die perseel plaasgevind het, word die waarde van die items wat links hiervan vermeld word, bereken deur gebruik te maak van die waardes wat gelykstaan aan die resultate wat verkry is gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van die Skade.

## 13. Bykomende en nuwe persele

Verlies soos deur hierdie Afdeling gedek, voortspruitende uit onderbreking of belemmering van die besigheid ten gevolge van Skade (soos hierin omskryf) aan eiendom by enige persele ten opsigte waarvan die Versekerde 'n kontrak aangegaan het om dit te laat bou of om dit te koop, huur of verhuur, word geag om verlies te wees wat voortspruit uit skade aan eiendom deur die Versekerde by die Persele gebruik;

Met dien verstande dat:

kennisgewing daarvan aan die Maatskappy so gou as redelikerwys moontlik gegee word en 'n aanpassing van premie, indien nodig, gemaak word.

## 14. Gebied grense

Die gebied grense in terme van Klousule 8 – Verhindering van Toegang, 9 – Berging en Transito insluitende Endossement Verskaffers en Kliënte, Water- en Elektrisiteitvoorsiensperseel, Openbare Telekommunikasie –Slegs Versekerde gevare, Openbare Telekommunikasie- Uitgebreide dekking en Openbare Dienste-Uitgebreide dekking is beperk tot die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi.

Bykomende en nuwe persele omskryf in terme van Klousule M van hierdie Afdeling is beperk tot die Republiek van Suid- Afrika en Namibië.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Verskaffers en kliënte

Teen die betaling van 'n bykomende premie sal enige verlies voortspruitend uit onderbreking of versteuring van die Besigheid as gevolg van gevare waarteen hierkragtens verseker is, aan persele of ander eiendom van verskaffers en klante in die Bylae gespesifiseer, beskou word om 'n verlies te wees voortspruitend uit skade aan eiendom gebruik deur die Versekerde op die perseel;

Met dien verstande dat:

- Die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van ongenoemde verskaffers en klante beperk sal wees tot 10% (tien persent) van Bruto Wins/Inkomste/Bruto Huurgeld verseker;
- Verskaffers, indien ongespesifiseerde, sluit die persele uit van enige openbare verskaffing onderneming waarvandaan die Versekerde elektrisiteit, gas of water verkry;



- b. Verskaffers, indien ongespesifiseerde, sluit die persele uit van enige openbare verskaffing onderneming waarvandaan die Versekerde elektrisiteit, gas of water verkry;
- c. Verskaffers sluit spesifiek enige boom (hout) plantasie(s) (kommersieel al dan nie) uit;
- d. Die verwysing na "Gevare wat verseker is ingevolge die Brand Afdeling van hierdie Polis" soos vermeld onder die opskrif OMSKREWE GEBEURTENISSE van hierdie Afdeling wat verband hou met enige aangeplante (groeïende) oeste en/of plantasies (ander dan boom (hout) – kommersieel al dan nie) beperk is tot die gevare van brand en weerlig alleen.

## **2. Water- en elektrisiteitvoorsienningsperseel**

As teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie is verlies soos kragtens hierdie Afdeling verseker wat mag ontstaan uit onderbreking of ontwrigting van die Besigheid as gevolg van skade deur enige van die gebeurlikhede kragtens hierdie Afdeling verseker aan eiendom wat behoort aan enige openbare onderneming vir die verskaffing van elektrisiteit, gas of water by hierdie versekering ingesluit;

Met dien verstande dat:

die onderbreking minstens 24 (vier en twintig) uur ononderbroke voortduur.

## **3. Openbare telekommunikasie – slegs versekerde gevare**

Verlies soos verseker deur hierdie Afdeling, wat voortspruit uit onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van Skade (soos hierin omskryf):

- a. Aan eiendom op die persele van enige openbare owerheid wat regtens gemagtig is om 'n telekommunikasie fasiliteit aan die Versekerde te verskaf;
- b. Aan die transmissiefasiliteitnetwerk van die openbare owerheid in (a) hierbo vermeld, sal beskou word om verlies voortspruitend uit die skade aan die eiendom deur die Versekerde by die persele gebruik, te wees.

## **4. Openbare telekommunikasie – uitgebreide dekking**

Verlies soos verseker voortspruitend uit die onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van die onderbreking van die openbare telekommunikasie fasiliteite na die Versekerde se persele word geag om voort te spruit uit Skade (soos hierin omskryf), met dien verstande dat hierdie Uitbreiding nie verlies dek wat voortspruit uit Skade wat regstreeks of onregstreeks deur die volgende veroorsaak is nie:

- a. Droogte;
- b. 'n Fout by enige deel van die persele wat aan die Versekerde behoort;
- c. 'n Besluit van enige owerheid om die telekommunikasie fasiliteit regtens van die Versekerde te weerhou tensy sodanige besluit regstreeks toeskryfbaar is aan skade aan die eiendom van sodanige owerheid;
- d. Enige gebeurtenis in Algemene Uitsonderings 1 en 2 omskryf maar sluit nie dekking uit soos verskaf deur die Kwaadwillige Beskadiging Uitbreiding in die onderliggende Afdeling: Materiële Skade van hierdie Polis nie.

Indien die onderbreking of belemmering van die fasiliteit te wyte is aan meganiese, elektriese of elektroniese onklaar-raking, bestaan daar geen aanspreeklikheid ingevolge hierdie Uitbreiding nie tensy die onderbreking of belemmering van die Versekerde se besigheid langer as 24 uur duur.

## **5. Openbare dienste – uitgebreide dekking**

Verlies soos verseker wat voortspruit uit die onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van 'n algehele of gedeeltelike onderbreking van die openbare toevoer van water, gas of elektrisiteit na die Versekerde se perseel word geag om voort te spruit uit Skade, soos hierin omskryf;

Met dien verstande dat:

hierdie Afdeling nie verlies dek wat voortspruit uit Skade wat regstreeks of onregstreeks deur die volgende veroorsaak is nie:

- a. Droogte;
- b. Waterbesoedeling;
- c. 'n Brandstof- of watertekort;
- d. 'n Fout in enige deel van die installasie wat aan die perseel behoort;
- e. 'n Owerheid wat regtens gemagtig is om water, gas of elektrisiteit te voorsien, se uitoefening van sy mag om die toevoer te weerhou of te beperk, tensy sodanige besluit regstreeks toe te skryf is aan Skade aan die

eiendom van sodanige owerheid;

- f. Enige gebeurtenis in Algemene Uitsondering 1 en 2 beskryf, maar sluit nie dekking uit soos wat verskaf is deur die Kwaadwillige Beskadiging Uitbreiding in die onderliggende Afdeling: Materiële Skade van hierdie Polis nie.

Indien die onderbreking of belemmering van die besigheid te wyte is aan 'n meganiese, elektriese of elektroniese onklaarraking, bestaan daar geen aanspreeklikheid ingevolge hierdie Uitbreiding nie, tensy sodanige onderbreking of belemmering langer as 24 (vier en twintig) uur duur

## 6. Toevallige skade

Die volgende Omskrewe Gebeurtenis word bygevoeg:

“Verlies na onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van Skade wat gedurende die versekerings tydperk by die persele plaasvind ten opsigte waarvan betaling gemaak is of aanspreeklikheid erken is ingevolge Omskrewe Gebeurtenis (A) van die Afdeling Toevallige Skade van hierdie Polis (hierna Skade genoem);

Met dien verstande dat:

- a. Die bepaling, ingevolge enige item van hierdie Afdeling, dat die betaling dienooreenkomstig verminder word indien die versekerde bedrag van toepassing op die item onvoldoende is, geskrap word ten opsigte van hierdie Omskrewe Gebeurtenis;
- b. Die Maatskappy nie meer betaal as die versekerde bedrag vermeld in die Bylae van die Afdeling Toevallige Skade vir beide hierdie Afdeling en die Afdeling Toevallige Skade tesame nie”.

## 7. Gastehuse (Akkommodasie en verblyf)

Teen die betaling van 'n addisionele premie word die onderstaande Omskrewe Gebeurtenisse bygevoeg:

- a. Afdeling 10 – Inbraak van hierdie Polis;
- b. Afdeling 14– Transito en Afdeling 15 – Enkel Transito – Algemeen van hierdie Polis;
- c. Die uitbreek van 'n aanmeldbare aansteeklike of andersins gevaarlike menslike siekte, ongesteldheid of krankheid wat by die versekerde perseel plaasvind, of die ontstaan van 'n situasie wat aanleiding kan gee tot die uitbreek van sodanige siekte, ongesteldheid of krankheid, wat lei tot die sluiting of gedeeltelike sluiting of enige ander onderbreking van die besigheid op las van die Staat of Regering, plaaslike owerheid of enige ander bevoegde owerheid;
- d. Moord, self moord en/of voedselvergiftiging wat op die versekerde perseel plaasvind;
- e. Die besoedeling van enige see, strand of waterweg binne 15 (vyftien) kilometer van die versekerde perseel;
- f. Die verhinderende of belemmerende van die gebruik van of toegang tot die versekerde perseel as gevolg van 'n bomdreigement in oorskryding van die eerste 6 (ses) uur na sodanige bomdreigement;
- g. Aanval deur wilde diere, haai-aanval of bedreiging van haai-aanval; Met dien verstande dat: die versekering hierin gevolg aan die onderstaande Spesifieke Voorwaardes onder worpe is:
  - i. Die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Uitbreiding sal nie die versekerde bedrag vermeld in die Bylae oorskry nie;
  - ii. Die bepaling wat vereis dat materiële skade plaasvind, is nie op Omskrewe Gebeurtenisse (c) tot (g) van hierdie Uitbreiding van toepassing nie;
- h. As gevolg daarvan dat 'n lisensie wat ten opsigte van die versekerde perseel vir die kleinhandelverkope van belasbare drank toegestaan is, (hierna Lisensie genoem), opgeskort of verbeur word ingevolge die bepalings van die toepaslike wetgewing wat sodanige Lisensies beheer, of hernuwing geweier word na behoorlike aansoek om sodanige hernuwing aan die toepaslike owerheid, te eniger tyd gedurende die versekerings tydperk, welke opskorting, verbeuring of hernuwings weiering veroorsaak word deur redes buite die beheer van die Versekerde;

Met dien verstande dat:

- a. Geen eis ingevolge hierdie Uitbreiding betaalbaar sal wees nie indien die Versekerde geregtig is op betaling van vergoeding ingevolge die bepalings van enige parlementswet wat verband hou met die weiering om die Lisensie te hernu;
- b. In die geval van sterfte, bankrotskap, ongeskiktheid, verlating van die versekerde perseel of skuldigbevinding aan enige oortreding waar sodanige skuldigbevinding die karakter of reputasie van die skuldig bevindende persoon ten opsigte van sy eerlikheid, morele posisie of soberheid van die huurder, bestuurder, bewoner of lisensiehouer aantas, die Versekerde, waar doenlik en op versoek van die Maatskappy, 'n geskikte persoon sal vindom hom/haar te vervang en aan wie die geregtig die Lisensie sal oordra of toestaan deur middel van

hernuwing;

- c. Indien die verbeuring of weiering om die Lisensie te hernu in geheel of gedeeltelik veroorsaak is deur die wangedrag of verskaffing of oogluikende toelating of nalatigheid of deur die versuim van die Versekerde om enige stappe te doen om die Lisensie van krag te hou, geen eise ingevolge hierdie Uitbreiding betaalbaar sal wees nie tensy die Versekerde of enige ander eiser hierin gevolge tot die redelike bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat sodanige aangeleentheid buite sy/haar of hulle beheer was;
- d. Geen eis ingevolge hierdie Uitbreiding betaalbaar sal wees nie indien die weiering van hernuwing, opskorting of verbeuring van die Lisensie direk of indirek spruit uit enige stads- of streeks beplanning-, verbetering of- herontwikkeling, verpligte aankoop of enige wetswysiging wat die toestaan, oorgawe, weiering om te hernu, opskorting of verbeuring van Lisensies raak;
- e. Die Versekerde, sodra hy bewus word van enige:
  - i. Klagte teen die versekerde perseel of die beheer daarvan;
  - ii. Verrigtinge teen of skuldigbevinding van die lisensiehouer, bestuurder, huurder of okkupeerder van die versekerde perseel vir enige skending van die Lisensie wet of enige aangeleentheid hoegenaamd waardeur die karakter of reputasie van die betrokke persoon aangetas of in twyfel getrek word ten opsigte van sy/haar eerlikheid, morele posisie of soberheid;
  - iii. Oordrag of voorgestelde oordrag van die Lisensie;
  - iv. Wysiging aan die doel waarvoor die perseel gebruik word;
  - v. Teenkanting teen die hernuwing of enige omstandighede wat die Lisensie of die hernuwing van die Lisensie in gevaar stel die Maatskappy onmiddellik skriftelik daarvan in kennis sal stel en sodanige bykomende inligting sal verstrek en sodanige bystand verleen as wat die Maatskappy redelikerwys mag vereis.

## AFDELING 10: INBRAAK OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies van of skade aan alle inhoud (die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is) van enige gebou op die versekerde perseel wat in die Bylae beskryf is as gevolg van diefstal (of enige poging daartoe) wat gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige ingang tot of verlating van sodanige gebou of as gevolg van diefstal (of enige poging daartoe) wat volg op geweld of 'n dreigement van geweld.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir:

- a. Verlies of beskadiging deur enige sodanige diefstal of enige poging daartoe deur enige prinsipaal, vennoot, direkteur of enige van die Versekerde se gesinslede, personeel, huisbediendes of enige persoon wat regmatiglik op die perseel is tensy sodanige diefstal of enige poging daartoe gepaard gaan met geweld of poging tot geweld;
- b. Verlies of skade waarteen daar ingevolge 'n Brand- of Glas versekeringspolis (behalwe na ontploffing veroorsaak deur diene in 'n poging om toegang te verkry of om 'n brandkas of brandkluis oop te breek) verseker kan word of wat ingevolge 'n Marine versekeringspolis verseker is;
- c. Verlies of beskadiging van tjeks, geld, muntstukke, medaljes, sekuriteite, seëls van enige aard, wissels, dokumente van enige aard, manuskripte, sakboeke, patrone, gietvorms, planne of ontwerpe, tensy dit spesifiek hierkragtens verseker is;
- d. Verlies of skade gedurende of wat volg op brand of ontploffing;
- e. Verlies of beskadiging van eiendom vervat in of op enige tuin of veranda of agterplaas of in die opelug;
- f. gevolglike verlies of skade van enige aard hoegenaamd.

### UITBREIDINGS

#### 1. Alle inhoud

Indien hierdie Afdeling "alle inhoud" van die persele verseker, sal dit ook die volgende insluit:

- a. Dokumente, manuskripte, sakboeke, rekenaarstelselrekords en mediaplanne en ontwerpe, maar slegs vir die waarde van materiale en bedrae bestee aan arbeid aan die gemelde artikels en nie die waarde vir die Versekerde van die inligting daarin vervat nie;
- b. Patrone, modelle en gietvorms, maar slegs vir die waarde van materiale en bedrae bestee aan arbeid aan die gemelde artikels;
- c. Persoonlike besittings, gereedskap, klerasie en trapfietse die eiendom van die Versekerde of enige prinsipaal, vennoot, werknemer, of direkteur van die Versekerde vir sover dit nie andersins verseker is nie, beperk tot R5 000 (vyf duisend vyf honderd Rand) vir enige enkele persoon.

#### 2. Sleutels en slotte

Benewens die skadeloosstellingsperk wat in die Bylae vermeld word, stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van die vervangingskoste van slotte en sleutels vir die versekerde perseel wat volg op die verdwyning van enige sleutel vir sodanige perseel of nadat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit van 'n duplikaat van sodanige sleutel mag wees;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid hoogstens R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis behoort.

#### 3. Skade aan geboue

Benewens die skadeloosstellingsperk in die Bylae vermeld:

- a. Sluit die versekering ingevolge hierdie Afdeling die volgende in:
  - i. Skade aan geboue, insluitende die verhuurder se los- en vaste toebehore op die versekerde perseel in die loop van diefstal of enige poging daartoe;
  - ii. Verlies van geboue en verhuurder se los- en vaste toebehore, by die versekerde persele weens diefstal wat met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van sodanige gebou gepaard gaan of enige poging daartoe of weens diefstal, of enige poging daartoe, wat volg op geweld of dreigement daartoe;

- b. Vergoed die Maatskappy die Versekerde vir alle redelike koste en uitgawes wat aangegaan word om sodanige tydelike herstelwerk uit te voer en sodanige tydelike maatreëls te tref as wat redelikerwys nodig mag wees na verlies of skade wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie Afdeling;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die grootste is van R20 000 (tweintig duisend rand) of die bedrag vermeld in die Bylae.

#### **4. Diene wat op die versekerde perseel skuilhou/gebruik van loper sleutels/ bykomende persele**

Die versekering ingevolge hierdie Afdeling word uitgebrei om verlies van of skade aan die versekerde eiendom te dek:

- a. Wat veroorsaak word deur of gepaard gaan met:
- 'n Dief of diene wat voor sluitingstyd op die versekerde perseel skuilhou;
  - Betreding en/of verlating van die perseel deur gebruik te maak van 'n loper of ander soortgelyke toestel (met uitsluiting van 'n duplikaatsleutels) met dien verstande dat die Versekerde tot die bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat 'n loper of soortgelyke toestel gebruik is;
- b. Terwyl in 'n gebou op enige bykomende perseel wat deur die Versekerde gebruik word,

Met dien verstande dat:

- Die Maatskappy binne 30 (dertig) dae vanaf datum waarop die risiko vir die Maatskappy bestaan van sodanige bykomende perseel in kennis gestel word;
- 'n bykomende premie, indien enige, betaal word;
- die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van hierdie Uitbreiding hoogstens 50% (vyftig persent) beloop van die hoogste bedrag wat in die Bylae vermeld word ten opsigte van enige enkele perseel.

#### **5. Gastehuse van toepassing op boerdery risiko's alleenlik (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Teen die betaling van 'n bykomende premie word dit hiermee verklaar en ooreengekom dat die bewoording met betrekking tot "Omskrewende Gebeurtenisse" in terme van hierdie Afdeling gewysig is om soos volg te lees:

Omskrewende gebeurtenisse:

"Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies van of skade aan alle inhoud, die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is, van enige gebou op die versekerde perseel wat in die Bylae beskryf is as gevolg van diefstal of enige poging daartoe;

Met dien verstande dat:

Waar enige kroegvoorraad of inhoud van enige buiteverkope verseker word, diefstal van sodanige kroegvoorraad of inhoud van enige buiteverkope gepaard moet gaan met sigbare, kragdadige en gewelddadige ingang tot of verlatting van sodanige geboue, behalwe vir diefstal of enige poging daartoe wat volg op geweld of 'n dreigement van geweld".

## **SPESIFIEKE VOORWAARDES**

Verpligte eerste bedrag betaalbaar

- Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld
- Hierdie Spesifieke Voorwaarde nie van toepassing is op verliese wat ontstaan ingevolge die Uitbreiding Alle Inhoud paragraaf (c) met betrekking tot die persoonlike besittings, gereedskap, klerasie en trapfiets wat behoort aan die Versekerde, enige prinsipaal, vennoot, werknemer of direkteur van die Versekerde asook verliese wat ontstaan in terme van Uitbreiding Slotte en Sleutels van hierdie Afdeling nie.

## **ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD**

### **1. Diefwering**

Die Versekerde moet diefwering aanbring en in 'n doeltreffende toestand hou op die perseel ten einde enige toegang of verlatting deur diene te voorkom of te belemmer.

Tot die omvang waartoe enige diefwering ten tye van enige verlies gebrekkig is, sal die Maatskappy nie ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik wees nie, tensy die Versekerde bewys dat sodanige gebrek:

- a. Nie redelikerwys deur die Versekerde opgespoor kon word nie of opgespoor is maar nie redelikerwys voor die plaasvind van die verlies reggestel kon word nie en dat voldoende alternatiewe beskermings ingestel en die Maatskappy so gou as moontlik in kennis gestel is;
- b. Geensins bygedra het tot die diewe se vermoë om die persele of enige deel daarvan binne te gaan, daarin te bly of daaruit te vlug nie en geensins die moontlikheid dat hulle opgespoor word, verhinder het nie.

## **2. Alarm**

Dit is 'n voorwaarde wat alle aanspreeklikheid van die Maatskappy voorafgaan en aldus gewaarborg deur die Versekerde dat daar in die gebou waarna verwys word in die Bylae van hierdie Afdeling 'n diefalarmstelsel geïnstalleer is en dat:

- a. Sodanige diefalarmstelsel wat op die perseel aangebring is ten volle in werking gestel word wanneer die perseel nie vir sakedoeleindes oop is nie, tensy 'n vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde op die perseel is;
- b. Sodanige diefalarmstelsel in 'n behoorlike werkende toestand in stand gehou sal word, maar dit sal gedoen geag word indien die Versekerde sy verpligtinge ingevolge 'n kontrak met die verskaffers of versienings ingenieurs van die alarmstelsel nagekom het.

Hierdie versekering dek geen verlies van of skade aan die eiendom as gevolg van die gebruik van die sleutels van die diefalarmstelsels of enige duplikaat daarvan wat aan die Versekerde behoort nie, tensy sodanige sleutels met geweld of weens 'n dreigement van geweld verkry is.

## **3. Diefstal van dakplate vanaf 'n stoor wat verseker is onder die Brand afdeling**

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die dekking uitgebrei om diefstal van dakplate vanaf 'n gebou wat onder die Brand Afdeling verseker is in te sluit tot 'n maksimum van R20 000 (twintig duisend rand).

## AFDELING 11: GELD

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies of skade aan geld, bewaarplekke en klere (soos hierna omskryf) onderworpe aan die perke soos hieronder genoem wat plaasvind in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Lesotho, Botswana, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid vir alle verlies of skade wat voortspruit uit alle gebeurtenisse van 'n reeks wat volg op of toe te skryf is aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak hoogstens die spesifieke perke vermeld in die Bylae behoort.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir:

- Enige verlies wat voortspruit uit bedrog of oneerlikheid van die Versekerde se prinsipale, vennote, direkteure en werknemers en wat nie ontdek word binne 14 (veertien) werksdae nadat die oortreding gepleeg is nie;
- Onverklaarbare tekorte te wyte aan foute of weglatings;
- Enige verlies wat ontstaan na die gebruik van sleutels van die brandkas(te) of brandkluis(e) indien sodanige sleutels na sake-ure op die persele gelaat word;
- Gevolglike verlies of gevolglike skade van enige aard hoegenaamd;
- Verlies van geld vanuit enige onbewaakte voertuig.

### OMSKRYWINGS

#### Geld

Geld beteken kontant, bank en valutanote, tjeks, posorders, geldwissels, geldige verhandelbare seëls, inkomste- en vakansiebetaling seëls, kredietkaartstrookies, dokumente of sertifikate van 'n verhandelbare aard en telefoonkaarte die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy/sy verantwoordelik is, al die voormelde welke in besit is vir die doeleindes van die Versekerde se besigheid soos in die Bylae vermeld en nie vir persoonlike doeleindes nie.

#### Houer

Houer beteken enige kluis, brandkas, brandkamer, brandtrommel, geldlaai, kasregister, geldkas of ander houër van geld of enige frankeermasjien.

#### Klerasie

Klerasie beteken klerasie en persoonlike besittings wat nie andersins verseker is nie en wat behoort aan die Versekerde of aan enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde.

### UITBREIDINGS

#### 1. Persoonlike Ongevalle (aanranding)

Die Maatskappy sal aan die Versekerde namens sodanige persoon of sy/haar boedel die bedrag betaal wat hieronder gespesifiseer word ten opsigte van enige prinsipaal, vennoot, direkteur en/of werknemer (insluitend die Versekerde) wat liggaamlike besering opdoen, veroorsaak deur toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare middele as gevolg van diefstal of poging daartoe in die loop van hulle pligte in die Versekerde se diens.

- Dood wat plaasvind binne 24 (vier en twintig) kalendermaande na die liggaamlike besering soos hierbo gemeld R10 000 (tien duisend rand)
- Permanente ongeskiktheid soos hieronder beskryf wat plaasvind binne 24 (vier en twintig) kalendermaande na die gemelde liggaamlike besering soos hierbo gemeld en wat nie binne 24 (vier en twintig) kalendermaande na die gemelde liggaamlike besering deur die dood van sodanige persoon gevolg word nie.

**Beskrywing van ongeskiktheid: Die volgende persentasie van bostaande bedrag**

Verlies deur fisiese amputasie by of bokant die pols of enkelgewrig van een of meer ledemate of die algehele en onherstelbare verlies van:

Alle sig van een of albei oë <b>100%</b>	Verlies van vier vingers <b>70%</b>	
<b>Verlies van duim:</b>		
Albei litte <b>25%</b>	Een Lit <b>10%</b>	
<b>Verlies van wysvinger:</b>		
Drie litte <b>10%</b>	Twee litte <b>8%</b>	Een Lit <b>4%</b>
<b>Verlies van middelvinger:</b>		
Drie litte <b>6%</b>	Twee litte <b>4%</b>	Een lit <b>2%</b>
<b>Verlies van ringvinger:</b>		
Drie litte <b>5%</b>	Twee litte <b>4%</b>	Een lit <b>2%</b>
<b>Verlies van pinkie:</b>		
Drie litte <b>4%</b>	Twee litte <b>3%</b>	Een lit <b>2%</b>
<b>Verlies van middelhandbeen:</b>		
Eerste / tweede (bykomend) <b>3%</b>	Derde, vierde of vyfde (bykomend) <b>2%</b>	
<b>Verlies van tone:</b>		
Almal aan een voet <b>30%</b>	Groottoon - albei litte <b>5%</b>	Een lit <b>2%</b>
Ander tone as groottoon, indien meer as een toon verloor, elk <b>2%</b>		
<b>Verlies van gehoor:</b>		
Albei ore <b>100%</b>	Een oor <b>25%</b>	
<b>Loss of speech:</b>		
Loss of speech 100% <b>100%</b>		
Besering wat lei tot permanente algehele onvermoë om die gewone beroep of enige ander beroep waarvoor sodanige persoon uit hoofde van sy kennis of opleiding toegerus is, te beoefen <b>100%</b>		



Permanente verlies van gebruik van 'n ledemaat of sintuig sal beskou word as verlies daarvan.

Waar die besering nie gespesifiseer is nie, sal die Maatskappy 'n persentasie van ongeskiktheid bepaal wat na sy mening nie teenstrydig met die bostaande is nie

- c. Algehele en absolute onbevoegdheid:  
Om enige deel van sy/haar gewone beroep of besigheid uit te oefen, beperk tot 104 weke ten opsigte van enige enkele besering, R200 (twee honderd rand) vir elke week van algehele onbevoegdheid.
- d. Medies:  
Die redelike koste aangegaan, is betaalbaar ten opsigte van mediese, chirurgiese, tandheelkundige, verpleeginrigting- of hospitaalbehandeling (met inbegrip van die koste van kunsmatige hulpmiddels en ledemate en die koste en uitgawe wat aangegaan word vir noodvervoer of bevryding van sodanige persoon indien hy/sy vasgekeer is of om sodanige persoon na 'n veilige plek te bring) wat binne 24 (vier en twintig) maande na die Omskrewende Gebeurtenis plaasvind tot hoogstens 'n bedrag van R8 000 (agttien duisend rand).

Die uitdrukking "liggaamlike besering" word geag om uithongering, dors en/of blootstelling aan natuurkragte na onwettige aanhouding wat volg op diefstal of poging daartoe in te sluit;

Met dien verstande dat:

- a. Hierdie Afdeling nie die volgende dek nie:
  - i. Dood of ongeskiktheid veroorsaak of opgedoen deur enige sodanige persoon onder die invloed of as gevolg (tydelik of andersins) van bedwelkende drank, dwelmmiddels, verdowingsmiddels of narkotiese middels;
  - ii. Enige sodanige persoon wat onder die ouderdom van 15 (vyftien) jaar of oor die ouderdom van 75 (vyf en sewentig) jaar is;
- b. Die totale betaling ingevolge hierdie Afdeling ten opsigte van sodanige persoon hoogstens die bedrag is wat in die geval van dood betaalbaar is, plus algehele en absolute onbevoegdheid en mediese koste soos hierbo;
- c. Die bedrag gespesifiseer ingevolge Uitbreiding 1(c) slegs betaalbaar is vir die duur van die ongeskiktheid van sodanige persoon en nie vir langer as 104 (honderd en vier) weke nie en sodanige betaling gestaak word sodra die besering wat die ongeskiktheid veroorsaak, sover redelikerwys moontlik geheel het niteenstaande die feit dat permanente ongeskiktheid mag voortduur;
- d. Vergoeding betaalbaar ingevolge Uitbreiding 1(d) word verminder met 'n bedrag gelykstaande aan die vergoeding wat ontvang word of ontvangbaar is ingevolge enige Ongevalle wetgewing ten opsigte van enige behandeling waarvoor vergoeding ingevolge Uitbreiding 1(d) betaalbaar is;
- e. Sodanige persoon nadat hy 'n liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie Uitbreiding betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan.

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie tensy hierdie voorbehoudsbepaling na sy bevrediging nagekom is;

- f. Algemene Uitsondering 2 en Algemene Voorwaardes 5 en 10 nie op hierdie Uitbreiding van toepassing is nie;
- g. Slegs ten opsigte van hierdie Uitbreiding Algemene Uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang word: "Hierdie Uitbreiding dek nie dood of liggaamlike besering regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar word al dan nie), burgeroorlog, muitery, opstand teen gesag, rebellie, revolusie, militêre of geïmperaleerde gesag nie".

## 2. Slotte en sleutels

Buiten enige betaling ten opsigte van 'n Omskrewende Gebeurtenis, sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van die koste van vervanging van die slotte en sleutels van enige houër by die versekerde persele wat volg op die verdwyning van enige sleutel of sodanige houër of wat volg op die feit dat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat daarvan;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid in geval van verlies of skade beperk sal wees tot hoogstens R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van enige enkel gebeurtenis.

## 3. Geldhouers en klerasie

Benewens enige betaling ten opsigte van 'n Omskrewende Gebeurtenis stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van houers en klerasie (soos omskryf) wat verloor of beskadig word weens diefstal, of poging daartoe, van

geld met dien verstande dat die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Uitbreiding hoogstens R8 000 (agttuisend Rand) beloop ten opsigte van klerasie en die bedrag vermeld in die Bylae ten opsigte van houers of R8 000 (agttuisend rand) of wat ook al die meeste is.

#### 4. Oproer en staking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word:

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

#### 5. Lopers

Die versekering kragtens hierdie Afdeling word uitgebrei om verlies van of skade aan die versekerde eiendom in te sluit wat veroorsaak word deur of gepaard gaan met toegang tot houers deur middel van die gebruik van 'n loper of ander soortgelyke toestel (met uitsluiting van 'n duplikaatsleutels) met dien verstande dat die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy bewys dat 'n loper of soortgelyke toestel gebruik is.

## MEMORANDUMS

1. Verlies van of skade aan geld voortspruitende uit die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of persoon in diens van die Versekerde (sodanige persoon), soos verseker ingevolge hierdie Afdeling, is onderworpe aan die volgende verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar Klousules:

Die bedrag hierkragtens betaalbaar ten opsigte van 'n gebeurtenis waarby enige een of enige aantal sodanige persone wat saamspan, betrokke is, word verlaag met;

- a. 2% (twee persent) van die toepaslike perk ingevolge Omskrewe Gebeurtenisse; plus
- b. 'n Verdere bedrag van 10% (tien persent) van die netto bedrag betaalbaar na aftrekking van die 2% (twee persent) wat in (a) hierbo gespesifiseer word.

2. Die Maatskappy is nie ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik nie ten opsigte van verlies of skade voortspruitend uit enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis betaalbaar is of betaalbaar sou gewees het, as dit nie was nie vir die Eerste Bedrag Betaalbaar of medeversekeringsklousule ingevolge die Getrouheidsafdeling of enige ander Getrouheidsversekering.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

Eerste Bedrag Betaalbaar

- a. Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld
- b. Die Eerste Bedrag Betaalbaar sal nie van toepassing wees op verliese in terme van Uitbreidings 1, 2, en 3 van hierdie Afdeling nie. Laasgenoemde is slegs van toepassing op klerasie (soos omskryf).

## AFDELING 12: GLAS

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien enige interne en/of eksterne glas (insluitende spieëls) in die Bylae beskryf, die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is by die versekerde persele, toevallig gebreek word, sal die Maatskappy vir die vervanging van sodanige glas betaal asook die redelike koste tot 'n maksimum van R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van:

1. Beplanking van vensters wat na brekasie en voor vervanging van versekerde glas nodig is;
2. Herstel van rame wat terselfdertyd beskadig word as gevolg van brekasie van versekerde glas daarin vervat;
3. Herstelling van los- en vaste toebehore en vensteruitstallings wat beskadig word as gevolg van brekasie van versekerde glas;
4. verwydering en vervanging van los en vaste toebehore noodwendig aangegaan ter vervanging van versekerde glas na sodanige brekasie;
5. die koste van die aanstel van 'n wagdiens voor die vervanging van die glas of die aanbring van skuttings of die herstel van die diefalarmstelsel, tensy dit ingevolge enige ander versekering wat deur die Versekerde gereël is, betaalbaar is.

### OMSKRYWINGS

**Glas**  
Tensy spesifiek ooreengekom, word aanvaar dat alle glas (behalwe spieëls) wat deur hierdie Afdeling verseker is, vaste of los glas is wat nie dikker as 6(ses)mm is nie, hetsy bedek deur 'n laag of nie, of gelamineerde veiligheidsglas van 6,5 (ses en 'n half) mm.

#### **Brekasie**

Brekasie beteken slegs "breuk wat deur die hele dikte van die glas strek" en nie blote "ontsiering" nie.

### UITBREIDINGS

#### **1. Oproer en staking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word;

Hierdie Uitbreiding dek nie die volgende nie:

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys. Hierdie uitbreiding is slegs van toepassing op verlies of skade waarvoor die Versekerde as huurder, en nie as eienaar nie, verantwoordelik is.

#### **2. Spesiale herstel (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Indien die Versekerde ná verlies of skade wat hierkragtens verseker is, ingevolge die Nasionale Bouregulasies of soortgelyke wetgewing verplig word om die beskadigde glas te vervang met glas van 'n beter gehalte, is die Maatskappy verantwoordelik vir die verhoogde koste van sodanige vervanging insluitende (maar nie daartoe beperk nie) rame daarvoor, met dien verstande dat indien die koste om alle versekerde eiendom (insluitende ander versekerde

sy eie versekeraar vir die verskil geag word en dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade dra.

### **3. Versiering en letter skilderwerk**

Die versekering kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om die koste van versiering en letter skilderwerk in te sluit.

## **SPESIFIEKE VOORWAARDES**

### **1. Eweredigheid**

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur enige gevaar waarteen dit verseker is, gesamentlik van groter waarde is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die Versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

### **2. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld

## **SPESIFIEKE UITSONDERINGS**

**Hierdie Afdeling dek nie:**

- a. Verlies of skade aan glas ten opsigte van gevare waarteen verseker word in die Brand-, Huiseienaars- of Huisinhoud afdelings hiervan of 'n Brandpolis, Huiseienaarspolis of Huisinhoud polis van 'n ander Versekeraar;
- b. Verlies of skade aan glas wat minder as R500 (vyf honderd rand) is;
- c. Gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd;
- d. Glas wat gekraak of beskadig is voor die aanvang van die versekering onder hierdie Afdeling;
- e. Gekraakte glas of brekasie veroorsaak deur of voortspruitende uit veranderings aan of byvoegings tot die persele;
- f. Enige handelsvoorraad.

## AFDELING 13: GETROUWEDSWAARBORG

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van:

1. Verlies van geld en/of ander eiendom, wat aan die Versekerde behoort of waarvoor die Versekerde verantwoordelik is, wat gesteel word deur 'n versekerde werknemer gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling.
2. Regstreekse finansiële verlies wat die Versekerde ly volgende bedrog of oneerlikheid van 'n versekerde werknemer wat alles gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling plaasvind wat lei tot oneerlike persoonlike finansiële voordeel vir die betrokke werknemer;

Met dien verstande dat:

1. a. Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir alle verliese wat langer as 24 maande voor ontdekking plaasgevind het;  
b. Alle verliese ontdek word nie langer as 12 (twaalf) maande nie na die beëindiging van:
  - i. Hierdie Afdeling; of
  - ii. Hierdie Afdeling ten opsigte van enige versekerde werknemer betrokke by 'n verlies; of
  - iii. Die diens van die versekerde werknemer of die laaste van die versekerde werknemers betrokke by 'n verlies, na gelang van wat eerste plaasvind;

#### 2. Oordekkings Grondslag

Die Maatskappy se aanspreeklikheid vir alle verliese hoogstens die versekerde bedrag vermeld in die Bylae beloop, hetsy dit enige enkele werknemer is of enige aantal werknemers wat saamspan of onafhanklik van mekaar optree;

#### 3. Naam- of Pos Grondslag

Die Maatskappy se aanspreeklikheid vir alle verliese waarby enige werknemer betrokke is hoogstens die versekerde bedrag beloop wat teenoor sy naam in die Bylae vermeld word, of as hy/sy nie vermeld word nie, die versekerde bedrag teenoor die pos wat hy/sy in die besigheid beklee, soos in die Bylae vermeld.

4. Hernuwing van hierdie versekering van tydperk tot tydperk of enige verlenging van enige versekerings tydperk nie die uitwerking het dat dit die Maatskappy se aanspreeklikheid ophoop of verhoog bo die versekerde bedrag vermeld in die Bylae nie. Indien die versekerings tydperk korter as 12 (twaalf) maande is, word die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk tot die bedrag in die Bylae vermeld gedurende enige versekerings tydperk van 12 (twaalf) maande bereken vanaf aanvang of hernuwing.

5. Die uitdrukking "oneerlike persoonlike finansiële voordeel" nie voordeel deur 'n werknemer in die vorm van salaris, salarisverhogings, gelde, kommissie, bonusse, bevorderings of ander vergoeding sal insluit nie.

### OMSKRYWINGS

Werknemer beteken

1. Enige persoon wat van enige ander party aan die diens van die versekerde gehuur of geleen word;
2. Enige persoon wat ingevolge 'n dienskontrak of vakleerlingskap by die versekerde in diens is; wat die versekerde te alle tye in die loop van sy besigheid geregtig is om te beheer en te beveel in die uitvoering van sy werk en, indien hierdie afdeling op 'n naam- en/of pos grondslag is, wat by wyse van hierdie naam en/of pos in die bylae beskryf word.

### SPESIFIEKE VOORWAARDE

1. Onderhewig aan die bepalinge van Algemene Voorwaarde 20, indien die Versekerde enige verlies ly waarop hierdie Afdeling van toepassing is wat die bedrag betaalbaar hierkragtens oorskry ten opsigte van sodanige verlies, is die Versekerde geregtig op alle verhalings (behalwe uit borgstelling, versekering, herversekering, sekuriteit of skadeloosstelling geneem of aangegaan deur die Maatskappy of vir die bedrag van enige Eerste Bedrag Betaalbaar) deur wie ook al gemaak as gevolg van sodanige verlies totdat dit ten volle vergoed is, min die werklike koste om dit aan te gaan, en enige oorblywende deel word aangewend tot vergoeding van die Maatskappy en die Versekerde tot die mate van sy mede-versekering ingevolge Item (b) van die Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar.

2. Die Versekerde moet al sodanige rekening- en klerikale prosedures en metodes, kontrole- en beheerstelsels vir die

bedryf van die besigheid in stand hou en/of instel en voortgaan om dit toe te pas soos wat deur hom aan die Maatskappy voorgelê word, maar die Versekerde mag:

- a. Ten opsigte van enige werknemer wat by sy/haar naam in die Bylae beskryf word, sy/haar pligte en pos verander;
- b. Ten opsigte van enige werknemer wat slegs by sy/haar pos in die Bylae beskryf word, sodanige werknemer verwyder en enige ander persoon wat binne die woordskrywing van werknemer val, in sy/haar plek aanstel;
- c. Die vergoeding en diensvoorwaardes van enige werknemer verander;
- d. Sodanige ander veranderings maak as wat vooraf skriftelik deur die Versekerde se ouditeure goedgekeur word.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

1. Hierdie Afdeling dek nie enige maatskappy of ander regsentiteit wat gedurende die versekeringstydperk verkry word nie.
2. Die Maatskappy is slegs tot die mate van die deelname/aandeelhouding van enige onbetrokke vennoot/prinsipaal/direkteur of lid aanspreeklik vir 'n versekerde gebeurtenis waarby enige vennoot/prinsipaal/direkteur of lid van die Versekerde regstreeks betrokke is of was. Hierdie Besondere Uitsondering geld slegs vir Vennootskappe, Privaat Maatskappye of Beslote Maatskappye.
3. Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir:  
Verlies voortspruitende uit of waartoe bygedra word deur enige Omskrewe Gebeurtenis deur of van:
  - a. Enige vennoot van die Versekerde tot die mate waartoe sodanige vennoot baat sou vind by die skadeloosstelling wat ingevolge hierdie Afdeling verleë word;
  - b. Enige prinsipaal, direkteur of lid van die Versekerde tensy sodanige prinsipaal, direkteur of lid ook 'n werknemer is;
  - c. Enige werknemer vanaf die tyd dat die Versekerde bewus word dat sodanige werknemer enige daad van bedrog of oneerlikheid gepleeg het;
  - d. Enige gevolglike verliese van enige aard wat plaasvind na verliese waarna in die Omskrewe Gebeurtenisse verwys word;
  - e. Die Maatskappy is ook nie aanspreeklik nie vir enige Omskrewe Gebeurtenis indien dit spruit uit oneerlike:
    - i. Manipulasie van;
    - ii. Invoering in;
    - iii. Onderdrukking van invoering in;
    - iv. Vernietiging van;
    - v. Verandering aan;  
enige rekenaarprogram, -stelsel, -data of -programmatuur deur enige versekerde werknemer wat by die Versekerde se elektroniese dataverwerkingsafdelings of- gebied in diens is.

Hierdie Besondere Uitsondering geld nie vir versekerde werknemers wat in diens is by die elektroniese dataverwerkingsafdelings/gebied van enige nie-netwerk mikro-/persoonlike rekenaar nie.

## KLOUSULES EN UITBREIDINGS

### 1. Ander versekering

Dit is 'n voorwaarde van hierdie Afdeling dat behalwe:

- a. 'n Geldpolis;
- b. Dit wat by die aanvangs- of hernuwingsdatum of ten tyde van die instel van 'n eis aan die Maatskappy verklaar is;
- c. 'n Pensioenfondsgetrouheidspolis wat nie hierdie Afdeling in waarde oorskry nie;
- d. Hierdie Afdeling;  
daar geen ander versekering gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling van krag is om te verseker teen die risiko's wat hierkragtens verseker word nie.

### 2. Terugwerkende dekking

Geen vorige versekering van krag nie (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Hierdie Afdeling is ook van toepassing op Omskrewe Gebeurtenisse soos hierkragtens verseker wat tot 12 (twaalf)

maande voor aanvang van hierdie Afdeling plaasvind, maar nie langer as 24 (vier en twintig) maande voordat dit ontdek is nie;

Met dien verstande dat:

Die gebeurtenis ontdek word binne 12 (twaalf) maande na die beëindiging van die diens van die betrokke werknemer of binne 12 (twaalf) maande na die verstryking van hierdie Afdeling, na gelang van wat eerste plaasvind.

### **3. Uitgebreide dekking vir voormalige werknemers**

Enige persoon wat nie meer 'n werknemer is nie word vir die doeleindes van hierdie Afdeling beskou as synde 'n werknemer te wees vir 'n tydperk van 30 (dertig) dae nadat hy/sy opgehou het om 'n werknemer te wees.

### **4. Rekenmeesters**

Enige besonderhede of gegewens wat in die Versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of- dokumente vervat word wat deur die Maatskappy benodig mag word ingevolge hierdie Afdeling om enige eis hierkragtens te ondersoek of te staaf, mag deur die Versekerde se ouditeure of professionele rekenmeesters gelewer en gesertifiseer word en hulle sertifikaat is prima facie bewys van die gegewens en besonderhede waarop sodanige sertifikaat betrekking het.

### **5. Vervangende versekering (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Hierdie Afdeling is ook van toepassing op Omskrewe Gebeurtenisse wat hierkragtens verseker is wat plaasgevind het gedurende die geldigheidsduur van enige versekering wat deur hierdie Afdeling vervang word en in die Bylae gespesifiseer word;

Met dien verstande dat:

- a. Hierdie uitbreiding beperk word tot verliese wat deur die vervangende versekering betaalbaar sou gewees het maar wat nie opeisbaar is nie weens die verstryking van die tydperk wat deur die vervangende versekering toegelaat word vir die ontdekking van die Omskrewe Gebeurtenisse;
- b. Die Omskrewe Gebeurtenisse ontdek word binne 12 (twaalf) maande na die beëindiging van die diens van die betrokke werknemer of binne 12 (twaalf) maande na die verstryking van hierdie Afdeling, na gelang van wat eerste plaasvind;
- c. Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie Uitbreiding hoogstens die bedrag kragtens hierdie Afdeling verseker of die bedrag kragtens die vervangende versekering verseker, wat ook al die minste is, beloop;
- d. Indien die Omskrewe Gebeurtenisse waarby een werknemer of enige aantal werknemers betrokke is gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling sowel as die geldigheidsduur van die vervangende versekering plaasvind, die maksimum bedrag betaalbaar hoogstens die bedrag beloop verseker deur hierdie Afdeling ten tyde van ontdekking van die Omskrewe Gebeurtenisse;
- e. Hierdie uitbreiding nie van toepassing is op Omskrewe Gebeurtenisse wat langer as die getal jare in die Bylae vermeld, voor die aanvang van hierdie Afdeling, plaasgevind het nie;
- f. Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir enige verlies wat langer as 24 (vier en twintig) maande voor ontdekking plaasgevind het.

### **6. Eerste bedrag betaalbaar vir verliese ontdek meer as 12 (twaalf) maande nadat dit gepleeg is.**

Indien enige Omskrewe Gebeurtenis ontdek word langer as 12 (twaalf) maande nadat:

- a. Dit gepleeg is;
- b. Die eerste gebeurtenis binne 'n reeks gebeurtenisse gepleeg is deur een persoon of 'n aantal persone wat saamspan, word die persentasies vervat in die Eerste Bedrag Betaalbaar-klausule soos volg verhoog:

Eerste Bedrag Betaalbaar	Eerste Bedrag Betaalbaar verhoog tot persentasie hieronder aangedui	
	Betaalbaar-klausule Indien verliese ontdek word langer as 12 (twaalf) maande nadat dit gepleeg is, maar nie langer as 24 (vier en twintig) maande daarna nie	Indien die Afdeling verleng is om daardie gedeelte van verliese te dek wat ontdek word langer as 24 (vier en twintig) maande nadat dit gepleeg is, maar nie langer as 36 (ses en dertig) maande daarna nie
<b>Verpligtend</b>		
Paragraaf (a)	Vanaf 2% tot 4%	Vanaf 2% tot 5%
Paragraaf (b)	Vanaf 10% tot 15%	Vanaf 10% tot 20%
<b>Rekenaarverliese</b>	Vanaf 20% tot 30%	Vanaf 20% tot 35%

Nieteenstaande bogemelde mag die Versekerde verkies om slegs vir daardie deel van die verlies te eis wat binne 12 (twaalf) maande ontdek is, in welke geval die Eerste Bedrag Betaalbaar toepaslik vir daardie korter tydperk van toepassing is.

### 7. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie Afdeling ten opsigte van 'n Omskrewe Gebeurtenis waarby een werknemer of enige getal werknemers wat saamspan betrokke is, word verminder met:

- 2% (twee persent) Van die totaal van die versekerde bedrag ingevolge hierdie Afdeling en die verklaarde Versekering of R60 000 (sestig duisend Rand), wat ook al die minste is; plus
- 'n Verdere bedrag van 10% (tien persent) van die netto bedrag betaalbaar na aftrekking van die bedrag wat in (a) hierbo gespesifiseer word.

Beide bedrae word ten volle deur die Versekerde gedra en bly onverseker.

### 8. Rekenaarverliese – eerste bedrag betaalbaar

Die persentasie aangetoon in (b) van die verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar-klausule word vanaf 10% (tien persent) na 20% (twintig persent) verhoog indien die Omskrewe Gebeurtenis voortspruit uit oneerlike:

- Manipulasie van;
- Invoering in;
- Weglating van invoering in;
- Vernietiging van;
- Verandering aan; enige nie-netwerk mikro-/persoonlike rekenaarprogram, -stelsel, -data of -programmatuur deur enige versekerde werknemer wie se pligte die bestuur, toesig, ontwerp, skepping of verandering van rekenaarstelsels of- programme behels.

### 9. Vrywillige eerste bedrag betaalbaar (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Benewens die bedrag wat deur die Versekerde betaalbaar is ingevolge die verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar-klausule, is die Versekerde verantwoordelik vir die verskil tussen sodanige bedrag en die bedrag vermeld in die Bylae as die vrywillige Eerste Bedrag Betaalbaar;

Met dien verstande dat: sodanige vrywillige bedrag die verpligte bedrag oorskry.

### 10. Verlenging vir verliese wat ontdek word langer as 24 (vier en twintig) maande nadat dit gepleeg is maar nie langer as 36 (ses en dertig) maande daarna nie (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)



- a. Teen die betaling van 'n bykomende premie word Voorbehoudsbepaling 1(a) van die Omskrewe Gebeurtenisse vervang met:  
"1 (a) die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir alle verliese wat plaasgevind het langer as 36 (ses en dertig) maande voor ontdekking".
- b. Indien hierdie Afdeling die vervangende Versekering-uitbreiding insluit, word die tydperk waarna in Voorbehoudsbepaling (f) daarvan verwys word, vanaf 24 (vier en twintig) maande tot 36 (ses en dertig) maande verleng.

**11. Vermindering/herstel van versekerde Bedrag (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Betaling deur die Maatskappy van enige verlies whereby een werknemer of enige aantal werknemers betrokke is, verminder nie die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van die res van die versekerde werknemers nie;

Met dien verstande dat:

- a. Die maksimum bedrag wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir alle versekerde werknemers hoogstens dubbel die versekerde bedrag in die Bylae behoort te wees;
- b. Die Versekerde 'n bykomende premie betaal op die bedrag van die versekerde verlies, bereken volgens die volgende formule:  

$$\frac{\text{Jaarlikse premie van krag ten tyde van ontdekking van verlies}}{\text{Versekerde bedrag ten tyde van die ontdekking van verlies}} \times \text{Bedrag van eiseskikking}$$

Die bykomende premie is ten volle betaalbaar en mag nie verminder word omrede die tydperk tussen die datum van ontdekking van die verlies en die verstrykingsdatum korter as 12 (twaalf) maande is nie.

**12. Verlenging toegestaan by ontvangs van 'n bevredigende stelsel**

Oudit ten opsigte van verliese wat ontdek word langer as 24 (vier en twintig) maande nadat dit gepleeg is (indien in die Bylae as ingesluit vermeld) as teenprestatie daarvoor dat die ouditeursfirma vermeld in die Bylae 'n bevredigende audit gedoen het van die Versekerde se stelsels van:

- a. Beheer;
- b. Ontdekking van bedrog, oneerlikheid en diefstal; en onderworpe daaraan dat die Versekerde al die aanbevelings vervat in sodanige audit implementeer en in stand hou;

1. Word Voorbehoudsbepaling 1(a) van die Omskrewe Gebeurtenisse (wat dekking beperk tot daardie deel van verliese wat binne 24 (vier en twintig) maande ontdek word) en Voorbehoudsbepaling (f) van die vervangende versekering-uitbreiding (indien van toepassing) geskrap;

2. Indien enige Omskrewe Voorval ontdek word langer as 12 (twaalf) maande nadat dit gepleeg is, word die persentasies vervat in ondergemelde Eerste Bedrag Betaalbaar klousule soos volg verhoog:

Eerste Bedrag Betaalbaar-klousule	Eerste Bedrag Betaalbaar verhoog tot persentasie hieronder aangedui indien verliese langer as 12 (twaalf) maande nadat dit gepleeg is, ontdek word
<b>Verpligtend</b>	
Paragraaf (a)	Vanaf 2% tot 3%
Paragraaf (b)	Vanaf 10% tot 12,5%
<b>Rekenaarverliese</b>	Vanaf 20% tot 25%

Nieteenstaande bogemelde mag die Versekerde verkies om slegs vir daardie deel van die verlies te eis wat binne 12 (twaalf) maande ontdek is, in welke geval die Eerste Bedrag Betaalbaar toepaslik vir daardie tydperk van toepassing is;

3. Die Eerste Bedrag Betaalbaar-klousule vir verliese wat ontdek word langer as 12 (twaalf) maande nadat dit gepleeg is, word geskrap.

**13. Verhalingskoste (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Indien die Versekerde enige verlies ly waarop hierdie Afdeling van toepassing is wat die versekerde bedrag hierkragtens oorskry, betaal die Maatskappy benewens die versekerde bedrag hoogstens die bedrag vermeld in die Bylae aan die Versekerde vir koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys met die toestemming van die Maatskappy (welke toestemming nie onredelikerwys weerhou mag word nie) aangegaan word vir die verhaling of poging tot verhaling vanaf die werknemer met betrekking tot wie die eis ingestel is, van daardie gedeelte van die verlies wat die versekerde bedrag hierkragtens oorskry. Alle bedrae bo die gemelde deel van die verlies wat deur die Versekerde verhaal word, is tot die voordeel van die Maatskappy en die Versekerde tot die mate van sy medeversekering ingevolge item (b) van die Klousule "Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar".

**14. Rekenaarverliese (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

As teenprestasie daarvoor dat die Versekerde 'n bevredigende vraelys voltooi het, word Besondere Uitsondering 3 en die Eerste Bedrag Betaalbaar-Klousule vir rekenaarverliese geskrap.

**SPESIFIEKE BEPALINGS**

1. Algemene Voorwaarde 11 en Algemene Uitsonderings 1 en 2 geld nie vir hierdie Afdeling nie.
2. In die geval van die ontdekking van enige verlies wat uit 'n Omskrewe Gebeurtenis voortspruit mag die Versekerde, nieteenstaande enigiets tot die teendeel in paragraaf (b) van Algemene Voorwaarde 7 vervat, nalaat om die aangeleentheid by die polisie aan te meld, maar sal dit onmiddellik doen indien die Maatskappy dit verlang.
3. Indien die versekerde bedrag te eniger tyd verhoog word, is sodanige verhoogde bedrag slegs van toepassing op Omskrewe Gebeurtenisse wat na die datum van sodanige verhoging gepleeg word.
4. Verswyging van sy/haar eie bedrog of oneerlikheid of dié van ander persone met wie hy/sy saamspan, deur enige persoon wat die aansoekvorm onderteken of hernuwing of enige ander instruksies gee, benadeel nie enige eis ingevolge hierdie Afdeling nie.

## AFDELING 14: GOEDERE IN TRANSITO

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

#### 1. Eiendom (uitgesluit lewendehawe, stamboekdiere en wild)

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies van of skade aan die geheel of 'n gedeelte van die versekerde eiendom wat insluit houers en/of bedekkings waarin die vrag verpak word, die eiendom van die Versekerde terwyl in die loop van transito in of op enige vervoermiddel veroorsaak deur enige van die versekerde gevare.

#### 2. Lewendehawe, stamboekdiere en wild

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies van of skade wat voortspruit uit die vrekte van die versekerde lewendehawe, stamboekdiere en wild in die Bylae beskryf, die eiendom van die Versekerde, terwyl dit in transito is in of op enige vervoermiddel per pad of per spoor, veroorsaak deur enige ongeval of teëspoed nie andersins uitgesluit nie.

Die aanspreeklikheid van die Maatskappy vir alle verlies of skade ten opsigte van enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse wat ontstaan uit of toeskryfbaar is aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak sal nie die versekerde bedrag vermeld teenoor sodanige item in die Bylae van hierdie Afdeling oorskry nie.

### VERSEKERDE GEVARE

#### 1. Eiendom (uitgesluit lewendehawe, stamboekdiere en wild)

Die Maatskappy sal die Versekerde vergoed tot die perk van aanspreeklikheid in die Bylae vermeld in die geval van verlies of vernietiging van of skade aan die versekerde eiendom wat aan die Versekerde behoort direk veroorsaak deur brand, weerlig, vloed, botsing en omslaan van die vervoermiddel, oplaai en/of aflaai van die vrag en diefstal volgende op gemelde gebeurtenisse terwyl vervoer word in of op enige vervoermiddel.

#### 2. Lewendehawe, stamboekdiere en wild

Die Maatskappy sal die Versekerde vergoed vir die vrekte van alle lewendehawe, stamboekdiere en wild wat aan die Versekerde behoort tot die gespesifiseerde perk van aanspreeklikheid in die Bylae vermeld teenoor alle lewendehawe, stamboekdiere en wild, direk veroorsaak deur brand, weerlig, vloed, botsing of omslaan van die vervoermiddel insluitende oplaai en aflaai van die vrag.

### UITBREIDINGS

#### 1. Puinverwydering

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit koste in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan is ten opsigte van die opruim en verwydering van puin na skade aan die vervoermiddel of die eiendom daarop, onderworpe aan 'n perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die Bylae vermeld word, wat ook al die hoogste is, ten opsigte van enige een Omskrewe Gebeurtenis.

#### 2. Brandbluskoste

Indien die eiendom omskryf in die Bylae verlore raak of deur brand beskadig word terwyl in transito wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word, betaal die Maatskappy benewens skadeloosstelling aan die Versekerde vir sodanige verlies of skade, ook die koste van die blus van die brand of poging daartoe, onderworpe aan 'n perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die Bylae vermeld word, wat ook al die hoogste is.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Hierdie Afdeling dek nie die volgende nie:

1. Aardbewing of vulkaniese uitbarstings;
2. Waardevermindering, verlies of skade wat voortspruit uit slytasie, duike, skrape of veroorsaak deur motte, knaagdiere, insekte, klamheid, muf, roes of enige verhittings-, herstel-, skoonmaak-, kleur-, veranderings- of drogingsproses waaraan die eiendom onderhewig was;
3. Verlies of skade deur diefstal of poging daartoe of oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of enige persoon in die diens van die Versekerde hetsy hy/sy alleen optree of saamspan;
4. Brekasie van artikels van 'n bros aard, tensy sodanige brekasie deur inbrekers, diewe of brandveroorzaak word;
5. Verlies deur lekkasie van enige vloeistof uit die houer waarin dit is, tensy veroorsaak deur die gevare waarteen verseker word in hierdie Afdeling;
6. Aktes, verbande, muntstukke, geld, sekuriteite, seëls, seëlversamelings, planne, patrone, ontwerpe, titeldokumente, kontrakte of ander dokumente, sakeboeke of manuskripte, tensy spesifiek in die Bylae vermeld;

7. Beskadiging van enige werkende masjien of enige deel daarvan deur elektroniese, meganiese of elektriese onklaarraking daarvan;
8. Gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd;
9. Inherente fout of gebrek betreffende die versekerde eiendom;
10. Verlies of skade wat aan swak verpakking toegeskryf kan word;
11. Verlies of skade opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:
  - a. Die Versekerde terwyl die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien die Versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie;
  - b. Enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie, maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieerd is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy/haar besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;

Met dien verstande dat:

Enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensiewette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in die gebiedsgrense van hierdie Afdeling verwys word, of, indien daar nie aan enige lisensiewet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders;

12. Verlies of skade as gevolg van Kaping/Skaking of enige poging daartoe van die versekerde eiendom;
13. Onklaarraking van verkoelingstoerusting;
14. Terughouding, konfiskering of rekwisisie deur doeane- of ander beamptes of owerhede;
15. Verlies of skade aan eiendom buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Malawi en Mosambiek;
16. Diefstal uit enige onbewaakte voertuig wat in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde is, tensy die eiendom gehuisves word in 'n voertuig wat behoorlik beveilig en gesluit is of die voertuig self in 'n beveiligde en gesluite gebou gehuisves word en betreding of verlating van sodanige voertuig of gebou met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating gepaard gaan;
17. Vertrapping of versmoring wat tot gevolg het vrekke of vernietiging van lewendehawe, stamboekdiere en wild terwyl in transito in of op enige vervoermiddel;
18. Opsetlike slag of vernietiging van stamboekdiere, lewendehawe, wild en volstruise hetsy deur of ter uitvoering van 'n bevel van enige staatsgesag of openbare of plaaslike owerheid of persoon of liggaam wat jurisdiksie oor sulke aangeleenthede het of andersins;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy uitdruklik tot die vernietiging van die lewendehawe, stamboekdiere en wild toegestem het; of
- b. Versekerde lewendehawe, stamboekdiere en wild n besering opgedoen het en in 'n buitengewoon pynlike siektetoestand verkeer en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Maatskappy aangestel is sertifiseer dat dit ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die stamboekdier, lewendehawe, wild of volstruise om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word;  
of
- c. 'n Versekerde lewendehawe, stamboekdier en wild 'n besering opgedoen het en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Versekerde aangestel is eers 'n sertifikaat uitgereik het dat die lyding van sodanige lewendehawe, stamboekdier en wild ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die lewendehawe, stamboekdier en wild om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word sonder dat daar vir die aanstelling van 'n veearts deur die Maatskappy gewag kan word;

Met dien verstande dat:

in alle sodanige gevalle van (a), (b) of (c) hierbo die Maatskappy die geleentheid gebied sal word om na sy keuse 'n nadoodse ondersoek deur sy veearts te laat uitvoer;

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Tydperk van transito

Transito word geag 'n aanvang te neem met die laai van enige vervoermiddel (insluitende die dra van goedere daarheen) en voort te duur met die vervoer na die ontvanger en tydelike berging gedurende die reis en te eindig met die aflewering insluitende die aflaa van die eiendom by die bestemming.

### 2. Weiering van ontvangs

Indien enige ontvanger weier om eiendom deur die Versekerde versend, te ontvang, word transito geag voort te duur en die versekering ten opsigte van sodanige eiendom bly van krag totdat die eiendom afgelewer is by die Versekerde se perseel;

Met dien verstande dat:

die Versekerde alle redelike stappe doen om te verseker dat die eiendom so gou redelikerwys moontlik aan hom terugbesorg word.

### 3. Ander vervoermiddels

Indien die vervoermiddel 'n gespesifiseerde voertuig of voertuie is, is die versekering kragtens hierdie Afdeling van toepassing ten opsigte van eiendom in of op enige voertuig wat tydelik gebruik word in plek daarvan terwyl 'n gespesifiseerde voertuig herstel of versien word;

Met dien verstande dat:

Sodanige vervangende voertuig nie die eiendom van die Versekerde is nie nog deur hom ingevolge 'n huurkontrak of huurkoopkontrak gehuur is tensy slegs gehuur vir sodanige tydperk as wat nodig is vir herstelling of versiening van die vervoermiddel.

### 4. Onklaarraking van vervoermiddel

In geval van onklaarraking van die vervoermiddel gedurende transito of indien vir enige rede buite die Versekerde se beheer die eiendom aan gevaar blootgestel is, verhoed niks hierin vervat die gebruik van enige ander wyse van vervoer ten einde die transito uit te voer nie, en die versekering hierkragtens word nie daardeur benadeel nie.

### 5. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Alle risiko dekking (nie van toepassing op lewendehawe, stamboekdiere, wild, vrugte of groente nie)

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die bewoording onder die opskrif "Versekerde Gevare 1" vervang met die ondergemelde bewoording: "Die Maatskappy sal die Versekerde vergoed tot die aanspreeklikheidspers in die Bylae vermeld in die geval van verlies of vernietiging van of skade (insluitend van enige verlies of skade wat voortspuit uit Kaping/Skaking) aan die versekerde eiendom asook die houers en/of bedekkings waarin die vrag verpak word insluitend die skade voortspruitend uit die oplaai en/of aflaa van die vrag veroorsaak deur enige ongeval of teëspoed nie andersins uitgesluit nie".

### 2. Kaping/skaking ten opsigte van beperkte dekking

Teen die betaling van 'n bykomende premie word Spesifieke Uitsondering (12) van hierdie Afdeling gekanselleer en dekking uitgebrei om verlies of skade aan eiendom soos vermeld in die Bylae as gevolg van Kaping/Skaking in te sluit;

### 3. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalinge, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middle van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word.

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## AFDELING 15: ENKELRIT TRANSITO ALGEMEEN

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies van of skade aan die geheel of 'n gedeelte van die versekerde eiendom wat insluit houers en/of bedekkings waarin die vrag verpak word, die eiendom van die Versekerde terwyl in transito in of op enige vervoermiddel veroorsaak deur enige van die versekerde gevare. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge enige enkele item van hierdie Afdeling vir alle verlies of skade ten opsigte van enige enkele gebeurtenis of ten opsigte van alle gebeurtenisse van 'n reeks wat ontstaan uit of toe te skryf is aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak sal nie die bedrag verseker vermeld teenoor sodanige item in die Bylae van hierdie Afdeling oorskryf nie.

### VERSEKERDE GEVARE

Die Maatskappy sal die Versekerde vergoed tot die aanspreeklikheidsperk in die Bylae vermeld in die geval van verlies of vernietiging van of skade aan die versekerde eiendom wat aan die Versekerde behoort direk veroorsaak deur:

- Brand, weerlig, vloed;
- Botsing en omslaan van die vervoermiddel;
- Oplaaie en/of aflaaie van die vrag; en
- Diefstal volgende op bogenoemde gebeurtenisse terwyl vervoer word in of op enige vervoermiddel.

### UITBREIDINGS

#### 1. Puinverwydering

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit koste in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan is ten opsigte van die opruim en verwydering van puin na skade aan die vervoermiddel of die eiendom daarop, onderworpe aan 'n perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die Bylae vermeld word, wat ook die hoogste is, ten opsigte van enige een Omskrewe Gebeurtenis.

#### 2. Brandbluskoste

Indien die eiendom omskryf in die Bylae verlore raak of deur brand beskadig word terwyl in transito wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word, betaal die Maatskappy benewens skadeloosstelling aan die Versekerde vir sodanige verlies of skade, ook die koste van die blus van die brand of poging daartoe, onderworpe aan 'n perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die Bylae vermeld word, wat ook die hoogste is.

### SPESIFIEKE VOORWAARDES

#### 1. Tydperk van transito

Transito word geag 'n aanvang te neem met die laai van enige vervoermiddel (insluitende die dra van goedere daarheen) en voort te duur met die vervoer na die ontvanger en tydelike berging gedurende die reis en te eindig met die aflewering insluitende die aflaaie van die eiendom by die bestemming.

#### 2. Weiering van ontvangs

Indien enige ontvanger weier om eiendom deur die Versekerde versend, te ontvang, word transito geag voort te duur en die versekering ten opsigte van sodanige eiendom bly van krag totdat die eiendom afgelewer is by die Versekerde se perseel;

Met dien verstande dat:

Die Versekerde alle redelike stappe doen om te verseker dat die eiendom so gou moontlik aan hom terugbesorg word.

#### 3. Ander vervoermiddels

Indien die vervoermiddel 'n gespesifiseerde voertuig of voertuie is, is die versekering kragtens hierdie Afdeling van toepassing ten opsigte van eiendom in of op enige voertuig wat tydelik gebruik word in plek daarvan terwyl 'n gespesifiseerde voertuig herstel of versien word;

Met dien verstande dat:

sodanige vervangende voertuig nie die eiendom van die Versekerde is nie nog deur hom ingevolge 'n huurkontrak of huurkoopkontrak gehuur is tensy slegs gehuur vir sodanige tydperk as wat nodig is vir herstelling of versiening van die vervoermiddel.

#### 4. Onklaarraking van vervoermiddel

In geval van onklaarraking van die vervoermiddel gedurende transito of indien vir enige rede buite die Versekerde se beheer die eiendom aan gevaar blootgestel is, verhoed niks hierin vervat die gebruik van enige ander wyse van vervoer ten einde die transito uit te voer, en die versekering hierkragtens word nie daardeur benadeel nie.

#### 5. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Hierdie Afdeling dek nie die volgende nie:

1. Aardbewing of vulkaniese uitbarstings;
2. Waardevermindering, verlies of skade wat voortspruit uit slytasie, duike, skrape of veroorsaak deur motte, knaagdiere, insekte, klamheid, muf, roes of enige verhittings-, herstel-, skoonmaak-, kleur-, veranderings- of drogingsproses waaraan die eiendom onderhewig was;
3. Verlies of skade deur diefstal of poging daartoe of oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of enige persoon in die diens van die Versekerde hetsy hy/sy alleen optree of saamspan;
4. Brekasie van artikels van 'n brose aard, tensy sodanige brekasie deur inbrekers, diewe of brand veroorsaak word;
5. Verlies deur lekkasie van enige vloeistof uit die houer waarin dit is, tensy veroorsaak deur die gevare waarteen verseker word in hierdie Afdeling;
6. Aktes, verbande, muntstukke, geld, sekuriteite, seëls, seëlversamelings, planne, patrone, ontwerpe, titeldokumente, kontrakte of ander dokumente, sakeboeke of manuskripte, tensy spesifiek in die Bylae vermeld;
7. Beskadiging van enige werkende masjien of enige deel daarvan deur elektroniese, meganiese of elektriese onklaarraking daarvan;
8. Gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd;
9. Inherente fout of gebrek betreffende die versekerde eiendom;
10. Verlies of skade wat aan swak verpakking toegeskryf kan word;
11. Verlies of skade opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:
  - a. Die Versekerde terwyl die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien die Versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie;
  - b. Enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie, maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieer is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy/haar besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;

Met dien verstande dat:

Enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensiewette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in die gebiedsgrense van hierdie Afdeling verwys word, of, indien daar nie aan enige lisensiewet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders;

12. Verlies of skade as gevolg van Kaping/Skaking of enige poging daartoe van die versekerde eiendom;
13. Verlies of skade as gevolg van vrekte en/of vernietiging van lewende hawe, stamboek diere en wild;
14. Onklaarraking van verkoelingstoerusting;
15. Terughouding, konfiskering of rekwisisie deur doeane- of ander beamptes of owerhede;



16. Verlies of skade aan eiendom buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Malawi en Mosambiek.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Kaping/skaking

Teen die betaling van 'n bykomende premie word Spesifieke Uitsondering 12 van hierdie Afdeling gekanselleer en dekking uitgebrei om verlies of skade aan eiendom soos vermeld in die Bylae as gevolg van Kaping/Skaking in te sluit;

### 2. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middle van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word;

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## AFDELING 16: SAKE ALLE RISIKO

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir:

#### 1. Eiendom van die Versekerde

Verlies van of skade aan die eiendom vermeld in die Bylae wat aan die Versekerde behoort veroorsaak deur enige ongeval of teëspoed wat ontstaan uit enige toevallige omstandigheid wat nie uitgesluit is nie in terme van enige uitsondering wat op hierdie Polis in die geheel van toepassing is wat ontstaan binne die gebiedsgrense.

#### 2. Eiendom van gaste

Verlies of skade aan gaste/kliënte se eiendom, nie andersins verseker nie, wat verband hou met jag en/of wildbesigtigingsaktiwiteite, indien in die Bylae vermeld veroorsaak deur enige ongeval of teëspoed wat ontstaan uit enige toevallige omstandigheid wat nie uitgesluit is nie in terme van enige uitsondering wat op hierdie Polis in die geheel van toepassing is wat ontstaan binne die gebiedsgrense, maar uitgesonderd vuurwapens van enige aard;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid in terme van Omskrewe Gebeurtenis (i) hierbo ten opsigte van elke item in geen geval meer sal wees as die versekerde bedrag soos vermeld in die Bylae of in die geheel die totale bedrag hierkragtens verseker nie;
- b. Die waarde van eiendom met betrekking tot Omskrewe Gebeurtenis (ii) hierbo beperk sal wees tot 'n maksimum van R5 000 (vyf duisend rand) per gas of kliënt en R30 000 (dertig duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis.

#### 3. Gebiedsgrense

Die Gebiedsgrense van hierdie Afdeling sal wees Enige plek in die Wêreld.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Hierdie Afdeling dek nie die volgende nie:

- a. Waardevermindering of verlies of skade wat voortspruit uit slytasie, duike, skrape of veroorsaak deur motte, knaagdiere, insekte, klamheid, muf, roes of enige verhitings-, herstel-, skoonmaak-, kleur-, veranderings- of droging proses waaraan die eiendom onderhewig is;
- b. Verlies of skade deur diefstal of poging daartoe of bedrog van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of enige persoon in diens van die Versekerde, hetsy hy/sy alleen optree of saamspan;
- c. Brekasie van artikels van 'n broes aard, tensy sodanige brekasie deur inbrekers, diewe of brand veroorsaak word;
- d. Verlies deur lekkasie van enige vloeistof uit die houer waarin dit is;
- e. Aktes, verbande, muntstukke, geld, sekuriteite, seëls, seël versamelings, planne, patrone, ontwerpe, titeldokumente, kontrakte of ander dokumente, sake boeke of manuskripte, tensy spesifiek in die Bylae vermeld;
- f. Beskadiging van enige werkende masjien of enige deel daarvan deur elektroniese, elektriese of meganiese onklaarraking, weiering, brekasie of sturing, tensy dit volg op 'n ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie;
- g. Verlies of skade aan eiendom wat spruit uit of veroorsaak word deur diefstal uit enige onbewaakte voertuig wat in die bewaring of onder beheer is van die Versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde tensy die eiendom gehuisves word in 'n voertuig wat behoorlik beveilig en gesluit is of sodanige voertuig self in 'n beveiligde en gesluite gebou gehuisves word;

Met dien verstande dat:

Betreding of verlating tot sodanige voertuig of gebou met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating gepaard moet gaan;

- h. Afstand beheer belemmering (remote control jamming) sal beperk word tot 50% (vyftig persent) van die ooreengekome verlies;
- i. Gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd;

- j. Inherente fout of gebrek betreffende die versekerde eiendom;
- k. Verlies of skade waarvoor voorsiening gemaak is in enige waarborg of dienskontrak of in enige koopkontrak of huurkontrak of finansierings ooreenkoms of enige ander ooreenkoms van welke aard ook al betreffende die versekerde eiendom;
- l. Verlies of skade aan wyn;
- m. Terughouding, konfiskering of rekwisisie deur doeane- of ander beamptes of owerhede;
- n. Verlies van of skade aan goedere wat kragtens 'n vragbrief versend word.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Stikstofinseminasieflesse

In die geval van 'n stikstofinseminasiefles en inhoud onder hierdie Afdeling verseker sal die Maatskappy aanspreeklik wees vir verlies van of skade aan flesse en inhoud wat ontstaan as gevolg van onklaarraking van flesse deur die vakuum wat verlore gaan;

Met dien verstande dat:

Die Versekerde 'n waarborg voorsien dat die stikstofinseminasieflesse jaarliks deur die verskaffers hersien word.

### 2. Vervangingswaarde

In geval die eiendom verseker kragtens hierdie Afdeling verloor, vernietig of beskadig word, sal die grondslag waarop die bedrae betaalbaar kragtens hierdie Afdeling bereken word, wees die koste om eiendom van dieselfde aard of soort maar nie meerderwaardig of meer omvangryk as die versekerde eiendom toe dit nuut was nie, te vervang of te herstel onderworpe aan alle ander bepalings van die Polis behalwe in soverre dit hierdeur gewysig mag wees.

### 3. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

#### 4. Items verseker onder Sake Alle Risiko ten opsigte van (wêreldwye dekking)

Spesifieke voorwaarde diefstal vanuit 'n onbewaakte voertuig word gewysig om diefstal in te sluit as gevolg van afstandbeheer storigstoestel wat gebruik word om te verhoed dat die versekerde die voertuig kan sluit.

Met dien verstande dat:

- a. Die items individueel op die skedule gespesifiseer word;
- b. Dekking beperk word tot 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag of 75% (vyf en sewentig persent) van die vervangingswaarde, wat ook al die minste is;
- c. Die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie uitbreiding sal nie R20 000 (twintig duisend rand) oorskry nie;
- d. Die Versekerde aanspreeklik is vir 'n addisionele eerste bedrag betaalbaar van 10% (tien persent) van die eis met 'n minimum van R1 500 (een duisend vyf honderd rand);
- e. Die Versekerde is verantwoordelik om bewys te lewer dat 'n storigstoestel gebruik is om te verhoed dat hy die voertuig kon sluit.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middle van of as gevolg van:

- 1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- 2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word;

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;

- c. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## 2. Verhoging in bedryfskoste

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot uitgawe wat nie andersins ingevolge hierdie Afdeling verhaalbaar is nie wat noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan word weens verlies van of skade aan eiendom waarvoor betaling gedoen of aanspreeklikheid ingevolge hierdie Afdeling erken word met die doel om die gewone werk verrigtinge van die besigheid in stand te hou.

## 3. Kontaminasie van melk

Teen die betaling van 'n bykomende premie en nieteenstaande strydige bepalinge in die polis bewoording, word aanvaar en aangeteken dat die Maatskappy die Versekerde skadeloos sal stel vir enige direkte finansiële verlies as gevolg van die volgende:

- a. Die bederf, nie aankoop of nie lewering van onverwerkte melk deur 'n kommersiële koper as gevolg van die teenwoordigheid van spuitstowwe wat die maksimum toelaatbare vlakke oorskry;
- b. Die bederf van onverwerkte melk wat gestoor is in 'n tenk van enige kommersiële koper as gevolg van die besmetting van sodanige kommersiële koper se melk deur die byvoeging van melk wat van die Versekerde gekoop en af gelewer is, waarin stuit stowwe teenwoordig is wat die maksimum toelaatbare vlakke oorskry;
- c. Verslegting van onverwerkte melk in enige verkoelings eenheid of vrieskas wat aan die Versekerde behoort, wat veroorsaak word deur:
  - i. Toevallige, onvoorsiene en onverwagse fisieke skade aan enige van die verkoelingsmasjinerie;
  - ii. Onderbreking in water-, gas- of elektrisiteits toevoer, behalwe as sodanige onderbreking uitgevoer word deur 'n wetlike instansie wat water, gas of elektrisiteit voorsien, wat mag het om toevoer terug te hou of te beperk, behalwe as sulke terughouding of beperking direk toe geskryf kan word aan skade aan so 'n instansie se eiendom.

## SKADELOOSSTELLINGS GRONDSLAG

Die uitbreiding se basis van skadeloosstelling sal onderhewig wees aan die versekerde bedrag soos in die bylae vermeld:

- a. Ten opsigte van versekerde gebeurtenis 1. die gekontrakteerde prys per liter vermenigvuldig met die aantal liters melk wat bederf is, nie verkoop of nie afgehaal is nie;
- b. Ten opsigte van versekerde gebeurtenis 2. die gekontrakteerde prys per liter vermenigvuldig met die aantal liters melk wat bederf is, plus die vervoerkoste;
- c. Ten opsigte van versekerde gebeurtenis 3. die gekontrakteerde prys per liter vermenigvuldig met die aantal liters melk wat versleg het.

Minus die waarde, bereken op die kontantprys per liter van enige melk wat deur die Versekerde vir enige doel hoegenaamd andersins gebruik kan word.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees vir verlies of skade aan melk as gevolg van of veroorsaak deur:

- a. Die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde nie, hetsy alleen optrede of saamspanning;
- b. Inherente fout of gebrek, ongedierte, insekte, klamheid muf of roes;

## AFDELING 17: TOEVALLIGE SKADE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE (A)

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van:

Toevallige fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom by of in die omgewing van die perseel wat nie andersins verseker is, of waarvoor versekering nie beskikbaar is nie en wat beskryf word (hetsy by hierdie Polis ingelyf al dan nie) ingevolge enige ander Afdeling (behalwe Sake Alle Risiko's) wat in die inhoudsopgawe van hierdie Polis uiteengesit is.

Die bedrag wat betaalbaar is vir alle verlies of skade wat voortspruit uit een oorspronklike oorsaak of bron beloop hoogstens die bedrag vermeld en niesteenstaande Algemene Voorwaarde 5 dra hierdie Afdeling nie by tot enige Omskrewe Gebeurtenis waarvoor meer spesifieke versekering gereël is nie.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir die volgende nie:

- a. Enige gevaar of omstandigheid wat uitgesluit is by enige ander beskikbare versekering by die Maatskappy ten tyde van die aanvang hiervan en ook nie vir enige bybetaling wat betaalbaar is deur die Versekerde ingevolge sodanige versekering en ook nie vir enige vermindering in enige bedrag betaalbaar ingevolge enige eis te wyte aan die toepassing van onder- versekering nie;
- b. Meer as die afsonderlike waarde van elke item wat deel uitmaak van 'n paar, stel of versameling sonder inagneming van enige spesiale waarde daarvan as 'n deel van sodanige paar, stel of versameling;
- c. Terughouding, konfiskering, beslaglegging, vernietiging of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid of ander geregtelike proses;
- d. Onverklaarde verdwyning of tekort wat slegs bekend word by of na 'n voorraadopname, of foute of weglatings in kwitansies of betalings of rekeningkunde, of foutiewe liassering of verlegging van inligting;
- e. Verlies van of skade aan versekerde eiendom wat veroorsaak is deur:
  - i. Enige oneerlike skema, skelmstreek, plan of valse voorwendsel toegepas op die Versekerde (of enige persoon onder wie se toesig die versekerde eiendom is) of bedrog of die oneerlikheid van enige prinsipaal of agent van die Versekerde;
  - ii. Oorverhitting, inploffing, kraking, brekasie, sweisbreuk, nippellekkasie of ander gebrek hierdie uitsondering is slegs van toepassing op houers, pype, buise of soortgelyke apparaat;
  - iii. Onklaarraking, elektriese, elektroniese en/of meganiese sturing;
  - iv. Verandering, bleiking, skoonmaak, kleuring, vervaardiging, herstel, opknapping, versiening, restourasie, toetsing of enige ander werk daaraan;
  - v. Foutiewe of gebrekkige ontwerp, formule, spesifikasie, tekening, plan, materiaal, vakmanskap of professionele advies, gewone instandhouding, geleidelike agteruitgang, waardevermindering, wegvreting, roes, oksidasie of ander chemiese werking of reaksie, ryp, verandering in temperatuur, uitsetting of vogtigheid, gisting of ontkieming, klamheid, droogheid, nat of droë verrotting, krimpings, verdamping, gewigsverlies, kontaminasie, besoedeling, verandering in kleur, geur, tekstuur of afwerking of eie slytasie;
  - vi. Induiking, afsplintering, krapmerke of kraking wat nie die werkverrigting van die item affekteer nie;
  - vii. Termiete, motte, insekte, ongediertes, inherente fout, dampe, defek, latente defek, wisseling in atmosferiese of klimaatstoestande, die werking van lig;
- f. Versakking, vasstamp, gronddeining of kraking van strukture of die verwydering of verswakking van die stut van enige versekerde eiendom;
- g.
  - i. Verlies of skade aan chemikalieë, olie, vloeistof, gas of dampe te wyte aan lekkasie of ontlading uit die houër waarin dit gehou word;
  - ii. Verlies of skade voortspruitend uit lekkasie of ontlading van chemikalieë, olie, vloeistowwe, gasse of dampe;
- h.
  - i. Onderbreking en/of die doelbewuste weerhouding van en/of gebrek aan toevoer van water, stoom, gas, elektrisiteit, brandstof of verkoelings middel;
  - ii. Ineenstorting van toerusting en masjinerie, geboue en strukture (behalwe rakwerk en stoorplatforms).

## OMSKRYWINGS

### Versekerde eiendom

Versekerde eiendom beteken enige tasbare eiendom wat aan die Versekerde behoort of deur hom in trust of in kommissie gehou word of waarvoor hy verantwoordelik is, behalwe:

- a. Gangbare munte (insluitende Krugerrande en soortgelyke muntstukke) bank- en valuta note, reisigers- en ander tjeks, poswissels en posorders, geldige ongebruikte pos-, inkomste- en vakansieseëls, kredietkaartstrokie, ongebruikte MVA kentekens en ander sertifikate, dokumente of middele van 'n verhandelbare aard;
- b. Pelse, juweliersware, muntmetaal, edel- en halfedelmetale en- stene, rariteite, seldsame boeke en kunswerke;
- c. Eiendom in transito per lug, binnelandse waterweg of see;
- d. Spoorweglokomotiewe, rollende materiaal en ander spoorwegeiendom, lugvaartuie, watervaartuie, meganies of elektriesaangedrewevoertuie, motorfietse, mobiele toerusting, karavane en sleepwaens;
- e. Staande of afgekapte bome, gesaaides, diere, grond (met inbegrip van bogrond, opvulling, dreinerings- en duikslote) opritte, sypaadjies, paaie, aanloopbane, damme, opgaartenke, kanale, pyplyne (buite die perseel), tonnels, kables (buite die perseel), sweefspore, brûe, dokke, kaaie, seehoofde, piere, uitgrawings, eiendom onder die grond of plofstowwe;
- f. Elektroniese dataverwerkingstoerusting en eksterne datamedia (ponskaarte, bande, skywe en dies meer) en die inligting wat daarin vervat word;
- g. Eiendom in die loop van konstruksie, oprigting en aftakeling insluitende die materiaal of voorrade wat daarmee verband hou;
- h. Eiendom in die besit van kliënte ingevolge bruikhuur-, huur-, krediet- of opskortende verkoop-ooreenkomste;
- i. Glas, porselein, erdeware, marmar en ander breekbare of brose artikels;

## OMSKREWE GEBEURTENISSE (B)

Ontlading of lekkasie (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Toevallige fisieke verlies van of fisieke skade aan die versekerde eiendom as gevolg van ontlading of lekkasie van chemikalieë, olie, vloeistof, gas of dampe (met inbegrip van verlies van sodanige chemikalieë, olie, vloeistof, gas of dampe) uit tenks, pype of apparaat behalwe verlies of skade voortspruitend uit slytasie of ander geleidelik werkende oorsake van die tenks, pype of apparaat.

## KLOUSULES EN UITBREIDINGS

### 1. Bykomende kostes

Die versekerde bedrag ten opsigte van versekerde geboue, toerusting en masjinerie sluit die volgende in:

- a. Enige herstel- of vervangingskoste aangegaan vanweë die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies van enige openbare owerheid na die plaasvind van 'n versekerde gebeurtenis.

Bogenoemde kostes sluit nie die volgende in nie:

- i. Enigiets waarvan kennis reeds aan die Versekerde gegee is voor die versekerde gebeurtenis;
- ii. Enigiets wat verband hou met onbeskadigde eiendom of onbeskadigde dele van eiendom;
- iii. Eiendoms- en ander belasting, ontwikkelings- en ander koste betaalbaar ingevolge gemelde regulasies as gevolg van waardevermeerdering van die versekerde eiendom;
- b. Onderzoek gelde van munisipale of ander planne;
- c. Koste aangegaan vir die noodsaaklike slooping, puin verwydering (insluitende onbeskadigde inhoud) en die oprigting en instandhouding van skuttings gedurende slooping en herbouing;
- d. Die professionele gelde van argitekte, bestek opnemers en ander konsultante;
- e. Die versekerde bedrag vir alle versekerde eiendom sluit in gelde gehef deur enige gemagtigde brandweer vir hulle dienste;

Met dien verstande dat die Maatskappy nie aanspreeklik is nie:

- i. Ingevolge (a), (b), of (d) tensy die verlore of beskadigde eiendom vervang of herstel word sonder onnodige oponthoud;

- ii. Ingevolge (d) vir enige uitgawes in verband met die voorbereiding van die Versekerde se eis nie;
- iii. Ingevolge (c) vir enige koste of uitgawe:
  - a. Wat aangegaan is vir die verwydering van puin, behalwe vanaf die terrein van sodanige eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
  - b. Voortspruitend uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie Polis/ Afdeling verseker word nie.

## 2. Beperkte dekking

Die versekering ten opsigte van dokumente, manuskripte, besigheidsboeke, planne, ontwerpe, patrone, modelle, gietvorms en rekenaarstelselrekords word beperk tot die waarde van die material en die arbeidskoste vir herskepping en sluit enige uitgawes uit in verband met die lewering van enige inligting daarin vervat of die waarde van sodanige inligting aan die Versekerde.

## 3. Verbandhouders

Vanaf die datum van kennisgewing aanvaar die Maatskappy die belang van enige verbandhouer of ander met 'n versekerbare belang in die eiendom en sal die versekering ingevolge hierdie Afdeling nie benadeel word deur enige optrede of versuim aan die kant van die verbandgewer wat sonder die verbandhouer se medewete geskied nie;

Met dien verstande dat:

die verbandhouer moet die Maatskappy egter daarvan in kennis stel sodra hy/sy van enige sodanige optrede of versuim bewus word en hy/sy is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko ingevolge hierdie klousule deur die Maatskappy aanvaar word.

## 4. Spoorweg en ander subrogasie

Die Versekerde word nie benadeel deur die ondertekening van die Transnet se Besteldiens vrywaring insake gevaarlike persele of ander ooreenkomste met die Transnet-Administrasie betreffende private sylyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame nie.

## 5. Huurders

Die Versekerde word nie benadeel deur die handeling van enige huurder in die perseel wat hy/sy besit of waarvan hy/sy 'n medehuurder is of van die eienaar van enige perseel waarvan hy/sy 'n huurder is nie;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy in kennis gestel word sodra hy/sy van sodanige handeling te wete kom en hy/sy enige bykomende premie betaal voortspruitend uit die Maatskappy se aanvaarding van enige bykomende risiko.

## ENDOSSEMENTE

### Uit geslote eiendom (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Dit word hiermee verklaar en ooreengekom dat die eiendom wat in die Bylae uiteengesit word, word gevoeg by die uitgeslote eiendom in die omskrywing van versekerde eiendom.

## MEMORANDUMS

### 1. Vervangingswaarde (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word na 'n versekerde gebeurtenis ten opsigte van geboue, toerusting en masjinerie is die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of tipe maar nie beter of omvangryker as sodanige versekerde eiendom toe dit nuut was nie;

Met dien verstande dat:

- a. Die vervanging of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat voldoen aan die vereistes van die Versekerde onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer moet word anders word geen betaling gedoen bo die bedrag wat betaalbaar sou gewees het as hierdie Memorandum nie by hierdie Afdeling ingelyf was nie;
- b. Totdat die uitgawe deur die Versekerde aangegaan word vir vervanging of herstel van die verlore of beskadigde versekerde eiendom die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige betaling bo die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie Memorandum nie by hierdie Afdeling ingelyf was nie;

- c. indien die bedrag wat die koste verteenwoordig, wat aangegaan sou gewees het vir vervanging of herstel as al die versekerde eiendom verlore of beskadig was ten tyde van vervanging of herstel die bedrag oorskry waarteen dit verseker was by die plaasvind van 'n versekerde gebeurtenis, word die Versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy 'n eweredige deel van die verlies. Elke item waarop hierdie Memorandum van toepassing is, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorbehoud onderworpe;
- d. Hierdie Memorandum is nie van toepassing nie indien:
  - i. Die Versekerde versuim om die Maatskappy binne 6 (ses) maande vanaf die versekerde gebeurtenis (of sodanige verdere tydsverlenging as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat) in kennis te stel van sy voorneme om die verlore of beskadigde versekerde eiendom te vervang of te herstel;
  - ii. Die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die verlore of beskadigde versekerde eiendom op dieselfde of op 'n ander terrein te vervang of te herstel.

### **2. Onderversekering (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Indien die versekerde eiendom by die plaasvind van 'n versekerde gebeurtenis meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die Versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienooreenkomstig 'n eweredige gedeelte van die verlies of skade. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie Memorandum onderworpe.

### **3. Eerste verlies-onderversekering (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Indien, op die tydstip wat enige verlies of skade ontstaan, die totale waarde van die eiendom wat deur elke item beskryf word, nie die bedrae oorskry wat in die Bylae vermeld word nie, is hierdie versekering nie aan onderversekering onderworpe nie, maar indien die totale waarde van sodanige eiendom meer is as die voormelde bedrae, word die Versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en die Maatskappy is slegs aanspreeklik vir sodanige deel van die eerste verlies versekerde bedrag as die verhouding waarin die voormelde bedrae staan tot die totale waarde en dit beloop hoogstens die totale bedrag waarteen elke item verseker is.

### **4. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld



## AFDELING 18: GEMEENREGTELIKE AANSPREEKLIKHEID (eise ingestel grondslag)

### GELDENDE KLOUSULE

Skadevergoeding wat die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van besering, dood van 'n persoon of skade wat in die verloop van of in verband met die besigheid plaasvind binne die gebiedsperke op of na die terugwerkende datum wat in die bylae vermeld word en wat aanleiding gee tot 'n eis of eise wat in die eerste plek skriftelik teen die Versekerde ingestel word gedurende die versekeringstydperk.

### SKADELOOSSTELLINGSPERK

Skadevergoeding betaalbaar, insluitende enige regskostes wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander kostes en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word, vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, wat aanleiding gee tot n eis of eise, beloop hoogstens die skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word.

In die geval van een oorspronklike oorsaak wat aanleiding gee tot 'n eis of 'n reeks eise waar aanspreeklikheid deur meer as een Uitbreiding van hierdie Afdeling gedek word, sal elke uitbreiding afsonderlik van toepassing wees en onderhewig aan sy eie afsonderlike skadeloosstellingsperk.

Met dien verstande altyd dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk sal word tot die hoogste beskikbare skadeloosstellingsperk wat beskikbaar is onder enige van die Uitbreidings wat skadevergoeding bied vir die eis of reeks van eise. Waar meer as een versekeringstydperk van hierdie Polis na die hernuwing of vervanging van toepassing kan wees op 'n bron of oorsaak, sal die Versekeraar se aanspreeklikheid beperk word tot die maksimum Skadeloosstellingsperk vir enige sodanige versekeringsperiode.

#### Gebiedsperke

Enige plek ter wêreld, maar nie in verband met die volgende nie:

1. Enige besigheid wat die Versekerde bedryf by of vanaf 'n perseel buite; of
2. Enige kontrak vir die uitvoer van werk buite; die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi.

### OMSKRYWINGS

Die Maatskappy stel die Versekerde nie ten opsigte van die volgende skadeloos nie:

#### Skade

Verlies van of fisieke skade aan tasbare eiendom en uitgebrei om onregmatige inmenging met genot van regte oor tasbare eiendom in te sluit.

#### Werknemer

Persoon/e in diens van die Versekerde onder 'n dienskontrak of vakleerlingskap.

#### Besering

Dood, liggaamlike besering geestelike besering, siekte (geestelik of fisies) of siekte van of aan enige persoon.

#### Versekerde

Enige persoon of persone, Maatskappy of ander entiteit gelys as Versekerde in die bylae wat as 'n direkteur, lid, vennoot of prinsipaal van die besigheid optree.

- a. Insluitende hul voorgangers in daardie spesifieke besigheid as direkteur, lid, vennoot of prinsipaal en
- b. Enige persoon wat gedurende die versekeringstydperk 'n direkteur, lid, vennoot of prinsipaal word, maar beperk tot die mate wat aanspreeklikheid slegs aan die Versekerde bind.

#### Regskoste

Koste en uitgawes aangegaan deur die Maatskappy of die Versekerde met die vooraf goedkeuring van die Maatskappy:

- a. In die verdediging of skikking van enige eis ingevolge hierdie Polis of enige aksie of vervolging wat teen die

die Versekerde ingestel is ten opsigte van besering of skade of ander aanspreeklikheid soos verseker ingevolge hierdie Afdeling van die Polis;

- b. In die verteenwoordiging by enige ondersoek of 'n navraag ten opsigte van 'n ongeluk of 'n besering wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Afdeling van die Polis kan wees en/of om enige verrigtinge in 'n Hof van Opsomming Jurisdiksie te verdedig ten opsigte van aangeleenthede wat die onderwerp van skadeloosstelling deur hierdie Afdeling van die Polis kan wees.

#### **Verlies**

Verlies is enige gebeurtenis wat tot gevolg het dat 'n eis ingestel word teen die Versekerde wat voortspruit uit skade en besering, insluitende regskoste soos omskryf in hierdie bewoording.

#### **Noord Amerika**

Die Verenigde State van Amerika en Kanada en of enige ander gebied wat onder die wette van hierdie twee onderskeie lande mag funksioneer.

#### **Polis**

Die inhoud van hierdie dokument, tesame met die skedule, bevat alle Uitbreidings en Endossemente wat van tyd tot tyd deur die Maatskappy uitgereik word en die aansoek wat gesamentlik gelees moet word as bewys van die versekeringskontrak.

#### **Besoedeling**

Die uitstraling, ontlading, vrylating, wegdoening, ontwatering of ontsnapping van enige vaste, vloeibare, gas- of termiese kontaminante of irriterende middels, insluitend dampe, reuk, reuke, humiditeit, dampe, rook, roet of ander lugbesoedeling, sure, alkalië, chemikalieë en afval, elektromagnetiese golwe, geraas, vibrasies en ander uitstraling van uitvloeisels of skadelike stowwe in of op die grond, die atmosfeer of enige waterweg of liggaam van water.

#### **Produk**

Enige tasbare eiendom (insluitende houers en etikette) nadat dit nie meer in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde is nie, wat ontwerp, gespesifiseer, geformuleer, vervaardig, gebou, geïnstalleer, verkoop, verskaf, versprei, behandel, gediens, gewysig of herstel is, insluitend enige gratis of tegniese advies wat die Versekerde gegee het in die bevordering van sodanige produk namens die Versekerde. Uitgesluit kos en drank wat deur die Versekerde as 'n personeelvoordeel aan werknemers verskaf word.

#### **Aansoek**

Die aansoek om versekeringsdekking wat deur hierdie polis voorsien word, insluitende die aansoekvorm wat in die skedule aangedui word, tesame met enige ander dokumentasie of inligting wat aan die Maatskappy voorgelê is vir oorweging van die risiko.

#### **Skedule**

Die skedule wat aan hierdie Polis geheg word, sluit alle endossement in.

#### **Oorname en samesmelting**

Enige transaksie waardeur 'n ander Maatskappy beheer oor die bates of bestuur van die genoemde Versekerde verkry of waar die bates van die Versekerde gevestig word of onder die beheer van 'n ander Maatskappy is, insluitende 'n oordrag van die geheel of enige deel van 'n besigheid, bedryf of onderneming wat oorgedra is as 'n lopende saak.

#### **Kontrakteur**

'n Kontrakteur word geag 'n party te wees wie se bron van inkomste verkry word deur die uitvoering van werk ingevolge 'n kontrak op eiendom wat onder die kontrakteur se beheer of toesig geplaas word op 'n perseel wat tydelik vir die doeleindes van sodanige werk gereserveer word. Sulke werk sal ook insluit installering, konstruksie, oprigting, instandhouding, vervanging, sloop, uitbreek, afbreek en/of herbouing.

## **SPESIFIEKE UITSONDERINGS**

Die Maatskappy stel die Versekerde nie ten opsigte van die volgende skadeloos nie:

### **1. Werknemers**

Aanspreeklikheid as gevolg van Besering van enige Werknemers van die Versekerde wat voortspruit uit en in die loop van diens by die Versekerde.

### **2. Eiendom**

Aanspreeklikheid as gevolg van skade aan:

- a. Eiendom;
  - i. Wat aan die Versekerde behoort;
  - ii. In die bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde is.
- b. Die deel van enige eiendom waaraan die Versekerde werk of gewerk het, indien sodanige Skade regstreeks weens sodanige werk ontstaan.

### 3. Professionele advies

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit besering of skade wat veroorsaak word deur of deur middle van of in verband met enige advies of behandeling van 'n professionele aard (behalwe noodhulpbehandeling) wat deur of in opdrag van die Versekerde gegee of toegedien word.

### 4. Voertuie, watervaartuie, lokomotiewe

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit besering of skade wat veroorsaak word deur of deur middle van of in verband met die eienaarskap, besit of gebruik deur of namens die Versekerde van enige meganiesaangedrewe voertuig (behalwe 'n trapfiets of grassnyer of enige voetgangerbeheerde tuintoerusting) of van enige sleepwa, watervaartuig (behalwe nie- gemotoriseerde watervaartuie waarvan die lengte nie 6 meter oorskry nie en wat slegs op binnelandse waterweë gebruik word), lokomotief of rollende materiaal.

Met dien verstande dat:

hierdie Spesifieke Uitsondering nie die Maatskappy onthef nie van die verpligting om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van aanspreeklikheid wat volg op besering of skade wat veroorsaak word of ontstaan buite die grense van enige rybaan of deurgang in verband met die laai of aflaai van enige voertuig insluitende goedere wat vervoer word daarop en wat afval vanaf die voertuie, tot die mate wat sodanige besering of skade nie deur enige ander versekeringspolis verseker is nie.

### 5. Lugvaartuie

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit besering of skade wat veroorsaak word deur of deur middle van of in verband met:

- a. Die brandstofinname van lugvaartuie;
- b. Die eienaarskap, besit, instandhouding, bedryf of gebruik van lugvaartuie of 'n lugredery;
- c. Die eienaarskap, huur of bruikhuur van enige lughawe, landingstrook of helikopterdek.

### 6. Produkte

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit besering of skade:

- a. Wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met goedere of produkte, insluitende houers en etikette, wat verkoop of verskaf word en wat plaasvind weg van die persele geokkupeer deur die Versekerde, behalwe voedsel en drank wat verskaf word vir verbruik op die perseel van die Versekerde;
- b. Wat plaasvind na voltooiing en oorhandiging van enige werk en wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige gebrek of fout in of versuim van sodanige werk;

### 7. Vibrasie en verwydering van stut

Aanspreeklikheid wat voortspruit op besering of skade wat veroorsaak word deur vibrasie of die verwydering of verswakking of steuring van die stut van enige grond, gebou of ander struktuur;

### 8. Besoedeling

Aanspreeklikheid ten opsigte:

- a. Van besering, skade of verlies van gebruik van eiendom wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur besoedeling;
- b. Die koste van die verwydering, vernietiging of opruiming van stowwe wat uit besoedeling voortspruit, tensy die Besoedeling deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word.

Met dien verstande dat:

Hierdie Spesifieke Uitsondering sal nie van toepassing wees waar besoedeling veroorsaak was deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis nie;

Hierdie Spesifieke Uitsondering brei nie die Polis uit om enige aanspreeklikheid te dek wat by die afwesigheid van hierdie Spesifieke Uitsondering nie ingevolge hierdie Polis verseker sou gewees het nie;

### 9. Boetes en strafvoltagekings

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit boetes, strafvoltrekkings, straf-, bestraffende ofwraaksugtige skadevergoeding.

#### **10. VSA en Kanada uitsprake, toekennings of skikkings**

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit skadevergoeding ten opsigte van uitsprake, toekennings of skikkings wat in die Verenigde State van Amerika of Kanada gemaak is (of enige bevel wat enige plek in die wêreld uitgereik is om sodanige uitspraak, toekenning of skikking af te dwing, hetsy in die geheel of gedeeltelik). Vir die doeleindes van hierdie Spesifieke Uitsondering word "Skadevergoeding" geag as synde die koste en uitgawes van litigasie in te sluit wat deur enige eiser van die Versekerde verhaal word.

#### **11. Gebeurtenisse bekend aan die Versekerde**

Aanspreeklikheid wat voortspruit uit 'n gebeurtenis wat aan die Versekerde bekend is:

- a. wat nie ingevolge Algemene Voorwaarde 7 by die Maatskappy aangemeld is nie;
- b. voor die aanvang van hierdie Afdeling;

#### **12. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld van enige eis of aantal eise wat voortspruit uit alle gebeurtenisse van 'n reeks wat volg op of toeskryfbaar is aan enige enkele bron of oorspronklike bron of oorsaak. Die bepaling van hierdie Klousule is van toepassing op eise wat voortspruit uit skade of besering en is van toepassing op koste en uitgawes.

#### **13. Opsetlike of doelbewuste dade**

Aanspreeklikheid as gevolg van Besering of Skade wat voortspruit uit moedswillige, doelbewuste en opsetlike verontagsaming deur die bestuur van die Versekerde om redelike voorsorg maatreëls te neem ter voorkoming van enige gebeurtenis of omstandigheid wat kon aanleiding gee tot 'n eis.

#### **14. Wederregtelike mededinging**

Aanspreeklikheid voortspruitend uit besering of skade wat voortspruit uit die doelbewuste, bewuste en opsetlike verontagsaming deur die Versekerde se bestuur om die noodsaaklikheid en redelike voorsorgmaatreëls tref om enige gebeurtenis of omstandighede wat aanleiding gee tot 'n eis te voorkom.

Enige werklike of beweerde eis of eise wat op watter manier ook al ontstaan in verband met of gebaseer op of voortspruitend uit of wat op enige manier te doen het met werklike of beweerde wederregtelike mededinging, onbillike praktyke, misbruik van monopolie mag, kartel aktiwiteite of wat andersins mag voortspruit uit of gebaseer wees op of verband hou met enige oortreding van die Wet op Mededinging, Wet Nr. 89 van 1998 (soos gewysig) of enige soortgelyke voorskrif, wet of regulasie soos van krag mag wees in enige jurisdiksie of land waar die Versekerde se aanspreeklikheid ontstaan het.

#### **15. Aanspreeklikheid aanvaar deur ooreenkoms**

Aanspreeklikheid aanvaar deur ooreenkoms (anders as onder die Versekerde se eie standard kontrakvoorwaardes) tensy aanspreeklikheid aan die Versekerde verbode sou wees ondanks sodanige ooreenkoms;

#### **16. Werk deur kontrakteurs (tensy in die bylae as ingesluit vermeld)**

Aanspreeklikheid voortspruitend uit kontrakwerk deur 'n kontrakteur, tensy in die bylae as ingesluit vermeld.

#### **17. Omstandighedaanspreeklikheid**

Aanspreeklikheid wat volg op besering of skade wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of in verband met of voortspruitende uit of wat toegeskryf kan word aan:

- a. Plofstowwe of die ontploffing van enige stoomketel;
- b. Vloed;
- c. Die bars van 'n damwal tensy vermeld in die Bylae as ingesluit en die Maatskappy die bykomende premie ontvang het;
- d. Die aanwending van vuurwapens ten opsigte van enige vorm van jag of wildbesigtiging vir kommersiële doeleindes.

#### **18. Verspreiding van brand tensy in die bylae as ingesluit vermeld (uitgesluit suikerriet woude & plantasies)**

Skade veroorsaak deur die verspreiding van brand aan naburige persele.

#### **19. Verspreiding van brand tensy in die bylae as ingesluit vermeld (ingesluit suikerriet, woude & plantasies)**

Skade aan suikerriet, gewasse, plantasies en/of woude veroorsaak deur die verspreiding van brand na naburige persele.

## 20. Water

Beslaglegging of verplasing van water deur die Versekerde of enige persoon wat namens die Versekerde optree.

## 21. Aanspreeklikheid wat volg op besering of skade

- a. Wat veroorsaak word deur of in verband met enige advies of behandeling van 'n professionele aard (behalwe noodhulpbehandeling) wat deur of in opdrag van die Versekerde gegee of toegedien word
- b. Wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met die eienaarskap, besit of gebruik deur of namens die Versekerde van enige meganiese aangedrewe voertuig (behalwe 'n trapfiets of grassnyer of enige voetgangerbeheerde tuintoerusting) of van enige sleepwa, watervaartuig, lokomotief of rollende materiaal.

Met dien verstande dat hierdie Besondere Uitsondering nie die Maatskappy onthef van die verpligting om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van aanspreeklikheid wat volg op 'n besering of skade wat veroorsaak word of ontstaan buite die grense van enige rybaan of deurgang in verband met die laai of aflaai van enige voertuig insluitende goedere wat daarmee vervoer word en daarvan afval, in die mate wat sodanige besering of skade nie deur enige ander Polis of Afdeling verseker is nie.

- c. Wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met:
  - i. Die brandstofinname van lugvaartuie
  - ii. Die eienaarskap, besit, instandhouding, bedryf of gebruik van lugvaartuie of 'n lugredery
  - iii. Die eienaarskap, huur of bruikhuur van enige lughawe, landingstrook of helikopterdek
- d. Wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met goedere of produkte (insluitende houers en etikette) wat verkoop of verskaf word en wat plaasvind elders as op die perseel wat deur die Versekerde geokkupeer word, behalwe voedsel en drank wat toevallig verskaf word vir verbruik op die perseel
- e. Wat ontstaan na die voltooiing en oorhandiging van enige werk en wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige gebrek, fout of weglating in sodanige werk.

## Memoranda

Algemene Uitsondering 1, word slegs ten opsigte van hierdie afdeling geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie afdeling dek nie besering, skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede, hetsy oorlog verklaar is of nie, burgeroorlog, munitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïnspireerde gesag nie."

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Eise aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel

Enige eis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word as gevolg van 'n Omskrewe Gebeurtenis wat ingevolge Algemene Voorwaarde 7 aangemeld word (hierna 'n aangemelde gebeurtenis genoem) word hanteer asof dit aanvanklik teen die Versekerde ingestel is op dieselfde dag waarop die Versekerde die gebeurtenis by die Maatskappy aangemeld het.

### 2. Aanmelding van voorvalle na kansellasië of nie-hernuwing van die polis

In die geval van kansellasië of nie-hernuwing van die polis mag die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 7 by die Maatskappy aanmeld binne 31 (een en dertig) dae na kansellasië of nie-hernuwing van die versekering met dien verstande dat die voorval plaasgevind het gedurende die tydperk van versekering.

### 3. Reeks eise met een oorspronklike oorsaak

Enige reeks eise wat gedurende die versekerings tydperk deur een of meer eisers teen die Versekerde ingestel word as gevolg van een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, word hanteer asof almal aanvanklik teen die Versekerde ingestel is:

- a. Op die datum waarop die Versekerde die gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 7 aangemeld het; of
- b. Op die datum waarop die eerste eis van die reeks aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word indien die Versekerde onbewus was van enige gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding kon gee.

### 4. Manifestasië-klausule

Indien die feite nie vanself spreek nie en die Maatskappy en die Versekerde nie onderling kan ooreenkom wanneer die Besering of Skade plaasgevind het nie, word vir die doeleindes van die bepaling van die skadeloosstelling wat verleë word:

- a. Die Besering geag as synde plaas te gevind het toe die eiser die eerste keer 'n gekwalifiseerde praktisyn

aangaande sodanige Besering gespreek het, hetsy dit op daardie tydstip korrek gediagnoseer is al dan nie. Indien geen sodanige konsultasie plaasgevind het nie, word die Besering geag as synde plaas te gevind het toe die Versekerde die eerste keer daarvan in kennis gestel is;

- b. Die skade geag as synde plaas te gevind het toe dit die eerste keer aan die eiser duidelik geword het, selfs al was die oorsaak onbekend.

### 5. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## UITBREIDINGS

### 1. Bykomende Versekerdes

Die Maatskappy stel ook die volgende skadeloos asof 'n afsonderlike Polis aan elk uitgereik is:

- a. In die geval van die dood van die Versekerde, enige persoonlike verteenwoordiger van die Versekerde ten opsigte van aanspreeklikheid wat deur die Versekerde opgeloop is;
- b. Enige vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde, indien die Versekerde dit verlang, teen enige eis waarvoor die Versekerde op skadeloosstelling ingevolge hierdie versekering geregtig is;
- c. In die mate wat dit deur enige kontrakvoorwaardes vereis word en niesteenstaande Spesifieke Uitsondering 5, en in verband met enige aanspreeklikheid wat voortspruit uit die uitvoer van enige kontrak, enige werkgewer wat vermeld word in enige kontrak wat die Versekerde vir die doeleindes van die besigheid aangaan;
- d. Ten opsigte van die werksaamhede van enige sosiale of sportklub, welsynsorganisasie, noodhulp-, brand weer- of ambulansdiens, kafeteria en dies meer wat aan die Versekerde behoort of deur hom tot stand gebring is tot voordeel van sy werknemers:
  - i. Enige beampte of lid daarvan;
  - ii. Enige besoekende sportspan of lid daarvan;

Met dien verstande dat:

- a) Die Maatskappy se totale aanspreeklikheid hoogstens die skadeloosstellings perke beloop wat in die Bylae vermeld word;
- b) Enige persoon of organisasie op wie die Uitbreiding van toepassing is nie geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander Polis nie;
- c) Die skadeloosstelling ingevolge (a), (b) en (c) slegs van toepassing is ten opsigte van aanspreeklikheid waarvoor die Versekerde op skadeloosstelling geregtig sou gewees het indien die eis teen die Versekerde ingestel was.

Die Maatskappy doen vir die doel van hierdie Uitbreiding afstand van alle subrogasie- of gedingvoerings regte wat hy mag hê of wat hy mag verkry teen enige van bogenoemde en elke party waarop die skadeloosstelling hierkragtens van toepassing is, moet die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes (Algemeen sowel as Besondere) van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe wees in soverre dit van toepassing mag wees.

### 2. Sekuriteit firmas

Niestaanstaande Spesifieke Uitsondering 15, indien die Versekerde ingevolge 'n kontrak met 'n sekuriteit firma werknemers van sodanige firma in diens geneem het om die Versekerde se eiendom in die loop van die besigheid van die Versekerde vermeld in die Bylae of persone te beskerm, regtens aanspreeklik gehou word vir die handeling of versuim van die werknemers van die sekuriteit firma in die loop van hulle diens, sluit hierdie Afdeling sodanige regsanspreeklikheid in tot die mate waartoe hierdie skadeloosstelling ingevolge hierdie Afdeling verskaf sou gewees het indien die vermelde werknemers ingevolge 'n dienskontrak by die Versekerde, en nie die sekuriteit firma nie, in diens was maar slegs tot hoogstens die skadeloosstellingsperk vermeld in die Bylae.

Indien die sekuriteit firma ten tyde van die plaasvind van 'n gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander Polis geregtig is, is die Maatskappy nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie behalwe ten opsigte van enige bedrag bo die bedrag wat ingevolge sodanige ander Polis betaalbaar is.

### 3. Kruisaanspreeklikheid

Waar daar meer as een Versekerde gelys word in die bylae, sal die Maatskappy elkeen afsonderlik en nie gesamentlik nie skadeloos stel en enige aanspreeklikheid wat ontstaan tussen die gelyste Versekerdes sal hanteer word asof afsonderlike polisse uitgereik was aan elkeen, met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy nie die skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae, sal oorskry nie.

#### 4. Handelswerktuig

Spesifieke Uitsondering 4 is nie van toepassing op die werkverrigting, as 'n werktuig, van enige voertuig of toerusting wat deel uitmaak van sodanige voertuig of daaraan vasgeheg is nie;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie hierkragtens aanspreeklik is nie ten opsigte van soveel van enige aanspreeklikheid as wat binne die bestek van enige soort motorvoertuig versekering of wetgewing ten opsigte van verpligte derdepartyversekering val nie, ongeag of geen sodanige versekering van krag is of aangegaan is. Die Maatskappy is ook nie aanspreeklik nie indien enige ander sort motorversekering wat dieselfde aanspreeklikheid dek, deur die Versekerde aangegaan is.

#### 5. Eiendom van werknemers en besoekers

Spesifieke Uitsondering 2(a)(ii) is nie van toepassing nie op eiendom wat behoort aan enige vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde of enige besoeker aan die Versekerde se perseel.

#### 6. Los sleepwaens

Sovêr dit sleepwaens aangaan, is Spesifieke Uitsondering 4 nie van toepassing nie ten opsigte van enige sleepwa wat nie aan enige meganisaangedrewe voertuig vas is nie en wat nie per abuis daarvandaan losgekrom het nie, met dien verstande dat die Maatskappy nie hierkragtens aanspreeklik is nie vir die deel van enige verlies wat:

- a. Deur enige ander Polis of Polisse wat deur die Versekerde aangegaan is, verseker is of wat, in die afwesigheid van hierdie Afdeling, so verseker sou gewees het;
- b. Binne die bestek val van enige wetgewing ten opsigte van verpligte derdepartyversekering, ongeag of geen sodanige versekering van krag is of aangegaan is nie.

#### 7. Nood-mediese onkoste

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir alle billike onkoste wat deur die Versekerde aangegaan word vir sodanige onmiddellike mediese behandeling as wat nodig mag wees ten tyde van 'n ongeval wat besering veroorsaak aan enige persoon wat ingevolge hierdie Afdeling die onderwerp van 'n skadeloosstellings eis teen die Versekerde mag wees.

#### 8. Parkeerterreine

Nieteenstaande die bepalings van Spesifieke Uitsondering 2(a)(ii), stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van aanspreeklikheid, soos hierin bepaal, wat voortspruit uit verlies van of skade aan voertuie en hulle inhoud en toebehore, die eiendom van huurders, klante, besoekers of werknemers van die Versekerde wat parkeergeriewe gebruik wat deur die Versekerde voorsien word.

#### 9. Huurdersaanspreeklikheid

Spesifieke Uitsonderings 2(a)(ii) en 21(b) van hierdie Afdeling is nie van toepassing nie ten opsigte van persele wat deur die Versekerde as huurder, maar nie as eienaar nie, geokkupeer word.

#### 10. Nalatige advies

Nieteenstaande enigiets teenstrydig in Spesifieke Uitsondering 3 vervat, stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van omskrewre gebeurtenisse veroorsaak deur die onopsetlike versuim van die Versekerde om die regsverpligtinge uit te oefen om die nodige versorging aan 'n ander persoon of party te verleen in die verskaffing van tegniese inligting of advies aan sodanige persoon of party;

Met dien verstande dat:

Hierdie Afdeling dek nie aanspreeklikheid voortspruitend uit:

- a. Die insolvensie van die Versekerde;
- b. Finansiële dienste en/of koste ramings verskaf deur of namens die Versekerde;
- c. Laster;
- d. Ontwerp, formule, toesig, behandeling of advies gegee deur of namens die Versekerde in ruil vir 'n fooi of voordeel van enige aard;
- e. Tegniese inligting of advies gegee in verband met 'n produk, tensy die uitbreiding Produkte Aanspreeklikheid in die bylae ingesluit is nie.

Indien ten tye van enige gebeurtenis wat aanleiding mag gee tot 'n eis ingevolge hierdie Uitbreiding en skadeloosstelling ook onder ander versekering verskaf word, sal hierdie Uitbreiding nie in kontribusie gebring word met sodanige ander versekering nie behalwe ten opsigte van enige bybetaling bo en behalwe die bedrag betaalbaar deur die ander verskering.

### 11. Verkryging van nuwe besigheid

Die skadeloosstelling wat deur hierdie Afdeling van die Polis toegestaan word, word uitgebrei na enige Maatskappy wat gedurende die versekeringstydperk deur die Versekerde gestig en/of verkry word, vir 'n tydperk van 90 (negentig) dae na sodanige stigting of verkryging.

Met dien verstande dat:

- a. Die terugwerkende datum ten opsigte van sodanige nuwe Maatskappy geag word die datum van stigting te wees, of die datum waarop 'n pas verkreë Maatskappy die eerste keer aanspreeklikheidsversekering van die aard wat hierdeur verseker word op 'n "Eise ingestel"- grondslag gekoop het, onderworpe aan 'n verklaring van die pas verkreë Maatskappy se vorige bestuur dat daar geen bekende of aangemelde eise of omstandighede is wat waarskynlik op die datum van verkryging tot 'n eis aanleiding sal gee nie. In die afwesigheid van sodanige verklaring is die terugwerkende datum die datum van verkryging;
- b. Die Versekerde se besigheidsaktiwiteite onveranderd bly;
- c. Die jaarlikse omset van alle pas gestigte en/of verkreë Maatskappye hoogstens 5% (vyf persent) is van die geraamde jaarlikse omset van die Versekerde soos by die aanvang hiervan aan die Maatskappy verskaf;
- d. Die Versekerde die Maatskappy van sodanige stigtings en/of verkrygings in kennis stel voor die verstryking van 90 (negentig) dae daarna en dat die Maatskappy die reg voorbehou om die voorwaardes van hierdie Afdeling van die Polis dienooreenkomstig te wysig.

### 12. Regsverdedigingskoste

Indien die Versekerde dit verlang, stel die Maatskappy enige werknemer, vennoot of direkteur van die Versekerde skadeloos teen koste en uitgawes wat met die toestemming van die Maatskappy aangegaan word deur of namens sodanige persoon in die verdediging van enige strafregtelike geding wat teen sodanige persoon ingestel word in die loop van sy werk by die Versekerde en wat voortspruit uit 'n beweerde oortreding van die Wette soos hierin omskryf gedurende die versekeringstydperk;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy in die geval van 'n appèl nie sodanige persoon skadeloos stel nie, tensy 'n senior advokaat wat deur die Maatskappy goedgekeur is, adviseer dat sodanige appèl na sy/haar mening behoort te slaag;
- b. Die Maatskappy nie sodanige persoon skadeloos stel ten opsigte van enige boete of bestraffing wat deur enige landdros of regter opgelê word nie en ook nie ten opsigte van enige verlies wat daarop volg nie;
- c. Sodanige persoon, asof hy/sy die Versekerde is, die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes van hierdie Polis en hierdie Afdeling daarvan nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
- d. Die perk van aanspreeklikheid kragtens hierdie Uitbreiding sal nie R50 000 (vyftig duisend rand) enige enkele gebeurtenis of reeks van gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak en R50 000 (vyftig duisend rand) in enige een (jaarlikse) tydperk van versekering oorskry nie.

Die Wette

Die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid Nr. 85 van 1993 (soos gewysig); Die Myn, Gesondheid en Veiligheidswet Nr. 29 van 1996 (soos gewysig);

Die Elektrisiteitswet Nr. 41 van 1987 (soos gewysig);

en/of enige ander Wet of Ordonnansie wat met die verskaffing van Elektrisiteit verband hou almal saamgelees met die Strafproseswet Nr. 51 van 1977 (soos gewysig);

Die Nasionale Wet op Veld- en Bosbrande Nr. 101 van 1998 (soos gewysig)

### 13. Onregmatige inhegtenisname en laster

Die Omskrewe Gebeurtenisse word uitgebrei om skadevergoeding in te sluit:

- a. Wat voortspruit uit onregmatige inhegtenisname (insluitende aanranding in verband met sodanige onregmatige inhegtenisname);
- b. Ten opsigte van laster; Met dien verstande dat:  
die skadeloosstellingsperk soos vermeld hoogstens R50 000 (vyftig duisend rand) elk ingevolge (a) en (b) beloop en R100 000 (een honderd duisend rand) in enige enkele (jaarlikse) versekeringstydperk.

### 14. Fietse of voertuie deur diere getrek

Die skadeloosstelling kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde se regsanspreeklikheid in te sluit voortspruitend uit enige fiets of voertuig deur diere getrek wat aan die Versekerde behoort of terwyl onder bewaring of beheer van die Versekerde insluitend die dood van of liggaamlike besering van enige persoon wat nie werknemers van die Versekerde is nie terwyl hulle die fiets of voertuig deur diere getrek, bestyg, daarop of daarvan afklim.



### 15. Afdwaal, wegloop en aanjaag van diere

Die skadeloosstelling soos omskryf in hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde se regs aanspreeklikheid wat voortspruit uit diere wat aangejaag word en/of diere wat afdwaal of wegloop in te sluit;

Met dien verstande dat:

- a. Die Versekerde alle redelike voorsorg tref om skade te verhoed en dat alle Ordonnansies met betrekking tot die aandryf of aanjaag van diere op openbare paaie nagekom word;
- b. Dat alle hekke en heinings van vee kampe direk langs openbare paaie, te alle tye in 'n goeie toestand gehou word en dat alle hekke wat direkte toegang tot openbare paaie verleen, te alle tye behoorlik toegemaak is;

### 16. Diere/lewendehawe by tentoonstellings en veilings uitgesluit perde

Die skadeloosstelling kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde se regs aanspreeklikheid in te sluit voortspruitend uit die tentoonstel van lewendehawe of terwyl sodanige lewendehawe in bewaring van die Versekerde verkeer ten tye van 'n veiling.

### 17. Diere wat nie aan die Versekerde behoort nie

Die skadeloosstelling kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde se regs aanspreeklikheid in te sluit voortspruitend uit diere, wat nie aan die Versekerde behoort nie, wat op die Versekerde se veld met sy toestemming wei;

Met dien verstande dat:

Verlies van of skade aan sodanige diere nie onder hierdie Uitbreiding verseker is nie.

### 18. Oesbespuiting

Die skadeloosstelling kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde se regs aanspreeklikheid in te sluit voortspruitend uit die spuit van oeste met insekdoders en onkruidodders en ander sodanige middels op landerye of veld in besit van of bewoon deur die Versekerde;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy die Versekerde nie skadeloos stel nie ten opsigte van enige aanspreeklikheid wat voortspruit uit lugbespuiting van oeste, plantasies, boorde, landerye of veld nie.

### 19. Werk weg van die perseel

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs vervat in hierdie afdeling, word hiermee verklaar en ooreengekom dat die uitdrukking "perseel" soos omskryf in hierdie afdeling, geag word om enige perseel waar die Versekerde werksaam is in verband met die Versekerde se besigheid in te sluit.

Met dien verstande dat:

Sodanige perseel nie onder die beheer van die Versekerde is nie;

### 20. Jagters aanspreeklikheid

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs in Spesifieke Uitsondering 3 vervat, word hierdie afdeling uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel teen aanspreeklikheid wat voortspruit uit enige jagaktiwiteite wat deur die Versekerde gereël word en wat op die Versekerde se persele plaasvind, met dien verstande dat:

- a. Enige besoekers wat aan sodanige jagaktiwiteite deelneem en wie nie permanente inwoners van die Republiek van Suid-Afrika is nie, deur 'n professionele jagter vergesel word wat in besit is van 'n geldige professionele jagpermit;
- b. Enige besoeker wat nie onder (a) hierbo beskryf is nie, vergesel word deur die Versekerde of 'n werknemer van die Versekerde;
- c. Voor deelname aan enige jagaktiwiteite, alle besoekers 'n dokument sal onderteken wat deur 'n gekwalifiseerde prokureur opgestel is wat die Versekerde of enige direkteur of werknemer van die Versekerde kwytstel van aanspreeklikheid as gevolg van jagaktiwiteite;
- d. Die Versekerde moet voldoen aan alle wetgewing, verordeninge en plaaslike munisipale, streeks- en regeringsregulasies wat op jagaktiwiteite van toepassing is.

### 21. Snotsiekte

Die skadeloosstelling kragtens hierdie Afdeling is uitgebrei om die Versekerde se regs aanspreeklikheid in te sluit voortspruitend uit die verspreiding van Snotsiekte wat aanleiding gee tot verlies of skade as gevolg van die vrekke van

enige lewendehawe van 'n derdeparty, indien die derdeparty kan bewys dat Snotsiekte wel deur enige van die Versekerde se diere versprei is;

Met dien verstande dat:

Die bedrag ten opsigte van skadeloosstelling wat ingevolge hierdie Uitbreiding betaalbaar is, met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron of gedurende enige enkele (jaarlikse) versekeringstydperk beloop in totaal hoogstens R1 000 000 (een miljoen rand).

## BYKOMENDE UITBREIDINGS (INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD)

### 1. Verlengde aanmeldings opsie

Na die keuse van die Versekerde en onderworpe aan die betaling van 'n bykomende premie wat bepaal sal word en onderworpe aan al die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes van hierdie Afdeling, stem die Maatskappy in om die tydperk waartydens die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 7 mag aanmeld, te verleng vir 'n tydperk waarop ooreengekom sal word, maar onder geen omstandighede langer as 36 (ses en dertig) maande nie, hierna die verlengde aanmeldings tydperk genoem.

Met dien verstande dat:

- a. Hierdie opsie net uitgeoefen mag word indien die Maatskappy hierdie Afdeling kanselleer of weier om dit te hernu nie;
- b. Hierdie opsie skriftelik deur die Versekerde uitgeoefen moet word binne 30 (dertig) dae na kansellasie of nie- hernuwing;
- c. Hierdie opsie, nadat dit uitgeoefen is, nie deur die Versekerde of die Maatskappy gekanselleer kan word nie;
- d. Die Versekerde nie versekering verkry het wat in omvang en dekking gelykstaande is aan die Afdeling wat verstryk het nie;
- e. Die Maatskappy slegs aanspreeklik is vir 'n Omskrewe Gebeurtenis wat plaasgevind het na die terugwerkende datum, maar voor die datum van kansellasie of nie-hernuwing;
- f. Eise wat aanvanklik teen die Versekerde ingestel word of enige gebeurtenis wat deur die Versekerde aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldings tydperk hanteer word asof dit aanvanklik ingestel of aangemeld is op die laaste dag voor kansellasie of nie-hernuwing;
- g. Die bedrag wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir eise wat ingestel word of gebeurtenisse wat aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldings tydperk, nie die uitwerking het dat dit die skadeloosstellingsperk wat op die laaste dag voor kansellasie of nie-hernuwing van toepassing was, verhoog nie;
- h. Enige eis wat na 'n aangemelde gebeurtenis gedurende die verlengde aanmeldings tydperk ingestel word en wat aanvanklik langer as 48 (agt en veertig) maande na die laaste dag voor kansellasie of nie-hernuwing skriftelik teen die Versekerde ingestel is, nie onderworpe is aan skadeloosstelling ingevolge hierdie Uitbreiding nie.

Indien die eiser minderjarig is, word die tydperk van 48 (agt en veertig) maande verleng tot na die verstryking van 12 (twaalf) maande nadat die eiser meerderjarig geword het.

### 2. Produktaanspreeklikheid outomaties tot R1 000 000 (een miljoen) rand ingesluit (Verhoogde perk indien in die Bylae as ingesluit vermeld) en gebrekkige vakmanskap

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs in Spesifieke Uitsondering 6 (a) vvat, stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van Omskrewe Gebeurtenisse wat plaasvind te enige plek in die gebiede wat in die Bylae vermeld word elders as op 'n perseel wat deur die Versekerde geokkupeer word en wat veroorsaak word deur goedere of produkte, insluitende houers en etikette, wat deur die Versekerde verkoop of verskaf word in verband met die besigheid, insluitende foutiewe aflewering en aflewering van verkeerde goedere.

Die bedrag wat ingevolge hierdie Uitbreiding betaalbaar is, met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron of gedurende enige enkele (jaarlikse) versekeringstydperk beloop in totaal hoogstens die skadeloosstellingsperk wat vir hierdie Uitbreiding in die Bylae vermeld word;

### Bykomende Spesifieke Uitsonderings (Van toepassing op die Uitbreiding: Produkte aanspreeklikheid):

Hierdie Uitbreiding dek nie die volgende aanspreeklikhede nie:

- a. Die herstel, verandering-, herroeping- of vervangingskoste van goedere of produkte, insluitende houers en etikette, wat besering of skade veroorsaak;
- b. Vir die doeleindes van hierdie bykomende uitsondering word die term "vervanging" geag enige krediet of goedgekeurde terugbetaling of alternatiewe produk in te sluit wat deur of namens die Versekerde verskaf word, in plek van die vervanging van die gebrekkige produk;
- c. Die koste van die sloping, uitbreking, aftakeling, aflewering, herbouing, verskaffing en installering van die goedere of produkte (insluitende houers en etikette) en enige ander eiendom wat vir sodanige herstel, verandering of vervanging noodsaaklik is, tensy dit fisies deur die goedere of produkte beskadig is;
- d. Voortspruitend uit die versuim van enige produk of enige deel daarvan om sy beoogde funksie te vervul of om te presteer soos gespesifiseer, beloop of gewaarborg nie, maar hierdie Uitsondering is nie van toepassing op gevolglike besering of skade nie;
- e. Wat voortspruit uit goedere of produkte wat bedoel is om geïnstalleer te word en daarin geïnstalleer is, of wat bedoel is om deel van 'n lugvaartuig uit te maak en deel daarvan uitmaak;
- f. Vir enige defek in enige produk of enige deel daarvan waarvan die Versekerde voor die aanvang van hierdie Uitbreidings bewus was nie.

### 3. Skadeloosstellingsperk voorsien vir gebrekkige vakmanskap

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes en beperkings van hierdie polis, word die maksimum skadeloosstellingsperk vir enige gebrekkige vakmanskap beperk tot die skadeloosstellingsperk soos in die Bylae vermeld.

- a. Hierdie perk word slegs uitgebrei om skadeloosstelling in te sluit en word beperk tot persele (of die inhoud daarvan) wat tydelik deur die Versekerde geokkupeer word vir werk daarin.
- b. Die skadeloosstellingsperk sluit in enige regskoste verhaalbaar vanaf die Versekerde deur 'n eiser of enige aantal eisers en alle ander kostes en uitgawes aangegaan met die Maatskappy se toestemming vir enige gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron.
- c. Hierdie skadeloosstellingsperk is van toepassing op enige (jaarlikse) versekerings tydperk en geen eise wat die skadeloosstellingsperk oorskry sal betaal word nie.

### 4. Uitbreidings van gebiedsperke onder produkte aanspreeklikheid

- a. Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes en beperkings van hierdie polis, word die volgende veranderinge slegs in hierdie afdeling van die polis aangebring ten opsigte van dekking wat deur Produk Aanspreeklikheidsafdeling verskaf word, wat voortspruit uit goedere of produkte wat na enige land uitgevoer word:
- b. Die gebiedsperke is nie van toepassing op skadevergoeding of kostes en uitgawes van litigasie verhaalbaar deur enige eiser ten opsigte van uitsprake wat in die eerste instansie gelewer word in die howe van die lande wat as ingesluit in die bylae vermeld word nie.
- c. Ten opsigte van hierdie goedere of produkte (behalwe grondstowwe), moet die Versekerde:
  - i. 'n Stelsel implementeer en onderhou waarvolgens hierdie goedere of produkte duidelik geïdentifiseer kan word volgens 'n joernaalnommer of reeksnommer of datumstempel of enige soortgelyke wyse;
  - ii. Notuleer en rekord hou van die datum waarop die werklike goedere of produkte vir die eerste keer in sirkulasie gebring was.

Hierdie rekords moet gehandhaaf word vir 'n minimum tydperk van 10 jaar vanaf datum van eerste sirkulasie van die goedere of produkte.

- d. Die inligting vermeld in b. tesame met alle ondersteunende dokumentasie, moet te eniger tyd op versoek aan die Maatskappy of hul genomineerde beskikbaar gestel word.
- e. Die skadeloosstellingsperk sal beperk word tot die bedrag wat op die polis skedule aangedui word.
- f. Die Versekerde sal ten opsigte van die skadeloosstelling verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar soos vermeld in die bylae ten opsigte van hierdie uitbreiding. Die skadeloosstelling word beperk tot die bedrag vermeld in die bylae.
- g. Regskoste verhaalbaar teen die Versekerde deur enige eiser of enige aantal eisers en alle kostes en uitgawes aangegaan met die Maatskappy se toestemming vir enige gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron word ingesluit onder die maksimum skadeloosstellingsperk vir aanspreeklikheid soos in die bylae vermeld.
- h. Hierdie skadeloosstellingsperk is van toepassing op enige (jaarlikse) versekeringsperiode en geen eise wat hierdie bedrag oorskry sal betaal word nie.

Bykomende spesifieke uitsondering van toepassing op hierdie uitbreiding

Hierdie uitbreiding bied geen skadeloosstelling wat geag uitgesluit te wees onder Spesifieke Uitsondering 10, VSA en Kanada uitsprake, toekennings en skikkings nie.

Bykomende spesifieke uitsondering (van toepassing op gebrekkige vakmanskap)

Hierdie uitbreiding dek nie aanspreeklikheid:

- a. Vir die koste van die herstel, verandering, herroeping, herstel of vervanging van die produk of gedeelte daarvan (insluitende houers en etikette) wat besering of skade veroorsaak en/of die verlies van gebruik of `n deel daarvan;
- b. Vir die doeleindes van hierdie bykomende uitsondering word die term "vervanging" geag enige krediet of goedgekeurde terugbetaling of alternatiewe produk in te sluit wat deur of namens die Versekerde verskaf word, in plek van die vervanging van die gebrekkige produk;
- c. Voortspruitend uit ondoeltreffendheid van sulke werk omdat die werk nie die verwagte of geeside resultaat opgelewer het nie;
- d. Wat ontstaan voor die oorhandiging van sodanige werk;
- e. Wat ontstaan as gevolg van gebrekkige ontwerp;

#### **5. Verspreiding van brand (uitgesluit suikerriet, woude & plantasies)**

1. Teen die betaling van `n bykomende premie is Spesifieke Uitsondering 18 van hierdie Afdeling gekanselleer;

Met dien verstande dat:

Verlies van of skade aan plantasies, woude of suikerriet nie deur hierdie Uitbreiding gedek word nie;

2. Hierdie uitbreiding sluit `n sub-limiet in vir direkte kostes aangegaan deur brandbestryding spanne ten opsigte van die bestryding van brande tot `n maksimum van R150 000 (een honderd en vyftig duisend rand) of die bedrag vermeld in die bylae gedurende enige 12 (twaalf) maande periode van versekering;

Met dien verstande dat:

- a. Alleenlik die Brand Beskermings Beampte in beheer van die bestryding van die brand mag die bystand van bomers inroep;
- b. Bewyse van kostes aangegaan moet bewys kan word.

#### **Spesiale Bepaling**

Dit is `n voorwaarde voorafgaande tot die aanvaarding van aanspreeklikheid dat die Versekerde ten tyde van die gebeurtenis wat aanleiding gee tot `n eis in terme van hierdie Uitbreiding ook aan alle vereistes voldoen soos vervat in die Nasionale Wet op Veld- en Bosbrande Nr. 101 van 1998 (soos gewysig).

#### **6. Verspreiding van brand (ingesluit suikerriet, woude & plantasies)**

1. Teen die betaling van `n bykomende premie is Spesifieke Uitsondering 19 van hierdie Afdeling gekanselleer;
2. Hierdie uitbreiding sluit `n sub-limiet in vir direkte kostes aangegaan deur brandbestryding spanne ten opsigte van die bestryding van brande tot `n maksimum van R150 000 (een honderd en vyftig duisend rand) of die bedrag vermeld in die bylae gedurende enige 12 (twaalf) maande periode van versekering;

Met dien verstande dat:

- a. Alleenlik die Brand Beskermings Beampte in beheer van die bestryding van die brand mag die bystand van bomers inroep;
- b. Bewyse van kostes aangegaan moet bewys kan word.

#### **Spesiale Bepaling:**

Dit is `n voorwaarde voorafgaande tot die aanvaarding van aanspreeklikheid dat die Versekerde ten tyde van die gebeurtenis wat aanleiding gee tot `n eis in terme van hierdie Uitbreiding ook aan alle vereistes voldoen soos vervat in die Nasionale Wet op Veld- en Bosbrande Nr. 101 van 1998 (soos gewysig).

#### **7. Aanspreeklikheid as gevolg van die bars en oorloop van `n damwal**

Teen die betaling van `n bykomende premie is Spesifieke Uitsondering 17(b) & 20 van hierdie Afdeling gekanselleer;

Met dien verstande dat:

die bedrag betaalbaar kragtens hierdie Uitbreiding ingeslote enige regskostes verhaalbaar vanaf die Versekerde deur enige eiser of enige aantal eisers en alle ander kostes en uitgawes aangegaan met die Maatskappy se toestemming vir enige een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron of gedurende enige een (jaarliks) tydperk van versekering sal nie in die geheel die perk van aanspreeklikheid vermeld in die Bylae vir hierdie Uitbreiding oorskry nie.

#### **8. Gastehuis akkommodasie en verblyf aanspreeklikheid**

Teen die betaling van 'n bykomende premie is die volgende wysigings van toepassing:

- a. Eiendom van besoekers en gaste  
Uitbreiding 5 is gewysig om soos volg te lees:  
"5. Spesifieke Uitsondering 2(a)(ii) is nie van toepassing op eiendom wat behoort aan enige vennoot in of van of enige direkteur, werknemer van die Versekerde of enige besoeker of gas aan die Versekerde se persele nie;

Met dien verstande dat:

Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van eiendom van enige besoeker of gas beperk is tot R50 000 (vyftig duisend rand), met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is, en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron;

- b. Regsverdedigingskoste  
Uitbreiding 12 met betrekking tot regsverdedigingskoste is gewysig om die volgende Wette in te sluit: Die Drankwet Nr. 27 van 1989 (soos gewysig); Die Wet op Toerisme Nr. 72 van 1993 (soos gewysig); Die Wet op Gesondheid Nr. 63 van 1977 (soos gewysig).

#### **9. Vloed**

Spesifieke uitsondering 17 (b) & 20 is geskrap en vervang met die volgende voorwaardes:

- a. Enige struktuur vir die opberging van water in watter formaat ook al moet aan die Nasionale Waterwet no. 36 van 1998 (soos gewysig) voldoen;
- b. Verliese wat plaasvind as gevolg van skielike en onvoorsiene swaar reënval, is nie gedek in terme van hierdie uitbreiding nie;
- c. Verliese as gevolg van massas water waarvan die oorsprong nie vanaf die persele van die Versekerde afkomstig is nie, wat aanleiding gee tot 'n vloed, is nie gedek in terme van hierdie uitbreiding nie.
- d. Hierdie uitbreiding is beperk tot die skadeloosstellingsperk soos vermeld in die bylae.
- e. Eise voortspruitend uit water dispute tussen die Versekerde en 'n derde party is nie gedek in terme van hierdie uitbreiding nie.

#### **10. Werkgewersaanspreeklikheid Omskrewe gebeurtenis**

Teen die betaling van 'n bykomende premie stel die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos ten opsigte van: Skadevergoeding waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van die dood of liggaamlike besering of siekte van enige persoon wat ingevolge 'n diens- of vakleerlingskapkontrak in die Versekerde se diens is en wat op of na die terugwerkende datum wat in die Bylae vermeld word in die loop van en in verband met sodanige persoon se diens by die Versekerde plaasvind binne die gebiedsperke en wat aanleiding gee tot 'n eis of eise wat aanvanklik gedurende die versekeringstydperk skriftelik teen die Versekerde ingestel is.

#### **Gebiedsperke**

Enige plek ter wêreld maar nie in verband met die volgende nie:

1. Enige besigheid wat die Versekerde bedryf by of vanaf 'n perseel buite; of
2. Enige kontrak vir die uitvoer van werk buite; die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi.

#### **Skadeloosstellingsperk**

Die bedrag wat betaalbaar is met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawe wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron beperk is tot hoogstens die skadeloosstellingsperk wat in die Bylae vermeld word.

#### **Uitbreidings**

1. Verlengde aanmeldings opsie (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Na die keuse van die Versekerde en onderworpe aan die betaling van 'n bykomende premie wat bepaal sal word en

onderworpe aan al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie Afdeling, stem die Maatskappy in om die tydperk waartydens die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 7 mag aanmeld, te verleng vir 'n tydperk waarop ooreengekom sal word, maar onder geen omstandighede langer as 36 maande (ses en dertig) maande nie (hierna die verlengde aanmeldingstydperk genoem);

Met dien verstande dat:

- a. Hierdie opsie, nadat dit uitgeoefen is, nie deur die Versekerde of die Maatskappy gekanselleer kan word nie;
- b. Die Versekerde nie versekering verkry het wat in omvang en dekking gelykstaande is as die Afdeling wat verstryk het nie;
- c. Eise wat aanvanklik teen die Versekerde ingestel word of enige gebeurtenis wat deur die Versekerde aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk, hanteer word asof dit aanvanklik ingestel of aangemeld is op die laaste dag voor kansellasië of niehernuwing;
- d. Hierdie opsie skriftelik deur die Versekerde uitgeoefen moet word binne 30 (dertig) dae na kansellasië of nie- hernuwing;
- e. Die Maatskappy slegs aanspreeklik is vir 'n Omskrewe Gebeurtenis wat plaasgevind het na die terugwerkende datum, maar voor die datum van kansellasië of nie-hernuwing;
- f. Hierdie opsie slegs uitgeoefen mag word indien die Maatskappy hierdie Afdeling kanselleer of weier om dit te hernu;
- g. Die totale bedrag wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir eise wat ingestel is of gebeurtenisse wat aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk, nie die uitwerking het dat dit die skadeloosstellingsperk wat op die laaste dag voor kansellasië of niehernuwing van toepassing was, verhoog nie;
- h. Enige eis wat na 'n aangemelde gebeurtenis gedurende die verlengde aanmeldingstydperk ingestel word en wat aanvanklik langer as 48 (agt en veertig) maande na die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing skriftelik teen die Versekerde ingestel is, nie onderworpe is aan skadeloosstelling ingevolge hierdie Uitbreiding nie.

Indien die eiser minderjarig is, word die tydperk van 48 (agt en veertig) maande verleng tot na die verstryking van 12 (twaalf) maande nadat die eiser meerderjarig geword het.

## 2. Prinsipale

Indien 'n prinsipaal en die Versekerde aanspreeklik is vir dieselfde skadevergoeding en indien enige kontrak of ooreenkoms tussen 'n prinsipaal en die Versekerde dit vereis, stel die Maatskappy, ongeag Spesifieke Uitsondering (3) hieronder, die prinsipaal op 'n soortgelyke wyse as die Versekerde skadeloos, maar slegs in soverre die prinsipaal teenoor 'n werknemer soos vermeld, aanspreeklik is vir dood of liggaamlike besering of siekte van sodanige persoon wat spruit uit die nalatigheid van die Versekerde of die Versekerde se werknemers;

Met dien verstande dat:

- a. Die Versekerde in die geval van 'n eis ingevolge hierdie Uitbreiding poog om met die prinsipaal te reël dat die hantering en kontrolering van alle eise by die Maatskappy berus;
- b. Die prinsipaal asof hy die Versekerde is, die bepalings, uitsonderings en voorwaardes (Algemeen sowel as Besondere) van hierdie Polis nakom en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
- c. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie hierdeur verhoog word nie.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

**Die volgende is nie gedek nie:**

1. Aanspreeklikheid vir siekte of aantasting wat toe te skryf is aan 'n geleidelik inwerkende oorsaak wat nie weens 'n skielike en identifiseerbare ongeval of gebeurtenis ontstaan nie;
2. Boetes, bestraffings en bestraffende skadevergoeding;
3. Aanspreeklikheid wat deur die Versekerde aanvaar word ingevolge enige kontrak, onderneming of ooreenkoms waar die Versekerde in die afwesigheid van sodanige kontrak, onderneming of ooreenkoms nie sodanig aanspreeklik sou wees nie;
4. Enige eis voortspruitend uit 'n gebeurtenis wat aan die Versekerde bekend was:
  - a. Voor die aanvang van hierdie Afdeling;
  - b. Wat nie ingevolge Algemene Voorwaarde 7 by die Maatskappy aangemeld is nie;

5. Enige eis (in die geval van kansellasië of nie-hernuwing van hierdie Afdeling) wat nie aanvanklik binne die tydperk van 48 (aght en veertig) maande (of verlengde tydperk ten opsigte van minderjariges) skriftelik teen die Versekerde ingestel word nie soos gespesifiseer in Spesifieke Voorwaarde 3

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

1. Enige reeks eise wat gedurende die versekeringstydperk deur een of meer eisers teen die Versekerde ingestel word as gevolg van 'n enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, word hanteer asof dit aanvanklik teen die Versekerde ingestel is:
  - a. Op die datum waarop die Versekerde die gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 7 aangemeld het; of
  - b. Op die datum waarop die eerste eis van die reeks aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word, indien die Versekerde onbewus was van enige gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding kon gee.
2. Enige eis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word as gevolg van 'n Omskrewe Gebeurtenis wat ingevolge Algemene Voorwaarde 7 aangemeld word (hierna 'n aangemelde gebeurtenis genoem) word hanteer asof dit aanvanklik teen die Versekerde ingestel is op dieselfde dag waarop die Versekerde die gebeurtenis by die Maatskappy aangemeld het.
3. In die geval van kansellasië of nie-hernuwing van die Polis:
  - a. Word enige eis as gevolg van 'n aangemelde gebeurtenis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel is gedurende die 48 (aght en veertig) maande onmiddellik na kansellasië of nie-hernuwing hanteer asof dit teen die Versekerde ingestel is, op dieselfde dag wat die Versekerde die gebeurtenis aangemeld het.

Indien die eiser minderjarig is, word die tydperk van 48 (aght en veertig) maande verleng tot na die verstryking van 12 (twaalf) maande nadat die eiser meerderjarig word;

- b. Mag die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 7 by die Maatskappy aanmeld tot 15 (vyftien) dae na kansellasië of nie-hernuwing;

Met dien verstande dat:

- i. Sodanige gebeurtenis gedurende die versekeringstydperk plaasgevind het;
- ii. Enige daaropvolgende eis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel is as gevolg van sodanige gebeurtenis hanteer word asof dit aanvanklik ingestel is op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing en dat dit onderworpe is aan die tydperk van 48 (aght en veertig) maande soos in 3(a) hierbo gespesifiseer word.

## SPESIALE BEPALING

Net ten opsigte van hierdie Afdeling word Algemene Uitsondering (1) geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie Afdeling dek nie dood, besering, siekte of aanspreeklikheid wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak is deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie), burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, rewolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie."

## AFDELING 19: SAMBREEL AANSPREEKLIKHEID

### OPERATIVE CLAUSE

The Insurers will indemnify the Insured subject to the terms, exclusions, conditions and Limit of Indemnity as more particularly described under Policy Intention (Clauses 4, 5, 6 & 7) against the Insured's legal liability to pay damages and associated claimants' costs in consequence of causing Injury or Damage, and the giving of Negligent Advice arising out of the performance of the Business within the Territorial Limits and in accordance with the law and procedure applicable anywhere in the world but not in respect of any judgement, award or settlement made within countries which operate under the laws of North America (or to any order made anywhere in the world to enforce such judgement, award or settlement either in whole or in part).

### DEFINITIONS

For the purpose of this Policy, wherever they appear, the words or terms below shall be interpreted as follows: Injury is death, injury, illness (mental or physical), disease, assault, defamation, false imprisonment or arrest of/or to any person.

#### **Damage**

Is loss of or damage to tangible property, conversion, trespass, nuisance, infringement of copyright, title, slogan, idea or wrongful interference with the enjoyment of rights over tangible property. Negligent Advice is incorrect or inadequate advice given in the promotion of the Insured's Products, but without expectation of any other reward.

#### **The "Business"**

Is defined in the Schedule, but also includes all organisations or functions operated for the benefit of the Insured's employees or visitors or for the protection or promotion of the Insured's activities.

#### **"Product"**

Shall mean any tangible property including labels and/or containers (other than a vehicle) after it has left the custody or control of the Insured which has been designed, specified, formulated, manufactured, constructed, installed, sold, supplied, distributed, treated, serviced, altered or repaired by or on behalf of the Insured but not food and drink provided mainly to the Insured's Employees as a staff benefit.

North America is the United States of America (being the 50 States of the Union plus the district of Columbia), Canada and any territory operating under the laws of or subject to the jurisdiction of courts of the aforementioned territories. Occurrence/Claim is in the absence of a definition of similar effect in an applicable underlying policy

1. An accident or event (including continuous or repeated injurious exposure to substantially the same general conditions) which happens during the Period of Insurance, neither expected nor intended from the standpoint of the Insured and which results in Personal Injury or Property Damage.

A series of accidents or events following as a consequence of one original cause or happening at an identifiable point in time or happening as a result of an identifiable source in respect of Products shall be deemed to be one Occurrence and as having occurred during the Period of Insurance when the first accident or event happened irrespective of the period over which such accidents or events occur.

2. (in either the singular or plural) a written demand or a series of demands arising from one source or original cause made against the Insured for damages insured in terms of this Policy.

For the purposes of this Policy the date of such demand shall represent the date the Claim is first made against the Insured.

### LIMIT OF INDEMNITY

The Insurers shall only be liable to pay damages and costs as detailed in Clause 1, the excess of either:

- a. The limits of any Scheduled Underlying Insurances which may apply in respect of each Occurrence/Claim indemnified by Excess Layer Protection, or
- b. The amount stated in the Schedule as the Deductible, in respect of each Occurrence/Claim indemnified by Difference in Conditions Protection and Additional Risks Protection, and then limited to a further sum as stated in the Schedule in all in respect of each Occurrence/Claim but in the aggregate during the Period of Insurance when an aggregate limit in the Scheduled Underlying Insurances applies.



In the event of any one originating cause giving rise to a claim or series of claims which form the subject of indemnity by more than one insuring section of, or more than one of, any Scheduled Underlying Insurances, the total amount of the Insurers' liability in terms of this Policy shall be limited to the Limit of Indemnity stated in the Schedule.

To the extent that the Insured is accountable to the tax authorities for Value Added Tax in respect of any payment in terms of this Policy the Insurers will include the amount of such tax in the final settlement of any claim under this Policy in addition to the Limits of Indemnity.

## POLICY INTENTION

Within the limits of the Operative Clause, this Policy provides indemnity in the following alternative circumstances:

### 1. Excess layer protection

where the claim is prima facie covered by the terms of any of the policies listed as Scheduled Underlying Insurances, then this Policy operates only to the extent that the claim is not met by such Scheduled Underlying Insurances solely because of the inadequacy of the Underlying Limit of Indemnity.

### 2. Difference in conditions protection

Where the claim is within the scope of the operative clause of any Scheduled Underlying Insurance, then this Policy operates only when such claim is rejected by the Underlying Insurers because of a policy term, condition or exclusion.

### 3. Additional risks protection

Where the claim is outside the scope of the operative clause of any Scheduled Underlying Insurance, then this Policy operates within the limitations of its own Operative Clause.

This Clause 4 establishes the intention of this Policy, but does not modify, alter or extend the specific terms, Conditions and Exclusions of this Policy, which remain paramount.

### 4. Excess layer protection

1. This Clause provides indemnity in respect of claims which are indemnified, during the period of this Policy, by a Scheduled Underlying Insurance:
  - a. In excess of the Limit of Indemnity stated to apply to the Scheduled Underlying Insurance, except where such limit has been reduced or exhausted by reason of claims, in which case this Policy pays in excess of the residual limit (if any).
  - b. For claimants' costs provided these are not recoverable from the Scheduled Underlying Insurance. In the event of the wording of the Scheduled Underlying Insurance contradicting and thereby legally amending this provision, the Insurers' maximum liability under this subclause shall be the same proportion of incurred costs as the settled claim bears to the respective Limit of Indemnity.
2. In respect of any claim which forms the subject of indemnity of any Scheduled Underlying Insurance, this Policy is declared to be subject to the same terms, conditions and exclusions as such Scheduled Underlying Insurance and the Insurers agrees to follow the decision of the Underlying Insurers in interpreting such terms, conditions and exclusions.
3. Any decision of the Underlying Insurers to accept a claim on an "ex gratia" or "without prejudice" basis shall not be binding on the Insurers of this Policy.
4. No action or decision of the Underlying Insurers which prejudices the rights of the Insurers in the conduct or settlement of any claim under this Policy shall be binding on the Insurers.
5. Where the Limit of Indemnity of the Scheduled Underlying Insurance is exhausted by reason of a claim which is also indemnified by this Policy, the Insurers will continue to follow the original decision of the Underlying Insurers in respect of that claim in accordance with Clause 5.1.
6. Where the Limit of Indemnity of the Scheduled Underlying Insurance is exhausted by previous claims and as a consequence this Policy operates as a primary policy, in respect of any claims which would otherwise have been indemnified by the Scheduled Underlying Insurance, the Insurers will interpret this Policy as if the Underlying Insurance had still been in force.
7. Where the Scheduled Underlying Insurance states that generally or in respect of specified claims the Limit of Indemnity is the aggregate of all indemnifiable claims occurring or made during the underlying period of insurance, then the Limit of Indemnity under this Policy is declared to be on an identical basis as the Scheduled Underlying Insurance.
8. Where the Insurers of a Scheduled Underlying Insurance decline to grant indemnity in respect of a claim on the grounds that either:  
The loss did not occur or the event did not occur or the claim was not made during the period of insurance

### **Difference in conditions protection**

1. Where a claim is indemnifiable by the operative clause of a Scheduled Underlying Insurance, but is then declared by the Underlying Insurers to be excluded by reason of a policy term, exclusion or condition, then this Policy will indemnify the Insured in accordance with this Policy's Operative Clause.
2. Where a claim is not excluded by the operative clause of a Scheduled Underlying Insurance which has however been exhausted by reason of other claims and where, in the opinion of the Insurers of this Policy such claim would have been excluded by the Underlying Insurance by reason of a term, exclusion or condition, then the provisions of this Clause 6 will apply.
3. The Insurers will follow the provisions of the operative clause of the appropriate Scheduled Underlying Insurance in determining the basis on which the Insured is indemnified by this Clause of the Policy, being either:
  - 3.1 In respect of Injury or Damage occurring or Negligent Advice given during the Period of this Policy (losses occurring), or
  - 3.2 In respect of claims made against the Insured during the Period of this Policy following Injury, Damage or Negligent Advice (claims made).
4. Whilst the basis of cover will follow the provisions of the operative clause of the Scheduled Underlying Insurance as detailed in Clause 6.3, the interpretation of these provisions will be the decision of the Insurers and not the Underlying Insurers. If the Scheduled Underlying Insurance is on a claim made basis, then the Insurers of this Policy will deal with any claim arising out of an event or circumstance first notified by the Insured to the Insurers during the Period of his Policy as if the claim had been made during the Period of this Policy even if the Scheduled Underlying Insurance contains no similar provision.
5. If the Underlying Insurers repudiates a claim on the basis of an exclusion relating to the failure of a product to perform as specified, warranted or guaranteed, or to fulfil its intended purpose and such Underlying Insurance is on a losses occurring basis and the circumstances of the claim are such that the Insured or the Insurers cannot mutually agree when the loss occurred, then the Insurers of this Policy will deal with the claim on the basis that the loss occurred when the claimant first notified the Insured of a circumstance or an event which subsequently gave rise to an indemnifiable claim.
6. Generally, this Clause 6 does not provide indemnity where a claim is excluded by the wording of the operative clause of the Scheduled Underlying Insurance. There are, however, two specific exceptions to this rule, being where a claim is excluded by the Scheduled Underlying Insurance:
  - 6.1 Solely on the grounds that the Injury or Damage was not accidental by nature, or did not arise out of an accident;
  - 6.2 Solely on the grounds that temporary loss of use of property or reduction in value of property did not constitute "damage" within the terms of the operative clause of the Scheduled Underlying Insurance.

Subject always to the provisions of Exclusions 11.5 and 11.9

### **Additional risks protection**

1. This Clause will indemnify the Insured in respect of any claim which is not the subject of indemnity by any other policy of insurance, is not indemnified (either in whole or in part) by Clauses 5 or 6 of this Policy and which forms the subject of indemnity by the Operative Clause.
2. The indemnity granted by this Clause 7 is limited to claims made against the Insured during the Period of this Policy, or events or circumstances notified by the Insured to the Insurers during such Period which subsequently give rise to claims being made.
3. The Limit of Indemnity of this Policy in respect of cover granted by this Clause 7 is limited to the aggregate of all claims made during the Period of this Policy, or events or circumstances notified by the Insured to the Insurers during such Period which subsequently give rise to claims being made.
4. No indemnity is provided by this Clause where the Insurers of a Scheduled Underlying Insurance declines to grant indemnity in respect of a claim on the grounds that the Injury, Damage, Negligent Advice or event did not occur or the claim was not made, during the policy period (as the case may be).

### **Indemnity to others**

The indemnity granted shall extend at the Insured's option and subject to the Insurer's consent which consent shall not be unreasonably withheld, to:

1. Directors, partners or employees of the Insured in that capacity or in their private capacity arising out of any temporary engagement (undertaken with the Insured's consent) of the Insured's employees;
2. Any person or party to the extent that any contract entered into by the Insured requires that such indemnity is given;
3. The personal representatives of any person or party indemnified; provided always that all such persons or parties shall observe, fulfil and be subject to the terms, Exclusions and Conditions of this Policy.

#### **Cross Liabilities**

The Insured and persons or parties indemnified by Clause 8 are separately indemnified in respect of claims made by one against the other, subject to the Insurer's total liability not exceeding the Limit of Indemnity.

#### **Clauses and extensions**

No indemnity is granted by Clauses 6 and 7 in respect of liability for or arising out of:

##### **1. Aircraft or watercraft**

The ownership, hire purchase or leasing of any aircraft, watercraft or hovercraft (other than watercraft not exceeding 15,25 metres in length and then only whilst on inland waterways) by or on behalf of the Insured.

##### **2. Ship and aviation repairing**

The repair, maintenance, refuelling or defueling of any aircraft, watercraft or hovercraft undertaken by or on behalf of the Insured as a revenue producing activity.

##### **3. Property**

Damage to property owned, leased or hired by or under hire purchase or on loan to the Insured or otherwise in the Insured's care, custody or control other than premises (or the contents thereof) temporarily occupied by the Insured for work therein, or other property temporarily in the Insured's possession for work thereon (but no indemnity is granted for damage to the property on which the Insured is working and which arises out of such work).

Exclusions 10.1 and 10.2 do not apply to liability for death, injury, illness or disease of or to employees of the Insured arising out of such employment, subject to Policy Exclusion 11.12

#### **Policy exclusions**

No indemnity is granted by this Policy against liability:

##### **1. Fines and Penalties**

for fines, penalties, punitive or exemplary damages.

##### **2. Pollution**

Arising out of:

- 1.1 Seepage, pollution or contamination provided always that this Exclusion shall not apply where such seepage pollution or contamination is caused by a sudden, unintended and unexpected happening;
- 1.2 The cost of removing, nullifying or cleaning-up seeping, polluting or contaminating substances unless the seepage,

##### **3. Retroactive date (applicable only when underlying insurance is on claims made basis)**

Pollution or contamination is caused by a sudden, unintended and unexpected happening.

Nothing herein shall be construed as extending this Insurance to indemnify the Insured for any liability which would not have been covered under this Insurance in the absence of this Exclusion 11.2. for any Injury, Damage or Malice, or for the provision of Negligent Advice which occurs prior to the Retroactive Date which is applicable to the Underlying Insurances or as stated in the Schedule, whichever is the later.

For purposes of this Exclusion, where any Injury or Damage resulting from continuous or continual inhalation, ingestion, absorption or application of any substance or condition and where the Insured and the Insurers cannot mutually agree when the Injury or Damage occurred, then:

- 3.1 Injury shall be deemed to have occurred when the claimant first obtained medical advice or treatment for the Injury, whether or not the Injury was correctly diagnosed at the time;
- 3.2 Damage shall be deemed to have occurred when the claimant first became aware of the existence of the Damage.

##### **4. Known events**

Arising out of any circumstance, matter or thing which the Insured may reasonably be expected to suppose may give

give rise to a claim against the Insured and known by the Insured to have occurred prior to the inception of this Policy.

**5. Deliberate acts**

arising out of any deliberate or intentional failure of the Insured's management to take reasonable precautions to prevent Injury, Damage or Malice occurring or Negligent Advice being given.

**6. Employess benefits**

for any benefits for which the Insured is liable under any relevant workmen's compensation, unemployment compensation, disability benefits or similar law scheme.

**7. Product replacement**

for the costs necessary to repair, replace, recondition or modify any Product or part thereof and/or for the loss of use of any Product or part thereof.

**8. Product recall**

arising out of the recall of any Product or part thereof.

**9. Performance guarantees**

arising out of performance warranties or guarantees, or clauses stipulating pre-estimated liquidated damages or penalties.

**10. Gradually operating causes**

unless contrary to statutory requirements within the relevant territory occupational related diseases caused or contributed to by prolonged exposure to substances, factors or circumstances peculiar to any particular employment or occupation.

**11. ASBESTOS**

whether actual or alleged for any claim or claims in respect of loss or losses directly or indirectly caused by, arising out of, resulting from, in consequence of, in any way involving, or to the extent contributed to by the hazardous nature of asbestos in whatever form or quantity. This Exception does not apply to any Personal or Motor Liability Sections, if included in the Underlying Policy.

**12. Motor third party liability**

for Motor Balance of Third-Party liability unless such liability is in excess of the limit as Scheduled in the Underlying Insurance and is indemnifiable thereby.

**13. Carriage of fare paying passengers**

Arising out of the carriage of passengers for hire or reward or the carriage of fare paying passengers.

**14. Cyber Liability**

Loss of or damage to any Electronic Data howsoever caused including detrimental change thereto and any consequence arising therefrom provided that in respect of:

- 14.1 Transmission of Viruses; and
- 14.2 Inaccessibility of the Insured's Computer Network by persons otherwise authorised to access such; and
- 14.3 Loss of Electronic Data this exclusion shall apply at all times. Electronic Data means any information, facts or programmes stored as or on, create or used, or transmitted to or from computer software including systems and application software, disks in whatever form, tapes, cells, data processing devices or any other media which form part of or are used in connection with any electronic equipment.

**15. Unfair labour practice**

arising out of any actual or any alleged unfair labour practice as contemplated by the Labour Relations Act 66 of 1995 (as amended) or any Act passed in substitution thereof.

**16. Radioactive contamination**

- 16.1 For loss or destruction of or damage to any property whatsoever or any loss or expense whatsoever resulting or arising therefrom or any consequential loss
- 16.2 Of whatsoever nature directly or indirectly caused by or contributed to by or arising from ionising radiations or contamination by radioactivity from any nuclear fuel or from any nuclear waste from the combustion of nuclear fuel.

For the purposes of the Exclusion only combustion shall include any self-sustaining process of nuclear fission. The indemnity provided by this Policy shall not apply to nor include any loss destruction damage or legal liability directly or indirectly caused by or contributed to by or arising from nuclear weapons material.

### 17. North American exports

Arising out of any Product (including any marketing advisory service in connection with any Product) within North America where such Product was to the knowledge of the Insured intended for sale or resale in North America or such sale or resale could reasonably have been contemplated by the Insured.

### 18. Directors and officers liability and professional indemnity

for acts, errors or omissions of the directors or officers of the Insured when acting in their capacity as such, or in the provision by the Insured of professional services which shall include advice given, any action taken or work done by the Insured when carrying on their functions in any capacity involving special skill or knowledge in their calling, or the failure to discharge any obligations pursuant thereto. This exclusion does not apply to the provision of Negligent Advice (as defined).

### 19. Unfair competition

for any claim or claims whether actual or alleged howsoever arising in connection with or based upon or arising from or in any way involving actual or alleged unlawful competition, unfair practices, abuse of monopoly power, cartel activities or as may otherwise arise from or be based upon or related to any breach of a provision of the Competition Act No. 89 of 1998 as amended or any similar provision, act or regulation as may be in force in any jurisdiction or country in which the Insured's liability arose.

### 20. War and terrorism

for loss, damage, cost or expense of whatsoever nature directly or indirectly caused by, resulting from or in connection with any of the following regardless of any other cause or event contributing concurrently or in any other sequence to the loss;

- 20.1 War, invasion, acts of foreign enemies, hostilities or warlike operations (whether war be declared or not), civil war, rebellion, revolution, insurrection, civil commotion assuming the proportions of or amounting to an uprising, military or usurped power, or
- 20.2 Any act of terrorism for the purpose of this exclusion an act of terrorism means an act, including but not limited to the use of force or violence and/or the threat thereof, of any person or group(s) of persons, whether acting alone or on behalf of or in connection with any organisation(s) or government(s), committed for political religious, ideological or similar purposes including the intention to influence any government and/or to put the public, or any section of the public, in fear.
- 20.3 Loss, damage, cost or expense of whatsoever nature directly or indirectly caused by, resulting from or in connection with any action taken by any lawfully established authority in controlling, preventing, suppressing or in any other way dealing with any occurrence referred to (1) and (2) above.

If the Insurers allege that by reason of this exclusion, any loss, damage, cost or expense is not covered by this insurance the burden of proving the contrary shall be upon the Insured. In the event of any portion of this Exclusion is found to be invalid or unenforceable, the remainder shall remain in full force and effect.

### 21. Hazardous Goods

for the transport of hazardous substances not in compliance with chapter VIII of the Road Traffic Act 1996 (Act 93 of 1996).

### 22. Compulsory motor insurance

except for so much of any compensation payable in respect of liability for death of or bodily injury to persons being carried in or upon or getting into or alighting from a vehicle, for injury which:

- 22.1 Is the subject of legislation enacted for the purpose of providing compensation for loss or damage wrongfully caused by the driving of a motor vehicle, or
- 22.2 Is the subject of legislation controlling the use of motor vehicles or trailers and in respect of which liability –
  - i. The insured is compelled to effect insurance or otherwise furnish security, or
  - ii. The State or other governmental authority has accepted responsibility, or
- 22.3 Is suffered as a result of an emotional shock by a person other than an injured party on witnessing, observing or being informed of the injury of another person as a result of the driving of a motor vehicle.

This exclusion shall apply notwithstanding that no insurance under such legislation is in force or has been affected, or that compensation is not paid for any reason whatsoever.

### 23. Sanctions

Insurers will not provide an indemnity nor pay for any legal liability or costs and expenses which would result in

Insurers breaching any sanction, prohibition or restriction under United Nations or the trade or economic sanctions, laws or regulations of the European Union, Federal Republic of Germany, United Kingdom or United States of America.

## **Policy conditions**

### **1. Law and jurisdiction**

Any dispute between the Insured and the Insurers in connection with or arising out of the Policy shall be decided exclusively in accordance with the law of the Republic of South Africa and exclusively by a court of South Africa. The Insured undertakes that they will not institute action against the Insurers nor bring joinder proceedings against the Insurers in the Court of any country other than the Republic of South Africa.

### **2. Premium**

Unless otherwise stated, the Premium shown in the Schedule is a provisional premium based on estimates made and provided by the Insured. The Insured undertakes to keep an accurate and proper record of matters relevant to the calculation of premium and shall, within a reasonable time following the expiry of each Period of Insurance, provide the Insurers with a proper and correct statement so that the premium for that period shall be calculated and the difference paid by or allowed to the Insured as the case may be (subject to any minimum premium that may have been agreed).

### **3. Inspection & audit**

The Insurers shall be permitted but not obliged to inspect the Insured's property and operations at any time. Neither the Insurer's rights to make inspections nor the making thereof nor any report thereon shall constitute an undertaking, on behalf of or for the benefit of the Insured or others, to determine or warrant that such property or operations are safe, or healthy, or are in compliance with any law, rule or regulation.

The Insurers may examine and audit the Insured's books and records at any time as far as they are relevant to this Policy or any Underlying Policy.

### **4. Insured's obligation to report to insurers**

The Insured shall, immediately they become aware of any of the following, give notice thereof in writing to the Insurers:

- 4.1 Any and all claims made against the Insured;
- 4.2 Any circumstance or any other matter or thing which might give rise to a claim by the Insured under this Policy.

The Insurers shall upon receipt of written notice from the Insured in terms of either of the foregoing provisions be entitled to investigate all and any matters which in the absolute discretion of the Insurers are relevant to the foregoing, and the Insured shall do all things necessary and comply with Condition 12.3 to enable the Insurers to investigate as aforesaid. Inadvertent failure to comply with this Condition because the Insured could not reasonably have anticipated that the event would give rise to a claim under this Policy will not be construed as a breach of this Condition.

### **5. Assistance and co-operation of the insured**

The Insurers shall be entitled but not obliged to assume control of the settlement or defence of any claim made or suit brought or proceeding instituted against the Insured. The Insurers shall have the right and shall be given the opportunity to associate with the Insured or their Underlying Insurers, or both, in the defence or control of any claim, suit or proceeding which involves the Insurers or within the Underlying Limit of Indemnity, in which event the Insured, such Underlying Insurers and the Insurers shall co-operate in all things in the defence of such claim, suit or proceeding and the Insured shall make available to the Insurers such information and afford access to such records as the Insurers may require.

The Insured shall enforce all rights of contribution and indemnity against any person or organisation who may be liable to the Insured in respect of any occurrence which has given rise to liability of the Insured and which is the subject of a claim for indemnity in terms of this Policy.

### **6. Appeals**

In the event that the Insured or their Underlying Insurers elects not to appeal against a judgement in excess of the Underlying Limit, the Insurers may elect to make such appeal at their own cost and expense, and shall be liable for the taxable costs and disbursements and interests on judgement incidental thereto, as are incurred as a result of such election, but in no event, shall the liability of the Insurers exceed the amount applicable to any one occurrence. If the Insurers shall make such an appeal the Insured shall themselves, and shall procure that their Underlying Insurers, make available to the Insurers all such evidence and material as the Insurers may require. The Insured shall do all things necessary to enable the Insurers to act in accordance with this Condition.

### **7. Claims payable**

Indemnity will not be provided under Clause 5 until the relevant Underlying Insurers has agreed to pay the underlying indemnity limit as defined in 4.1.

**8. Bankruptcy or insolvency**

In the event of bankruptcy, insolvency or sequestration of the estate of the Insured, whether voluntary or involuntary, or upon takeover of the Insured's business by any Court Official, Trustee or Liquidator, acting or appointed for this purpose, this Policy shall thereupon terminate without the necessity of the Insurers giving notice of such cancellation. In the event of such termination the Insurers will refund such Court Official, Trustee or Liquidator the unearned premium or pro-rata thereon whichever is the lesser.

**9. Underlying insurances**

The indemnity granted by this Policy is conditional upon the Underlying Insurances remaining in force throughout the Period of Insurance for the Indemnity Limits stated on the Schedule of Underlying Insurances attached to this Policy (other than where reduced or exhausted by claims).

**10. Other insurance**

If the Insured has affected insurance for the purpose of providing indemnity, other than a policy specifically to provide indemnity in excess of this Policy, the insurance afforded by this Policy shall not contribute with such other insurance. The provisions of this Condition shall apply notwithstanding that the aforesaid policy be voidable or that the Insurers be entitled to avoid liability for an occurrence, which has given rise to a claim under such other policy.

**11. Subrogation**

No admission offer or payment which results in a claim under this Policy may be made or given by or on behalf of the Insured or the Insurers of any Scheduled Underlying Insurance Policy without the written consent of the Insurers. The Insured will take all reasonable steps to ensure that the Underlying Insurers will co-operate with the Insurers in the defence and settlement of any claim, which is indemnifiable both by a Scheduled Underlying Insurance Policy and this Policy, and in the exercise of any subrogation rights. The costs incurred in exercising such rights and any amounts recovered shall be apportioned to each party according to the sums paid or payable under the respective policies.

**12. Changes**

Notice to or knowledge possessed by any agent or by any other person shall not affect a waiver or a change in any part of this Policy nor stop the Insurers from asserting any rights under the terms of this Policy; nor shall the terms of this Policy be waived or changed, except by endorsement issued to form a part of this Policy, signed by an authorised representative of the Insurers.

**13. Assignment**

Assignment of interest under this Policy shall not bind the Insurers until their consent is endorsed hereon.

**14. Cancellation**

This Policy may be cancelled by the Insurers or by the Insured by the giving of 30 days written notice of such cancellation and provided that the Insurers have not been notified of any claim under the Policy or any circumstance, matter or thing which may give rise to such a claim there shall be a pro-rata refund premium subject to the terms of Condition 12.2.

**15. Currency**

Payments under this Policy shall be payable in South Africa in the currency of South Africa.

**16. Declaration**

By acceptance of this Policy the Insured agrees that the statements in the Schedule and in any subsequent notice relating to the Underlying Limits, are their agreements and representations, and this Policy is issued and continued in reliance upon the truth of such representations and this Policy embodies all agreements existing between the Insured and the Insurers relating to this Insurance.

**17. Due observance**

The due observance and fulfilment of all provisions in this Policy that require anything to be done or complied with by the Insured is precedent to any liability of the Insurers in respect of any occurrence for which the Insured makes a claim under this Policy.

**18. Payment of premium**

Premium is payable before the inception date or renewal date as the case may be. The Insurers shall not be obliged to accept premium tendered to it after such date but may do so upon such terms as they, in their sole discretion, may determine.

**19. Fraudulent claims**

If any claim under this Policy is in any respect fraudulent, the benefit afforded under this Policy in respect of such claim shall be forfeited.

## AFDELING 20: AANGEGEWE VOORDELE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde (hierna in hierdie Afdeling sodanige persoon genoem) wat in die Bylae gespesifiseer word enige liggaamlike besering sou opdoen veroorsaak deur toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare wyse wat voortspruit uit en in die loop van sy/haar diens in die besigheid sal die Maatskappy ten behoeve van sodanige persoon of sy/haar boedel aan die Versekerde die vergoeding wat in die Bylae vermeld word betaal in die geval van toevallige liggaamlike besering aan enige sodanige persoon wat regstreeks en onafhanklik van alle ander oorsake binne 24 (vier en twintig) kalendermaande tot dood of ongeskiktheid lei, soos gespesifiseer in die Bylae onder die opskrif omstandighede.

- A. Dood: Die bedrag gelykstaande aan die aantal kere die gemiddelde weeklikse verdienste vermeld in die Bylae  
 B. Permanente ongeskiktheid beteken die volgende: Persentasie van vergoeding

verlies deur fisieke skeiding by of bokant die handgewrig of enkel van een of meer ledemate  
**100%**

Permanente en algehele verlies van:

hele een of beide oë  
**100%**

sig in een of beide oë  
**100%**

sig in oog behalwe waarneming van lig  
**75%**

Permanente en algehele gehoorverlies in:

albei ore  
**100%**

een oor  
**25%**

permanente en algehele spraakverlies  
**100%**

Verlies van Wysvingers:

beserings wat lei tot permanente algehele onvermoë om die gewone beroep of enige ander beroep waarvoor sodanige persoon uit hoofde van sy kennis of opleiding toegerus is, te beoefen of permanent bedleënd te wees  
**100%**

verlies van vier vingers  
**70%**

Verlies van duim:

albei falankse  
**25%**

een falanks  
**10%**

Verlies van wysvinger:

drie falankse  
**10%**

twee falankse  
**8%**

een falanks  
**4%**

Verlies van middelvinger:

drie falankse  
**6%**

twee falankse  
**4%**

een falanks  
**2%**

Verlies van ringvinger:

drie falankse  
**5%**

twee falankse  
**4%**

een falanks  
**2%**

Verlies van pinkie:

drie falankse  
**4%**

twee falankse  
**3%**

een falanks  
**2%**



**Verlies van middelhandbeen:**

eerste of tweede (bykomend)

3%

derde, vierde of vyfde

2%

**Verlies van tone:**

almal aan een voet

30%

groottoon, albei falankse

5%

groottoon een falanks

2%

ander tone, behalwe groottoon, indien meer as een verloor

2%

**Skending weens brandwonde:**

Permanente skending weens brandwonde:

100% van die oppervlak van die kop en/of nek

50%

100% van die oppervlak van die oorblywende dele van die liggaam

25%

**Memoranda**

- Waar die persentasie skending kragtens 14a en 14b minder as 100% (eenhonderd persent) van die oppervlakte is sal die Maatskappy tot die betrokke voordeel 'n persentasie gebaseer op die omvang wat die werklike skending beloop tot 100% (eenhonderd persent) toepas.
- Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie kragtens 14a en 14b hierbo tensy die omvang van die skending individueel 10% (tien persent) hierbo oorskry en ook nie totdat die permanente gevolg of mediese en/of chirurgiese behandeling vasgestel is nie.
- Waar die besering nie gespesifiseer word nie, betaal die Maatskappy sodanige bedrag as wat na sy mening nie strydig is met voormelde bepalings nie.
- Permanente algehele verlies van die gebruik van 'n liggaamsdeel word as verlies van sodanige liggaamsdeel beskou.
- 100% (eenhonderd persent) is die maksimum persentasie vergoeding wat betaalbaar is vir permanente ongeskiktheid weens 'n ongeval of 'n reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspruit ten opsigte van enige enkele sodanige persoon.

**C. Tydelike algehele ongeskiktheid**

beteken die algehele en absolute onvermoë om die gewone besigheid of beroep te beoefen.

**D. Mediese onkoste**

beteken alle koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys aangegaan word vir kunsmatige hulpmiddels en- ledemate, mediese, chirurgiese, tandheelkundige, verpleeginrigting of hospitaalbehandeling (insluitende die koste en uitgawe wat aangegaan word vir die nood vervoer of bevryding van sodanige persoon indien sodanige persoon vasgekeer is of om sodanige persoon na 'n veilige plek te bring) weens 'n liggaamlike besering en wat binne 24 (vier en twintig) maande na die Omskrewde Gebeurtenis plaasvind.

**E. Jaarlikse verdienste**

beteken die jaarlikse koers van die loon, salaris en lewenskostoelae wat deur die Versekerde aan sodanige persoon betaal of toegelaat word ten tyde van die toevallige liggaamlike besering plus die oortydbetaling, huurgeld, voedsel-toelae, kommissie en ander vergoeding van 'n deurlopende aard wat deur die Versekerde aan sodanige persoon betaal of toegelaat wordgedurende die 12 (twaalf) maande onmiddellik voor die datum van die toevallige liggaamlike besering.

**F. Gemiddelde weeklikse verdienste**

beteken een twee-en-vyftigste deel van die jaarlikse verdienste; Met dien verstande dat:

- Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie om meer te betaal as die vergoeding wat betaalbaar is vir die Dood of Permanente Ongeskiktheid (wat ook al die hoogste is) plus enige vergoeding wat betaalbaar is vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid en Mediese Onkoste vir die dood of ongeskiktheid van enige sodanige persoon wat ontstaan uit 'n ongeval of reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspruit;
- Die vergoeding wat ten opsigte van Tydelike Algehele Ongeskiktheid gespesifiseer word, betaalbaar is vir nie meer as die getal weke wat in die Bylae vermeld word nie en sodanige betaling eindig sodra die besering wat die onvermoë veroorsaak sover redelikerwys moontlik herstel het, nie teenstaande die feit dat die permanente ongeskiktheid mag voortduur;

- c. Tensy daar andersins hierin voorsiening gemaak word, hierdie Afdeling nie van toepassing is nie op enige sodanige persoon onder die ouderdom van 15 (vyftien) of bo die ouderdom van 75 (vyf en sewentig) jaar;
- d. Enige vergoeding wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir enige tydperk van Tydelike Algehele Ongeskiktheid of vir Mediese Onkoste verminder word met 'n bedrag gelykstaande aan die vergoeding wat ontvang word of ontvangbaar is deur of ten behoeve van sodanige persoon ingevolge enige Ongevalle wetgewing vir Tydelike Ongeskiktheid vir dieselfde of 'n korter tydperk of ten opsigte van Mediese Onkoste;
- e. Sodanige persoon, nadat hy/sy 'n toevallige liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie Afdeling betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan wanneer dit redelikerwys deur die Maatskappy van hom/haar vereis word. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige betaling tensy hierdie voorbehoudsbepaling tot sy bevrediging nagekom is nie;
- f. Algemene Voorwaardes 5 en 10 nie op hierdie Afdeling van toepassing is nie;
- a. Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie om meer te betaal as die vergoeding wat betaalbaar is vir die Dood of Permanente Ongeskiktheid (wat ook al die hoogste is) plus enige vergoeding wat betaalbaar is vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid en Mediese Onkoste vir die dood of ongeskiktheid van enige sodanige persoon wat ontstaan uit 'n ongeval of reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspuit;
- b. Die vergoeding wat ten opsigte van Tydelike Algehele Ongeskiktheid gespesifiseer word, betaalbaar is vir nie meer as die getal weke wat in die Bylae vermeld word nie en sodanige betaling eindig sodra die besering wat die onvermoë veroorsaak sover redelikerwys moontlik herstel het, nieteenstaande die feit dat die permanente ongeskiktheid mag voortduur;
- c. Tensy daar andersins hierin voorsiening gemaak word, hierdie Afdeling nie van toepassing is nie op enige sodanige persoon onder die ouderdom van 15 (vyftien) of bo die ouderdom van 75 (vyf en sewentig) jaar;
- d. Enige vergoeding wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir enige tydperk van Tydelike Algehele Ongeskiktheid of vir Mediese Onkoste verminder word met 'n bedrag gelykstaande aan die vergoeding wat ontvang word of ontvangbaar is deur of ten behoeve van sodanige persoon ingevolge enige Ongevalle wetgewing vir Tydelike Ongeskiktheid vir dieselfde of 'n korter tydperk of ten opsigte van Mediese Onkoste;
- e. Sodanige persoon, nadat hy/sy 'n toevallige liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie Afdeling betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan wanneer dit redelikerwys deur die Maatskappy van hom/haar vereis word. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige betaling tensy hierdie voorbehoudsbepaling tot sy bevrediging nagekom is nie;
- f. Algemene Voorwaardes 5 en 10 nie op hierdie Afdeling van toepassing is nie;
- g. Slegs ten opsigte van hierdie Afdeling Algemene Uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang word: "Hierdie Afdeling dek nie dood of liggaamlike besering regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïnsureerde gesag nie";
- h. Geen vergoeding sal betaalbaar wees:
  - i. Vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid waar die tydperk van ongeskiktheid minder as 7 (sewe) opeenvolgende dae is;
  - ii. Vir Mediese Koste waar sodanige kostes minder as R100 (een honderd Rand) is;
- i. Vergoeding vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid en Mediese Koste sal onmiddellik staak:
  - i. Waar vergoeding betaalbaar word vir Dood;
  - ii. Waar vergoeding betaalbaar word vir Permanente Ongeskiktheid met dien verstande dat die liggaamlike besering wat die ongeskiktheid tot gevolg het so ver as redelik moontlik genees of gesond geword het.

## UITBREIDINGS

### 1. Blootstelling

Liggaamlike besering word geag besering in te sluit wat veroorsaak word deur hongersnood, dors en/of blootstelling

aan die elemente wat regstreeks of onregstreeks weens teenspoed ontstaan.

## 2. Verdwyning

In die geval van die verdwyning van enige sodanige persoon in omstandighede wat die Maatskappy tevrede stel dat hy/sy 'n besering opgedoen het waarop hierdie Afdeling van toepassing is en dat sodanige besering tot die dood van sodanige persoon gelei het, veronderstel die Maatskappy vir die doeleindes van die versekering wat deur hierdie Afdeling verleen word sy/haar dood, met dien verstande dat indien daar, nadat die Maatskappy 'n betaling hierkragtens gedoen het ten opsigte van sodanige persoon se veronderstelde dood, gevind word dat hy/sy leef, sodanige betaling onverwyld deur die Versekerde aan die Maatskappy terugbetaal word.

## 3. Lewens ondersteuning

Die 24 (vier en twintig) kalendermaande tydperk vermeld onder Omskrewe Gebeurtenisse sal nie enige tydperk of tydperke waar sodanige persoon se dood verdrag word uitsluitlik deur die gebruik vir 'n tydperk of tydperke van nie minder as 3 (drie) opeenvolgende dae van lewensondersteunende masjinerie, toerusting of aparate insluit nie.

## 4. Repatriasie

Die Maatskappy sal bo en behalwe vir die vergoeding betaalbaar vir dood ook die redelike en noodsaaklike koste tot en met 'n bedrag wat nie R8 000 (agttuisend rand) oorskry nie vir die repatriasiekoste van sodanige persoon se liggaam na sy/haar normale plek waar woonagtig betaal.

## 5. Trauma

Indien 'n Versekerde persoon die slagoffer van 'n daad van geweld of traumatiese ongeluk is, sal die Maatskappy die werklike kostes aangegaan ten opsigte van berading deur die persoon as gevolg van 'n daad van geweld of traumatiese ongeluk betaal:

### Met dien verstande dat:

- Die maksimum bedrag betaalbaar deur die Maatskappy per besoek is R500 (vyfhonderd rand) en R10 000 (tien duisend rand) per versekerde persoon en R100 000 (eenhonderd duisend rand) per polis in enige 12 (twaalf) maande tydperk van versekering;
- 'n Daad van geweld beteken aanranding, roof, verkragting of gewapende kaping;
- Vir die doel van hierdie uitbreiding alleenlik, sal die versekerde persoon insluit die onmiddellike familieledede van die versekerde persoon, wat ook geraak word deur dieselfde insident, daad van geweld of traumatiese ongeluk as die versekerde persoon;
- Die daad van geweld by die polisie aangemeld is en 'n saaknommer verkry was.

## 6. Begrafniskoste

In die geval van 'n ongeluk wat aanleiding gee tot 'n Doodseis sal die Maatskappy aan sodanige persoon se boedel 'n bydrae van R10 000 (tien duisend rand) tot begrafniskoste betaal.

## 7. Passiewe oorlogs dekking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie en niteenstaande enigiets strydig hierin vermeld word hierdie Afdeling uitgebrei om dekking te verleen aan sodanige persoon veroorsaak deur toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare middels voortspruitend uit oorlog, inval, daad van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede of krygsverrigtinge (hetsy oorlog verklaar word al dan nie) burgeroorlog, revolusie, rebellie, opstand, militêre of geïsurpeerde gesag, terroriste aktiwiteite insluitende ploftoestelle deur terroriste geplaas. Dit verder verstaan word dat terroriste aktiwiteit beteken die doelbewuste sistematiese moord, verminking en bedreiging van onskuldiges met die doel om vrees te bevorder ten einde politiese doeleindes te behaal, maar uitgesonderd enige aanspreeklikheid wat ontstaan terwyl sodanige persoon direk en aktief deelneem of betrokke is in sodanige aktiwiteite hetsy terwyl diens gedoen word in enige gewapende mag of andersins behalwe vredestrydse militêre opleiding, waar van toepassing, uitgesonderd egter enige optrede of aksie wat redelikerwys nodig is om homself/haarself, sy/haar familie of sy/haar eiendom of die eiendom van sy/haar werkgewer te beskerm.

## 8. 24 Uur dekking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die woorde "wat voortspruit uit en in die loop van sy/haar diens in die besigheid" soos vermeld onder Omskrewe Gebeurtenisse van hierdie Afdeling gekanselleer.

## 9. Mobiliteit

In die geval waar die Maatskappy 'n eis erken in terme van Vergoeding B – Permanente Ongeskiktheid en indien, as 'n direkte gevolg van die ongeskiktheid sodanige persoon permanent afhanklik is van 'n rolstoel vir mobiliteit, sal die Maatskappy bykomend tot enige voordeel betaalbaar ten opsigte van die Permanente Ongeskiktheid ook vergoeding betaal vir:

- a. 'n Self aangedrewe rolstoel , en/of
- b. Die modifikasie van kontroles aan sodanige persoon se motorvoertuig; en/of
- c. Indien nodig die aanbring van toerusting aan sodanige persoon se motor om die rolstoel op en van die motor te laai; en/of
- d. Veranderinge aan die privaat woning van sodanige persoon om voorsiening te maak vir die gebruik van sodanige rolstoel maar tot hoogstens 'n bedrag van R20 000 (twintig duisend rand) enige enkele gebeurtenis.

Die bogemelde maksimum bedrag betaalbaar vir enige enkele gebeurtenis sal van toepassing wees nieëenstaande Algemene Voorwaarde 7(g) Beperking van Aanspreeklikheid.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### Verklaring van inkomste

Die eerste premie en alle hernuwingspremies ingevolge hierdie Afdeling wat aangegaan mag word, word bepaal deur die bedrag van verdienste soos omskryf in hierdie Bylae gedurende elke versekeringstermyn deur die Versekerde aan die werknemers betaal of toegelaat, en sulke betalings moet behoorlik in 'n geskikte loon boek aangeteken word teenoor die naam van elke werknemer. Die Versekerde moet die Maatskappy te alle tye toelaat om sodanige boeke te inspekteer, en moet die Maatskappy voorsien van 'n juiste rekening van alle sodanige betalings gedurende enige versekeringstermyn betaal of toegelaat binne een maand na die verstryking van sodanige versekeringstermyn en indien die totale bedrag sodanig betaal of toegelaat, verskil van die bedrag waarop premie betaal is, word die verskil in premie betaal deur 'n verdere eweredige betaling aan die Maatskappy of deur 'n terugbetaling deur die Maatskappy, wat die geval ook al mag wees.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om vergoeding te betaal vir Dood, Ongeskiktheid of Mediese Onkoste ten opsigte van sodanige persoon nie:

- a. Terwyl hy/sy per lug reis as lid van die bemanning of vir die doeleindes van enige vakkundige of tegniese werksaamheid daarin of daarop en nie as passasier nie;
- b. Deur sy/haar selfmoord, poging tot selfmoord of moedswillige selfbesering;
- c. Wat uitsluitlik veroorsaak word deur 'n bestaande fisiese gebrek of ander swakheid van sodanige persoon;
- d. Weens die invloed van alkohol, dwelms of verdowingsmiddels op sodanige persoon tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep (behalwe hyself/haarself) of as gevolg van sodanige persoon se bestuur van 'n motorvoertuig terwyl sy/haar bloedalkoholpersentasie die statutêre perk ten tyde van die gebeurtenis oorskry;
- e. Weens sy/haar deelname aan enige oproer of burgerlike beroering;
- f. As gevolg van kranksinnigheid, enige vorm van senuweeswakte of neurose, veneriese siekte, verworwe immuniteitsgebreksindroom (VIGS), enige liggaamlike gebrek of swakheid, kwaadaardige siekte van die melkkliere, swangerskap, kindergeboorte, aborsie of miskraam of enige komplikasies of gevolg daarvan;
- g. Terwyl hy/sy deelneem aan of weens sy/haar deelname aan:
  - i. Motorfietsry (hetsy as bestuurder of as passasier) behalwe op besigheid van die Versekerde;
  - ii. Wedrenne van enige aard wat die gebruik behels van enige kragaangedrewe:
    - a. Voertuig;
    - b. Vaartuig;
    - c. Tuig;
  - iii. Bergklim wat die gebruik van toue of gidse vereis, wintersport waarby ys of sneeu betrokke is, polo te perd, hinderniswedlope, professionele voetbal, hangswaef, valskermerspring, valduik, bungiespring, stoei, vry duik, boks, waterski of verweerkuns;
- h. Deur sy/haar se betrokkenheid by of deelname aan enige weermag opleiding of verdedigings opleiding, diens oefeninge of verrigtinge, behalwe vredestrydse militêre opleiding;
  - i. As gevolg van 'n ongeval wat toegeskryf kan word aan sodanige persoon se ernstige en opsetlike wangedrag;
  - j. Terwyl sodanige persoon besig is met of as 'n gevolg daarvan dat sodanige persoon besig is met houtwerk masjinerie behalwe as 'n stokperdjie;
  - k. Terwyl sodanige persoon besig is met of as 'n gevolg daarvan dat sodanige persoon besig is met enige mynput graafwerk, enige skaggraafwerk, enige ondergrondse mynbedrywighede, of die vervaardiging of gebruik van plofstowwe.

## AFDELING 21: GROEP PERSOONLIKE ONGEVALLE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde (hierna in hierdie Afdeling sodanige persoon genoem) wat in die Bylae gespesifiseer word enige liggaamlike besering sou opdoen veroorsaak deur toevallige, gewelddadige uitwendige en sigbare wyse wat voortspruit uit en in die loop van sy/haar diens in die besigheid sal die Maatskappy betaal ten behoeve van sodanige persoon of sy/haar boedel aan die Versekerde die vergoeding wat in die Bylae vermeld word in die geval van toevallige liggaamlike besering aan enige sodanige persoon wat regstreeks en onafhanklik van alle ander oorsake binne 24 (vier en twintig) kalendermaande tot dood of ongeskiktheid lei, soos gespesifiseer in die Bylae onder die opskrif omstandighede.

### VERGOEDING

- A. Dood: Die bedrag in die bylae vermeld  
 B. Permanente ongeskiktheid beteken die volgende: Persentasie van vergoeding

verlies deur fisieke skeiding by of bokant die handgewrig of enkel van een of meer ledemate

100%

Permanente en algehele verlies van:

hele een of beide oë

100%

sig in een of beide oë

100%

sig in oog behalwe waarneming van lig

75%

Permanente en algehele gehoorverlies in:

albei ore

100%

een oor

25%

permanente en algehele spraakverlies

100%

Verlies van Wysvingers:

beserings wat lei tot permanente algehele onvermoë om die gewone beroep of enige ander beroep waarvoor sodanige persoon uit hoofde van sy kennis of opleiding toegerus is, te beoefen of permanent bedlënd te wees

100%

verlies van vier vingers

70%

Verlies van duim:

albei falankse

25%

een falanks

10%

Verlies van wysvinger:

drie falankse

10%

twee falankse

8%

een falanks

4%

Verlies van middelvinger:

drie falankse

6%

twee falankse

4%

een falanks

2%

Verlies van ringvinger:

drie falankse

5%

twee falankse

4%

een falanks

2%

Verlies van pinkie:

drie falankse

4%

twee falankse

3%

een falanks

2%

**Verlies van middelhandbeen:**

 eerste of tweede (bykomend)  
**3%**

 derde, vierde of vyfde  
**2%**
**Verlies van tone:**

 almal aan een voet  
**30%**

 groottoon, albei falankse  
**5%**

 groottoon een falanks  
**2%**

 ander tone, behalwe groottoon, indien meer as een verloor  
**2%**
**Skending weens brandwonde:**

Permanente skending weens brandwonde:

 100% van die oppervlak van die kop en/of nek  
**50%**

 100% van die oppervlak van die oorblywende dele van die liggaam  
**25%**
**Memoranda**

- Waar die persentasie skending kragtens 14a en 14b minder as 100% (eenhonderd persent) van die oppervlakte is, sal die Maatskappy tot die betrokke voordeel 'n persentasie gebaseer op die omvang wat die werklike skending beloop tot 100% (een honderd persent) toepas.
- Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie kragtens 14a en 14b hierbo tensy die omvang van die skending individueel 10% (tien persent) hierbo oorskry en ook nie totdat die permanente gevolg of mediese en/of chirurgiese behandeling vasgestel is nie.
- Waar die besering nie gespesifiseer word nie, betaal die Maatskappy sodanige bedrag as wat na sy mening nie strydig is met voormelde bepalings nie.
- Permanente algehele verlies van die gebruik van 'n liggaamsdeel word as verlies van sodanige liggaamsdeel beskou.
- 100% (een honderd persent) is die maksimum persentasie vergoeding wat betaalbaar is vir permanente ongeskiktheid weens 'n ongeval of 'n reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspruit ten opsigte van enige enkele sodanige persoon.

**C. Tydelike algehele ongeskiktheid**

Beteken die algehele en absolute onvermoë om die gewone besigheid of beroep te beoefen.

**D. Mediese onkoste**

beteken alle koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys aangegaan word vir kunsmatige hulpmiddels en- ledemate, mediese, chirurgiese, tandheelkundige, verpleeginrigting of hospitaalbehandeling (insluitende die koste en uitgawe wat aangegaan word vir die noodvervoer of bevryding van sodanige persoon indien sodanige persoon vasgekeer is of om sodanige persoon na 'n veilige plek te bring) weens 'n liggaamlike besering en wat binne 24 (vier en twintig) maande na die Omskrewe Gebeurtenis plaasvind; Met dien verstande dat:

- Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie om meer te betaal as die vergoeding wat betaalbaar is vir die Dood of Permanente Ongeskiktheid (wat ook al die hoogste is) plus enige vergoeding wat betaalbaar is vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid en Mediese Onkoste vir die dood of ongeskiktheid van enige sodanige persoon wat ontstaan uit 'n ongeval of reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspruit;
- Die vergoeding wat ten opsigte van Tydelike Algehele Ongeskiktheid gespesifiseer word, betaalbaar is vir nie meer as die getal weke wat in die Bylae vermeld word nie en sodanige betaling eindig sodra die besering wat die onvermoë veroorsaak sover redelikerwys moontlik herstel het, nie teenstaande die feit dat die permanente ongeskiktheid mag voortduur;
- Tensy daar andersins hierin voorsiening gemaak word, hierdie Afdeling nie van toepassing is nie op enige sodanige persoon onder die ouderdom van 15 (vyftien) of bo die ouderdom van 75 (vyf en sewentig) jaar;
- Sodanige persoon, nadat hy/sy 'n toevallige liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie Afdeling betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan wanneer dit redelikerwys deur die Maatskappy van hom/haar vereis word. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige betaling tensy hierdie voorbehoudsbepaling tot sy bevrediging

nagekom is nie;

- e. Algemene Voorwaardes 5 en 10 nie op hierdie Afdeling van toepassing is nie;
- f. slegs ten opsigte van hierdie Afdeling Algemene Uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang word: "Hierdie Afdeling dek nie dood of liggaamlike besering regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie";
- g. geen vergoeding sal betaalbaar wees:
  - i. Vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid waar die tydperk van ongeskiktheid minder as 7 (sewe) opeenvolgende dae is;
  - ii. Vir Mediese Koste waar sodanige kostes minder as R100 (een honderd rand) is;
- h. vergoeding vir Tydelike Algehele Ongeskiktheid en Mediese Koste sal onmiddellik staak:
  - i. Waar vergoeding betaalbaar word vir Dood;
  - ii. Waar vergoeding betaalbaar word vir Permanente Ongeskiktheid met dien verstande dat die liggaamlike besering wat die ongeskiktheid tot gevolg het so ver as redelik moontlik genees of gesond geword het.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om vergoeding te betaal vir Dood, Ongeskiktheid of Mediese Onkoste ten opsigte van sodanige persoon nie:

- a. Terwyl hy/sy per lug reis as lid van die bemanning of vir die doeleindes van enige vakkundige of tegniese werksaamheid daarin of daarop en nie as passasier nie;
- b. Deur sy/haar selfmoord, poging tot selfmoord of moedswillige selfbesering;
- c. Wat uitsluitlik veroorsaak word deur 'n bestaande fisiese gebrek of ander swakheid van sodanige persoon;
- d. Weens die invloed van alkohol, dwelms of verdowingsmiddels op sodanige persoon tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep (behalwe hyself/haarself) of as gevolg van sodanige persoon se bestuur van 'n motorvoertuig terwyl sy/haar bloedalkoholpersentasie die statutêre perk ten tyde van die gebeurtenis oorskry;
- e. Weens sy/haar deelname aan enige oproer of burgerlike beroering;
- f. As gevolg van kranksinnigheid, enige vorm van senuweeswakte of neurose, veneriese siekte, verworwe immuniteitsgebreksindroom (VIGS), enige liggaamlike gebrek of swakheid, kwaadaardige siekte van die melkkliere, swangerskap, kindergeboorte, aborsie of miskraam of enige komplikasies of gevolge daarvan;
- g. Terwyl hy/sy deelneem aan of weens sy/haar deelname aan:
  - i. Motorfietsry (hetsy as bestuurder of as passasier) behalwe op besigheid van die Versekerde;
  - ii. Wedrenne van enige aard wat die gebruik behels van enige kragaangedrewe
    - a. Voertuig;
    - b. Vaartuig;
    - c. Tuig;
  - iii. Bergklim wat die gebruik van toue of gidse vereis, wintersport waarby ys of sneeu betrokke is, polo te perd, hinderniswedlope, professionele voetbal, hangswaef, valskerm spring, valduik, bungiespring, stoei, boks, vryduik, waterski of verweerkuns;
- h. Deur sy/haar betrokkeheid by of deelname aan enige weermag opleiding of verdedigingsopleiding, diensoefeninge of verrigtinge, behalwe vredestrydse militêre opleiding;
- i. As gevolg van 'n ongeval wat toegeskryf kan word aan sodanige persoon se ernstige en opsetlike wangedrag;
- j. Terwyl sodanige persoon besig is met of as 'n gevolg daarvan dat sodanige persoon besig is met houtwerkmasjinerie behalwe as 'n stokperdjie;
- k. Terwyl sodanige persoon besig is met of as 'n gevolg daarvan dat sodanige persoon besig is met enige mynputgraafwerk, enige skaggraafwerk, enige ondergrondse mynbedrywighede, of die vervaardiging of gebruik van plofstowwe.

## UITBREIDINGS

### 1. Blootstelling

Liggaamlike besering word geag besering in te sluit wat veroorsaak word deur hongersnood, dors en/of blootstelling aan die elemente wat regstreeks of onregstreeks weens teenspoed ontstaan.

aan die elemente wat regstreeks of onregstreeks weens teenspoed ontstaan.

## 2. Verdwyning

In die geval van die verdwyning van enige sodanige persoon in omstandighede wat die Maatskappy tevrede stel dat hy/sy 'n besering opgedoen het waarop hierdie Afdeling van toepassing is en dat sodanige besering tot die dood van sodanige persoon gelei het, veronderstel die Maatskappy vir die doeleindes van die versekering wat deur hierdie Afdeling verleen word sy/haar dood, met dien verstande dat indien daar, nadat die Maatskappy 'n betaling hierkragtens gedoen het ten opsigte van sodanige persoon se veronderstelde dood, gevind word dat hy/sy leef, sodanige betaling onverwyld deur die Versekerde aan die Maatskappy terugbetaal word.

## 3. Lewens ondersteuning

Die 24 (vier en twintig) kalendermaande tydperk vermeld onder Omskrewe Gebeurtenisse sal nie enige tydperk of tydperke waar sodanige persoon se dood verdrag word uitsluitlik deur die gebruik vir 'n tydperk of tydperke van nie minder as 3 (drie) opeenvolgende dae van lewensondersteunende masjinerie, toerusting of aparate insluit nie.

## 4. Repatriasie

Die Maatskappy sal bo en behalwe vir die vergoeding betaalbaar vir dood ook die redelike en noodsaaklike koste tot en met 'n bedrag wat nie R8 000 (agttuisend rand) oorskry nie vir die repatriasiekoste van sodanige persoon se liggaam na sy/haar normale plek waar woonagtig betaal.

## 5. Trauma

Indien 'n Versekerde persoon die slagoffer van 'n daad van geweld of traumatiese ongeluk is, sal die Maatskappy die werklike kostes aangegaan ten opsigte van berading deur die persoon as gevolg van 'n daad van geweld of traumatiese ongeluk betaal:

### Met dien verstande dat:

- a. Die maksimum bedrag betaalbaar deur die Maatskappy per besoek is R500 (vyfhonderd rand) en R10 000 (tien duisend rand) per versekerde persoon en R100 000 (eenhonderd duisend rand) per polis in enige 12 (twaalf) maande tydperk van versekering;
- b. 'n Daad van geweld beteken aanranding, roof, verkragting of gewapende kaping;
- c. Vir die doel van hierdie uitbreiding alleenlik, sal die versekerde persoon insluit die onmiddellike familieledes van die versekerde persoon, wat ook geraak word deur dieselfde insident, daad van geweld of traumatiese ongeluk as die versekerde persoon;
- d. Die daad van geweld by die polisie aangemeld is en 'n saaknommer verkry was.

## 6. Begrafniskoste

In die geval van 'n ongeluk wat aanleiding gee tot 'n Doodseis sal die Maatskappy aan sodanige persoon se boedel 'n bydrae van R10 000 (tien duisend rand) tot begrafniskoste betaal.

## 7. Passiewe oorlogs dekking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie en nie teenstaande enigets strydig hierin vermeld word hierdie Afdeling uitgebrei om dekking te verleen aan sodanige persoon veroorsaak deur toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare middels voortspruitend uit oorlog, inval, daad van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede of krygsverrigtinge (hetsy oorlog verklaar word al dan nie) burgeroorlog, revolusie, rebellie, opstand, militêre of geïsurpeerde gesag, terroriste aktiwiteite insluitende ploftoestelle deur terroriste geplaas. Dit verder verstaan word dat terroriste aktiwiteit beteken die doelbewuste sistematiese moord, verminking en bedreiging van onskuldiges met die doel om vrees te bevorder ten einde politiese doeleindes te behaal, maar uitgesonderd enige aanspreeklikheid wat ontstaan terwyl sodanige persoon direk en aktief deelneem of betrokke is in sodanige aktiwiteite hetsy terwyl diens gedoen word in enige gewapende mag of andersins behalwe vredestrydse militêre opleiding, waar van toepassing, uitgesonderd egter enige optrede of aksie wat redelikerwys nodig is om homself/haarself, sy/haar familie of sy/haar eiendom of die eiendom van sy/haar werkgewer te beskerm.

## 8. 24 Uur dekking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die woorde "wat voortspruit uit en in die loop van sy/haar diens in die besigheid" soos vermeld onder Omskrewe Gebeurtenisse van hierdie Afdeling gekanselleer.

## 9. Mobiliteit

In die geval waar die Maatskappy 'n eis erken in terme van Vergoeding B – Permanente Ongeskiktheid en indien, as 'n direkte gevolg van die ongeskiktheid sodanige persoon permanent afhanklik is van 'n rolstoel vir mobiliteit, sal die Maatskappy bykomend tot enige voordeel betaalbaar ten opsigte van die Permanente Ongeskiktheid ook vergoeding betaal vir:



- a. 'n Self aangedrewe rolstoel , en/of
- b. Die modifikasie van kontroles aan sodanige persoon se motorvoertuig; en/of
- c. Indien nodig die aanbring van toerusting aan sodanige persoon se motor om die rolstoel op en van die motor te laai; en/of
- d. Veranderinge aan die privaat woning van sodanige persoon om voorsiening te maak vir die gebruik van sodanige rolstoel maar tot hoogstens 'n bedrag van R20 000 (twintig duisend rand) enige enkele gebeurtenis.

Die bogemelde maksimum bedrag betaalbaar vir enige enkele gebeurtenis sal van toepassing wees nieëenstaande Algemene Voorwaarde 7(g) Beperking van Aanspreeklikheid.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### Verklaring van inkomste

Die eerste premie en alle hernuwingspremies ingevolge hierdie Afdeling wat aangegaan mag word, word bepaal deur die bedrag van verdienste soos omskryf in hierdie Bylae gedurende elke versekeringstermyn deur die Versekerde aan die werknemers betaal of toegelaat, en sulke betalings moet behoorlik in 'n geskikte loon boek aangeteken word teenoor die naam van elke werknemer. Die Versekerde moet die Maatskappy te alle tye toelaat om sodanige boeke te inspekteer, en moet die Maatskappy voorsien van 'n juiste rekening van alle sodanige betalings gedurende enige versekeringstermyn betaal of toegelaat binne een maand na die verstryking van sodanige versekeringstermyn en indien die totale bedrag sodanig betaal of toegelaat, verskil van die bedrag waarop premie betaal is, word die verskil in premie betaal deur 'n verdere eweredige betaling aan die Maatskappy of deur 'n terugbetaling deur die Maatskappy, wat die geval ook al mag wees.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om vergoeding te betaal vir Dood, Ongeskiktheid of Mediese Onkoste ten opsigte van sodanige persoon nie:

- a. Terwyl hy/sy per lug reis as lid van die bemanning of vir die doeleindes van enige vakkundige of tegniese werksaamheid daarin of daarop en nie as passasier nie;
- b. Deur sy/haar selfmoord, poging tot selfmoord of moedswillige selfbesering;
- c. Wat uitsluitlik veroorsaak word deur 'n bestaande fisiese gebrek of ander swakheid van sodanige persoon;
- d. Weens die invloed van alkohol, dwelms of verdowingsmiddels op sodanige persoon tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep (behalwe hyself/haarself) of as gevolg van sodanige persoon se bestuur van 'n motorvoertuig terwyl sy/haar bloedalkoholpersentasie die statutêre perk ten tyde van die gebeurtenis oorskry;
- e. Weens sy/haar deelname aan enige oproer of burgerlike beroering;
- f. As gevolg van kranksinnigheid, enige vorm van senuweeswakte of neurose, veneriese siekte, verworwe immuniteitsgebreksindroom (VIGS), enige liggaamlike gebrek of swakheid, kwaadaardige siekte van die melkkliere, swangerskap, kindergeboorte, aborsie of miskraam of enige komplikasies of gevolg daarvan;
- g. Terwyl hy/sy deelneem aan of weens sy/haar deelname aan:
  - i. Motorfietsry (hetsy as bestuurder of as passasier) behalwe op besigheid van die Versekerde;
  - ii. Wedrenne van enige aard wat die gebruik behels van enige kragaangedrewe:
    - a. Voertuig;
    - b. Vaartuig;
    - c. Tuig;
  - iii. Bergklim wat die gebruik van toue of gidse vereis, wintersport waarby ys of sneeu betrokke is, polo te perd, hinderniswedlope, professionele voetbal, hangswaef, valskerm spring, valduik, bungiespring, stoei, vry duik, boks, waterski of verweerkuns;
- h. Deur sy/haar se betrokkenheid by of deelname aan enige weermag opleiding of verdedigings opleiding, diens oefeninge of verrigtinge, behalwe vredestrydse militêre opleiding;
- i. As gevolg van 'n ongeval wat toegeskryf kan word aan sodanige persoon se ernstige en opsetlike wangedrag;
- j. Terwyl sodanige persoon besig is met of as 'n gevolg daarvan dat sodanige persoon besig is met houtwerk masjinerie behalwe as 'n stokperdjie;
- k. Terwyl sodanige persoon besig is met of as 'n gevolg daarvan dat sodanige persoon besig is met enige mynput graafwerk, enige skaggraafwerk, enige ondergrondse mynbedrywighede, of die vervaardiging of gebruik van plofstowwe.

## AFDELING 22: MOTORVOERTUIG

### OMSKREWE GEBEURTENISSE – ONDERAFDELING A

Verlies van of skade aan enige voertuig wat in die Bylae beskryf word en die toebehore en onderdele daarvan terwyl dit daaraan is. Indien sodanige voertuig onbruikbaar is weens enige verlies of skade wat hierkragtens verseker is, betaal die Maatskappy die redelike koste vir die beskerming en verwydering daarvan na die naaste herstellers en die Versekerde mag opdrag gee dat herstelwerk tot hoogstens R10 000 (tien duisend rand) bo en behalwe die bedrag van die Eerste Bedrag Betaalbaar waarvoor die Versekerde kragtens hierdie Onderafdeling aanspreeklik is, uitgevoer word sonder dat die Maatskappy se toestemming vooraf verkry word met dien verstande dat 'n uitvoerige raming eers verkry en onmiddellik aan die Maatskappy gestuur word.

Die Maatskappy betaal ook die redelike koste vir aflewering aan die Versekerde na die herstel van sodanige verlies of skade, maar tot hoogstens die redelike koste van vervoer na die permanente adres van die Versekerde in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Malawi of Mosambiek.

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van die koste van vervanging van enige vensterglas, hoofligglas en agterligglas, hoofligteenheid en agterligteenheid wat deel vorm van die voertuig as gevolg van voorvalle wat nie ander skade tot gevolg het nie, met aftrekking van daardie deel van die Eerste Bedrag Betaalbaar waarvoor die Versekerde verantwoordelik is soos bepaal in hierdie Afdeling, ten opsigte van vensterglas, hoofligglas, agterligglas, hoofligteenhede en agterligteenhede;

Met dien verstande dat:

1. Die skadeloosstellingsperk vir elke soort voertuig is soos wat dit in die Bylae vermeld word en dat dit die maksimum bedrag is wat deur die Maatskappy betaalbaar is ten opsigte van sodanige verlies of skade, maar dit mag hoogstens die redelike kleinhandel (herverkoop) waarde van die voertuig en sy toebehore en onderdele ten opsigte van omskrywing privaat tipe motor en LAW's ten tye van sodanige verlies of skade beloop. Ten opsigte van alle ander voertuie soos omskryf die redelike markwaarde van die spesifieke voertuig. Verder, indien enige onderdeel, toebehore, of toerusting wat nodig is om skade aan die voertuig te herstel, nie as 'n standard klaarvervaardigde artikel in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië en Botswana beskikbaar is nie, word die aanspreeklikheid van die Maatskappy nagekom deur betaling van 'n bedrag gelyk aan die waarde van sodanige onderdeel, toebehore of toerusting ten tye van die ongeluk, maar hoogstens die fabriek se jongste aangegewe prys in enige geval, asook vervoerkoste vir sodanige onderdeel, toebehore of toerusting;
2. Die Maatskappy na sy eie keuse sodanige voertuig of enige deel daarvan en/of die toebehore en onderdele daarvan kan herstel of vervang of die bedrag van die verlies of skade kontant betaal tot hoogstens die redelike markwaarde van sodanige voertuig en/of die toebehore en/of onderdele ten tye van sodanige verlies of skade;
3. Indien die voertuig na die wete van die Maatskappy die onderwerp van 'n opskortende verkoop of soortgelyke ooreenkoms is, sodanige betaling gedoen word aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die Maatskappy ten opsigte van sodanige verlies of skade;
4. Ten opsigte van elke gebeurtenis wat tot 'n eis ingevolge hierdie Onderafdeling aanleiding gee, behalwe 'n eis weens brand, weerlig, of ontploffing, die Versekerde verantwoordelik is vir die Eerste Bedrag Betaalbaar wat in die Bylae vermeld word (na gelang van die soort voertuig) van enige uitgawe (of enige mindere uitgawe wat aangegaan mag word) waarvoor voorsiening gemaak word ingevolge hierdie Onderafdeling, (insluitende enige betaling ten opsigte van kostes, uitgawes en gelde) en van enige uitgawe deur die Maatskappy aangegaan in die uitoefening van enige diskresie wat hy ingevolge hierdie versekering mag hê. Indien die onkoste wat deur die Maatskappy aangegaan word, enige Eerste Bedrag Betaalbaar insluit waarvoor die Versekerde verantwoordelik is, moet sodanige bedrag onverwyld deur die Versekerde aan die Maatskappy terugbetaal word;
5. Die Maatskappy nie vir meer as die bedrag wat in die bylae vermeld word aanspreeklik is nie na aftrekking van die eerste bedrae betaalbaar ten opsigte van die diefstal of gepoogde diefstal van radio's, kompakskyf spelers (CD's) en soortgelyke toerusting of telefone wat nie deur die vervaardigers van die voertuig verskaf is toe dit nuut was nie;

Met dien verstande dat:

Die Versekerde aanspreeklik sal wees vir die Eerste Bedrag Betaalbaar van 10% (tien persent) van iedere en elke eis met 'n minimum van R350 (drie honderd en vyftig rand) ten opsigte van 5. hierbo.

### UITSONDERINGS OP ONDERAFDELING A

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om vir die volgende te betaal nie;

- a. Skade aan buitebande deur die gebruik van remme of deur pad lekkasies, snye of barste;

- b. Skade aan veerstelsels/skokbrekers te wyte aan ongelykhede van die pad of ander oppervlak of weens botsing met sodanige ongelykhede;
- c. Gevolglike verlies wees enige oorsaak hoegenaamd, waardevermindering hetsy dit ontstaan weens herstelwerk na 'n Omskrewe Gebeurtenis of andersins, slytasie, meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering of brekasie;
- d. Terughouding, konfiskering of rekwisisie deur enige doeanes- of ander beamptes of owerhede.

## ONDERAFDELING B – AANSPREEKLIKHEID TEENOOR DERDEPARTYE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Enige ongeval veroorsaak deur of deur middel van of in verband met enige voertuig wat in die Bylae beskryf word of in verband met die laai en/of aflaai van sodanige voertuig ten opsigte waarvan die Versekerde en/of enige passasier regtens aanspreeklik word om alle bedrae, insluitende die eiser se koste en uitgawes, te betaal ten opsigte van:

1. Dood of liggaamlike besering van enige persoon, maar met uitsluiting van dood of liggaamlike besering van enige persoon in die diens van die Versekerde wat ontstaan uit en in die loop van sodanige diens of iemand wat 'n lid van dieselfde huishouding as die Versekerde is;
2. Skade aan ander eiendom as die eiendom wat aan die Versekerde behoort of deur hom/haar in trust gehou word of in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde is of wat deur sodanige voertuig vervoer word of daarop of daarvan afgelaai word.

Die Maatskappy sal ook, ingevolge en onderworpe aan die beperkings van en vir die doeleindes van hierdie Onderafdeling, alle koste en uitgawes betaal wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan word en is geregtig om na sy eie goeddunke te reël vir verteenwoordiging by enige doodsondersoek of ondersoek ten opsigte van enige dood wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling mag wees of vir die verdediging in enige landdroshof van enige strafregtelike vervolging ten opsigte van enige handeling wat enige gebeurtenis veroorsaak;

3. Of daarmee verband hou, wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling mag wees of daarmee verband mag hou met dien verstande dat die Maatskappy se algehele aanspreeklikheid ingevolge sowel hierdie Uitbreiding as Onderafdeling B, hoogstens die skadeloosstellings perk beloop wat in Onderafdeling B as van toepassing vermeld word;
4. enige persoon skadeloos stel wat sodanige voertuig op bevel van die Versekerde of met die Versekerde se toestemming bestuur of gebruik;

Met dien verstande dat:

- a. Sodanige persoon, asof hy/sy die Versekerde is, die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
- b. Sodanige persoon wat sodanige voertuig bestuur deur geen versekeraar motorversekering of die voortsetting daarvan geweier is nie;
- c. Die skadeloosstelling nie van toepassing is ten opsigte van eise wat deur enige lid van dieselfde huishouding as sodanige persoon ingestel word nie;
- d. Sodanige persoon nie ingevolge enige ander Polis op skadeloosstelling geregtig is nie behalwe ten opsigte van enige bedrag wat nie daar kragtens verhaalbaar is nie;
5. Die Versekerde of enige lid van die Versekerde se huishouding wie normaalweg by die Versekerde woonagtig is en wie afhanklik is van die Versekerde skadeloos stel terwyl hy/sy persoonlik enige privaat tipe motorvoertuig, ligte afleweringvoertuig (LAW) of paneelwa bestuur of gebruik wat nie aan hom/haar behoort nie en nie ingevolge 'n huurkontrak of opskortende verkoopsooreenkoms aan hom/haar gebruik huur of verhuur word nie met dien verstande dat die Versekerde 'n individu is en dat hy/sy 'n voertuig hierkragtens verseker het wat voldoen aan die beskrywing onder Omskrywing (a) of (b) van voertuig;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik is vir skade aan die voertuig terwyl dit bestuur of gebruik word nie;

6. Die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van aanspreeklikheid wat ontstaan weens die sleep van enige ander voertuig of sleepwa, deur 'n voertuig, behalwe teen vergoeding, insluitende aanspreeklikheid in verband

met die gesleepte voertuig of sleepwa;

Met dien verstande dat: Die Maatskappy nie aanspreeklik is vir skade aan die gesleepte voertuig of sleepwa of vir die eiendom daarin of daarop nie.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS ONDERAFDELING B

Die Maatskappy is nie ingevolge hierdie Onderafdeling aanspreeklik ten opsigte van die volgende nie:

- a. Soveel van enige skadevergoeding of eis as wat binne die bestek van enige Verpligte Motorvoertuig versekeringswetgewing val. Hierdie uitsondering geld nieteenstaande die feit dat geen versekering ingevolge sodanige wetgewing van krag is of aangegaan is nie;
- b. Dood of liggaamlike besering van enige persoon wat in of op 'n voertuig beskryf in Omskrywing (b), (c), (d), (e), (f) of (g) van voertuig, vervoer word of daarin, daarop, daarvan af of daaruit klim ten tyde van die plaasvind van die gebeurtenis waaruit enige eis ontstaan, behalwe enige persoon wat in of op 'n permanent omslote passasiers draende kompartement van (b) en (g) (soos omskryf) vervoer word of wat daarin, daaruit, of daarvan afklim;
- c. Aanspreeklikheid wat voortspruit uit die werkverrigting, demonstrasie of gebruik (vir ander doeleindes behalwe die instandhouding of herstel van 'n voertuig) van enige gereedskap of toerusting wat deel uitmaak van of vasgeheg is aan of gebruik word in verband met 'n voertuig of enigiets vervaardig deur of gehou in enige sodanige gereedskap of toerusting. Hierdie uitsondering is nie van toepassing op vurkhysers nie.

### Skadeloosstellings perk

Tensy anders vermeld, beloop die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie Onderafdeling ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die skadeloosstellings perke wat in die Bylae vermeld word.

Met dien verstande dat:

Die skadeloosstellingsperke in terme van hierdie Onderafdeling soos vermeld in die Bylae gewysig is ten opsigte van 'n bestuurder van 'n voertuig met 'n rybewys waarvan die geldigheidsduur 5 (vyf) jaar of minder is, om soos volg te lees:

- a. R1 000 000
- b. R2 500 000
- c. R2 500 000

## ONDERAFDELING C – MEDIESE ONKOSTE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien enige insittende in die gespesifiseerde deel van 'n voertuig hieronder beskryf regstreeks in verband met sodanige voertuig op gewelddadige, toevallige, uitwendige en sigbare wyse liggaamlike besering opdoen, betaal die Maatskappy die mediese onkoste in verband met sodanige besering tot hoogstens 'n bedrag van R10 000 (tien duisend Rand) per beseerde insittende maar tot hoogstens R30 000 (dertig duisend rand) in totaal vir alle beseerde insittendes as gevolg van 'n voorval of 'n reeks voorvalle voortspruitende uit een gebeurtenis. Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie Onderafdeling word verminder met enige bedrag wat ingevolge enige Ongevalle- of soortgelyke Wetgewing verhaalbaar is. Die uitdrukking Mediese Onkoste sluit enige koste in wat aangegaan word in verband met sodanige insittende se bevryding uit sodanige voertuig of sy/haar vervoer na 'n plek waar mediese behandeling toegedien kan word.

Omskrewe voertuig, maar slegs indien dit ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling verseker is	Gespesifiseerde gedeelte van voertuig waarin besering opgedoen moet word
A. Enige privaat tipe motorvoertuig of gemotoriseerde karavaan ingesluit voertuie spesifiek aangepas of ontwerp vir die doel van akkommodasie van jagters en wildbesigtigings aktiwiteite en dienooreenkomstig geregistreer in terme van die lisensie owerhede.	Enige plek binne en/of op die voertuig
B. Enige ander tipe versekerde voertuig behalwe 'n bus of huurmotor.	Die permanente passasiers draende kompartement

## OMSKRYWINGS

### 1. Voorval

Die woord voorval beteken enige voorval of reeks voorvalle wat ontstaan uit een oorsaak in verband met enige enkele voertuig ten opsigte waarvan skadeloosstelling deur hierdie versekering verleen word.

### 2. Voertuig

Die woord voertuig beteken;

- a. Privaat tipe motorvoertuie, insluitende stasiewaens, safarivoertuie, karwei motors en dies meer of soortgelyke voertuie wat ontwerp is om nie meer as 12 (twaalf) mense, insluitende die bestuurder te dra;
- b. Handelsvoertuie, ligte afleweringvoertuie (Law's) of paneelwaens met 'n dra vermoë van hoogstens 2 000 (twee duisend) kilogram, voertuie spesifiek aangepas of ontwerp vir die doel van akkommodasie van jagters en wildbesigtigings aktiwiteite, selfaangedrewe woonwaens insluitende alle permanente aanhegtings, toebehore, toerusting, gereedskap, matrasse (hoogstens die aantal wat die vervaardigers as standaard spesifikasies voorskryf) en sy tente en motorfietse soos omskryf kragtens (c) hieronder;
- c. Motorfietse, selfaangedrewe driewielvoertuie, bromponies en vierwielmotorfietse;
- d. Busse wat ontwerp is om meer as 9 (nege) mense, insluitende die bestuurder, te dra;
- e. Sleepwaens, dit wil sê enige voertuig sonder self aandrywing wat ontwerp is om deur 'n selfaangedrewe voertuig gesleep te word, selfaangedrewe grassnyers en selfaangedrewe gholfkarretjies maar uitgesonderd enige onderdele of toebehore wat nie permanent daarop gemonteer is nie, woonwaens en abba-woonwaens sonder self aandrywing insluitende alle permanente aanhegtings, toebehore, toerusting, gereedskap, matrasse (hoogstens die aantal wat die vervaardigers as standaard spesifikasies voorskryf) en sy tente van sodanige woonwaens en abba-woonwaens sonder self aandrywing;
- f. Spesiale tipe voertuie soos beskryf in die Bylae uitgesonderd besproeiings stelle op wiele en spilpunte;
- g. Landboukundige werktuie uitgesonderd besproeiings stelle op wiele en spilpunte synde enige sodanige voertuig wat deur die Versekerde besit, gehuur of gebruik huur word, insluitende enige sodanige voertuig wat tydelik deur die Versekerde gebruik word ter vervanging van enige voertuig wat in onbruik is vir die doeleindes van versiening, instandhouding en/of herstelwerk met dien verstande dat die Maatskappy se maksimum aanspreeklikheid hoogstens die markwaarde van die vervangings voertuig of die skadeloosstellings perk van die vervangde voertuig soos in die Bylae vermeld, welke ook al die laagste is, beloop.

## UITBREIDINGS

### 1. Ongemagtigde passasiers aanspreeklikheid

Ongesag Uitsondering (b) daarop word die skadeloosstelling ingevolge Onderafdeling B uitgebrei om die Versekerde se regs aanspreeklikheid te dek vir die dood of liggaamlike besering van persone terwyl hulle vervoer word in of op enige voertuig of terwyl hulle daarin, daarop, daarvan af of daaruit klim, strydig met die Versekerde se opdrag aan hulle bestuurders om nie passasiers te vervoer nie;

Met dien verstande dat:

Die skadeloosstellings perk vir enige enkele voorval beloop hoogstens die bedrag wat in die Bylae vermeld word.

### 2. Passasiers aanspreeklikheid (uitgesluit jag- en/of wildbesigtigings aktiwiteite)

Uitsondering (b) op Onderafdeling B is nie van toepassing op voertuie wat in Omskrywings (b) (c), (e), (f) of (g) beskryf word nie;

Met dien verstande dat:

- a. Dekking onder hierdie Uitbreiding beperk is tot dood of liggaamlike besering van enige persoon wat in of op 'n permanente omslote passasiers draende kompartement van (b), (f) of (g) (soos omskryf) vervoer word of daarin, daarop, daarvan afklim of daaruit klim, en/of
- b. Vervoer word in of op enige voertuig wat ingevolge hierdie Afdeling verseker is en soos omskryf in Omskrywing 2.(b) en 2.(e) maar uitgesonderd woonwaens en abba-woonwaens sonder self aandrywing soos omskryf in 2.(e) of terwyl hulle daarin, daarop, daarvan afklim of daaruit klim;
- c. Die voertuie waarna verwys in terme van 3.(b) hierbo aan alle kante van die laai-area van reëlins voorsien is.

Die skadeloosstellings perk vir enige enkele voorval beloop hoogstens die bedrag wat in die Bylae vermeld word.

### 3. Passasiers aanspreeklikheid werknemers (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Die Maatskappy stel die Versekerde ingevolge Onderafdeling B skadeloos teen die dood van of liggaamlike besering aan 'n werknemer wat vervoer word in of op, of wat in- of uit- of afklim van enige voertuig wat ingevolge hierdie Afdeling verseker is soos omskryf in Omskrywing van Voertuig 2.(b) en 2.(e) maar uitgesonderd woonwaens en abba-woonwaens sonder selfaandrywing soos omskryf in 2.(e);

Maksimum aantal passasiers per voertuig:

- a. Vragmotors hoogstens 40 (veertig) passasiers;
- b. Ligte Afleweringsvoertuie (Law) hoogstens 10 (tien) passasiers;
- c. Landboukundige Sleepwaens hoogstens 30 (dertig) passasiers; Met dien verstande dat:
  - i. Die voorval buite werkverband plaasgevind het;
  - ii. Die voertuig aan alle kante van die laai-area van reëlings voorsien is;
  - iii. Die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk is tot die bedrag vermeld in die Bylae ten opsigte van enige enkele gebeurtenis.

#### 4. Gebeurlikheid aanspreeklikheid

Die skadeloosstelling ingevolge Onderafdeling B sluit eise in wat ingestel word teen;

- a. Die Versekerde in die geval van 'n ongeluk wat ontstaan uit en in die loop van die besigheid en veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige motorvoertuig wat nog die eiendom van die Versekerde is nog deur hom/haar voorsien is, terwyl dit gebruik word deur enige vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde (hierna in hierdie Uitbreiding sodanige persoon genoem);
- b. Enige sodanige persoon in die geval van 'n ongeluk wat ontstaan uit en in die loop van die besigheid en veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige motorvoertuig wat nog aan hom/haar of die Versekerde behoort nog deur enige van hulle gebruik huur of gehuur word, maar slegs tot die mate wat sodanige persoon nie enige motorversekering of die voortsetting daarvan deur enige versekeraar geweier is nie;

Met dien verstande dat:

- i. Al die woorde in (b) van die Uitsonderings op Onderafdeling B geskrap word;
- ii. Die Maatskappy nie aanspreeklik is vir verlies van of skade aan enige motorvoertuig wat gebruik word vir die doeleindes en op die wyse wat in (a) en (b) hierbo beskryf word nie;
- iii. Die betaling deur die Versekerde van subsidies of reistoelaes aan sodanige persoon vir die gebruik van sy/haar eie voertuig vir amptelike doeleindes van die Versekerde, insluitende die vervoer van persone vir sodanige doeleindes, toegelaat word sonder dat die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding daardeur benadeel word;
- iv. Indien die Versekerde of sodanige persoon ten tyde van die plaasvind van enige ongeluk wat tot 'n eis ingevolge hierdie Uitbreiding lei, ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander Polis geregtig is, die Maatskappy nie aanspreeklik is om enige betaling hierkragtens te maak nie, behalwe ten opsigte van enige oorskryding bo die bedrag wat ingevolge sodanige ander Polis betaalbaar is;
- v. Die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes van die Polis andersins van toepassing is.

#### 5. Krediet tekort

Indien enige algehele verlies skikking ingevolge Onderafdeling A minder is as die bedrag wat aan die finansier verskuldig is ingevolge 'n huidige afbetalings- of bruikhuurooreenkoms, betaal die Maatskappy aan die Versekerde 'n verdere bedrag gelykstaande aan die tekort tot hoogstens die bedrag vermeld in die bylae ten opsigte van krediet te kort tot 'n maksimum van R50 0000 (vyftig duisend rand), minus:

- a. Enige agterstallige paaiement of huurgeld insluitende rente betaalbaar op sodanige agterstallige bedrae;
- b. Alle premie terugbetalings vir kansellasië van enige versekeringsdekking wat met die motorvoertuig verband hou;
- c. Die verhoogde paaiemente of huurgeld wat betaal sou word indien daar geen reswaarde aan die einde van die finansiering tydperk bestaan het nie, bereken tot die maand waarin die eis geskik word;
- d. Die Eerste Bedrag Betaalbaar ingevolge Onderafdeling A; Met dien verstande dat:
  - i. Die bedrae betaalbaar hoogstens maksimum skadeloosstelling minus die Eerste Bedrag Betaalbaar ingevolge Onderafdeling A beloop;
  - ii. Die Uitbreiding nie van toepassing is nie op 'n ooreenkoms ingevolge waarvan die bedrag van enige enkele

- iii. Indien sodanige tekort die resultaat is van 'n hervoorskot ingevolge 'n afbetalingsooreenkoms of herfinansiering ingevolge 'n bruikhuurooreenkoms, die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding nietig verklaar word.

#### **6. Verlies van sleutels en slotte**

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos ten opsigte van die koste van die vervanging van slotte en sleutels insluitende die afstandalarmbeheerder en indien nodig, die herprogrammering van enige gekodeerde alarmstelsel van enige omvattende versekerde voertuig na verlies van of skade aan die slot of sleutel of alarm beheerder van sodanige voertuig of, nadat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel of alarm beheerder;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis sal beperk word tot hoogstens R10 000 (tien duisend rand) of die bedrag vermeld in die bylae watter ook al die meeste is; Die bepalinge van hierdie Afdeling wat verband hou met die Eerste Bedrag Betaalbaar is nie van toepassing op hierdie Uitbreiding nie.

#### **7. Verlies van plaas gereedskap**

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel tot 'n bedrag van R8 000 (agttuisend rand) vir die verlies van gereedskap in 'n omvattende versekerde voertuig volgende diefstal van die versekerde voertuig.

#### **8. Insleep en beskermings kostes na meganiese onklaarraking (Slegs van toepassing op omvattende versekerde privaat motors en ligte afleweringsswaens)**

In die geval van meganiese of elektriese onklaarraking van die voertuig sal die Maatskappy tot 'n bedrag van R8 000 (agttuisend rand) betaal synde kostes vir insleep en beskerming. Hierdie dekking is beperk tot een voorval in 12 (twaalf) opeenvolgende maande.

#### **9. Nood akkommodasie (slegs van toepassing op privaat motors en ligte afleweringsswaens)**

Akkommodasie vir die Versekerde, sy/haar gade sowel as enige passasier wat saam met die Versekerde reis, sal betaal word deur die Maatskappy in geval van 'n noodsituasie as gevolg van verlies of skade aan die voertuig tot 'n bedrag van R800 (agttuisend rand) per persoon maar beperk tot R5 000 (vyftuisend rand) per gebeurtenis. Hierdie dekking is slegs van krag vir een nag weg van die Versekerde se private woning indien die reis nie voltooi kan word nie weens verlies of skade aan die Versekerde voertuig wat omvattende verseker is as gevolg van 'n versekerde gevaar. Hierdie dekking is nie van toepassing in geval van meganiese of elektriese onklaarraking van die voertuig nie.

#### **10. Traumaberading**

In die geval van mediese uitgawes wat nie andersins gedek is nie sal die Maatskappy tot 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand) per gebeurtenis betaal vir traumaberading deur 'n sielkundige indien die Versekerde en/of sy/haar gade en enige persoon wat normaalweg by die Versekerde inwoon, behandeling benodig weens kaping of poging daartoe van 'n omvattende versekerde privaat motor of ligte afleweringsswa.

#### **11. Parkeer fasiliteite en verskuiwing van derdepartye se voertuie**

Hierdie Afdeling word uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van ongelukke wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met die verskuiwing van enige voertuig, wat nie aan die Versekerde behoort of aan hulle geleen, gehuur of gebruik huur word nie, deur enige persoon in diens van die Versekerde of wat namens die Versekerde optree: Met dien verstande dat sodanige voertuig verskuif is:

- a. Met die magtiging van enige huurder, klant of besoeker van die Versekerde; of
- b. In verband met die Versekerde se parkeer reëlings; of
- c. Om die uitvoering van die Versekerde se besigheid te bewerkstellig en verder;
- d. Hierdie Uitbreiding nie van toepassing is op skade aan voertuie wat teen vergoeding parkeer is nie;
- e. Sodanige voertuig, en die inhoud daarvan, word vir die doeleindes van hierdie Uitbreiding nie geag deur die Versekerde in trust gehou te word of in sy bewaring of onder sy beheer te wees nie.

#### **12. Oproer en staking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Ten die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalinge, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeid onluste, oproer, staking of uitsluiting;

2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word. Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:
- Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
  - Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
  - Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
  - Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
  - Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

### 13. Brandbluskoste

Enige koste tot hoogstens R10 000 (tien duisend rand) wat verband hou met die blus of bestriding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

### 14. Wrak verwydering

Die dekking verskaf ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling word uitgebrei om koste en uitgawes in te sluit wat deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruiming en verwydering van puin en wrakstukke van enige versekerde voertuig na skade aan sodanige voertuig deur 'n Omskrewe Gebeurtenis met dien verstande dat benewens die skadeloosstellings perk ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling, die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Uitbreiding, hoogstens die bedrag van R10 000 (tien duisend rand) beloop of die perk in die Bylae vermeld welke ook al die grootste is.

### 15. Ontvallings koste

In geval van 'n ongeluk ten opsigte van privaat tipe motors (soos omskryf) en ligte afleweringsvoertuie (Law's) met 'n dravermoë van hoogstens 2 000 (twee duisend) kg wat binne 3 (drie) maande tot die dood van die Versekerde en/of die Versekerde se gade lei, sal die Maatskappy R10 000 (tien duisend rand) aan die Versekerde se boedel betaal as 'n bydrae tot begrafniskoste.

### 16. Vervanging van versekerde voertuig [privaat tipe motors en ligte afleweringswaens (Law's) alleen]

In geval van privaat tipe motors en ligte afleweringswaens (Law's) sal die Maatskappy in plaas van 'n geldelike betaling en onderworpe aan die toestemming van die Versekerde en van enige ander belanghebbende party wat aan die Maatskappy bekend is, die motorvoertuig met 'n nuwe motorvoertuig van dieselfde fabrikaat en model vervang, onderhewig aan die beskikbaarheid daarvan, indien dit binne 'n tydperk van 12 (twaalf) maande na die eerste registrasiedatum van die voertuig en onderworpe daaraan dat dit nie meer as 30 000 (dertig duisend) kilometers afgelê het nie;

- Deur diefstal verloor is en nie opgespoor word binne 'n redelike tydperk nadat die diefstal by die Maatskappy aangemeld is nie; of
- Skade tot die mate dat die koste van herstel 70% (sewentig persent) van die gelyste prys plus belasting wanneer nuut beloop.

Dan sal die basis van skadeloosstelling die huidige koste van 'n nuwe motor of bakkie van dieselfde of soortgelyke model wees onderworpe aan 'n perk van 120% (een honderd en twintig persent) van die maksimum aanspreeklikheid, min die Eerste Bedrag Betaalbaar;

Met dien verstande dat:

- Indien 'n motorvoertuig soos hierbo uiteengesit vervang word die Maatskappy geregtig sal wees op die besit en eienaarskap van die verlore of beskadigde motorvoertuig;
- Die bedrag betaalbaar beperk is tot die bedrag vermeld in die Bylae.



### 17. Onherstelbare skade aan buitebande (trekkers, stropers en landboukundige implemente)

Die dekking onder hierdie Afdeling is uitgebrei om totale en onherstelbare verlies van die buitebande terwyl aan die items in die Bylae van hierdie Afdeling gemeld, maar slegs indien omvattend verseker, in te sluit as gevolg van skade veroorsaak deur onsigbare of versteekte voorwerpe terwyl op die pad of enige ander oppervlak;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid sal beperk word tot 'n maksimum van R30 000 (dertig duisend rand) per buiteband tensy die waarde per buiteband bo R30 000 (dertig duisend rand) in die Bylae vermeld word;
- b. Die Versekerde na skade, op eie koste, inspeksie sal laat uitvoer deur een of meer erkende versolers om vas te stel of 'n band herstel kan word en wat die persentasie slytasie is.

Die bepaling van hierdie Afdeling wat verband hou met die Basiese Eerste Bedrag Betaalbaar is nie van toepassing op hierdie Uitbreiding nie.

### 18. Stroper, snytafels en plukker koppe

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos kragtens Onderafdelings A en B van hierdie Afdeling ten opsigte van die snytafel(s) en/of plukker koppe in die Bylae omskryf terwyl dit aan die stroper(s) in die Bylae omskryf geheg is of terwyl dit los is daarvan met dien verstande dat terwyl dit los is van sodanige stroper(s) dit nie aan enige ander stroper(s) geheg is nie.

### 19. Noodwiel en gereedskap Eerste Bedrag Betaalbaar gekanselleer (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie sal die Versekerde nie aanspreeklik wees nie vir die "Eerste Bedrag Betaalbaar" in die Bylae van hierdie Afdeling vermeld in geval van verlies of skade aan:

- a. 'n noodwiel van 'n privaat tipe motor (insluitende stasiewaens, safari motors en mikro busse);
- b. gereedskap van 'n privaat tipe motor (insluitende stasiewaens, safari motors en mikro busse) wat as standaardtoerusting uitgereik word deur die vervaardiger van die voertuig.

### 20. Motorhuur

Indien 'n omvattend versekerde privaat tipe motor of ligte aflewering (Law) beskadig is as gevolg van 'n ongeluk, gesteel of gekaap is en waar die verlies of skade verseker is, sluit die polis 30 dae motorhuur in wat 'n Groep B voertuig verteenwoordig nadat die voertuig betrokke was in 'n ongeluk, gesteel of gekaap is.

Met dien verstande dat:

Die Versekerde sal verantwoordelik wees vir die volgende kostes:

- a. 'n Terugbetaalbare deposito van R1 500;
- b. 'n Kontrak fooi van R80;
- c. 'n Eerste bedrag betaalbaar van R3 500 tot R7 500 onderhewig aan die voertuig groep;
- d. Water en onderstel skade die volle bedrag van skade;
- e. Windskerm & buiteband kwytskelding van eerste bedrag betaalbaar indien gekies R70 per dag;
- f. Aflewering en afhaal fooie buite 'n 25km radius van die verskaffer se tak (na-ure, naweke en publieke vakansiedae) sal deur Central Underwriting gedra word;
- g. Bykomende toerusting (GPS, babastoel, fiets rakke, ens.) soos per verskaffer;
- h. 2de & bykomende bestuurder R380 per dag;
- i. Ongeluk administratiewe fooi R780 per voorval;
- j. Verkeersboete en verkeersboete administratiewe fooie R380 per boete plus die werklike boete;
- k. Tolgelde ten opsigte van die werklike tolgeld betaalbaar.

### 21. Huur van motorvoertuig (privaat tipe motors en/of ligte aflewering (Law's) alleen) (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie onderneem die Maatskappy om in die geval van:

- a. Diefstal of kaping van die omvattende versekerde motorvoertuig in die Bylae vermeld; of
- b. Beskadiging van die omvattende versekerde motorvoertuig in die Bylae vermeld waar voor skadeloosstelling deur Onderafdeling A voorsien word die motorvoertuig huurkoste vir die huur van 'n medium-grootte klas motorvoertuig (synde 'n enjinkapasiteit van hoogstens 2 000 cc) (vir die gebruik binne die Republiek van Suid Afrika alleenlik) te betaal op 'n onbeperkte-afstand-basis maar met uitsluiting van die koste van brandstof en smeermiddels;

Met dien verstande dat:

- a. Die bestelling van 'n motorvoertuig om te huur eers deur die Maatskappy geplaas en gemagtig moet word;
- b. Die huurtydperk:
  - i. Nie later nie as 30 (dertig) dae na die datum van diefstal, kaping of as die motorvoertuig nie gesteel is nie vanaf die datum van beskadiging, 'n aanvang moet neem;
  - ii. Beëindig moet word op die dag wat volg:
    - a. Op die dag waarop die gesteelde motorvoertuig onbeskadig teruggevind word;
    - b. Die terugneming van die motorvoertuig deur die Versekerde nadat herstelwerk goedgekeur deur die Maatskappy, afgehandel is; of
    - c. Die aankoop van 'n vervangende motorvoertuig;
      - iii. Nie 30 (dertig) dae sal oorskry nie;
- a. Die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige verlies en/of skade aan enige privaat tipe motor en/of ligte afleweringsswa (bakkie) wat ingevolge hierdie Uitbreiding deur die Versekerde gehuur word na die verlies of skade nie;
- b. Die Maatskappy geregtig is op enige verhalings van derdepartye of hulle versekeraars ten opsigte van verlies van gebruik van die versekerde privaat tipe motor of ligte afleweringsswa (Law).

## **22. Verlies van gebruik van voertuie (trekkers en/of stropers) (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Teen die betaling van 'n bykomende premie onderneem die Maatskappy om die Versekerde te betaal vir die huur van 'n trekker en/of stroper, met bestuurder indien nodig, by indiening van 'n bewysstuk of rekening van die verskaffer of verhuurder, maar wat nie die aantal dae of bedrag per dag in die Bylae vermeld gedurende die gangbaarheid van hierdie Afdeling sal oorskry nie, as gevolg van die verlies van gebruik van die trekker en/of stroper in die Bylae vermeld, die gevolg van of veroorsaak deur die gevare waarteen hierdie Afdeling verseker en wat normaalweg 'n eis onder hierdie Afdeling sou uitmaak.

Dit is 'n voorwaarde voorafgaande tot die aanvaarding van aanspreeklikheid dat in die geval van 'n ongeluk wat sal lei tot 'n eis onder hierdie Afdeling, skriftelike kennis binne 30 (dertig) dae vanaf die datum van die ongeluk aan die Maatskappy gegee word.

Die Maatskappy is geregtig op enige verhalings van derdepartye of hulle versekeraars ten opsigte van verlies van gebruik van die versekerde trekker en/of stroper;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie vir:

- a. Verlies of skade as gevolg van bevriësing of meganiese breekskade;
- b. Vergoeding vir verlies van gebruik vir die eerste 72 (twee en sewentig) uur onmiddellik na die voorval of gebeurtenis;
- c. Vir die voorsiening van 'n trekker en/of stroper;
- d. Enige verlies en/of skade aan enige trekker en/of stroper wat ingevolge hierdie Uitbreiding deur die Versekerde gehuur word na die verlies of skade.

## **23. Deel van voertuig**

Die aanvaarding van betaling vir saamrygeleenthede aan passasiers in privaat tipe motors (soos omskryf) en in die passasiers draende kompartement van ligte afleweringsswa (Law's) met 'n draervermoë van hoogstens 2 000 (twee duisend) kg wanneer dit deel uitmaak van 'n voertuigdeelsooreenkoms vir sosiale doeleindes of pendel, sal nie as uitgesluit kragtens die beskrywing van gebruikvoorwaardes beskou word nie;

Met dien verstande dat:

- a. die passasiers nie in die loop van 'n passasiersvervoerbesigheid vervoer word nie;
- b. die totale betalings wat vir sodanige ritte ontvang word nie enige winsdeling insluit nie.

## **24. Afkoop van Basiese Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar, Diefstal, Kaping & Windskerm (privaat tipe motorvoertuie, ligte**

**afleweringsswaens (Law's) en paneelwaens alleenlik) (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die Basiese Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar, ingesluit windskerm, diefstal en kaping per voertuig wat omvattend verseker is soos vermeld in terme van privaat tipe motorvoertuie & ligte afleweringsswaens alleenlik ten opsigte van Onderafdeling A – Verlies of Skade omskryf, hiermee gekanselleer

**25. Passasiers aanspreeklikheid – kliënte ten opsigte van jag- en/of wildbesigtigings aktiwiteite (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Onderworpe aan Besondere Uitsondering (a) van Onderafdeling B en as teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie is die verwysing na "Woordomsrywings" onder Spesifieke Uitsondering (b), (c), (e), (f) en (g) van Onderafdeling B gekanselleer en die Maatskappy sal nieteenstaande enigiets andersluidend hierin vervat die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van aanspreeklikheid teenoor passasiers;

Met dien verstande dat:

- i. Die Maatskappy se aanspreeklikheid uit hoofde van hierdie Uitbreiding sal nie die bedrag in die Bylae vermeld oorskry nie ten opsigte van enige enkele passasier en ten opsigte van enige enkele eis of reeks eise wat uit 'n enkele gebeurtenis voortspruit wat vervoer word in of op 'n permanente omslote kompartement van Omskrywing 2.(b) of daarin, daarop, daarvan of daaruit klim; en/of
- ii. Hulle vervoer word in of op of daarin, daarop, daarvan of daaruit klim van enige voertuig wat ingevolge hierdie Afdeling verseker is en beskryf is in Omskrywing 2. (b) en 2.(e). Laasgenoemde ten opsigte van sleepwaens alleen;

Met dien verstande dat:

Die voertuie waarna verwys in terme van 25. (ii) hierbo (uitgesonderd voertuie spesifiek aangepas of ontwerp vir die doeleindes om jagters en wildbesigtiging te akkommodeer soos omskryf in Omskrywing 2. (b)) aan alle kante van die laai- area van reëlins voorsien is. Die skadeloosstellings perk vir enige enkele voorval beloop hoogstens die bedrag wat in die Bylae vermeld word.

**26. Kwytstelling van Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar: persone ouer as 55 (vyf en vyftig) Jaar**

Indien die Versekerde (individue) of sy/haar gade ouer as 55 (vyf en vyftig) jaar is en die geregistreerde eienaar van 'n privaat tipe motorvoertuig of 'n ligte afleweringswa (LAW) is met 'n dravermoë van hoogstens 2 000 (twee duisend) kg die voertuig bestuur het ten tye van 'n voorval wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie Afdeling, sal die Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar nie van toepassing wees nie;

Met dien verstande dat:

Vir die doeleindes van hierdie uitbreiding, word die term individu geag in te sluit direkteure, trustees of lede van 'n beslote korporasie indien die geregistreerde eienaar van die voertuig 'n maatskappy, trust of 'n beslote korporasie is.

**27. Dood van plaas werknemers as gevolg van 'n motorvoertuig ongeluk (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)**

Teen die betaling van 'n bykomende premie onderneem die Maatskappy om die Versekerde skadeloos te stel teen die dood van 'n werknemer wat vervoer word in of op, of wat in- of uit- of afklim van enige voertuig wat ingevolge hierdie Afdeling verseker is soos omskryf in Omskrywing van Voertuig 2.(a), 2.(b) en 2.(e) maar uitgesonderd woonwaens en abba- woonwaens sonder self aandrywing soos omskryf in 2.(e);

Met dien verstande dat:

- a. Die voertuig verseker is onder hierdie Afdeling vir Boerdery doeleindes en ook gebruik was vir Boerdery doeleindes tydens die ongeluk;
- b. Die bestuurder van sodanige voertuig moet te alle tye gelisensieerd wees om sodanige voertuig te bestuur;
- c. Dekking is van toepassing op die voertuig vermeld in die bylae en die bykomende premie is van toepassing op daardie voertuig;
- d. Indien die werknemer ten tye van die voorval op 'n sleepwa was, die sleepwa geheg was aan 'n ligte afleweringsvoertuig (LAW), vragmotor of trekker;
- e. Die voertuig aan alle kante van die laai-area van reëlins voorsien is;
- f. Die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk is tot hoogstens R60 000 (sestig duisend rand) per werknemer maar tot hoogstens R1 000 000 (een miljoen rand) ten opsigte van die dood van alle werknemers as gevolg van enige enkele voorval of reeks voorvalle voortspruitend uit een gebeurtenis.

**28. Repatriasie kostes**

Die dekking onder hierdie Afdeling is uitgebrei om repatriasie koste noodsaaklikerwys aangegaan ten opsigte van die opsporing en/of herwinning van die versekerde voertuig volgende 'n versekerde gevaar binne die gebiedsperke van die Republiek van Suid- Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Malawi of Mosambiek;

Met dien verstande dat:

Die aanspreeklikheid van die Maatskappy beperk is tot hoogstens R20 000 (twintig duisend rand) ten opsigte van

- a. die voertuig waarin of waarop die elektroniese toerusting geïnstalleer is omvattend verseker is;
- b. die elektroniese toerusting meer spesifiek vermeld moet word teenoor elke omvattende versekerde voertuig vermeld in die bylae;
- c. die aanspreeklikheid van die Maatskappy beperk word tot hoogstens die bedrag soos vermeld in die bylae teenoor elke omvattend versekerde item;
- d. die aanspreeklikheid van die maatskappy sal beperk word tot 'n maksimum van R5 000 (vyf duisend rand) of die bedrag vermeld in die bylae ten opsigte van die heropstel van data. Uitsondering (c) onder uitsonderings op Onderafdeling A – Eie skade is gekanselleer en word met die volgende vervang:  
(c) gevolglike verlies weens enige oorsaak hoegenaamd, waardevermindering hetsy dit ontstaan weens herstelwerk na 'n omskrewegebeurtenis of andersins, meganiese onklaarraking, slytasie, weiering of brekasie.

### 30. Ongespesifiseerde landbouwerktuie (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos vir verlies of skade aan enige ongespesifiseerde landbouwerktuig terwyl dit geheg is aan 'n voertuig vermeld in die bylae en wat omvattend verseker is Met dien verstande dat: Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beperk word tot hoogstens R30 000 (dertig duisend rand)

### 31. Ongespesifiseerde landbouwerktuie geheg aan 'n trekker met 'n waarde bo R150 000

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir verlies of skade aan enige ongespesifiseerde landbouwerktuig terwyl dit geheg is aan 'n trekker met 'n waarde bo R150 000 vermeld in die bylae en wat omvattend verseker is Met dien verstande dat: die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beperk word tot hoogstens R30 000 (dertig duisend rand)

### 32. Inhoud van spuittoerusting

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir verlies of skade aan die inhoud in die tenk van spuittoerusting wat aan die Versekerde behoort direk veroorsaak deur brand, botsing en omslaan van die omvattend versekerde voertuig vermeld in die bylae en wat omvattend verseker is. Met dien verstande dat: die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beperk word tot hoogstens R10 000 (tien duisend rand);

### 33. Verlies van brandstof

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir verlies van brandstof vanuit die brandstoftenk, van 'n omvattende versekerde voertuig vermeld in die bylae as gevolg van:

1. 'n Botsing waarin die voertuig betrokke is; of
2. Diefstal / kaping van die voertuig of enige poging daartoe wat gepaard gaan met geweld: Met dien verstande dat:
  1. Die versekerde bewys moet lewer van die hoeveelheid brandstof in die brandstoftenk ten tyde van die verlies.
  2. Die aanspreeklikheid van die maatskappy nie R1 000 (een duisend rand) sal oorskry nie; en
  3. Die versekerde verantwoordelik sal wees vir die eerste bedrag betaalbaar van R250 (Tweehonderd en vyftig rand).

Die eerste bedrag betaalbaar is van toepassing, bo en behalwe enige ander eerste bedrae betaalbaar, van toepassing wees.

## Memoranda

### 1. Premie-Aanpassing

Indien 'n privaat tipe motor of ligte afleweringswa (bakkie) of paneelwa met 'n dravermoë onder 2 000 (twee duisend) kg wat hierdeur verseker is van die hand gesit word en 'n ander motorvoertuig in die plek daarvan in die Afdeling opgeneem word, sal geen aanpassing van premie gemaak word nie; Met dien verstande dat: die versekerde waardes en uitbreidings van toepassing op die betrokke voertuie nie verskil nie.

Indien versekerde waardes met die vervanging sou verhoog of verlaag en uitbreidings bygevoeg of weggelaat word, sal die premie dienooreenkomstig aangepas word.

### 2. Oorlog

Slegs ten opsigte van Onderafdelings B en C word Algemene Uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie Afdeling dek nie oorlog, inval, optrede deur 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïnsureerde gesag nie".

### 3. Beskrywing van gebruik

- a. Slegs sosiale gebruik;
- b. Privaat na en van werk;

- c. Privaat en besigheids gebruik vir reis na en van die werk van die Versekerde en gebruik in verband met die Versekerde se besigheid of beroep soos vermeld in die Bylae;
- d. Volle besighedsgebruik
- e. Boerdery gebruik en/of vir sosiale-, huishoudelike- en plesierdoeleindes en/of slegs ten opsigte van boere vir gerorganiseerde gebiedsbeskerming ter voorkoming van misdaad asook slegs ten opsigte van boere vir jag- en/of wildbesigtigingsaktiwiteite indien in die bylae as ingesluit vermeld.

Met die uitsluiting van:

verhuring, vervoer van passasiers teen vergoeding of die vervoer van reigeldbetalende passasiers (uitgesonderd ten opsigte van jag- en/of wildbesigtigingsaktiwiteite indien vermeld as ingesluit), renne, spoed of ander wedrenne, tydrenne, tydtoetse, vervoer van plofstowwe of vervoer van enige vrag of passasiers wat die dravermoë oorskry waarvoor die voertuig gebou of gelisensieerd is of gebruik vir enige doeleindes in verband met die motorhandel.

#### 4. Oortredings

Indien enige bestuurslisensie ten gunste van die Versekerde of sy gemagtigde bestuurder gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling geëndosseer, opgeskort of gekanselleer word of indien hy/sy of hulle weens nalatige, roekelose of onbehoorlike bestuur aangekla of skuldig bevind word, of bestuur onder die invloed van bedwelmende drank, dwelmmiddels, verdowingsmiddels, narkotiese middels of oortreding van die statutêre persentasie bloedalkoholperk moet skriftelike kennisgewing aan die Maatskappy gestuur word sodra die Versekerde van sodanige feit bewus word.

#### 5. Onderhoud van voertuig

Die Versekerde en/of enigeen wat namens die Versekerde optree en/of enige ander persoon wat die voertuig met die algemene wete en toestemming van die Versekerde bestuur moet alle redelike stappe doen om enige Motorvoertuig wat in die Bylae omskryf word, te beveilig teen verlies of skade en dit in 'n doeltreffende toestand te hou;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy te alle tye vrye en volkome toegang het om sodanige Motorvoertuig te ondersoek. In die geval van enige ongeval of onklaarraking moet sodanige Motorvoertuig nie sonder toesig gelaat word sonder dat behoorlike voorsorgmaatreëls getref word om verdere skade of verlies te voorkom nie en indien sodanige Motorvoertuig bestuur word voordat die nodige herstelwerk gedoen is, is enige toename van die skade of verdere skade aan sodanige Motorvoertuig geheel en al die Versekerde se eie risiko.

#### 6. Afstanddoening van subrogasie regte

Die Maatskappy doen vir die doel van hierdie Afdeling afstand van alle subrogasie- of gedingvoerings regte wat hulle mag hê of wat hulle mag verkry teen enige ander persoon waarop die skadeloosstelling hierkragtens van toepassing is en elke sodanige persoon moet die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes (Algemeen sowel as Besondere) van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe wees in soverre dit van toepassing mag wees.

#### 7. Prinsipale

Nieteenstaande Besondere Uitsondering 2 van hierdie Afdeling, word die skadeloosstelling ingevolge Onderafdeling B uitgebrei om, in die mate wat dit deur die voorwaardes van enige kontrak van die Bou-Industrieë-Federasie van Suid-Afrika vereis word en in verband met enige aanspreeklikheid wat voortspruit uit die uitvoer van sodanige kontrak, enige prinsipaal wat benoem word in sodanige kontrak wat deur die Versekerde aangegaan word vir die doeleindes van die besigheid skadeloos te stel, met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy hoogstens die perk van aanspreeklikheid wat in die Bylae vermeld word, beloop.

#### 8. Kruis aanspreeklikheid

Waar meer as een Versekerde in die Bylae vermeld word, stel die Maatskappy elke Versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige Versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike Polisse aan elk uitgereik is met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy hoogstens die skadeloosstellings perk wat in die Bylae vermeld word, beloop.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Derdeparty alleen (indien in die Bylae as van toepassing vermeld)

Onderafdelings A en C word gekanselleer.

### 2. Derdeparty en Brand versekering alleen (indien in die Bylae as van toepassing vermeld)

Die aanspreeklikheid van die Maatskappy kragtens Onderafdeling A is uitsluitlik beperk tot verlies of skade voortvloeiend uit brand, selfontbranding, weerlig of ontploffing.

### 3. Derdeparty, Brand en Diefstal alleen (indien in die Bylae as van toepassing vermeld)

Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge Onderafdeling A word uitsluitlik beperk tot verlies of skade wat ontstaan weens brand, selfontbranding, weerlig of ontploffing of weens diefstal of enige poging daartoe. Verder word Onderafdeling C gekanselleer.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS OP ALLE AFDELINGS

1. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige ongeluk, besering, verlies, skade of aanspreeklikheid nie:

- a. Terwyl die voertuig met die medewete en toestemming van die Versekerde op 'n ander wyse as in Vooreenstemming met die klousule "Beskrywing van Gebruik", gebruik word;
- b. Opgedoen buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Malawi en Mosambiek. Laasgenoemde slegs ten opsigte van privaat tipe motors (soos omskryf), ligte afleweringswaens (Law's) met 'n dra vermoë van hoogstens 2 000 (twee duisend) kg, motorfietse, woonwaens en bagasie tipe sleepwaens. Die Maatskappy stel ook die Versekerde skadeloos teen verlies van of skade aan enige voertuig terwyl dit in transito is op see of per lug tussen hawens of plekke in hierdie grondgebiede, insluitende die laai en aflaai wat met sodanige transito gepaard gaan;
- c. Opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:
  - i. Die Versekerde terwyl die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien die Versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perkoorskry, die Versekerde weier om 'n asem toets of bloedmonster te gee op versoek of aandrang van 'n wetstoepassing beampte tydens die gebeurtenis, of terwyl die Versekerde nie gelisensieerd is om sodanige voertuig te bestuur nie, nadat die versekerde voertuig betrokke was in 'n ongeluk en die bestuurder van die voertuig die ongelukstoneel wederregtelik verlaat;
  - ii. Enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of indien die persoon weier om 'n asem toets of bloedmonster te gee op versoek van 'n wetstoepassing beampte of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie tensy die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy/haar besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur. Nadat die versekerde voertuig betrokke was in 'n ongeluk en die bestuurder van die voertuig die ongelukstoneel wederregtelik verlaat;

Met dien verstande dat:

- a. Enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensie wette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in Spesifieke Uitsonderings 1(b) verwys word, of indien daar nie aan enige lisensie wet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing, of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders;
- b. Nieteenstaande enigiets strydig vervat in Spesifieke Uitsondering 1.(c)(ii) hierbo insluitend die voorbehoudsbepaling van toepassing daarop, die bestuurder van enige voertuig wat aangewend mag word vir die doeleindes van enige jag- en/of wildbesigtigings aktiwiteite te alle tye ten volle gelisensieerd moet wees om sodanige voertuig te bestuur of te beheer.

2. Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir enige eis wat ontstaan uit kontraktuele aanspreeklikheid, tensy die Versekerde nieteenstaande sodanige kontraktuele ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het.

3. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige ongeval, besering, verlies, skade of aanspreeklikheid ten opsigte van 'n karavaan terwyl in gebruik as 'n permanente woonplek.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES EN WAARBORGE OP ALLE AFDELINGS

### 1. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld Spesifieke voorwaardes Indien enige bestuurslisensie ten gunste van die Versekerde of sy gemagtigde bestuurder gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling geëndosseer, opgeskort of gekanselleer word, of hy/sy of hulle weens nalatige,

roekelose of onbehoorlike bestuur aangekla of skuldig bevind word, moet skriftelike kennisgewing daarvan aan die Maatskappy gestuur word sodra die Versekerde van sodanige feit bewus word.

## 2. Padwaardigheid

Dit is 'n voorwaarde wat dekking onder die Motorafdeling en al sy onderafdelings voorafgaan, streng onderhewig is daaraan dat die voertuig of voertuie streng voldoen aan die voorwaardes en regulasies van die Nasionale Padverkeerswet 93 van 1996, Nasionale Padverkeerregulasies 2000, en/of enige ander toepaslike of latere wetgewing en/of regulasies ten opsigte van die gebruik van motorvoertuie op publieke paaie in Suid-Afrika, of enige soortgelyke wetgewing wat in die lande, soos vermeld in die bylae, van toepassing is.

Indien die versekerde voertuig ten tye van die ongeluk wat tot die eis aanleiding gee:

- a. Nie 'n geldige padwaardigheidsertifikaat of ekwivalent daarvan in terme van die wet en/of regulasies wat nie ongeldig is ten opsigte van opskorting, kansellering of enige ander rede het nie; of
- b. In 'n onpadwaardige toestand is in terme van die wet, pad regulasies of op enige ander redelike gronde sal al die voordele onder hierdie polis verbeur word.

Verder tot bogenoemde, waarborg die Versekerde dat:

- a. Alle swaarvoertuie toegerus is met 'n werkende brandblusser;
- b. Dat die voertuig nie enige vrag meer as die kapasiteit of gewig, wat regtens toelaatbaar is vir voertuie van daardie soort in ooreenstemming met die huidige wetgewing sal dra nie.

## 3. Bestuurderslisensie- publieke paaie

Dit is 'n voorwaarde wat dekking onder die Motorafdeling en al sy onderafdelings voorafgaan, streng onderhewig is daaraan dat die bestuurder van enige voertuig in gevolge die terme, voorwaardes en regulasies van die Nasionale Padverkeerswet 108 van 1996, Nasionale Padverkeerregulasies 2000, en/of enige ander toepaslike of latere wetgewing en/of regulasies, 'n geldige lisensie sal hê om sodanige voertuig op publieke paaie in Suid-Afrika of in die buiteland te mag bestuur.

- a. Alle voertuigbestuurders in besit is van geldige bestuurderslisensie vir die spesifieke voertuig wat bestuur word;
- b. Alle voertuigbestuurders in besit is van 'n geldige Publieke Bestuurders Permit (PDP) of enige soortgelyke dokumentasie as wat wetlik vereis mag word ten opsigte van die tipe voertuig wat bestuur word;
- c. Verder waarborg die Versekerde dat alle voertuigbestuurders se dokumentasie Buitelandse of Suid Afrikaans amptelik bekragtig is deur die betrokke beherende gesag. Die onus van die bewyslas berus by die Versekerde ten tye van enige eis;
- d. Waar die Maatskappy (Versekeraar) voorsien was met enige bedrieglike (valse) bestuurderslisensie of verbandhoudende dokumentasie, sal die eis verwerp word;
- e. Waar die Maatskappy (Versekeraar) nie die lisensie kan bekragtig nie, berus die onus van bewyslas by die Versekerde en om voldoende egtheid en geldigheid van die dokumentasie aan die Maatskappy (Versekeraar) te verskaf soos wat vereis mag word.

## 4. Eise aanmeldings prosedure, vragmotors, voorhakkers, sleepwaens & leunwaens

Daar word hiermee verklaar en ooreengekom dat dit 'n voorwaarde is wat enige aanspreeklikheid van die Maatskappy voorafgaan dat die Versekerde ten tye van 'n eis as volg te werk gaan:

- a. Diefstal en Kaping: In die geval van 'n diefstal of kaping en sodra die voorval bekend is, moet die Maatskappy so gou moontlik in kennis gestel word, maar nie later as twee werksdae na die voorval nie
- b. Ernstige ongeluk: In die geval van 'n ernstige ongeluk waar die skade moontlik R200 000 (twee honderd duisend rand) en/of meer as een derdeparty betrokke is in die voorval, moet daar ONMIDDELLIK KENNIS gegee word aan die Maatskappy;
- c. Alle redelike stappe moet geneem word om die gesteelde items terug te vind en die skuldige party op te spoor;
- d. Verwittig die Maatskappy so gou as moontlik na die datum van 'n voorval wat aanleiding mag gee tot 'n eis (ander dan diefstal, kaping of 'n eis ten opsigte van 'n derdeparty), maar nie later as TIEN WERKSDAE na die voorval nie;
- e. Verwittig die Polisie so gou as moontlik en in elke geval nie later as 24 (vier en twintig) uur na die ongeluk of diefstal nie;
- f. Voltooi 'n eisvorm so gou as moontlik en voorsien dit aan die Maatskappy met alle relevante inligting soos

versoek. Die Maatskappy staan onder geen verpligting om voort te gaan met 'n eis indien die Versekerde nie die nodige inligting ten volle voorsien het nie;

- g. Voorsien die Maatskappy met stawende bewyse, inligting, beëdigde verklarings en enige ander dokumentasie wat deur die Maatskappy versoek mag word so gou as prakties moontlik;
- h. Voorsien die Maatskappy met die besonderhede van enige ander versekering wat dieselfde voorvalle dek as enige afdeling van die Versekerde se polis;
- i. Voorsien die Maatskappy sonder versuim van enige kennisgewing van 'n eis, kommunikasie, lasbrief, afvaardiging of ander regsproses uitgereik of begin teen die Versekerde in verband met die voorval.



## AFDELING 23: MASIJINERIE BREEKSKADE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Enige onvoorsiene en skielike fisieke skade aan die masjinerie omskryf in die Bylae binne die Versekerde se perseel te wyte aan enige oorsaak terwyl dit:

1. In werking is of stilstaan;
2. Gedeemonteer word met die doel om skoongemaak geïnspekteer opgeknop of verskuif te word na 'n ander posisie of in die loop van hierdie bedrywighede op sigself of heroprigting.

### SKADELOOSSTELLINGSGRONDSLAG

1. As die skade herstel kan word sal die Maatskappy die koste van herstelling tot 'n werkende toestand betaal met die gewone daaglikse loontarief in die distrik as grondslag en ook die normale vraggeld en oprigtingskoste en doeaneregte;
2. As die versekerde item heeltemal vernietig is sal die Maatskappy die markwaarde van die item net voor die ongeluk en die verwyderingskoste van die beskadigde masjinerie minus die waarde van die oorblyfsels betaal. Die versekerde item sal as heeltemal vernietig beskou word indien die herstellkoste soos omskryf in 1 hierbo die markwaarde net voor die ongeluk ewenaar of oorskry;
3. Die Maatskappy het die keuse om enige beskadigde masjinerie te laat herstel vervang of vergoeding te betaal in kontant.

### SPESIFIEKE VOORWAARDES

#### 1. Versekerde waarde

Die versekerde bedrag vir elke item masjinerie gespesifiseer in die Bylae moet te alle tye gelyk wees aan die geïnstalleerde nuwe vervangingswaarde.

#### 2. Onderversekering

Indien die versekerde bedrag tydens skade minder is as die geïnstalleerde nuwe vervangingswaarde word die Versekerde as sy/haar eie versekeraar geag vir die verskil en moet hy/sy dienooreenkomstig na verhouding 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item masjinerie is afsonderlik onderhewig aan hierdie Besondere Voorwaarde.

#### 3. Verandering in werksomstandighede

Daar moet kennis gegee word aan die Maatskappy van enige beoogde verandering aan of afwyking van normale werksomstandighede wat die risiko van skade aan die masjinerie genome in die Bylae sal verhoog. Indien die Maatskappy nie die verandering of afwyking van normale werksomstandighede goedkeur nie kan die Maatskappy die versekering van die betrokke masjinerie kanselleer en die geskikte premie terugbetaling maak.

#### 4. Toegang

Die Versekerde moet die gemagtigde verteenwoordigers van die Maatskappy toelaat om die versekerde masjinerie op enige redelike tyd te inspekteer. As nuwe feite gedurende die inspeksie daarop dui dat die risiko waarskynlik hoër sal wees as gewoonlik moet die Versekerde op aanvraag van die Maatskappy die risiko binne 'n redelike tydsbestek verminder totdat dit weer normaal is. Versuim hiervan gee die Maatskappy die reg om dekking gedeeltelik of geheel en al in te trek totdat die risiko weer normaal is.

#### 5. Eise

Na 'n gebeurtenis wat aanleiding gee of waarskynlik aanleiding sal gee tot 'n eis moet die Versekerde:

- a. Alles doen wat hy moontlik kan om die versekerde items te red en te behou;
- b. Voortgaan met die herstelwerk van die masjinerie; Met dien verstande dat:
  - a. Hy/sy voldoen aan 5(a) hierbo;
  - b. Die uitvoer van herstelwerk sonder benadeling van aanspreeklikheid aanvaar sal word;
  - c. Enige beskadigde deel wat vervang moet word gehou word vir inspeksie deur die Maatskappy.

#### 6. Onderhoudskontrak

Dit is 'n voorwaarde wat dekking deur die Maatskappy vooraf gaan en daar word gewaarborg dat:

1. Alle masjinerie verseker onder hierdie polis is onderhewig aan 'n onderhoudskontrak en moet die masjinerie op 'n 6 (ses) maandelikse basis gediens word;
2. Behoorlike geskrewe rekords moet gehou word van alle dienste;

3. Die rekords moet ook aan die Maatskappy voorsien word op versoek.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

### A. Ongeag die oorspronklike oorsaak sal die Maatskappy nie betaal vir:

#### 1. Eerste Bedrag Betaalbaar:

die bedrag wat in die bylae gespesifiseer word as die eerste bedrag betaalbaar vir iedere en elke gebeurtenis.

#### 2. Skade as gevolg van:

- a. Brand weerlig ontploffing: die blus van 'n brand beskadiging regstreeks veroorsaak deur direkte weerlig ontploffing;
- b. Diefstal ineenstorting ens.: diefstal ineenstorting van geboue botsing met diere voertuie vliegtuie ander lug toestelle of voorwerpe wat daarvan of daaruit val soniese skokgolwe;
- c. Water:  
Water wat uit waterhoudende apparaat lek insluitende lekkasie of afvoer van enigesprinkelaar of drink stelsel;
- d. Insakking grondverskuiwing: insakking grondverskuiwing storm vloed oorstroming hael sneeu aardbewing vulkaniese uitbarsting of ander natuurrampe of daaropvolgende demontering

#### 3. Proefnemings

skade veroorsaak deur proefneming oorbelasting of toetse wat in abnormale omstandighede gedoen moet word.

#### 4. Gereedskap

skade as gevolg van foutiewe aanwending van gereedskap.

#### 5. Slytasie wegslyting

slytasie van materiaal of iets soortgelyks of afslyting of uitslyting van enige deel van die masjinerie veroorsaak deur die natuurlike ontstaan uit die gewone gebruik of werking of ander geleidelike agteruitgang.

#### 6. Ontbeerlike en ruilbare onderdele

ontbeerlike en ruilbare onderdele en gereedskap soos (maar nie daartoe beperk nie) boor ysters snyers messe saaglemme snymoere patroon walse siwwe kettings bande toue vervoerbande, las- en seël materiaal. Indien hierdie onderdele of gereedskap beskadig word as gevolg van 'n ongeluk aan ander dele van die versekerde masjinerie wat hierdeur verseker word sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel vir die oorblywende waarde van sodanige onderdele of gereedskap.

#### 7. Spoedbesteldiens en oortyd

bykomende betaling vir spoedbesteldiens, oortyd loontarief vir Sondae en vakansiedae tensy spesifiek hierin voorsiening voor gemaak word.

#### 8. Beskadigde dele

die waarde van beskadigde dele wat enigsins gebruik kan word.

#### 9. Veranderings byvoegings

koste van veranderings byvoegings verbetering opknapping wat tydens herstelwerk uitgevoer word.

#### 10. Tydelike herstelwerk

tydelike herstelwerk en enige gevolge daarvan tensy die Maatskappy die tydelike herstelwerk gemagtig het.

### B. Fondasies, klipmesselwerk of vuurvaste materiaal

die masjinerie wat in die Bylae beskryf word sluit nie enige fondasies, klipmesselwerk of vuurvaste materiaal in nie tensy dit gespesifiseer word.

### C. Gedeeltelike skade

as die skade beperk is tot 'n deel of dele van 'n versekerde item is die Maatskappy nie aanspreeklik vir 'n groter bedrag as die waarde van die deel of dele waarvoor voorsiening gemaak word in die versekerde bedrag plus die demontering- heroprigitng- en vragkoste nie.

## AFDELING 24: VERLIES VAN WINSTE MASJINERIE BREEKSKADE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Indien gedurende die versekeringstydperk enige van die masjinerie deur die versekerde by die perseel vir die doeleindes van die besigheid gebruik, geraak word deur 'n ongeluk en die besigheid bedryf deur die Versekerde by die perseel, as gevolg daarvan onderbreek of belemmer word, sal die Maatskappy aan die Versekerde die bedrag van die verlies wat uit die voormelde onderbreking of belemmering voortspruit betaal, onderworpe aan die uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling;

Met dien verstande dat:

betaling reeds gemaak is of aanspreeklikheid erken is vir sodanige ongeluk onder die Masjinerie Breekskade Afdeling.

### OMSKRYWINGS

#### 1. Ongeluk

Enige onvoorsiene en skielike fisiese verlies van of skade aan die masjinerie en toerusting wat onmiddellike herstelwerk daaraan of die onmiddellike vervanging daarvan noodsaak, te wyte aan oorsake soos gebreke in gietwerk en materiaal, foutiewe ontwerp, werkwinkel- of oprigtingsfoute, swak vakmanskap, gebrek aan vaardigheid, agterloshheid, kwaadwilligheid, tekort aan water in ketels, fisiese ontploffing, oopskeuring as gevolg van middelpuntvliedende krag, kortsluiting, of enige ander oorsaak wat nie spesifiek uitgesluit is nie in terme van enige uitsondering wat op hierdie polis in die geheel of op hierdie afdeling in die besonder van toepassing is, terwyl sodanige masjinerie en toerusting:

- a. Besig is om te werk of in rus is;
- b. Afgetakel, verskuif of heropgestel word vir die doeleindes van skoonmaak, inspeksie, herstelling of installering op 'n ander plek binne die perseel, met dien verstande dat sodanige masjinerie en toerusting hulle werkverrigting – aanvaardings toetse met welslae voltooi het.

#### 2. Perseel

Die perseel waarvan die ligging in die bylae van hierdie afdeling vermeld word.

#### 3. Besigheid

Die versekerde se besigheid wat in die bylae van hierdie afdeling vermeld word.

#### 4. Bruto wins (verskilgrondslag) verseker kragtens item 1 van Bylae I

Die bedrag waarmee die somtotaal van die omset en die eindvoorraad die somtotaal van die aanvangsvoorraad en die onversekerde bedryfskoste gespesifiseer in Bylae I oorskry.

#### 5. Bruto wins (gespesifiseerde staande koste grondslag) verseker kragtens item 2 van Bylae I.

Die bedrag verkry deur die netto wins by die bedrag van die versekerde staande koste te voeg of indien daar geen netto wins is nie die bedrag van die versekerde staande koste min sodanige proporsie van enige netto handelsverlies volgens die verhouding waarin die bedrag van die versekerde staande koste staan tot al die staande koste van die besigheid.

#### 6. Bruto wins (alle staande koste grondslag) verseker kragtens item 3 van Bylae I

Die bedrag verkry deur die netto wins by die bedrag van al die staande koste van die besigheid te voeg of as daar geen netto wins is nie die bedrag van al die staande koste min die bedrag van enige netto handelsverlies. Vir die doel van hierdie versekering word waardevermindering van geboue bedryfsuitrusting masjinerie (behalwe masjinerie wat in hierdie ongeluk beskadig is) vaste en los toebehore onder andere as staande koste beskou.

#### 7. Netto wins

Die netto bedryfswins (met uitsluiting van alle kapitale ontvangste en aanwas en alle besteding wat regmatig teen kapitaal bereken kan word) wat voorkom uit die besigheid van die Versekerde op die perseel nadat behoorlik voorsiening gemaak is vir alle staande en ander koste met inbegrip van waardevermindering maar vóór aftrekking van enige belasting wat op winste invorderbaar is.

#### 8. Inkomste

Die geld aan die Versekerde betaal of betaalbaar vir goedere verkoop en dienste gelewer in die loop van sake op die perseel.

#### 9. Skadeloosstelling tydperk

Die tydperk waartydens die resultate van die besigheid beïnvloed word as gevolg van die ongeluk wat die aantal ure/dae in kolom C van Bylae II na die ongeluksgebeurtenis begin en nie later eindig as die afloop van die tydperk wat

in kolom D van Bylae II verskyn na die gebeurtenis nie.

#### **10. Omset**

Die geld aan die Versekerde betaal of betaalbaar vir goedere verkoop en afgelewer en vir dienste gelewer in die loop van sake op die perseel.

#### **11. Jaarlikse inkomste**

Die inkomste tydens die 12 (twaalf) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk, waaraan sodanige aanpassings gemaak moet word as wat nodig mag wees om voorsiening te maak vir die tendensie van die besigheid en vir skommeling in die besigheid of spesiale omstandighede wat die besigheid raak, hetsy voor of ná die ongeluk, of wat die besigheid sou geraak het indien die ongeluk nie plaasgevind het nie, sodat die syfers aldus aangepas so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultaat verteenwoordig wat, as dit nie vir die ongeluk was nie, verkry sou gewees het gedurende die betrokke tydperk na die ongeluk.

#### **12. Standaard inkomste**

Die inkomste tydens die tydperk wat ooreenstem met die skadeloosstelling tydperk in die 12 (twaalf) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk, waaraan sodanige aanpassings gemaak moet word as wat nodig mag wees om voorsiening te maak vir die tendensie van die besigheid en vir skommeling in die besigheid of spesiale omstandighede wat die besigheid raak, hetsy voor of ná die ongeluk, of wat die besigheid sou geraak het indien die ongeluk nie plaasgevind het nie, sodat die syfers aldus aangepas so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultaat verteenwoordig wat, as dit nie vir die ongeluk was nie, verkry sou gewees het gedurende die betrokke tydperk na die ongeluk.

#### **13. Bruto winskoers**

Die persentasie bruto wins verdien op die omset gedurende die boekjaar onmiddellik voor die datum van die ongeluk, waaraan sodanige aanpassings gemaak moet word as wat nodig mag wees om voorsiening te maak vir die tendensie van die besigheid en vir skommeling in die besigheid of spesiale omstandighede wat die besigheid raak, hetsy voor of ná die ongeluk, of wat die besigheid sou geraak het indien die ongeluk nie plaasgevind het nie, sodat die syfers aldus aangepas so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultaat verteenwoordig wat, as dit nie vir die ongeluk was nie, verkry sou gewees het gedurende die betrokke tydperk na die ongeluk.

#### **14. Lone koers**

Die lone betaal as 'n persentasie van die omset gedurende die boekjaar onmiddellik voor die datum van die ongeluk, waaraan sodanige aanpassings gemaak moet word as wat nodig mag wees om voorsiening te maak vir die tendensie van die besigheid en vir skommeling in die besigheid of spesiale omstandighede wat die besigheid raak, hetsy voor of ná die ongeluk, of wat die besigheid sou geraak het indien die ongeluk nie plaasgevind het nie, sodat die syfers aldus aangepas so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultaat verteenwoordig wat, as dit nie vir die ongeluk was nie, verkry sou gewees het gedurende die betrokke tydperk na die ongeluk.

#### **15. Jaarlikse omset**

Omset tydens die 12 (twaalf) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk, waaraan sodanige aanpassings gemaak moet word as wat nodig mag wees om voorsiening te maak vir die tendensie van die besigheid en vir skommeling in die besigheid of spesiale omstandighede wat die besigheid raak, hetsy voor of ná die ongeluk, of wat die besigheid sou geraak het indien die ongeluk nie plaasgevind het nie, sodat die syfers aldus aangepas so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultaat verteenwoordig wat, as dit nie vir die ongeluk was nie, verkry sou gewees het gedurende die betrokke tydperk na die ongeluk.

#### **16. Standaard omset**

Die omset gedurende daardie tydperk in die twaalf (twaalf) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk wat ooreenstem met die skadeloosstellingstydperk, waaraan sodanige aanpassings gemaak moet word as wat nodig mag wees om voorsiening te maak vir die tendensie van die besigheid en vir skommeling in die besigheid of spesiale omstandighede wat die besigheid raak, hetsy voor of ná die ongeluk, of wat die besigheid sou geraak het indien die ongeluk nie plaasgevind het nie, sodat die syfers aldus aangepas so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die resultaat verteenwoordig wat, as dit nie vir die ongeluk was nie, verkry sou gewees het gedurende die betrokke tydperk na die ongeluk.

#### **17. Tekort in omset**

Die bedrag waarmee die omset gedurende die gegewe deel van die skadeloosstellingstydperk ten gevolge van die ongeluk kortskiet by daardie deel van die standaard omset wat daarop betrekking het.

### **SPESIFIEKE UITSONDERINGS**

Hierdie afdeling dek nie enige verlies of eis nie voortspruitende uit onderbreking of belemmering van die besigheid wat regstreeks of onregstreeks toe te skryf is aan enige van die volgende oorsake:

1. Verlies van of skade aan:
  - a. Fondasies en messelwerk, tensy dit spesifiek ingesluit en beskryf is in die lys onder die opskrif "Lys van masjinerie en toerusting" in die bylae van die afdeling: Masjinerie Breekskade van hierdie polis;
  - b. Uitrustbare en vervangbare dele soos boorpunte, bore, saag- en ander lemme;
  - c. Matryse, vorms, patrone, blokke, stempels, ponse, deklae of graverings op silinders en rolle;
  - d. dele wat uit die aard van hulle gebruik en/of soort aan 'n hoë graad van slytasie of depresiasie onderhewig is, soos vergruisingsvlakke, balle, hamers, skerms en siwwe, gegraveerde sagtemetaalsilinders, slytplate, hyser- of vervoerbande, kettings, buigbare pype, voeg- en afdigtingsmateriaal, filtreerdoeke, dele gemaak van glas, rubber, tekstiel of kunststowwe, slypskywe, toue, bande, stroppe, kables behalwe elektriese geleiers, borsels, batterye, buitebande, vuurvaste materiale, roosterstawe, brandersproeiers dan sal, nieteenstaande enigiets teenstrydig is vervat in Algemene Voorwaarde 1 van hierdie polis, die versekering ingevolge hierdie afdeling tot 'n einde kom, tensy en totdat die voortsetting van die versekering ingevolge hierdie afdeling skriftelik deur die Maatskappy bevestig is.
  - e. Werksmiddels soos brandstof, chemikalieë, katalisators, filtererstowwe, hitteoorbrengingsmiddels, skoonmaakmiddels, smeermiddels;
2. Verlies of skade te wyte aan brand, direkte weerlig, chemiese ontploffing (behalwe die ontploffing van rookgas in stoomketels), die blus van 'n brand of daaropvolgende aftakeling, lugvaartuie of ander lugtoestelle of voorwerpe wat daarvan of daaruit val, inbraak of diefstal of pogings daartoe, instorting van geboue, vloed, oorstroming, aardbewing, insakking, grondverskuiwing, sneeustorting, orkaan, sikloon, vulkaniese uitbarsting of soortgelyke natuurrampe.
3. Verlies of skade waarvoor 'n leweransier, kontrakteur of hersteller kontraktueel of andersins regtens aanspreeklik is.
4. Verlies of skade te wyte aan enige foute of gebreke wat ten tyde van die aanvang van hierdie afdeling bestaan het en waarvan die Versekerde of sy verteenwoordigers bewus was, hetsy die Maatskappy van sodanige foute of gebreke bewus was al dan nie.
5. Herstelwerk of vervanging wat genoodsaak word deur regstreekse skade te wyte aan slytasie, korrosie, erosie, aanpaksels van skaal, slyk of ander sedimente, roes, of skrape op geverfde of gepoleerde oppervlakke, of deur enige ander regstreekse gevolge van die toenemende of voortdurende invloede van atmosferiese-, chemiese, of bedryfs-inwerking, maar die Maatskappy sal aanspreeklik wees vir enige verlies voortspruitende uit onderbreking of belemmering veroorsaak deur skade wat ontstaan uit sodanige oorsake en andersins ingevolge hierdie afdeling verseker is.
6. Verlies of skade te wyte aan abnormale toestande wat regstreeks of onregstreeks voortspruit uit toetsing, opsetlike oorlaaiing of eksperimente.
7. Tekort aan of vernietiging, agteruitgang of beskadiging van grondstowwe, halfvoltooide of voltooide produkte of ander stowwe benodig vir behoorlike bedryf, selfs indien die gevolge van materiële skade aan 'n item wat in die lys onder die opskrif "Lys van masjinerie en toerusting" in die bylae van die afdeling: Masjinerie Breekskade van hierdie polis, betrokke is.
8. Enige beperkings op herbouing of bedryf opgelê deur enige openbare owerheid.
9. Dat die Versekerde nie betyds voldoende kapitaal beskikbaar het nie om vernietigde of beskadigde masjinerie te vervang of te herstel.
10. Verlies van of skade aan masjinerie, meganiese installasies en hulle bykomstige installasies of ander items wat nie beskryf is nie in die lys onder die opskrif "Lys van masjinerie en toerusting" in die bylae van hierdie afdeling, selfs indien die gevolge van materiële skade aan 'n item wat in die voormelde lys beskryf is, betrokke is.
11. Verlies van besigheid te wyte aan oorsake soos die opskorting, verval van of kansellering van 'n huurkontrak, lisensie of bestelling ensovoorts wat plaasvind na die datum waarop die masjinerie en toerusting wat deur 'n ongeluk geraak was, weer in werkende toestand is en die besigheid voortgesit kon gewees het indien die voormelde huurkontrak, lisensie of bestelling ensovoorts nie opgeskort, verval of gekanselleer was nie.

Indien die Maatskappy uit hoofde van enige van die bepalings van spesifieke uitsonderings 3 en 4 hierbo beweer dat enige verlies of eis nie deur hierdie afdeling gedek word nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

1. Ten opsigte van aanspreeklikheid van die Maatskappy in terme van hierdie afdeling is dit 'n voorwaarde voorafgaande dat behoorlike inagneming en uitvoering van die bepalings van hierdie afdeling en van hierdie polis vir sover dit betrekking het op enigiets wat die deur Versekerde gedoen of nagekom moet word.

2. a. Verteenwoordigers van die Maatskappy sal die reg hê om te enige redelike tyd die risiko na te gaan en te ondersoek en die Versekerde moet die Maatskappy se verteenwoordigers voorsien van alle besonderhede en inligting wat vir die beoordeling van die risiko nodig is.
- b. Die Versekerde moet die Maatskappy so spoedig moontlik skriftelik in kennis stel van enige wesenlike verandering rakende die risiko en die Versekerde moet op eie koste sodanige verdere voorsorgmaatreëls tref as wat onder die omstandighede nodig mag wees en die omvang van die dekking en/of die premie sal, indien nodig, dienooreenkomstig aangepas word.
3. Indien te eniger tyd na die aanvang van hierdie afdeling:
  - a. Die besigheid in likwidasië gaan of voortgesit word deur 'n likwidateur, kurator, trustee of geregtelike bestuurder of permanent gestaak word;
  - b. Die Versekerde se belange ophou bestaan op 'n ander wyse as deur dood;
  - c. Enige verandering waardeur die risiko van 'n ongeluk vergroot word deur die Versekerde aangebring of toegelaat word;
  - d. Die aanhou van reserwe- of noodmasjinerie of enige ander verlies-minimaliseringsfaktore wat bestaan het toe die versekering ingevolge hierdie afdeling aangegaan is, verminder of gestaak word, of sodanige reserwe- of noodmasjinerie nie in 'n doeltreffende werkende toestand gehou word en vir onmiddellike gebruik beskikbaar is nie dan sal, niesteenstaande enigiets teenstrydigs vervat in Algemene Voorwaarde 1 van hierdie polis, die versekering ingevolge hierdie afdeling tot 'n einde kom, tensy en totdat die voortsetting van die versekering ingevolge hierdie afdeling skriftelik deur die Maatskappy bevestig is.
4. Die Versekerde moet alle redelike sorg dra by die keuring van die indiensneming van en by die toesighouding oor alle werknemers en by die voorkoming van enige verlies of skade en by die nakoming van enige statutêre regulasies en vervaardigers se aanbevelings. Die bepalings van hierdie Spesifieke Voorwaarde 4 is van toepassing benewens die bepalings van Algemene Voorwaarde 4 van hierdie polis.
5. Die Versekerde is verplig om volledige opgawes te hou. Alle opgawes soos byvoorbeeld inventarisse, produksie en balansstate vir die drie voorafgaande jare moet gehou word in veilige bewaring of as 'n voorsorgmaatreël teen die gelyktydige vernietiging daarvan moet die Versekerde afsonderlike stalle van sodanige opgawes hou.
6. By die plaasvind van enige gebeurtenis wat op 'n eis ingevolge hierdie afdeling mag uitloop, moet die Versekerde:
  - a. Die Maatskappy onmiddellik per telefoon of telegram in kennis stel van die voormelde gebeurtenis en binne 48 uur na die voormelde gebeurtenis, skriftelike bevestiging daarvan aan die Maatskappy stuur;
  - b. Sodanig optree en alle sodanige dinge doen en instem en toelaat dat dit gedoen word as wat redelikerwys uitvoerbaar is om die omvang van enige onderbreking of belemmering van die besigheid te minimaliseer of vas te stel of om die verlies wat uit enige onderbreking of belemmering van die besigheid voortspruit, te verhoed of te verminder;
  - c. In soverre as wat redelikerwys uitvoerbaar is en sonder om 'n verlenging van die tydperk van onderbreking of belemmering van die besigheid te veroorsaak, voorsorgmaatreëls tref om enigiets wat noodsaaklik of nuttig mag wees as getuie in verband met enige eis te bewaar;
  - d. Die gebruik van enige beskadigde masjinerie of toerusting staak, tensy die Maatskappy magtiging tot die teendeel verleen, en tot tyd en wyl die beskadigde masjinerie tot die Maatskappy se tevredenheid herstel is, sal die Maatskappy nie aanspreeklik wees nie ten opsigte van enige verdere onderbreking of belemmering van die besigheid wat ontstaan uit die voortgesette gebruik van enige beskadigde masjinerie en toerusting sonder dat die Maatskappy toestemming vir sodanige gebruik verleen het.
7. Indien 'n eis ingevolge hierdie afdeling ingestel word, moet die Versekerde binne 30 dae na die verstryking van die skadeloosstellingstydperk of binne enige tydsverlenging wat die Maatskappy skriftelik mag toestaan op eie koste aan die Maatskappy voorlê 'n skriftelike opgawe waarin volledige besonderhede van die Versekerde se eis verstrekkend word tesame met besonderhede van alle ander versekering wat die ongeluk of enige deel daarvan of enige gevolglike verlies van enige aard wat ook al wat daaruit voortspruit, dek.

Die Versekerde moet op eie koste ook aan die Maatskappy verskaf sodanige rekening- en ander besigheidsboeke, dokumente, bewyse, inligting, verduideliking en ander getuie as wat redelikerwys deur die Maatskappy verlang mag word vir die doel om die eis te ondersoek of te kontroleer, tesame met, indien dit vereis word 'n beëdigde verklaring aangaande die juistheid van die eis en van enige aangeleenthede wat aan die eis verbonde is.

8. Indien ten tyde van enige ongeluk wat uitloop op 'n verlies waarteen ingevolge hierdie afdeling verseker is,

daar enige ander versekering bestaan wat deur of ten behoeve van die Versekerde aangegaan is wat dieselfde verlies of enige gedeelte daarvan dek, dan sal die Maatskappy nie aanspreeklik wees nie om meer as sy eweredige deel van enige bedrag betaalbaar ten opsigte van die geheel van sodanige verlies te betaal of by te dra nie;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie om te betaal vir of by te dra tot enige verlies wat verseker is of, as dit nie vir die bestaan van hierdie afdeling was nie, verseker sou wees ingevolge enige sake-onderbreking of verlies van winste- of gevolglike verlies-polis of -polisse wat marinerisiko's of brand- en/of ontploffingsrisiko's dek.

9. Die totale bedrag van die skadeloosstelling wat ingevolge hierdie afdeling verleen word, sal betaalbaar wees twee weke ná die finale vasstelling van sodanige bedrag.

Indien ná die verstryking van een maand sedert die aanvang van 'n onderbreking of belemmering van die besigheid en na die verstryking van elke verdere maand, dit moontlik is om vas te stel wat die minimum bedrag is wat die versekeraar aanspreeklik is om te betaal ten opsigte van die dan verstreke tydperk van voormelde onderbreking of belemmering, sal die Versekerde geregtig wees om daarop aan te dring dat die voormelde minimum bedrag aan die Versekerde betaal moet word as 'n gedeeltelike betaling ten opsigte van die totale bedrag van die skadeloosstelling wat ingevolge hierdie afdeling verleen word;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy geregtig sal wees om enige betaling uit te stel:
- Indien daar enige twyfel bestaan aangaande die Versekerde se reg om betaling te ontvang, totdat die nodige bewys gelewer is;
  - Indien, as gevolg van enige fisiese verlies of skade of enige onderbreking of belemmering van die besigheid, 'n begin gemaak is met enige polisie- of strafregtelike ondersoek teen die Versekerde, totdat sodanige ondersoek afgehandel is;
- b. Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie om rente, behalwe rente weens versuim, te betaal.
10. In geval van 'n ongeluk rakende enige masjinerie en toerusting wat op 'n eis ingevolge hierdie afdeling mag uitloop, sal die Maatskappy geregtig wees om alle nodige herstelwerk of vervanging oor te neem en te beheer.
11. By die plaasvind van enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis ingevolge hierdie afdeling ingestel is of ingestel mag word, is die Maatskappy en iedere persoon deur die Maatskappy daartoe gemagtig, geregtig sonder om enige aanspreeklikheid op die hals te haal en sonder om die reg van die Maatskappy om hom op enige ander voorwaardes van hierdie polis te beroep, in te kort om enige gebou waar die verlies plaasgevind het binne te gaan en om besit te neem van of te vereis dat aan hulle gelewer word enige van die masjinerie en toerusting en om sodanige masjinerie en toerusting in besit te hou en daarmee te handel vir alle redelike doeleindes en op enige redelike manier.

Hierdie voorwaarde dien as magtiging deur die Versekerde aan die Maatskappy om aldus te handel.

Indien die Versekerde of enigiemand wat namens die Versekerde optree, nie aan die vereistes van die Maatskappy voldoen nie of die Maatskappy tydens die uitvoering van enige van die voormelde handeling, belemmer of dwarsboom, sal alle voordeel ingevolge hierdie afdeling verbeur word.

## VEREFFENING VAN VERLIESE

### 1. Bruto wins (verskilgrondslag)

Die versekering kragtens item 1 van Bylae I is beperk tot die verlies van bruto wins weens afname in omset en toename in bedryfskoste en die bedrag as skadeloosstelling daar kragtens betaalbaar is:

- a. Vir afname in omset  
Die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die bedrag waarby die omset gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk kort skiet by die standard omset
- b. Vir toename in bedryfskoste  
Die bykomende uitgawe noodsaakliker- en redelikerwys gemaak met die uitsluitlike doel om die afname in omset te vermy of te verminder wat as dit nie vir daardie uitgawe was nie sou plaasgevind het gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk maar hoogstens die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die bedrag van die afname daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste en uitgawes van die besigheid wat uit

bruto wins betaalbaar is wat as gevolg van die ongeluk mag ophou of verminder;

Met dien verstande dat:

Indien die bedrag verseker kragtens hierdie item minder is as die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die jaarlikse omset, na verhouding verhoog indien die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry, die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word.

## 2. Bruto wins (gespesifiseerde staandekoste grondslag)

Die versekering kragtens item 2 van Bylae I is beperk tot die verlies van bruto wins as gevolg van afname in omset en toename in bedryfskoste en die bedrag as skadeloosstelling daar kragtens betaalbaar is:

- a. Vir afname in omset  
Die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die bedrag waarmee die omset tydens die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk kortskiet by die standard omset.
- b. Vir toename in bedryfskoste  
Die bykomende uitgawe (onderhewig aan bepaling 2(d)) noodsaakliker- en redelikerwys gemaak met die uitsluitlike doel om afname in omset te vermy of te verminder wat as dit nie vir die uitgawe was nie sou plaasgevind het gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk maar hoogstens die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die bedrag van die afname daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige versekerde staande of ander koste wat mag ophou of afneem as gevolg van die ongeluk;

Met dien verstande dat:

- a. Indien die bedrag kragtens hierdie item verseker minder is as die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die jaarlikse omset (na verhouding verhoog indien die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry) die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word;
- b. indien enige staande koste van die besigheid nie verseker is nie slegs sodanige verhouding wat die bykomende uitgawes op die totaal van die netto wins en die versekerde staande koste dra ten opsigte van die totaal van die netto wins en alle staande koste in ag geneem sal word in die berekening van die bedrag wat hierkragtens verhaalbaar is.

## 3. Bruto wins (alle staandekoste grondslag)

Die versekering kragtens item 3 van Bylae I is beperk tot die verlies van bruto wins weens afname in omset en toename in bedryfskoste en die bedrag as skadeloosstelling daar kragtens betaalbaar is:

- a. Vir afname in omset  
Die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die bedrag waarby die omset gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk kortskiet by die standard omset.
- b. Vir toename in bedryfskoste  
die bykomende uitgawe noodsaakliker- en redelikerwys gemaak met die uitsluitlike doel om die afname in omset te vermy of te verminder wat as dit nie vir daardie uitgawe was nie sou plaasgevind het gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk maar hoogstens die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die bedrag van die afname daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste en uitgawes van die besigheid wat uit bruto wins betaalbaar is wat as gevolg van die ongeluk mag ophou of verminder;

Met dien verstande dat:

Indien die bedrag verseker kragtens hierdie item minder is as die bedrag verkry deur toepassing van die bruto winskoers op die jaarlikse omset (na verhouding verhoog indien die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry) die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word.

## 4. Inkomste

Die versekering kragtens item 4 van Bylae I is beperk tot verlies as gevolg van afname in inkomste en verhoging in bedryfskoste en die skadeloosstellingsbedrag daarkragtens betaalbaar sal wees:

- a. Vir afname in inkomste  
Die bedrag waarmee die inkomste tydens die skadeloosstellingstydperk minder is as die standaard inkomste as gevolg van die ongeluk.
- b. Vir verhoging in bedryfskoste  
Die bykomende uitgawe noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die verlies van inkomste te vermy of te verminder wat as dit nie vir daardie uitgawe was nie gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die ongeluk plaas sou gevind het maar hoogstens die bedrag van



die verlies van inkomste daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van die koste en uitgawes van die onderneming betaalbaar uit inkomste as wat mag eindig of wat verminder mag word as gevolg van die ongeluk;

Met dien verstande dat:

Indien die bedrag deur hierdie item verseker minder is as die jaarlikse inkomste, na verhouding verhoog indien die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry, die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word.

#### **5. Lone (tweevoudige grondslag)**

Die versekering kragtens item 5 van Bylae I is beperk tot verlies ten opsigte van lone en die bedrag betaalbaar hivolgens sal wees:

- a. Vir vermindering in omset
  - i. Gedurende die gedeelte van die skadeloosstellingstydperk wat begin met die aantal ure/dae uiteengesit in kolom C van Bylae II na die ongeluksgebeurtenis en eindig nie later daarna as die gespesifiseerde aantal weke soos genoem in Bylae I – die bedrag verkry deur die lonekoers toe te pas op die tekort in omset min enige besparing deur afname as gevolg van die ongeluk in die bedrag van lone wat betaal is;
  - ii. Gedurende die oorblywende gedeelte van die skadeloosstellingstydperk – die bedrag verkry deur die lonekoers toe te pas op die tekort in omset min enige besparing deur afname as gevolg van die ongeluk in die bedrag van lone wat betaal is maar wat nie die bedrag oorskry nie wat verkry is deur die gespesifiseerde persentasie van die lonekoers toe te pas op die tekort in omset verhoog deur sodanige bedrag wat afgetrek is vir besparings kragtens die bepalings van paragraaf 5(a)(i) hierbo.

#### **NOTA:**

Na keuse van die Versekerde kan die bepalings van Paragraaf 5(a)(i) van toepassing wees op die gespesifiseerde uitgebreide tydperk met dien verstande dat die bedrag verkry kragtens die bepalings van Voorwaarde 5(b)(ii) nie sodanige bedrag oorskry as wat kragtens paragraaf 5(a)(i) afgetrek is vir besparings teweeggebring gedurende genoemde uitgebreide tydperk.

- b. Vir verhoging in bedryfskoste  
Soveel van die bykomende uitgawe omskryf in paragraaf 1(b) of 2(b) of 3(b) van items 1 of 2 of 3 van Bylae I as wat die bedrag daarvolgens betaalbaar oorskry maar nie meer as die bykomende bedrag wat betaalbaar so gewees het vir vermindering in omset kragtens die bepalings van paragraaf 5(a)(i) en 5(a)(ii) van hierdie item indien sodanige uitgawe nie aangegaan is nie;

Met dien verstande dat:

As die bedrag deur hierdie item verseker minder is as die bedrag verkry deur die lonekoers op die jaarlikse omset toe te pas (na verhouding verhoog waar die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry) die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word.

- c. Lone (aantal weke-grondslag)  
Die versekering kragtens item 6 van Bylae I is beperk tot die verlies gelyk deur die Versekerde deur betaling van lone vir 'n tydperk wat begin met die aantal weke/dae uiteengesit in kolom C van Bylae II na die ongeluksgebeurtenis en eindig nie later daarna as die aantal weke gespesifiseer in Bylae I. Die bedrag betaalbaar as skadeloosstelling kragtens hierdie item sal wees die werklike bedrag wat die Versekerde as lone sal betaal vir sodanige tydperk aan werknemers wie se dienste as gevolg van die ongeluk glad nie deur die Versekerde benut kan word nie en 'n billike gedeelte van die lone vir sodanige tydperk betaal aan werknemers wie se dienste as gevolg van die ongeluk nie ten volle deur die Versekerde benut kan word nie;

Met dien verstande dat:

as die bedrag deur hierdie item verseker minder is as die totale bedrag van die lone wat betaal sou gewees het gedurende die gespesifiseerde aantal weke wat onmiddellik op die ongeluk volg as die ongeluk nie plaasgevind het nie sal die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word.

- d. Bykomende uitgawe  
Die versekering kragtens item 7 van Bylae I is beperk tot bykomende uitgawe, wat dit kragtens ander items verhaalbaar oorskry, noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan deur die Versekerde as gevolg van die ongeluk met die doel om onderbreking van of belemmering met die besigheid gedurende die skadeloosstellingstydperk te verminder.

- e. Ander persele  
Indien daar tydens die skadeloosstellingstydperk goedere verkoop of dienste gelewer of inkomste verdien word tot voordeel van die besigheid elders as op die perseel of deur die Versekerde of deur ander namens hom/haar sal die geld betaal of betaalbaar of inkomste verdien vir sodanige verkope of dienste in ag geneem word in die berekening van die omset of inkomste tydens die skadeloosstellingstydperk.

## KLOUSULES INDIEN IN DIE BYLAE AS VAN TOEPASSING VERMELD

### 1. Departemente/takke

Indien die besigheid in departemente/takke gedoen word waarvan onafhanklike handelsyfers bepaalbaar is sal die bepalinge van paragrawe 1(a), 1(b), 2(a), 2(b), 3(a), 3(b), 4(a), 4(b), 5(a) en 5(b) hierbo afsonderlik van toepassing wees op elke departement/tak waarvan die resultate deur die ongeluk beïnvloed word;

Met dien verstande dat:

indien die betrokke versekerde bedrag minder is as die totaal van die bedrae verkry deur toepassing van die bruto winskoers of die lonekoers (na gelang van die geval) vir elke departement/tak van die besigheid, hetsy die resultate deur die ongeluk beïnvloed is al dan nie, op die betrokke jaarlikse omset daarvan, na verhouding verhoog waar die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry, die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word.

### 2. Ophoping van voorrade

By die aansuiwering van enige verlies sal rekening gehou word en 'n billike toegewing gemaak word indien enige tekort in omset as gevolg van die ongeluk uitgestel word omdat die omset tydelik in stand gehou word uit opgehoopte voorraad.

### 3. Alternatiewe grondslag van vereffening van verlies

Die woord "produksie" kan die woord "omset" vervang en vir die doel van hierdie versekering beteken "produksie" "die verkoopswaarde van goedere vervaardig deur die Versekerde in die loop van sake op die perseel";

Met dien verstande dat:

- a. Slegs een sodanige betekenis geldig sal wees met betrekking tot 'n enkele ongeluk;
- b. Indien bogenoemde betekenis aanvaar word:
  - i. Sal klousule (2) nie in werking tree nie;
  - ii. Sal punt 5(e) onder die opskrif "Vereffening van verliese" soos volg verander:

"indien goedere gedurende die skadeloosstellingstydperk vervaardig of dienste gelewer word tot voordeel van die besigheid elders as op die perseel of deur die Versekerde of deur ander namens hom/haar sal die verkoopswaarde van goedere wat op hierdie wyse vervaardig of dienste wat so gelewer is in ag geneem word in die berekening van die produksie tydens die skadeloosstellingstydperk".

### 4. Rekenmeester/ouditeur

Enige besonderhede of detail in die rekeningboeke of ander sakeboeke of dokumente van die Versekerde vervat wat deur die Maatskappy benodig word vir die ondersoek of bevestiging van enige eise kragtens hierdie versekering mag deur die Versekerde se eie rekenmeesters en/of ouditeure gelewer en gesertifiseer word en hulle sertifikaat sal prima facie bewys wees van die besonderhede en detail wat op sodanige sertifikaat van toepassing is.

### 5. Nuwe besigheid

Vir die doel van bepaling van enige verlies as gevolg van 'n ongeluk wat plaasvind voor die voltooiing van die eerste jaar se handel sal die woordbetekenisse van "bruto winskoers" "lonekoers" "jaarlikse omset" "standaard omset" "jaarlikse inkomste" en "standaard inkomste" soos volg verander:

- a. Bruto winskoers  
Die bruto winskoers verdien op die omset gedurende die 3 (drie) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk.
- b. Lone koers  
Die lone betaal as 'n persentasie van die omset gedurende die 3 (drie) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk.
- c. Jaarlikse omset  
Twaalf maal die gemiddelde maandelikse omset vir die 3 (drie) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk.
- d. Standaard omset  
Die omset wat bereik sou word gedurende die skadeloosstellingstydperk indien die gemiddelde omset gedurende die 3 (drie) maande voor die datum van die ongeluk gehandhaaf was.

- e. Jaarlikse inkomste  
Die gemiddelde inkomste verdien gedurende die 3 (drie) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk.
- f. Standaard inkomste  
Die inkomste wat verdien sou word gedurende die skadeloosstellingstydperk indien die gemiddelde inkomste gedurende die 3 (drie) maande onmiddellik voor die datum van die ongeluk gehandhaaf was.

#### 6. Depositopremie

Aangesien die premies vir items 1, 2, 3, 4 en/of 5 van Bylae I voorlopig is omdat hulle op 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag/bedrae bereken word is die premie onderhewig aan aanpassing by die verstryking van elke versekeringstydperk soos volg.

Indien die bruto wins of inkomste verdien of lone betaal (na verhouding verhoog waar die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry) gedurende die finansiële jaar wat die naaste saamval met enige versekeringstydperk minder of meer is as 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag daarop sal 'n pro rata premierugbetaling of 'n bykomende premie van hoogstens 33-1/3% (drie en dertig en 'n derde persent) van die voorlopige premie betaal vir sodanige versekeringstydperk ten opsigte van die verskil gemaak word.

#### 7. Premie korting

- a. Indien die bruto wins en/of inkomste verdien en/of lone betaal soos verseker deur item 5 van Bylae I (alles na verhouding verhoog as die skadeloosstellingstydperk 12 (twaalf) maande oorskry) gedurende die finansiële jaar wat die naaste saamval met enige versekeringstydperk minder is as die afsonderlike versekerde bedrag daarop sal 'n pro rata premierugbetaling van hoogstens 50% (vyftig persent) van die premie wat op sodanige versekerde bedrae betaal is vir sodanige versekeringstydperk vir die verskil gemaak word;

Met dien verstande dat:

Indien enige eis kragtens hierdie item sou ontstaan die terugbetaling gemaak sal word slegs ten opsigte van soveel van die verskil as wat nie sodanige eis toekom nie.

- b. Indien die gespesifiseerde aantal van 52ste gedeeltes van die lone betaal soos verseker deur item 6 van Bylae I gedurende die finansiële jaar wat die naaste saamval met enige versekeringstydperk minder is as die bedrag daarop verseker sal 'n pro rata premie terugbetaling van hoogstens 50% (vyftig persent) van die premie wat op sodanige versekerde bedrag betaal is vir sodanige versekeringstydperk vir die verskil gemaak word;

Met die verstande dat:

As enige eis kragtens hierdie item sou ontstaan geen premie terugbetaling gemaak sal word nie.

## AFDELING 25: VERSLEGTING VAN VOORRAAD VOLGENDE MASJINERIE BREEKSKADE

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Hierdie Versekering is ten opsigte van:

1. Onvoorsiene Skade aan die versekerde produkte en/of koelkamers
2. Bykomende bedryfskoste en die bedrag as skadeloosstelling betaalbaar is:
  - a. Ten opsigte van onvoorsiene skade aan die versekerde produkte en/of koelkamer(s):  
Die waarde van die Versekerde Produkte en/of Koelkamer(s) geaffekteer as 'n direkte gevolg van die Skade wat nie die perk van aanspreeklikheid vermeld in die Bylae sal oorskry nie.
  - b. Ten opsigte van bykomende bedryfskoste:  
Die bykomende uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die Skade aan die versekerde produkte, insluitende koste aangegaan in die verkryging van alternatiewe stoorfasiliteite vir die versekerde produkte weens 'n direkte oorsaak van die skade met die uitsluitlike doel om sodanige skade aan die versekerde produkte te vermy of te verminder maar wat hoogstens die bedrag sal beloop wat andersins kragtens (a) hierbo skadeloosstelbaar is;

Met dien verstande dat:

- a. Anders as in die geval van die toevallige ontlading van verkoelingsmiddels sal skade 'n wisseling in temperatuur in die Koelkamer(s) veroorsaak.
- b. Die Maatskappy sal geregtig wees op enige besparing in uitgawes volgende op Skade.

### OMSKRYWINGS

#### Skade

Met die uitsondering van Klousule "1" onder die opskrif ongeluk sal die woord "skade" waar dit ook mag voorkom in hierdie Afdeling die volgende beteken:

- i. Ten opsigte van die Versekerde Produkte:  
Vernietiging of beskadiging in waarde van die versekerde produkte weens verslegting of kontaminasie of verrotting of bederwing"
- ii. Ten opsigte van die Versekerde Koelkamer(s):  
"Kontaminasie deur verkoelings middels wat die ontruiming van die Koelkamer(s) noodsaak".

Indien in die Bylae vermeld as ingesluit te wees

#### Ongeluk

1. Onvoorsiene en skielike fisieke skade aan die masjinerie in die bylae van hierdie afdeling omskryf weens enige oorsaak soos voorsien in terme van die Masjinerie Breekskade Afdeling uitgereik deur die Maatskappy en waarvoor aanspreeklikheid onder sodanige afdeling wat behalwe vir die Voorbehoudsbepaling met betrekking tot die Besondere Uitsondering wat verwys na die Aftrekbare Bedrag, 'n voorwaarde sal wees wat aanspreeklikheid voorafgaan.
2. Versuim van die openbare voorsiening van elektrisiteit by die eindpunte van die Voorsienings Owerheid in die Versekerde se persele weens enige toevallige oorsaak behalwe:
  - a. Die opsetlike daad van die Versekerde of enige Voorsienings Owerheid;
  - b. Droogte of brandstof tekort by enige Elektrisiteit Voorsienings Owerheid. Indien in die Bylae vermeld as ingesluit te wees
3. Skade aan die versekerde produkte wat geberg word in die koelkamer(s) en/of die versekerde koelkamer(s) weens 'n direkte gevolg van die toevallige ontlading van verkoelings middels volgende op onvoorsiene en skielike fisieke skade aan die verkoelings masjinerie in die bylae van hierdie afdeling omskryf.

Indien in die Bylae vermeld as ingesluit te wees.

#### Waarde

Die woord "Waarde" waar dit ook in hierdie afdeling mag voorkom sal die volgende beteken:

Ten opsigte van die Versekerde Produkte:

- i. "Die werklike aankoopprys deur die Versekerde aan sy Verskaffer betaal vir die versekerde produkte of daardie deel daarvan wat deur die Skade geaffekteer is";

of

ii. "Die werklike aankoopprys deur die Versekerde aan sy Verskaffer betaal vir die versekerde produkte of daardie deel daarvan wat deur die Skade geaffekteer is waartoe bygevoeg word die koste van die verwerking van sodanige Versekerde Produkte wat die berging daarvan in die Koelkamers voorafgaan";

of

iii. "Die verkoopsprys van die Versekerde Produkte of daardie deel daarvan wat deur die Skade geaffekteer is". Ten opsigte van versekerde koelkamer(s):

"Die huidige vervangingswaarde van die Koelkamer(s)".

Watter ook in die bylae vermeld van toepassing te wees.

#### **Koelkamer**

Die term "Koelkamer" sal geag word "Vrieskamer" in te sluit.

### **SPESIFIEKE UITSONDERINGS**

Die Maatskappy sal nie die Versekerde skadeloos stel nie ten opsigte van:

- a. Die bedrag van die bybetaling soos in die bylae vermeld;
- b. Skade aan die versekerde produkte wat nie tydens die skade in die versekerde koelkamer(s) geberg was nie;
- c. Gevolglike verlies Skade of aanspreeklikheid volgende op skade aan die versekerde produkte en/of koelkamer(s);
- d. Skade aan die versekerde produkte en/of koelkamer(s) weens kneusing, knaagdiere, peste of natuurlike agteruitgang siekte of gebrek.

### **MEMORANDUMS**

#### **Memo 1:**

Die premie hef in terme van hierdie afdeling is voorlopig en is onderhewig aan aanpassing by die verstryking van elke versekeringstydperk in ooreenstemming met die voorbehoudsbepaling van memorandum 2 hieronder.

#### **Memo 2:**

Die Versekerde moet die volgende verklaring aan die Maatskappy lewer by die verstryking van elke versekeringstydperk:

- a. Die gemiddelde maandelikse waarde van die versekerde produkte soos gestoor in die koelkamer(s). Die voorlopige premie sal dan aangepas word volgens die tarief soos ooreengekom tussen die Versekerde en die Maatskappy en 'n bykomende premie sal gehef word van of 'n terugbetaling aan die Versekerde gemaak word; of
- b. Die maksimum waarde van die versekerde produkte gestoor in die koelkamer(s) te enige enkel tydstip gedurende die versekeringstydperk. Die voorlopige premie hef sal aangepas word volgens die tarief soos ooreengekom tussen die Versekerde en die Maatskappy en 'n addisionele premie gehef word van of 'n terugbetaling aan die Versekerde gemaak word;
- c.
  - i. Die beraamde waarde op risiko vir die komende versekeringstydperk in ooreenstemming met voorbehoudsbepalings (a) hierbo;
  - ii. Die vervangingswaarde van die koelkamer(s).

#### **Memo 3:**

In die geval van skade aan die versekerde produkte:

- a. Waar sodanige skade dit noodsaak dat die versekerde produkte vernietig word moet die Versekerde 'n sertifikaat van vernietiging bekom vanaf die toepaslike plaaslike owerheid ter bevestiging dat sodanige goedere vernietig moet word;
- b. Waar beweer word dat die waarde van die versekerde produkte weens die skade geaffekteer is moet redelike bewys van sodanige effek op die waarde van die versekerde produkte deur die Versekerde voorgelê word;
- c. Waar die Versekerde bykomende bedryfsuitgawes aangegaan het om die skade aan die versekerde produkte te vermy of te verminder moet redelike bewys van die noodsaaklikheid vir die aangaan van sodanige kostes deur die Versekerde voorsien word.

**Memo 4:**

Die masjinerie soos omskryf in die bylae van hierdie afdeling sal onderhewig wees aan gereelde en voldoende instandhouding wat uitgevoer moet word deur toepaslike gekwalifiseerde werknemers van die Versekerde of in terme van 'n Instandhoudings kontrak met Gespesialiseerde Instandhoudings ingenieurs.

**Memo 5:**

Die beheer skakeltuig van die verkoelings masjinerie omskryf in die bylae van hierdie afdeling sluit in apparate vir outomatiese heraanskakeling volgende op 'n onderbreking van die Openbare Elektrisiteitstoevoer.

**Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## AFDELING 26: ELEKTRONIESE TOERUSTING

### ONDERAFDELING A: MATERIELE SKADE

#### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van: Fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom wat in die Bylae beskryf word weens enige oorsaak wat nie hierin uitgesluit word nie terwyl:

1. In werking of nie in gebruik nie enige plek binne daardie gedeelte van die gebou wat deur die Versekerde geokkupeer word by die versekerde perseel omskryf in die Bylae;
2. In transito met inbegrip van laai en aflaai of terwyl dit tydelik op enige perseel onderweg gestor word;
3. Tydelik verwyder van daardie gedeelte van die gebou wat deur die Versekerde geokkupeer word by die versekerde perseel omskryf in die Bylae na enige ander gebou;
4. Enige draagbare toerusting gespesifiseer in die Bylae enige plek in die wêreld.

#### SKADELOOSSTELLINGSGRONDSLAG

Die skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling soos hierna verwys word is altyd onderhewig aan die versekerde bedrae vermeld in die Bylae of enige spesifieke aanspreeklikheidsperk wat in hierdie Onderafdeling vermeld word en van toepassing is, insluitende demontering, heroprigting, vervoer, verwydering van beskadigde versekerde eiendom (maar min die waarde van die oorblywende eiendom) en, waar van toepassing, invoerbelasting en belasting op toegevoegde waarde.

##### 1. Gedeeltelike verlies

Indien die versekerde eiendom herstelbare skade opdoen, is die skadeloosstellingsgrondslag die hersteluitgawes wat noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan word om die beskadigde eiendom tot sy werkende toestand te herstel: Met dien verstande dat:

- a. Die waarde van beskadigde dele wat gebruik kan word, afgetrek word;
- b. Die koste van enige verandering, toevoeging, verbetering of opknapping wat ten tye van die herstelwerk uitgevoer word nie kragtens hierdie Onderafdeling A verhaalbaar is nie;
- c. Indien tydelike herstelwerk sonder die Maatskappy se toestemming deur die Versekerde uitgevoer is in belang van veiligheid of om verdere verlies of beskadiging van die versekerde eiendom te beperk, die koste van sodanige tydelike herstelwerk deur die Maatskappy gedra word. In geval die tydelike herstelwerk die verlies vererger of bykomende verlies of beskadiging van die versekerde eiendom veroorsaak, moet enige bykomende koste wat so opgeloop word of die gevolge daarvan deur die Versekerde betaal word;
- d. Indien die skade beperk is tot 'n deel of dele van 'n versekerde item, die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir 'n bedrag groter as die waarde van sodanige verlore of beskadigde deel of dele waarvoor in die versekerde bedrag voorsiening gemaak is.

##### 2. Totale verlies

A. In geval van die algehele verlies of vernietiging van die nuwe versekerde eiendom is die skadeloosstellingsgrondslag soos volg:

Die koste van die vervanging of herstel daarvan op dieselfde terrein met nuwe eiendom van gelyke werkverrigting en/of kapasiteit, of indien dit nie moontlik is nie, vervanging daarvan met nuwe eiendom met die naaste gelykwaardige werkverrigting en/of kapasiteit as dié van die verlore of beskadigde eiendom:

Met dien verstande dat:

- a. Die vervang- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die Versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer word, anders word geen betaling gedoen benewens die markwaarde van die versekerde eiendom onmiddellik voor die skade;
- b. Totdat uitgawe deur die Versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die verlore of beskadigde versekerde eiendom, die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir enige betaling bó die bedrag wat ingevolge hierdie Afdeling betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaardes nie hierby ingelyf was nie;
- c. Hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is, indien:
  - i. Die Versekerde versuim om binne 6 (ses) maande vanaf die datum van die verlies of skade, of sodanige verdere tydperk wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat die Maatskappy skriftelik in kennis te stel van sy voorneme om die verlore of beskadigde eiendom te vervang of te herstel;

- ii. Die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die verlore of beskadigde eiendom op dieselfde of op 'n ander terrein te vervang of te herstel;
- d. Na kommersiële en tegniese waardering deur 'n verteenwoordiger van die Maatskappy en na die Maatskappy se uitsluitlike goeddunke, mag die tydperk waarna in die omskrywing van nuwe eiendom verwys word, verleng word (op 'n jaarlikse basis vanaf die hernuwingsdatum) altyd onderworpe daaraan dat sodanige verlenging van tydperk deur die memorandum tot hierdie Polis toegelaat word.

#### **Omskrywing van nuwe versekerde eiendom**

Nuwe eiendom beteken eiendom aangekoop nie meer as 7 (sewe) jaar (of sodanige verlengde tydperk wat skriftelik deur die Maatskappy toegelaat word) voor die Omskrewe Gebeurtenis, en dit word uitdruklik ooreengekom dat, in die toepassing van hierdie omskrywing, opgraderings en waardevermeerderings nie in ag geneem word nie by die berekening van die skadeloosstelbare bedrag en die ouderdom van die versekerde eiendom.

B. Ten opsigte van versekerde eiendom waarvoor daar nie in (A) hierbo voorsiening voor gemaak word nie, is die skadeloosstellingsgrondslag soos volg: die markwaarde van die versekerde eiendom onmiddellik voor die verlies of skade. Na die goeddunke van die Maatskappy word die versekerde eiendom as algeheel vernietig beskou indien die herstelkoste omskryf in 1 Gedeeltelike Verlies hierbo gelykstaande aan of groter is as die markwaarde daarvan onmiddellik voor die skade.

#### **Omskrywing van markwaarde**

Die huidige aankoopprys van tweedehandse/gebruikte eiendom van gelykstaande werkverrigting en/of kapasiteit van die verlore of beskadigde eiendom en van aansienlik soortgelyke toestand. Indien geen soortgelyke eiendom beskikbaar is nie word die markwaarde bereken deur die bedrag, wat die volgende verteenwoordig, af te trek van die huidige nuwe vervangingswaarde van die naaste soortgelyke eiendom:

- i. 20% (twintig persent) vir die eerste jaar na die aankoopdatum; en
- ii. 10% (tien persent) per jaar vir elke daaropvolgende jaar altyd onderworpe aan 'n minimum skadeloosstelling van 40% (veertig persent) van die huidige nuwe vervangingswaarde van die naaste gelykstaande eiendom.

#### **Onderversekering**

Ten opsigte van 1 en 2 hierbo, indien die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as al die versekerde eiendom verlore of beskadig was ten tyde van vervanging of herstel, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige verlies van of skade aan sodanige eiendom, word die Versekerde sy eie versekeraar geag vir die verskil en dra hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade.

Elke item, indien meer as een, van hierdie Afdeling waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan dié bepaling onderworpe.

#### **Perk van aanspreeklikheid**

Die perk van aanspreeklikheid ten opsigte van elk van die items wat in die Bylae gespesifiseer word, mag hoogstens die versekerde bedrag beloop wat daarteenoor aangegee word en daarbenewens die volgende:

- a. Argitek- en ander professionele gelde  
Professionele gelde wat noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan word vir die herstel of vervanging van eiendom na skadeloosstelbare verlies of skade;

Met dien verstande dat:

die totale betaalbare bedrag ten opsigte van sodanige gelde hoogstens 15% (vyftien persent) van die totale bedrag van die eis beloop, maar sluit nie koste in wat aangegaan is in verband met die voorbereiding van die Versekerde se eis nie.

- b. Opruimingskoste  
Koste wat noodsaakliker- en redelikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die sloping of demontering van eiendom en/of puinverwydering en by die verskaffing, oprigting en instandhouding van skuttings en ander soortgelyke strukture wat vereis word gedurende sloping, demontering, puinverwydering en herbouing na skadeloosstelbare verlies van of skade aan sodanige eiendom;

Met dien verstande dat:

die totale verhaalbare bedrag hoogstens 15% (vyftien persent) van die totale bedrag van die eis mag beloop.

- c. Spoedaflewering en oortyd



Bykomende heffings vir spoedaflerwing, lugvrag, oortyd Sondag- en vakansieloonkoerse is betaalbaar ten opsigte van die noodsaaklike en redelike bykomende koste wat deur die Versekerde aangegaan word vir die herstel of vervanging wat deur die Maatskappy goed gekeur is, beperk tot 50% (vyftig persent) van die bedrag wat die herstel of vervanging sou kos indien hierdie bykomende koste nie aangegaan was nie.

## UITBREIDINGS VAN TOEPASSING OP ONDERAFDELING A

### 1. Huurders

Hierdie versekering word nie ongeldig gemaak nie deur enige handeling of versuim aan die kant van 'n huurder van die Versekerde (indien die Versekerde die gebou besit) of 'n ander huurder of die eienaar van die gebou (indien die Versekerde 'n huurder is)

Met dien verstande dat:

Die Versekerde die Maatskappy in kennis stel sodra sodanige optrede of versuim tot sy wete kom en op aanvraag die toepaslike bykomende premie betaal.

### 2. Huurkoop-/finansieringsooreenkomste

Indien die Maatskappy kennis dra dat die versekerde eiendom of enige individuele item daarvan die onderwerp is van 'n opskortende verkoops- of soortgelyke ooreenkoms, word betaling hieronder gedoen aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die Maatskappy ten opsigte van verlies of skade wat ingevolge hierdie Onderafdeling A van die Afdeling skadeloos gestel word.

### 3. Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

## UITSONDERINGS VAN TOEPASSING OP ONDERAFDELING A

Die Maatskappy stel die Versekerde nie skadeloos nie, ongeag die oorspronklike oorsaak, ten opsigte van:

1. Die Eerste Bedrag Betaalbaar soos vermeld in die Bylae ten opsigte van Onderafdeling A van elke gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee. Indien meer as een item van die versekerde eiendom fisieke verlies of skade tydens enige enkele gebeurtenis opdoen, is die Eerste Bedrag Betaalbaar die hoogste enkele bedrag van toepassing op sodanige versekerde eiendom;
2. Ontwrigting tensy dit gepaard gaan met fisieke skade wat anders deur die Afdeling gedek word;
3. Verlies of skade verhaalbaar ingevolge 'n onderhoud- en/of huurooreenkoms wat deur of namens die Versekerde aangegaan is en wat die versekerde eiendom dek;
4. Foute of defekte wat ten tye van die reël van hierdie versekering of gedurende die geldigheidsduur van die versekering aan die Versekerde (of sy verantwoordelike werknemers) bekend is en wat nie aan die Maatskappy openbaar is nie of enige gevolge daarvan;
5. vermorsing van materiaal of dies meer of slytasie of uitslyt van enige deel van die versekerde eiendom wat veroorsaak word deur of natuurlik ontstaan uit die gewone gebruik of werking of ander geleidelike agteruitgang, die ontwikkeling van swak kontakte of skraping van geverfde of gepoleerde oppervlaktes van kosmetiese aard;
6. Onderdele met 'n kort lewensduur soos (maar nie daartoe beperk nie) gloeilampe, kleppe, x-straal buise, katodestraalbuise, termioniese emissiebuise, sekerings en offerstroombane. Indien sodanige dele beskadig word as gevolg van fisieke verlies van of skade aan ander dele van die versekerde eiendom waarvoor in hierdie Onderafdeling voorvoorsiening gemaak word, stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos vir die reswaarde voor die verlies van sodanige uitruilbare dele;
7. Die koste van die reproduksie van data hetsy dit op kaarte, bande, diskette of anders opgeneem is tensy Onderafdeling B spesifiek daarvoor voorsiening maak;
8. Verlies van gebruik van die eiendom of ander gevolglike verlies, skade of aanspreeklikheid van welke aard ookal behalwe verlies waarvoor hierin spesifiek voorsiening gemaak word;

9. a. Verlies weens diefstal of weens die wegraak van versekerde eiendom tensy dit gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating (of enige poging daartoe) vanuit daardie gedeelte van die gebou wat deur die Versekerde geokkupeer word by die versekerde perseel omskryf in die Bylae of as gevolg van diefstal of enige poging daartoe volgende op geweld of dreigement tot geweld;
- b. Verlies van die versekerde eiendom deur diefstal terwyl in transito of terwyl tydelik van die versekerde perseel verwyder tensy dit deur die Versekerde geïdentifiseer kan word met 'n spesifieke voorval wat onmiddellik aan die polisie en die Maatskappy gerapporteer is.

Met dien verstande dat:

- i. Uitsondering 9.a nie van is toepassing op draagbare toerusting nie;
- ii. Uitsondering 9.b nie van toepassing is op draagbare toerusting nie.

## ONDERAFDELING B: GEVOLGLIKE VERLIES

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die versekering wat deur hierdie Onderafdeling van hierdie Afdeling verleen word (indien in die Bylae vermeld), is onderworpe aan die skadeloosstellingsperke vermeld in die Bylae en sluit in:

#### A. Verhoogde bedryfskoste

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot alle bykomende koste en uitgawes wat noodsaakliker- en redelikerwys gedurende die skadeloosstellingstydperk deur die Versekerde aangegaan word met die uitsluitlike doel om die onderbreking of belemmering van die normale werksaamhede van die Versekerde te voorkom of tot die minimum te beperk minus enige bedrag bespaar tydens die skadeloosstellingstydperk ten opsigte van sodanige heffings en uitgawes van die besigheid wat mag staak of verminder word as gevolg van die ongeval. Die skadeloosstelling ingevolge hierdie item is nie regstreeks of onregstreeks van toepassing nie op:

- i. Die dekking waarvoor ingevolge item (B) van hierdie Onderafdeling voorsiening gemaak word;
- ii. Die intrinsieke waarde (met inbegrip van herstelwaarde) van die eiendom verseker ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling.

#### B. Herstel van data/programmatuur

Koste en uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys deur die Versekerde aangegaan vir die heropstel of hersamestelling van data en/of programmatuur opgeneem of gestoor op datadraende media wat verlore raak as gevolg van toevallige uitwissing (wat die gebeure insluit omskryf in die skadeloosstellingsklousule tot Onderafdeling A van hierdie Afdeling) of deur diefstal of deur die opsetlike kwaadwillige of moedswillige bedoeling om die kansellasië of ontwrigting van data of programmatuur te veroorsaak soos voor voorsien in Onderafdeling A van hierdie Afdeling; Met dien verstande dat:

- a. Die skadeloosstelling nie uitgebrei word om sodanige koste opgehoop vanweë programmatuur foute, foutiewe invoer of die onopsetlike kansellasië of ontwrigting van data en/of programmatuur in te sluit nie;
- b. Ten opsigte van elke gebeurtenis of reeks gebeurtenisse wat voortspruit uit of verband hou met een oorspronklike oorsaak of oorsprong wat ingevolge hierdie item skadeloos gestel word, die Versekerde verantwoordelik is vir die bedrag wat in die Bylae as die Eerste Bedrag Betaalbaar vermeld word;
- c. Indien die Versekerde kies om programmatuur (sagteware) te verseker, 'n Bylae van sodanige programmatuur by die aanvang van elke versekeringstydperk by die Maatskappy ingedien word.

## OMSKRYWINGS

### Skadeloosstellingstydperk

Die tydperk waartydens die resultate van die besigheid geraak word as gevolg van die ongeval wat begin met die getal ure/dae vermeld in die Bylae as die tyduitsluiting na die plaasvind van die ongeval en wat eindig nie later nie as die verstryking van die tydperk vermeld in die Bylae as die skadeloosstellingstydperk na sodanige gebeurtenis. Die tyduitsluiting is nie van toepassing nie op verlies of skade regstreeks veroorsaak deur brand, storm (met uitsluiting van weerlig), insakking, wind of die ineenstorting van die geboue.

### Ongevalle

- a. (Slegs van toepassing op verhoogde bedryfskoste). Fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom omskryf in die Bylae weens enige oorsaak soos verleen ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling, welke aanspreeklikheid ingevolge die Onderafdeling, behalwe vir bepalinge met betrekking tot die Eerste Bedrag Betaalbaar of die onderhoud/huurooreenkomste, 'n voorwaarde vir aanspreeklikheid hierkragtens is.

- b. Versuim van die openbare voorsiening van elektrisiteit by die eindpunte van die voorsieningsowerhede in die perseel weens enige toevallige oorsaak behalwe:
  - i. Die opsetlike daad van die Versekerde of enige voorsieningsowerheid;
  - ii. Droogte of brandstoftekort by enige elektrisiteitvoorsieningsowerheid.

Spesiale voorwaardes van toepassing op onderbreking van die openbare voorsiening van elektrisiteit:

- i. Die Maatskappy se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag ingevolge hierdie Onderafdeling;
- ii. Die skadeloosstellingstydperk begin 12 (twaalf) ure na die onderbreking en eindig nie later nie as 30 (dertig) dae na sodanige onderbreking.

### **Die aanspreeklikheidsperk**

Die aanspreeklikheidsperk van die Maatskappy beloop hoogstens die bedrae gespesifiseer in die Bylae (in verband met Onderafdeling B) ten opsigte van enige enkele ongeval of reeks ongevallen wat voortspruit uit of ontstaan in verband met enige enkele gebeurtenis.

In die geval van die betaling van enige bedrag of bedrae deur die Maatskappy ter kwytstelling van die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Onderafdeling word die Versekerde bedrae outomaties herstel vir die oorblywende deel van die versekeringstydperk.

Die Versekerde betaal aan die Maatskappy die bykomende premie vereis deur die Maatskappy pro rata bereken vanaf die datum van die ongeval tot die einde van die versekeringstydperk.

## **UITBREIDINGS VAN TOEPASSING OP ONDERAFDELING B**

### **1. Telkom-verbindingsslyne**

Onderworpe aan die perke wat in die Bylae gespesifiseer word, word gevolglike verlies soos voorsien in Omskrewe Gebeurtenisse (A) en (B) van Onderafdeling B wat ontstaan uit die toevallige onderbreking van die Telkom-verbindingsslyne ingesluit;

Met dien verstande dat:

Die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding onderworpe is aan die spesiale voorwaardes hieronder.

#### **Spesiale Voorwaardes van toepassing op Telkom-Verbindingsslyne**

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag ingevolge hierdie Onderafdeling.
- b. Die skadeloosstellingstydperk begin 12 (twaalf) ure na die onderbreking en eindig nie later nie as 30 (dertig) dae na sodanige onderbreking.
- c. Die versekering verskaf dek nie verlies veroorsaak deur die opsetlike optrede van enige Telkomowerheid of deur die uitoefening van sy reg om toegang tot sy verbindingsslyne te beperk of te weerhou nie.

### **2. Herstel**

Ondanks enigiets teenstrydigs wat in hierdie Onderafdeling vervat word, word hiermee verklaar en ooreengekom dat in geval van enige onderbreking wat volg op verlies of skade en wat vererger word deur:

- a. Die Versekerde se onvermoë of onwilligheid om die vernietigde of beskadigde eiendom te vervang of te herstel, of sy versuim om sodanige vervanging of herstel binne redelike tyd uit te voer; of
- b. Verbouings, toevoegings of verbeterings aan die versekerde eiendom wat tydens die herstel aangebring word hou die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Afdeling slegs verband met sakeonderbreking wat in die afwesigheid van (a) en (b) sou ontstaan het.

## **SPESIFIEKE UITSONDERINGS VAN TOEPASSING OP ONDERAFDELING B**

### **1. Boetes en straftoekennings**

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van boetes of straftoekennings vir kontrakbreuk, vir laat uitvoering van bestellings of vir enige bestraffing van welke aard ookal.

### **2. Verlies aan wins**

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van verlies aan wins of gevolglike verlies van welke aard ookal tensy hierin spesifiek daarvoor voorsiening gemaak word.

## ALGEMENE MEMORANDUMS

### Memorandum 1- Verhinderings van toegang

Indien die besigheid by die perseel gedurende die skadeloosstellingstydperk onderbreek of belemmer word as gevolg daarvan dat die Versekerde toegang tot die versekerde eiendom op die perseel verhoed word weens skade aan eiendom binne 'n radius van 10 (tien) km vanaf die versekerde perseel vermeld in die Bylae, deur brand, weerlig, ontploffing, storm, stormwind, oorstroming, vloed, aardbewing of botsing deur voertuie, stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos teen verlies voortspruitend uit sodanige onderbreking of belemmering in ooreenstemming met die voorbehoude wat hierin vervat word;

Met dien verstande dat:

- a. Die Versekerde nie ingevolge enige ander Polis of ander Afdeling van hierdie Polis geregtig is op skadeloosstelling soos in hierdie Uitbreiding voorsiening voor gemaak word nie;
- b. Hierdie Afdeling nie bydra saam met enige ander Polis of Afdeling van hierdie Polis wat 'n soortgelyke Uitbreiding bevat nie.

### Memorandum 2 – Kapitaaltoevoegings en geldeenheidskommelings

Die skadeloosstellings ingevolge hierdie Afdeling sluit in:

- a. Bykomende toerusting of programmatuur van 'n soortgelyke aard as dié in die Bylae gespesifiseer wat deur die Versekerde aangekoop word;

Met dien verstande dat:

Ten opsigte van verlies of skade weens elektriese, meganiese of elektroniese onklaarraking of ontploffing, die versekering slegs in werking tree na bevredigende voltooiing of installering of opdraggewing/toetsing en inwerkingstelling by die Versekerde se persele;

- b. Voorsiening vir die waardevermindering of herwaardasie van die geldeenheid van die Republiek van Suid-Afrika teen dié van die land van oorsprong van die versekerde eiendom en ander inflasietendense wat mag lei tot 'n verhoging in die versekerde bedrag (wat die geïnstalleerde nuwe vervangingswaarde verteenwoordig) van die versekerde eiendom;

Met dien verstande dat:

Die verhoging nie 25% (vyf en twintig persent) van die totale versekerde bedrag in die Bylae gespesifiseer vir Onderafdeling A oorskry nie en dit word ooreengekom dat die Versekerde die Maatskappy sal verwittig van sodanige veranderinge na die verstryking van elke versekeringstydperk en die toepaslike premie daarop betaal, tot hoogstens 50% (vyftig persent) van die verskil.

## ALGEMENE UITBREIDING

### Onversoenbaarheidsdekking

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs in die Polis vervat, stel die skadeloosstelling verleen ingevolge Onderafdelings A en B van hierdie Afdeling die Versekerde skadeloos teen onkoste aangegaan ten opsigte van:

1. Modifikasies of veranderings aan die versekerde eiendom wat regstreeks volg op skadeloosstelbare verlies of skade om die bedryfsintegriteit van die elektroniese stelsel te verseker;
2. Vervanging of opgradering van wettige programmatuur om versoenbaarheid met die gemodifiseerde of veranderde elektroniese stelsel te bereik;
3. Die herstel van voorheen vasgelegde data wat ontoeganklik geword het weens die modifikasie van of veranderings aan die elektroniese stelsel of as gevolg van die vervanging of opgradering van wettige programmatuur;

Met dien verstande dat:

- a. Die koste waarvoor in (1), (2) en (3) hierbo voorsiening gemaak word noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan word ten einde normale werkomstandighede in stand te hou;
- b. Sodanige bykomende koste aangegaan word as regstreekse gevolg van skadeloosstelbare verlies of skade ingevolge Onderafdelings A of B (item B) van hierdie Afdeling;
- c. Die dekking hieronder verskaf word beperk tot:

- i. Onderdele of komponente van die elektroniese stelsel wat nie ingevolge Onderafdeling A hiervan skadeloosstelbaar is nie;
  - ii. Programmatuur of data herskep wat nie ingevolge item (B) van Onderafdeling B hiervan skadeloosstelbaar is nie;
- d. Die skadeloosstelling ingevolge hierdie Uitbreiding word ten opsigte van enige enkele voorval in totaal beperk tot 20% (twintig persent) van die toepaslike versekerde bedrag ingevolge Onderafdeling A – (Die skadeloosstellingsperk) en Onderafdeling B item (B) hiervan of R25 000 (vyf en twintig duisend rand), wat ookal die minste is.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS VAN TOEPASSING OP ONDERAFDELINGS A & B

### **Viruse, Trojane en Wurms**

Die Maatskappy stel nie die Versekerde skadeloos nie teen verlies of skade van watter aard ookal wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of in verband met die werking van enige rekenaarvirus, Trojaan of wurm(s) of soortgelyke skadelike media.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES VAN TOEPASSING OP ALLE ONDERAFDELINGS

### **1. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld

### **2. Items verseker onder Elektroniese Toerusting ten opsigte van (wêreldwye dekking)**

Spesifieke voorwaarde diefstal vanuit 'n onbewaakte voertuig word gewysig om diefstal in te sluit as gevolg van afstandbeheer storingstoestel wat gebruik word om te verhoed dat die versekerde die voertuig kan sluit.

Met dien verstande dat:

- a. Die items individueel op die skedule gespesifiseer word;
- b. Dekking beperk word tot 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag of 75% (vyf en sewentig persent) van die vervangingswaarde, wat ook al die minste is;
- c. Die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie uitbreiding sal nie R20 000 (twintig duisend rand) oorskry nie;
- d. Die Versekerde aanspreeklik is vir 'n addisionele eerste bedrag betaalbaar van 10% (tien persent) van die eis met 'n minimum van R1 500 (een duisend vyf honderd rand);
- e. Die Versekerde is verantwoordelik om bewys te lewer dat 'n sturingstoestel gebruik is om te verhoed dat hy die voertuig kon sluit.

## AFDELING 27: HUISEIENAARS

### OMSKRYWING

Omskrywing van Huiseienaars / geboue van plaas woning

Die gebou(e) van die privaat woonhuis(e), alle privaat motorhuise en huishoudelike buitegeboue op die perseel soos vermeld in die Bylae gebou van steen, klip of beton met dak van leisteen, teëls, metaal, beton of asbes, behalwe indien anders vermeld in die Bylae, insluitende die onmiddellike grens en ander mure, hekpale hekke (insluitend die masjinerie daarvan), heinings (behalwe aangeplante heinings) en geplaveide of bedekte oppervlaktes (insluitend opritte) van steen, beton, asfalt of klip (nie gruis nie) wat direkte toegang verleen tot die woning, privaat tennisbane, privaat spabaddens, saunakamers, jacuzzi, gesonke swembaddens met inbegrip van die filtreertoerusting, spa-, sauna-, Jacuzzi en swembadmasjinerie (behalwe outomatiese swembadskoonmaaktoerusting), swembadveiligheidsnette en oortreksels, boorgatpompe wat water voorsien uitsluitlik vir huishoudelike doeleindes, satellietskottels, watertenke en strukture daarvan, damme en septiese tenke, op dieselfde perseel as en wat uitsluitlik gebruik word in verband met die voormelde privaat woning, elektriese motors asook enige ander huishoudelike waterverskaffingstoerusting (uitgesonderd windpompe en windpomptoerusting), elektriese lugversorgers, sonverhittingstelsels met inbegrip van die huiseienaar se vaste toebehore daarin of daarop.

#### **Versekerde**

Beteken die persoon in wie se naam die polis uitgereik is.

#### **Versekerde Bedrag**

Beteken die bedrag vermeld in die bylae.

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Verlies of skade wat veroorsaak word deur enige van die ondergenoemde gevare aan die geboue in die bylae vermeld

1. Brand, weerlig & ontploffing;
2. Storm, wind, water, hael, sneeu of vloed uitgesluit vernietiging of skade:
  - a. Aan hekke en heinings wat nie van klip, beton of baksteen gebou is nie;
  - b. Veroorsaak deur die verskuiwing van grond wat die woonhuis ondersteun ongeag of die verskuiwing veroorsaak was deur storm of vloed. Hierdie uitsluiting sal nie geld ten opsigte van die verwydering van grond wat die woonhuis ondersteun as gevolg van vloeiende oppervlak water nie;
  - c. Aan stutmure/keermure;
  - d. As gevolg van slytasie en geleidelike agteruitgang;
  - e. wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels.
3. Lugvaartuie of ander lug ontwerpe of voorwerpe daaruit laat val.
4. Aardbewing: Indien die Maatskappy sou beweer dat die vernietiging of skade veroorsaak was deur mynbedrywighede, rus die las by die Versekerde om die teendeel bewys.
5. Die ontsnap van water vanuit wasmasjiene of skottelgoedwassers en die bars of oorloop van watertenke, water toerusting of waterpype insluitende skade aan die water toerusting of waterpype en toevallige lekkasie van olie vanuit olieverwarmingsinstallasies.
6. Diefstal of inbraak of enige poging daartoe van die eienaar se vaste toerusting of toebehore in of op die geboue, soos omskryf, maar met uitsluiting van diefstal terwyl die private woonhuis en alle private motorhuise, huishoudelike buite vertrekke en huishoudelike buitegeboue onbeset gelaat word of deur die Versekerde geheel of gedeeltelik uitgeleen, verhuur of onderverhuur is behalwe dat vir die doel hiervan die inneem van betalende gaste, kosgangers en loseerders tot hoogstens 3 (drie) in getal nie geag word om uitgeleen, verhuur of onderverhuur van die geboue te wees nie, tensy sodanige diefstal gepaard gaan met wesenlike, sigbare en gewelddadige toegang in of uit die gebou.
7. Botsing.
8. Brekasie of ineenstorting van radio- of televisie lugdrade en maste.
9. Kwaadwillige beskadiging.
10. Opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon, uitgesluit vernietiging of skade veroorsaak deur of volgende diefstal of 'n poging tot diefstal terwyl die gebou leeg staan.

## UITBREIDINGS

### 1. Verlies van huurgeld

Hierdie Afdeling dek verlies van Huurgeld ten opsigte van die voormelde private woonhuis indien so deur enige van die vermelde gevare beskadig dat dit onbewoonbaar gemaak word, maar slegs ten opsigte van die tydperk wat vir herstel nodig is en vir 'n bedrag van hoogstens 30% (dertig persent) van die bedrag waarvoor die voormelde beskadigde privaat woonhuis ingevolge hierdie Afdeling verseker is. Die basis van berekening sal wees die jaarlikse huurgeld van die voormelde private woonhuis ongemeubileerd of 'n bedrag gelykstaande aan sy huurwaarde.

### 2. Sleutels en slotte

Die koste om sleutels en slotte insluitende die afstandbeheerder en/of alarm beheerder te vervang en indien noodsaaklik die herprogrammering van sodanige gekodifiseerde alarmstelsel van die versekerde eiendom tot 'n maksimum van R12 000 (twaalf duisend rand) volgende op verlies van of skade aan die slot of sleutel, afstand- en/of alarm beheerder of volgende daarop dat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel, afstand- en/of alarm beheerder, asook die redelike koste aangegaan om 'n slotmaker as gevolg van die verlies van sodanige sleutels, afstand- en/of alarm beheerder in 'n noodgeval in te roep.

### 3. Breekskade van glas en sanitêre ware

In die geval van toevallige breekskade (maar slegs terwyl die private woonhuis gemeubileer is en bewoon word) van vaste glas en spieëls teen mure en in vensters, deure, boligte, dakvensters, sonverhittingstelsels, kweekhuise, glashuise en verandas, stoof glasblaai, vaste wasbakke, baddens, voetstukke opwasbakke, latrinebakke, spatskerms en spoelbakke (maar met uitsondering van afsplintering, afskilfering, skraping en ander ontsiering) wat deel uitmaak van die geboue. Die Maatskappy sal na sy keuse die item vervang of betaal tot die perk vermeld in die bylae in enige een jaarlikse periode van versekering.

### 4. Kragstuwing

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir skade aan versekerde eiendom direk veroorsaak deur kragstuwing deur die kraglyne van openbare toevoer owerhede beperk tot R20 000 (twintig duisend rand) ten opsigte van enige een eis of die bedrag in die Bylae vermeld.

### 5. Verlies van water weens lekkes

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir die koste van waterverlies weens lekkes uit pype op die Versekerde se eiendom waar die Versekerde verantwoordelik is om die koste van sodanige water te betaal onderworpe aan die volgende:

- a. Indien die kwartaallike lesing van waterverbruik die gemiddelde van die voorafgaande 4 (vier) kwartaallike lesings met 50% (vyftig persent) of meer oorskry, sal die Maatskappy die Versekerde tot en met 'n perk van R15 000 (vyftien duisend rand) skadeloos stel vir die koste van sodanige addisionele waterverbruik;
- b. Tot en met R15 000 (vyftien duisend rand) is betaalbaar vir hoogstens twee afsonderlike gebeurtenisse gedurende enige versekerings tydperk van 12 (twaalf) maande;
- c. 'n Opskortende voorwaarde vir aanspreeklikheid kragtens hierdie Uitbreiding is dat sodra 'n lek ontdek is (deur fisiese bewys of na ontvangs van 'n buitengewone hoë rekening) die Versekerde onmiddellike stappe moet doen om die betrokke pyp(e) te herstel;
- d. Hierdie Uitbreiding dek nie die koste van regstelling insluitende herstelwerk aan die betrokke pyp(e) nie;
- e. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir eise:
  - i. Waar die watervlak van 'n swembad aangevul moet word as gevolg van 'n lekkende inlaat of uitlaatpyp;
  - ii. Voortspruitend uit lekkende krane, warmwatertoestelle, toiletstelsels en swembaddens nie;
  - iii. Terwyl die eiendom onbewoon is vir 'n tydperk van meer as 30 (dertig) dae nie.

### 6. Openbare toevoer aansluitings

In geval van toevallige verlies van of skade aan water-, rioolstelsel-, gas-, elektrisiteit- en telefoonverbindings die eiendom van die Versekerde of waarvoor die Versekerde aanspreeklik is tussen die woning en die openbare voorsiening sal die Maatskappy die keuse uitoefen om te betaal of die skade te herstel tot 'n maksimum van R10 000 (tien duisend Rand).

### 7. Toevallige skade

Skielike toevallige verlies van of skade (uitgesluit slytasie) aan vaste masjinerie vir huishoudelike gebruik alleenlik van swembaddens (uitgesluit outomatiese swembadskoonmakers), jacuzzi's, boorgate (uitgesluit windpompe), besproeiingstelsels ten opsigte van huishoudelike tuine, filtreer toerusting, lugverkoelers, sonpanele vir huishoudelike gebruik vas aan die huishoudelike geboue, elektriese hekke en motorhuisdeure geïnstalleer by die private woning van die

### Versekerde

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk is tot die bedrae hieronder vermeld ten opsigte van enige enkele gebeurtenis van toepassing op

- a. Eiendom soos vermeld hierbo met die uitsondering van sonpanele – R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis.
- b. Sonpanele vas aan die geboue – R20 000 (twintig duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis.

Met dien verstande verder dat:

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie ten opsigte van:

- a. Verlies of skade regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur roes of wat voortspruit uit die uitloop van water vanuit enige houër, insakking, grondverskuiwing of die ineenstorting van enige gebou;
- b. Die verkeerde gebruik van gereedskap of toerusting, eksperimente, opsetlike oorlading of die invoering van abnormale toestande;
- c. Skade wat voortspruit uit hidrouliese toetsing of wat gedurende roetine ondersoek ontdek word;
- d. Skade as gevolg van gebreke of defekte wat aan die Versekerde of sy verantwoordelike werknemer ten tye van die aanvaarding van hierdie versekering bekend was en nie aan die Maatskappy geopenbaar is nie herstelling of vervanging:
  - i. Toe te skryf aan afslyting of wegtering van die materiaal van die aanleg, verwringing of vervorming wat stadig ontwikkel of ander geleidelike verslegting van enige deel van die aanleg, onklaarraking van verbindings of lasse, gebrekkige ontwerp, vakmanskap of materiaal;
  - ii. Van sekerings of elektriese kontakpunte waar vonking of boogvorming plaasvind, verhittingselemente, kollektorborsels, sleepdrade, kleppe, matryse, vere, koppelaarplate, suieringe, pakstukke, seëls, wisselbare of ontbeerlike onderdele soos boorpunte, boorysters, snyers, messe, lemme, kettings, bande, verbindings- of digtingsmiddele of toebehore soos smeltbare proppe, skuifpenne, veiligheidskakels en onderdele nie van metaal vervaardig nie (behalwe isolering van elektriese geleiers) transformatorolie of skakelaarolie of koelmiddels;
- e. Gevolglike verlies of gevolglike skade van enige aard;
- f. Enige eis waarvoor voorsiening gemaak word kragtens 'n waarborg deur die vervaardigers van die voormelde masjinerie of deur 'n dienskontrak verskaf ten opsigte van sodanige masjinerie.

### 8. Antennas en satellietkottels

Dekking is ingesluit vir skade aan antennes en satellietkottels veroorsaak deur brekasie of ineenstorting daarvan.

### 9. Sloping kostes, professionele fooie en vereistes van openbare owerhede

Die Maatskappy sal betaal vir kostes wat noodsaaklikerwys aangegaan is met sy skriftelike toestemming ten opsigte van:

- a. Sloping, verwydering van puin of die oprigting van sypad skuttings gedurende herbou bedrywighede;
- b. Gelde van Argitekte, Bouerekenaars en Raadgewende Ingenieurs;
- c. Ondersoek fooie van plaaslike owerhede;
- d. Die herstel of herbouing ter voldoening aan die vereistes van publieke owerhede volgende op die vernietiging of skade aan die woonhuis deur 'n versekerde gevaar.

Tot 'n geakkumuleerde perk van 10% (tien persent) van die versekerde bedrag van die gebou.

Hierdie kostes sal nie by die versekerde bedrag van die gebou bygetel word vir die doel van awery nie.

### 10. Brandbluskostes

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

### 11. Aanspreeklikheid teenoor die publiek

Indien die Versekerde of enige lid van sy onmiddellike familie wat gewoonlik by hom inwoon regtens aanspreeklik word om vergoeding te betaal vir die toevallige dood van of liggaamlike besering of siekte of toevallige verlies of



skade aan eiendom wat plaasvind gedurende die tydperk van versekering en wat ontstaan uit die eienaarskap en nie deur die okkupasie van die woning nie sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel tot 'n perk van R5 000 000 (vyf miljoen rand) ten opsigte van enige ongeluk wat uit een voorval ontstaan ingesluit kostes en uitgawes:

1. Verhaalbaar deur enige eiser vanaf die Versekerde;
2. Aangegaan met die skriftelike goedkeuring van die Maatskappy.

Die Maatskappy sal nie betaal vir regs aanspreeklikheid:

- a. Aan enige lid van die Versekerde se onmiddellike familie wat normaalweg by hom inwoon nie;
- b. Vir verlies of skade aan eiendom wat onder die beheer en toesig van die Versekerde of enige iemand wat normaalweg by die Versekerde inwoon of werknemer van die Versekerde nie;
- c. direk of indirek as gevolg van:
  - i. Die Versekerde se besigheid of profesie;
  - ii. Die eienaarskap van grond of geboue ander dan die woning verseker onder hierdie afdeling van die polis en die grond waarop dit geleë is onderhewig daaraan dat die grond vir huishoudelike doeleindes aan gewend word;
  - iii. Die gebruik van enige motorvoertuig, woonwa, sleepwa, lug- of water vaartuie die eiendom van die Versekerde of onder die beheer en toesig van die Versekerde of enige lid van die Versekerde se onmiddellike familie wat gewoonlik by hom inwoon of enige werknemer van die Versekerde;
- d. Aanspreeklikheid wat die Versekerde deur ooreenkoms aanvaar en wat nie in die afwesigheid van die ooreenkoms sou bestaan het nie ander dan aanspreeklikheid aanvaar in terme van 'n geskrewe kontrak aangegaan met 'n Maatskappy wat sekuriteit verskaf of gewapende reaksie dienste.

## 12. Verbandnemers

Die belang van enige Verbandnemer waarvan die Maatskappy bewus is:

- a. Geniet voorkeur bo die van die Versekerde;
- b. Is beperk tot die bedrag verskuldig aan die verbandnemer deur die Versekerde;
- c. Word nie benadeel nie deur enige daad of versuim van die Versekerde sonder die kennis van die Verbandnemer nie.

## 13. Huurders

Die Maatskappy se aanspreeklikheid teenoor die Versekerde word nie geraak deur enige optrede of versuim aan die kant van enige huurder van die Versekerde wat sonder die Versekerde se medewete geskied nie. Die Versekerde moet die Maatskappy egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalings, uitsonderings of voorwaardes van hierdie Afdeling in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die Maatskappy aanvaar word.

## 14. Insakking en grondverskuiwing (beperkte dekking)

- a. Die Afdeling word uitgebrei om verlies of skade aan die privaat woning veroorsaak deur insakking of rysing van die grond wat die privaat woning stut of grondverskuiwing in te sluit, met dien verstande dat sodanige verlies of skade nie deur die volgende veroorsaak word of daaruit voortspruit nie:
  - i. Uitgrawings, behalwe mynbou-uitgrawings;
  - ii. Veranderings, aanbouings of herstelwerk aan die privaat woning;
  - iii. Die verdigting van opvullings;
  - iv. Foutiewe ontwerp, materiaal of vakmanskap;
  - v. Normale vestiging, inkrimping of uitsetting van die privaat woning.
- b. Die Maatskappy is nie vir verlies of skade aan die volgende aanspreeklik nie:
  - i. Soliede vloer blokke of enige ander gedeelte van die privaat woning as gevolg van die beweging van sodanige blokke, tensy die fundamente wat die buitemure van die privaat woning of die buitegeboue daarvan ondersteun terselfdertyd deur dieselfde oorsaak beskadig word;
  - ii. Swembaddens, tennisbane, patio's, terrasse, rylane, paaie, septiese of opgaartenke, rirole, waterlope, mure, hekke, pilare en heinings, tensy die privaat woning of die buitegeboue daarvan terselfdertyd deur dieselfde oorsaak beskadig word.
- c. Die Maatskappy is nie vir die volgende aanspreeklik nie: werk wat nodig is om verdere vernietiging of skade as

as gevolg van grondinsakking, -rysing of -verskuiwing te voorkom, behalwe indien toepaslike ontwerp voorkoming-smaatreëls gedurende die oorspronklike oprigting van die privaat woning en enige daaropvolgende aanbouings daaraan geïmplementeer is.

#### **15. Verwydering van bome wat geval het**

Die versekering kragtens hierdie Afdeling dek kostes redelikerwys en noodsaaklikerwys aangegaan om bome of gedeeltes van bome wat geval het weens 'n Omskrewe Gebeurtenis soos omskryf in Omskrewe Gebeurtenisse vanaf die woning(s) of die perseel(le) geleë soos omskryf in die Bylae te verwyder;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid nie R10 000 (tien duisend rand) ten opsigte van enige enkele gebeurtenis sal oorskry nie;
- b. Sodanige koste onderhewig is aan die Maatskappy se voorafgaande skriftelike toestemming.

#### **16. Gebou in aanbou**

Tydens veranderinge, opknappingswerk of installasies deur 'n onafhanklike kontrakteur op of aan die Versekerde se woning sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel vir verlies of skade aan die gekontrakteerde werk as gevolg van:

- a. Brand en ontploffings;
- b. Wind, storm, hael, vloed of sneeu;
- c. Aardbewing;
- d. Diefstal van materiaal uitgesluit gereedskap of kontrakteurs toerusting of vaste items, onderhewig aan geweldige of kragdadige betreding of verlating van die versekerde perseel tot 10% (tien persent) van die versekerde bedrag van die gebou enige een eis.

Daar sal geen dekking wees indien:

- i. Die kontrak periode van die veranderinge, opknappingswerk of installasie 12 (twaalf) maande in totaal oorskry;
- ii. Of indien die veranderinge, opknappingswerk of installasie projek die versekerde bedrag met 10% (tien persent) oorskry; Vir die doel van hierdie aanbouings klousule mag die onafhanklike kontrakteur nie ook die Versekerde wees nie en moet hy 'n lid van 'n geregistreerde bouers liggaam wees.

#### **17. Ongerief dekking**

In die geval van 'n totale verlies van die persele veroorsaak deur 'n versekerde gevaar waarvoor die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel sal 'n addisionele bedrag van R10 000 (tien duisend rand) aan die Versekerde betaal word ten opsigte van enige ongerief wat gely is.

#### **18. Skade aan tuin**

Koste redelikerwys en noodsaaklikerwys deur die Versekerde in die Versekerde se hoedanigheid as eienaar van die Geboue aangegaan vir die vervanging van bome struike, plante en water fonteintjies op die Perseel geleë wat volg op beskadiging weens enige versekerde gevaar soos omskryf;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis nie R10 000 (tien duisend rand) oorskry nie;

#### **19. Spesiale verbouings**

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir die billike en redelike koste van verbouings aan die privaat woon strukture as dit noodsaaklik is omdat die Versekerde in 'n ongeluk betrokke was wat liggaamlike beserings veroorsaak het en die Versekerde permanent rolstoel gebonde laat gedurende die termyn van hierdie polis. Die perk van skadeloosstelling in terme van spesiale verbouings sal nie R20 000 (twintig duisend rand) oorskry nie.

#### **20. Skade deur wilde bobbejane en wilde ape**

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir verlies van of skade aan die Versekerde se privaat woning en buitegeboue wat veroorsaak word deur wilde bobbejane of wilde ape tot 'n maksimum bedrag van R30 000 (dertig duisend rand).

## 21. Kapitale toevoegings

Die versekering kragtens hierdie Afdeling dek veranderings, toevoegings en verbeterings, maar nie waardevermeerdering bo die versekerde bedrae nie, aan of tot die geboue, vir 'n bedrag van hoogstens 25% (vyf en twintig persent) van die bedrae op sodanige geboue verseker;

Met dien verstande dat:

Die Versekerde onderneem om die Maatskappy so gou as moontlik van sodanige veranderings, toevoegings en verbeterings in kennis te stel en die toepaslike bykomende premie daarvoor te betaal.

## 22. Inflasie

Die Versekerde bedrag ten opsigte van geboue hierkragtens verseker sal elke maand outomaties met 'n persentasie wat ooreenstem met prysindekse verhoog word. Geen premie aanpassings sal gemaak word tot verjaringsdatum nie wanneer die premie dan op grond van die gewysigde versekerde bedrag aangepas sal word. Hierdie stel die Versekerde nie kwyt van sy/haar verantwoordelikheid nie om te verseker dat die versekerde bedrag te alle tye die volle vervangingswaarde verteenwoordig.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Vervangingswaarde

Ingeval die gebou beskadig word, is die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word, die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of aard maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was,

Met dien verstande dat:

- a. Die vervangings- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op „n ander terrein en op enige manier wat vir die Versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer moet word en moet in elk geval binne 12 (twaalf) maande na die vernietiging of beskadiging voltooi word of binne sodanige verdere tydperk as wat die Maatskappy (tydens die gemelde 12 (twaalf) maande) skriftelik mag toelaat anders word geen betaling gedoen bo en behalwe die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie vervangingswaarde voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;
- b. Totdat uitgawe deur die Versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die eiendom die Maatskappy nieaanspreeklik is vir enige betaling bo die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaarde nie hierbyingelyf was nie;
- c. Indien, op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees hetter vervanging of herstel as die hele versekerde eiendom beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur 'n Omskrewe Gebeurtenis, die Versekerde geag word sy eieversekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item van hierdie Afdeling (indien daar meer as een is) waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie bepalingonderworpe;
- d. Hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is nie, indien:
  - i. Die Versekerde versuim om binne 6 (ses) maande vanaf die datum van skade of sodanige verdere tydperk as watdie Maatskappy skriftelik mag toelaat, die Maatskappy in kennis te stel van sy voorneme om die eiendom tevervang of te herstel;
  - ii. Die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel.

### 2. Grasdak of nie-standaard strukture

Hierdie afdeling van die polis sal dekking insluit ten opsigte van verlies of skade aan nie standaard konstruksie strukture ingesluit grasdakke of rietdakke, mure en/of vloere van hout of ander dan standaard materiaal wat nie deel vorm van die hoof struktuur nie ingesluit lapas:

- a. Maar nie groter as 10% (tien persent) van die oppervlak van die hoof struktuur nie, beperk tot 'n maksimum versekerde bedrag van R150 000 (een honderd en vyftig duisend rand);
- b. Die struktuur moet ook verder as 5 (vyf) meter weg vanaf die hoof struktuur staan:
  - i. Die struktuur sal ook geag word as losstaande en nie deel te vorm van die hoof struktuur nie;

- ii. en die niestandaard konstruksie bybetaling sal op hierdie struktuur van toepassing wees.

### 3. Onderversekering

Indien die hierkragtens versekerde eiendom ten tye van enige verlies gesamentlik van groter waarde is as die daarop versekerde bedrag, dan word die Versekerde beskou as sy eie versekeraar vir die verskil te wees en dra hy dienoreenkomstig na verhouding 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien meer as een, van hierdie Afdeling is afsonderlik aan hierdie Voorwaarde onderworpe.

### 4. Weerligafleiers

Dit is 'n voorwaarde wat aanspreeklikheid onder hierdie Afdeling voorafgaan dat alle wonings met gras- of strooi- of rietdakbedekking met 'n voldoende en behoorlik geïnstalleerde SABSGoedgekeurde weerligafleier of weerligafleier van 'n soortgelyke standaard of beter toegerus is wat spesifiek daargestel is om weerlig van die betrokke gebou af te lei.

### 5. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

- a. Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld;
- b. Indien die Versekerde (individue) ouer as 55 (vyf en vyftig) jaar is, sal die Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar nie van toepassing wees ten opsigte van 'n eis ingevolge hierdie Afdeling nie.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

### 1. Ongemeubileerde of onbewoonde privaat woonhuis

Indien enige versekerde privaat woonhuis ongemeubileerd of onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie Afdeling opgeskort ten opsigte van versekerde gevare 5, 6, 8, 9 en 10 tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie versekerde gevare:

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir:

1. Die eerste bedrag betaalbaar vermeld in die bylae of in die polis bewoording wat ookal die grootste is, van elke eis;
2. Die verlies of skade aan eiendom as gevolg van strukturele gebreke, foutiewe ontwerp, gebrekkige vakmanskap, gebrek aan instandhouding, normale verwerking, korrosie, inherente defek, latente defek en slytasie;
3. Skade of verlies van eiendom as gevolg van 'n direkte gevolg van 'n defektiewe ontwerp of oprigting daarvan;
4. Enige skade of verlies aan die gebou of struktuur nie geheel en al onder dak nie tensy ontwerp om in die ope te funksioneer;
5. Verlies of skade indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie polis opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van dekking onder die Afdeling.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word, met enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word.

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die

konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;

- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## 2. Aardbewing

Nieteenstaande enigiets strydigs vervat in Omskrewe gebeurtenis 4 word dit hiermee verklaar en ooreengekom dat dit gewysig is om soos volg te lees:

"4. Aardbewing met uitsluiting van enige verlies of skade (behalwe verlies of skade deur brand) wat uit enige mynbedrywighede voortspruit".

## 3. Warmwatertoestel (geyser) spesiale vervanging

Teen die betaling van 'n bykomende premie word die afdeling uitgebrei om die konvensionele warmwatertoestel te vervang met 'n solar warmwatertoestel ten tye van verlies of skade as gevolg van 'n versekerde gevaar.

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid nie R20 000 (twintig duisend rand) ten opsigte van 'n enkele gebeurtenis sal oorskry nie.

## 4. Meganiese onklaarraking

Teen die betaling van 'n bykomende premie word dit hiermee verklaar en ooreengekom dat hierdie Afdeling uitgebrei is om die volgende te dek:

Toevallige meganiese of elektriese onklaarraking van vaste masjinerie vir huishoudelike gebruik alleenlik terwyl in of geheg aan die geboue op die perseel soos vermeld in die Bylae Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie ten opsigte van;

- a. Skade wat ontstaan uit slytasie, waardevermindering, roes, motte, ongediertes, enige skoonmaak-, repareer- of restoureer proses en geleidelike agteruitgang wat die werking van lig-, atmosferiese- of klimaatstoestande insluit;
- b. Krapmerke, skaafmerke, duike of afsplintering;
- c. Skade wat ontstaan uit foutiewe of gebrekkige ontwerp materiaal of vakmanskap;
- d. Skade wat ontstaan uit inherente fout of latente defek;
- e. Skade wat ontstaan uit gebrek aan instandhouding;
- f. Skade wat ontstaan deur enige verontagsaming van die vervaardigers se aanwysings aangaande die werkverrigtinge van die elektriese masjinerie;
- g. Skade waarvoor voorsiening gemaak word kragtens die waarborg van die vervaardigers van enige elektriese stoof; Met dien verstande dat:
  - i. Spesifieke Voorwaarde 3- Onderversekering nie van toepassing sal wees nie;
  - ii. Die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van 'n enkel gebeurtenis nie die bedrag vermeld in die Bylae per item sal oorskry nie.

## 5. Insakking en grondverskuiwing (uitgebreide dekking)

- a. Die Afdeling word uitgebrei om verlies of skade aan die privaat woning veroorsaak deur insakking of rysing van die grond wat die privaat woning stut of grondverskuiwing in te sluit, met dien verstande dat sodanige verlies of skade nie deur die volgende veroorsaak word of daaruit voortspruit nie:
  - i. Uitgrawings, behalwe mynbou-uitgrawings;
  - ii. Veranderings, aanbouings of herstelwerk aan die privaat woning;
  - iii. Die verdigting van opvullings;
  - iv. Foutiewe ontwerp, materiaal of vakmanskap;
  - v. Normale vestiging, inkrimping of uitsetting van die privaat woning.

- b. Die Maatskappy is nie vir verlies of skade aan die volgende aanspreeklik nie:
  - i. Soliede vloer blokke of enige ander gedeelte van die privaat woning as gevolg van die beweging van sodanige blokke, tensy die fundamente wat die buitemure van die privaat woning of die buitegeboue daarvan ondersteun terselfdertyd deur dieselfde oorsaak beskadig word;
  - ii. Septiese of opgaartenke, rirole, waterlope, tensy die privaat woning of die buitegeboue daarvan terselfdertyd deur dieselfde oorsaak beskadig word.
- c. Die Maatskappy is nie vir die volgende aanspreeklik nie: werk wat nodig is om verdere vernietiging of skade as gevolg van grondinsakking, -rysing of -verskuiwing te voorkom, behalwe indien toepaslike ontwerp voorkomingsmaatreëls gedurende die oorspronklike oprigting van die privaat woning en enige daaropvolgende aanbouings daaraan geïmplementeer is.

## AFDELING 28: HUISINHOUD

### OMSKRYWINGS

#### **Versekerde**

Die Versekerde beteken die persoon in wie se naam die polis uitgereik is en die gade van die Versekerde en sluit in enige lid van die familie van die Versekerde of lid van die familie van die gade van die Versekerde, onderhewig daaraan dat die gemelde lid normaalweg by die Versekerde inwoon.

#### **Versekerde eiendom beteken**

Huishoudelike goedere en persoonlike besittings (uitgesluit selfone, handrekenaars en skootrekenaars van die Versekerde se besigheid) wat aan die Versekerde behoort of wat die verantwoordelikheid van die Versekerde is en sluit ook in die inhoud van die Versekerde se kantoor, ingesluit geld en verhandelbare items tot en met R5 000 (vyf duisend rand).

Besigheidsgoedere en toerusting tot R50 000 (vyftig duisend rand) (uitgesluit elektroniese data verwerkingstoerusting) asook enige handelsvoorraad en toerusting wat verband hou met 'n tuisnywerheid en vaste toerusting en toebehore (nie die eienaar se vaste toerusting en toebehore nie) die eiendom van die Versekerde se gesin wat gewoonlik by die Versekerde inwoon:

- a. Die geboue van die versekerde woning met insluiting van die huishoudelike buitegeboue of op die persele (uitgesluit besigheidsgoedere en toerusting) geleë by die risiko adres soos in die Bylae vermeld;
- b. Enige ander bewoonde privaat woning;
- c. Enige gebou waarin die Versekerde tydelik woonagtig is;
- d. Enige gebou waarin die Versekerde in diens is;
- e. Enige meubelbewaringsdepot, bank, of veilige bewaringsloket;
- f. Enige ander gebou.

#### **Woning beteken**

Die privaat woning met sy huishoudelike buitegeboue en motorhuise almal geleë by die adres soos vermeld in die bylae.

#### **Huishoudelike buitegeboue beteken**

Die gebou(e) van alle huishoudelike vertrekke, huishoudelike motorhuise en huishoudelike buitegeboue op dieselfde perseel as en uitsluitlik vir die gebruik van huishoudelike doeleindes, maar wat nie direk kommunikeer met die Versekerde se privaat woning nie.

#### **Skadeloosstellingsgrondslag**

Indien die eiendom verlore of beskadig is deur 'n versekerde gevaar sal die Maatskappy na sy keuse betaal vir of herstel of die eiendom vervang. Die bedrag betaalbaar sal die nuwe vervangingswaarde wees.

Met dien verstande dat:

Indien daar ten tye van die verlies of skade bevind sou word dat die koste vir die vervanging van die eiendom as nuut meer is as die versekerde bedrag sal die Versekerde geag word om sy eie versekeraar te wees vir die verskil en dienooreenkomstig 'n eweredige deel bydra tot die verlies of skade.

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Verlies van of skade aan die geheel of 'n gedeelte van die versekerde eiendom veroorsaak deur enige van die versekerde gevare soos gespesifiseer hieronder, onderhewig aan spesifieke voorwaardes ten opsigte van gevare 6 en 7 Diefstal:

1. Brand, weerlig & ontploffing;
2. Storm, wind, water, hael, sneeu of vloed uitgesluit vernietiging of skade:
  - a. Aan eiendom in die ope tensy die eiendom ontwerp is om in die ope te bly of te werk;
  - b. Wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels.
3. Aardbewing uitgesluit eise ten opsigte van vernietiging of skade veroorsaak deur die direkte of indirekte bedrywighede van enige myn. Indien die Maatskappy beweer dat vernietiging of skade deur 'n myn

veroorzaak was, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

4. Skielike en gewelddadige skade aan enige gebou veroorsaak deur botsing.
5. Bars, lek of oorloop van watertoerusting, waterpype en vasteoliewerwarmingsinstallasies (met uitsluiting van skade veroorsaak daaraan).
6. Diefstal of enige poging daartoe vanuit:
  - a. Die privaat woning uitgesluit diefstal terwyl die geboue of enige deel daarvan onbeset gelaat word of deur die Versekerde uitgeleen, verhuur of onderverhuur is (met dien verstande dat vir die doel hiervan die inneem van betalende gaste, kosgangers en loseerders tot hoogstens 3 (drie) in getal nie geag word om uitgeleen, verhuur of onderverhuur van die gebou te wees nie) tensy sodanige diefstal gepaard gaan met inbreek in of uitbreek uit die geboue deur wesenlike, sigbare en gewelddadige optrede;
  - b. Enige gebou waarin die Versekerde tydelik woonagtig is;
  - c. Enige gebou waarin die Versekerde in diens is;
  - d. Enige meubelbewaringsdepot, bank of veilige bewaringsloket;
  - e. Enige ander gebou op die Versekerde se perseel indien daar gewelddadig ingebreek in of uitgebreek is;
  - f. Enige huishoudelike buitegeboue wat nie regstreeks toegang verleen tot die private woning nie, beperk is tot R15 000 (vyftien duisend rand) of die bedrag vermeld in die Bylae wat ookal die meeste is, tensy sodanige diefstal gepaard gaan met wesenlike, sigbare en gewelddadige inbreek in of uitbreek uit die geboue.
7. Diefstal:
  - a. Terwyl vervoer word deur professionele vervoerders as gevolg van 'n permanente verandering van adres soos vermeld in die bylae;
  - b. Terwyl in transito na of van 'n meubelbewaringsdepot of veilige bewaring in 'n bank;
  - c. Of poging tot diefstal terwyl in transito onder die beheer van die Versekerde of sy gemagtigde verteenwoordiger na of van enige plek van aankoop, reparasie of opknapping veroorsaak deur botsing van die vervoermiddel of diefstal wat gepaard gaan met gewelddadige en kragdadige inbreek in of uitbreek uit die voertuig tot en met 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand) enige enkele gebeurtenis;
  - d. Van wasgoed, tuinmeubels en swembadmeubels/implemente vanaf die gronde van die woning tot en met R15 000 (vyftien duisend rand) enige enkel eis.

## UITBREIDINGS EN KLOUSULES

### 1. Glass, televisiestelle, audiovisuele toerusting en persoonlike huisrekenaarsIndien versekerde eiendom in die privaat woning bestaan uit:

1. Spieëlglas of glas wat deel vorm van meubels en toevallig beskadig word;
2. Televisiestelle, audiovisuele toerusting of persoonlike huis rekenaars, persoonlike skootrekenaars, persoonlike iPods en persoonlike "tablets" wat toevallig beskadig word deur botsing (uitgesluit meganiese, elektroniese of elektriese breekskade); sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel met dien verstande dat die Versekerde verantwoordelik sal wees vir die bybetaling soos in die Bylae vermeld.

### 2. Huishoudelike yskas, vrieskas, koelkamer of vrieskamer inhoud

Indien die inhoud van enige yskas/vrieskas/koelkamer of vrieskamer in die privaat woning versleg as gevolg van:

1. Breekskade of toevallige skade aan die eenheid;
2. Onderbreking van krag vanaf openbare owerhede (uitgesluit die doelbewuste afsny van kragtoevoer deur openbare owerhede); Sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel tot 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand) of die bedrag in die bylae vermeld, watter ookal die grootste is.

### 3. Kragstuwing

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir skade aan versekerde eiendom direk veroorsaak deur kragstuwing deur die kraglyne van openbare toevoer owerhede beperk tot R20 000 (twintig duidend rand) ten opsigte van enige een eis of die bedrag in die Bylae vermeld.

### 4. Slotte en sleutels, toegangskaarte

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van die kostes verbonde aan die vervanging van slotte en sleutels (ingesluit elektroniese toegangskaarte) na enige versekerde perseel volgende die verdwyning van enige sleutel van die perseel of volgende daarop dat die Versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel.



## 5. Huur

Indien die Versekerde se private woning onbewoonbaar raak as gevolg van 'n direkte oorsaak van verlies of skade veroorsaak deur 'n versekerde gevaar sal die Maatskappy vir die tydperk wat vir herstelling nodig is die Versekerde skadeloos stel tot 30% (dertig persent) van die versekerde bedrag ten opsigte van:

1. Huur waarvoor die Versekerde verantwoordelik is;
2. Enige redelike bykomende kostes aangegaan ten opsigte van alternatiewe akkommodasie vir die Versekerde en huisbediende wat normaalweg by die Versekerde inwoon.

## 6. Eiendom van huishulp

Verlies van of skade aan huishoudelike goedere en persoonlike besittings uitgesonderd geld en verhandelbare instrumente wat aan die Versekerde se huishulp wat voltyds in diens van die Versekerde is, behoort, weens enige van die gevare soos gespesifiseer in Omskrewe Gebeurtenisse 1 tot 7 terwyl sodanige eiendom vervat is in die woning:

Met dien verstande dat:

- a. Verlies of skade as gevolg van diefstal uitgesluit is tensy sodanige diefstal gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige toegang tot of uitgang in of uit die woning;
- b. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van enige enkel gebeurtenis nie R15 000 (vyftien duisend Rand) sal oorskry nie.

## 7. Gaste

Verlies van of skade aan huishoudelike goedere en persoonlike besittings uitgesonderd geld en verhandelbare instrumente, wat nie andersins verseker is nie, en wat aan 'n gas behoort wat tydelik by die Versekerde inwoon, weens enige van die gevare soos gespesifiseer in 1 tot 7 van Omskrewe Gebeurtenisse of weens diefstal uit die private woning wat verlore of beskadig word met dien verstande dat die Maatskappy die gas tot R15 000 (vyf tienduizend rand) vir enige enkele eis skadeloos sal stel.

## 8. Toevallige dood

In die geval van toevallige liggaamlike besering aan die Versekerde of aan enige lid van die Versekerde se gesin wat normaalweg by die Versekerde inwoon binne die grense van die woning of die terrain van die woning en as 'n regstreekse gevolg van die besering sterf wat binne 12 (twaalf) maande vanaf die besering intree betaal die Maatskappy:

- a. R15 000 (vyftien duisend rand) vir 'n persoon ouer as 18 (agtien) jaar maar jonger as 76 (ses en sewentig) jaar;
- b. R7 500 (sewe duisend vyfduisend rand) vir 'n persoon van 18 (agtien) jaar en jonger.

## 9. Mediese/veeartsenykundige uitgawes

Indien mediese en veeartsenykundige uitgawes aan gegaan word as gevolg van liggaamlike besering opgedoen deur enige:

- a. Persoon behalwe die Versekerde en veroorsaak deur 'n huishoudelike troeteldier wat aan die Versekerde behoort;
- b. Gas of besoeker as gevolg van 'n defek in die woning;
- c. Huishulp in die loop van hul diens by die Versekerde;
- d. Huishoudelike troeteldier wat aan die Versekerde behoort as gevolg van 'n padongeluk; sal die Maatskappy die onkoste betaal tot en met R10 000 (tien duisend Rand) per persoon en R5 000 (vyf duisend rand) ten opsigte van 'n besering per huishoudelike troeteldier ten opsigte enige enkele gebeurtenis en in enige een jaarlikse periode van versekering.

## 10. Huurders

Die versekering sal nie ongeldig gemaak word deur enige optrede of versuim aan die kant van enige huurder van die Versekerde nie.

Met dien verstande dat:

Die Versekerde die Maatskappy egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalings, uitsonderings of voorwaardes in kennis stel sodra hy daarvan bewus word.

## 11. Ongerief dekking

In die geval van 'n totale verlies van die inhoud veroorsaak deur 'n versekerde gevaar waarvoor die Maatskappy die

Versekerde skadeloos gestel het, sal 'n bykomende bedrag van R10 000 (tien duisend rand) aan die Versekerde betaal word ten opsigte van enige ongerief wat gely is.

## 12. Toevallige skade

Die Maatskappy sal na sy eie keuse die Versekerde skadeloos stel in kontant, herstel of vervanging van die beskadigde eiendom as gevolg van toevallige skade terwyl dit in die woning is.

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees vir:

1. Enige bedrag wat R20 000 (twintig duisend rand) oorskry nie;
2. Verlies of skade veroorsaak deur of aan:
  - a. Slytasie, waardevermindering, elektriese of meganiese brekasie, geleidelike agteruitgang, roes, klammigheid, muf, motte, knaagdiere, insekte, skrape, gekou, skeure of vlekke deur huishoudelike troeteldiere, enige proses van kleuring, skoonmaak of opknapping, enige proses van konfiskering of terughouding deur wetgewing, enige geleidelik werkende klousule wat die werking van lig insluit of atmosferiese toestande;
  - b. Duike, skrape of afsplintering aan meubels of huishoudelike toestelle;
  - c. Gevolglike verlies van enige aard;
  - d. Vuurwapens, video- of klankbande, CD's en DVD's;
  - e. Artikels van 'n bros aard.

## 13. Aanspreeklikheid teenoor die publiek

Hierdie Uitbreiding dek:

- a. Alle bedrae waarvoor die Versekerde wetlik aanspreeklik is as huisbewoner wat die perseel okkupeer of enige lid van die Versekerde se gesin wat normaalweg by die Versekerde inwoon vir vergoeding ten opsigte van:
  - i. Dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon;
  - ii. Fisieke verlies van, of fisieke skade aan tasbare eiendom; wat gedurende die Versekerings tydperk as gevolg van 'n ongeluk plaasvind;
- b. Alle regskoste en- uitgawes:
  - i. Deur enige eiser van die Versekerde verhaal;
  - ii. Met die Maatskappy se skriftelike toestemming aangegaan; ten opsigte van 'n eis teen die Versekerde vir vergoeding waarop die skadeloosstelling in hierdie Uitbreiding uiteengesit van toepassing is;

Met dien verstande dat:

Die betaalbare bedrag ten opsigte van enige enkele ongeluk of reeks ongelukke wat uit een gebeurtenis voortspruit nie R5 000 000 (vyf miljoen rand) met inbegrip van alle vergoeding en alle regskoste en alle ander kostes en uitgawes sal oorskry nie.

Die skadeloosstelling in hierdie Uitbreiding uiteengesit is nie van toepassing op en sluit nie die volgende in nie:

- a. Aanspreeklikheid wat die Versekerde deur ooreenkoms aanvaar en wat in die afwesigheid van die ooreenkoms nie sou bestaan het nie;
- b. Aanspreeklikheid ten opsigte van die dood of liggaamlike besering of siekte van enige persoon wat 'n lid van die Versekerde se huishouding of gesin is hetsy sodanige persoon by die Versekerde inwoon al dan nie;
- c. Aanspreeklikheid ten opsigte van die dood of liggaamlike besering of siekte van enige persoon wat 'n dienskontrak of vakleerlingskap by die Versekerde het indien die aanspreeklikheid bestaan ten opsigte van dood, liggaamlike besering of siekte wat uit en in die loop van die persoon se diens by die Versekerde ontstaan;
- d. Aanspreeklikheid ten opsigte van verlies of beskadiging van eiendom wat aan die Versekerde of enige lid van die Versekerde se gesin of huishouding of bediende of agent van die Versekerde behoort of in sy/haar sorg of onder sy beheer is;
- e. Aanspreeklikheid ten opsigte van dood, liggaamlike besering, siekte, verlies of skade veroorsaak deur of in verband met of voortspruitend uit:
  - i. Enige beroep of besigheid van die Versekerde;
  - ii. Die eiendomsreg op of besit van of gebruik deur of namens die Versekerde van hysers of meganiese aangedrewe voertuie of sleepwaens behalwe voetganger beheerde tuinimplemente;
  - iii. Opsetlike of kwaadwillige dade;
  - iv. Plofstowwe;

- f. Aanspreeklikheid ten opsigte van:
- i. Eise om vergoeding en regskoste en- uitgawes vir dood of enige besering, siekte, verlies of skade wat direk of indirek veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg is van of ontstaan uit of toe te skryf is aan sypeling, besoedeling of kontaminasie, altyd met dien verstande dat hierdie voorbehoudsbepaling nie van toepassing is nie op eise om vergoeding en regskoste en -uitgawes ten opsigte van toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon of toevallige fisiese verlies van of skade aan tasbare eiendom waar sodanige sypeling, besoedeling of kontaminasie direk veroorsaak is deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis gedurende die versekeringstydperk;
  - ii. Enige koste om sypel-, besoedelende of kontaminerende stowwe te verwyder, te neutraliseer of skoon te maak, tensy die sypeling, besoedeling of kontaminasie direk veroorsaak is deur 'n skielike onbeplande, onbedoelde en onvoorsiene gebeurtenis;

Met dien verstande dat:

Niks wat in hierdie voorbehoudsbepaling vervat is, hierdie Onderafdeling uitbrei nie om enige aanspreeklikheid te dek wat in die afwesigheid van hierdie voorbehoudsbepaling nie ingevolge hierdie Onderafdeling gedek sou gewees het nie;

- g. Eise om vergoeding en regskoste en- uitgawes ten opsigte van dood of enige besering of siekte wat toe te skryf is aan 'n geleidelik werkende oorsaak wat nie uit 'n skielike en identifiseerbare ongeval of voorval ontstaan nie;
- h. Aanspreeklikheid vir boetes, strafvoltrekkings, straf- of bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding toegestaan in enige hof;
- i. Koste en uitgawes aangegaan na die datum waarop die Maatskappy of die volle bedrag van die eis of die totale bedrag wat ten opsigte van enige gebeurtenis verhaalbaar is betaal het of aangebied het om dit te betaal.

#### **14. Gemeenregtelike Aanspreeklikheid teenoor huisbediendes**

Hierdie afdeling dek:

- a. Alle bedrae waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal vir vergoeding in die geval van dood, liggaamlike beserings of siekte van enige huisbediende wat voortspruit uit of in die loop tydperk van die diens van die huisbediende van die Versekerde in sy/haar hoedanigheid as huisbewoner op die perseel gedurende die tydperk van versekering as gevolg van 'n ongeluk;
- b. Alle regskoste en uitgawes:
  - i. Verhaalbaar deur enige geding teen die Versekerde;
  - ii. Aangegaan met die skriftelike toestemming van die Maatskappy ten opsigte van 'n eis teen die Versekerde vir vergoeding wat deur die konstitusie bepaal word;

Met dien verstande dat:

die bedrag betaalbaar ten opsigte van enige een ongeluk of reeks van ongelukke wat voortspruit uit een voorval nie die bedrag van R5 000 (vyf duisend rand) ingesluit alle vergoeding en regskoste en alle ander kostes en uitgawes sal oorskry nie.

Daarbenewens en in verband met die diens van sodanige huisbediendes by die Versekerde sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel teen koste en uitgawes tot hoogstens R2 000 (twee duisend rand) deur die Versekerde met die Maatskappy se toestemming aangegaan ter verdediging van enige kriminele geding wat teen die Versekerde aanhangig gemaak is as gevolg van 'n beweerde oortreding van die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, Nr. 85 van 1993.

Die skadeloosstelling in hierdie Gebeurlikheid uiteengesit is nie van toepassing nie op en sluit nie die volgende in nie:

- a. Aanspreeklikheid wat die Versekerde deur ooreenkoms aanvaar en wat nie in die afwesigheid van die ooreenkoms sou bestaan het nie;
- b. Koste en uitgawes aangegaan na die datum waarop die Maatskappy of die volle bedrag van die eis of die totale bedrag wat ten opsigte van enige gebeurtenis verhaalbaar is betaal het of aangebied het om dit te betaal.

### 15. Huishoudelike telefoon instrumente

Indien enige huishoudelike telefoon instrument (sellulêre telefone uitgesluit) per ongeluk in die woning beskadig word sal die Maatskappy die Versekerde tot en met R2 000 (twee duisend rand) per instrument vir enige enkele eis skadeloos stel.

### 16. Trauma

Indien die versekerde 'n slagoffer is van geweld, diefstal, poging tot diefstal, 'n aanhouding, kaping of brand wat professionele berading noodsaak sal die Maatskappy tot 'n bedrag van R15 000 (vyftien duisend rand) betaal vir professionele traumaberading.

### 17. Verlies van water weens lekke

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir die verlies van water weens lekke uit pype op die Versekerde se eiendom waar die Versekerde verantwoordelik is om die koste van sodanige water te betaal, onderworpe aan die volgende:

- a. Indien die kwartaallikse lesing van waterverbruik die gemiddelde van die voorafgaande 4 (vier) kwartaallikse lesings met 50% (vyftig persent) of meer oorskry, sal die Maatskappy die Versekerde tot en met 'n perk van R15 000 (vyftien duisend rand) skadeloos stel vir die koste van sodanige addisionele waterverbruik;
- b. Tot en met R15 000 (vyftien duisend rand) is betaalbaar vir hoogstens twee afsonderlike gebeurtenisse gedurende enige versekerings tydperk van 12 (twaalf) maande;
- c. 'n Opskortende voorwaarde vir aanspreeklikheid kragtens hierdie Uitbreiding is dat sodra 'n lek ontdek is (deur fisiese bewys of na ontvangs van 'n buitengewone hoë rekening) die Versekerde onmiddellike stappe moet doen om die betrokke pyp(e) te herstel;
- d. Hierdie Uitbreiding dek nie die koste van regstelling insluitende herstelwerk aan die betrokke pyp(e) nie;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy is nie aanspreeklik vir eise:

- a. Voortspruitend uit lekkende krane, warmwatertoestelle, toilet stelsels en swembaddens nie;
- b. Terwyl die eiendom onbewoon is vir 'n tydperk van meer as 30 (dertig) dae;
- c. En waar die watervlak van 'n swembad aangevul moet word as gevolg van 'n lekkende inlaat of uitlaatpyp.

### 18. Opruimingskoste

Die Maatskappy sal die Versekerde tot en met R20 000 (twintig duisend rand) skadeloos stel vir enige eis vir noodsaaklike koste wat aangegaan word ten opsigte van die verwydering van puin vanaf die perseel na verlies of skade wat hierdeur verseker word.

### 19. Skade aan die tuin

Die Maatskappy sal redelike en noodsaaklike kostes tot en met 'n bedrag van R8 000 (agttien duisend rand) betaal wat die Versekerde in sy/haar hoedanigheid as eienaar van die geboue aangaan vir die vervanging van bome, struik en plante geleë by die woning na skade weens brand, brandbestrydings bedrywighede, ontploffing, botsing of doelbewuste of opsetlike dade uitsluitende verlies of skade veroorsaak deur of voortspruitend uit diefstal of poging tot diefstal.

### 20. Skade deur wilde ape en wilde bobbejane

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir verlies van of skade aan die inhoud van die Versekerde se privaat woning en buitegeboue wat veroorsaak word deur wilde bobbejane of wilde ape tot 'n maksimum bedrag van R30 000 (dertig duisend rand).

### 21. Inflasie

Die Versekerde bedrag ten opsigte van geboue hierkragtens verseker sal elke maand outomaties met 'n persentasie wat ooreenstem met prysindekse verhoog word. Geen premie aanpassings sal gemaak word tot verjaringsdatum nie wanneer die premie dan op grond van die gewysigde versekerde bedrag aangepas sal word. Hierdie stel die Versekerde nie kwyt van sy/haar verantwoordelikheid nie om te verseker dat die versekerde bedrag te alle tye die volle vervangingswaarde verteenwoordig.

### 22. Dokumente

Hierdie Afdeling dek verlies of skade aan dokumente en manuskripte die eiendom van die Versekerde terwyl in die woning soos in die Bylae vermeld veroorsaak deur die gevare soos omskryf in 1 tot 7 van Omskrewe Gebeurtenisse tot en met 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand) enige enkele eis. Die Maatskappy sal slegs aanspreeklik wees vir die waarde van die materiaal en bedrag aan arbeid op die dokumente bestee om dit te herstel en/of duplikate daarvan te bekom en nie vir die waarde van die inligting wat daarin vervat is nie.

### 23. Tydelike verhoging van die versekerde bedrag

Inhoud se versekerde bedrae soos vermeld in die Bylae word jaarliks vanaf 15 Desember tot 31 Januarie met 15% (vyftien persent) verhoog.

### 24. Transito

Die Maatskappy sal die Versekerde tot en met R10 000 (tien duisend rand) skadeloos stel vir skade aan huishoudelike goedere in die Versekerde of sy/haar gemagtigde verteenwoordiger se bewaring terwyl dit na of vanaf enige plek van aankoop, herstel, restaurasie of perseel soos in die bylae vermeld, vervoer word met dien verstande dat die skade veroorsaak word deur brand, botsing of die omslaan van die voertuig wat dit vervoer insluitende diefstal volgende op die vermelde gebeurtenisse, uitgesonderd diefstal dekking soos omskryf in terme van Omskrewe Gebeurtenis 7 (c).

### 25. Bergingskoste en tydelike verwydering van inhoud na skade

Hierdie Afdeling dek noodsaaklike bergingskoste en tydelike verwydering wat deur die Versekerde aangegaan is om die inhoud te beveilig na die plaasvind van enige gevaar omskryf in die Omskrewe Gebeurtenisse tot 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand).

### 26. Beperkte bed en ontbyt dekking (boerdery risiko's alleenlik)

Dekking is onderhewig daaraan dat slegs drie of minder slaapkamers van die Versekerde se privaat woning aan gaste verhuur word en terwyl die Versekerde permanent in die privaat woning woonagtig is.

### 27. Handelsvoorraad

Die handelsvoorraad sal gedek wees indien die versekerde bedrag wat in die bylae vir Huisbewoners vermeld word, voldoende is om ook die handelsvoorraad van die Bed-en-Ontbyt in te sluit. Eweredigheid sal toegepas word indien die versekerde bedrag nie voldoende is nie.

### 28. Verhoging tydens hoogseisoen

Die bedrag wat in die bylae vir die Huisbewoners Afdeling vermeld word, sal met 10% (tien persent) verhoog tydens:

- a. Lang naweke;
- b. Feeste; en
- c. Skoolvakansies wat op die amptelike provinsiale skool kalender genoem word.

### 29. Verlies of skade van 'n betalende gas se persoonlike besittings

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel tot 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand) vir die verlies van of skade veroorsaak deur 'n versekerde gevaar aan die persoonlike besittings, uitgesluit geld en enige items van 'n verhandelbare aard, wat aan betalende gaste behoort terwyl die persoonlike besittings in die Versekerde se privaat woning is, mits die huishoudelike goedere en persoonlike besittings nie elders verseker is nie.

### 30. Trauma dekking vir betalende gaste

Indien 'n betalende gas 'n slagoffer is van geweld, diefstal, poging tot diefstal, 'n aanhouding, kaping of brand wat professionele berading noodsaak sal die Maatskappy tot 'n bedrag van R10 000 (tien duisend rand) betaal vir professionele traumaberading.

### 31. Skoonmaak en droogskoonmaak van gaste se wasgoed

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel tot 'n bedrag van R8 000 (agttien duisend rand) ten opsigte van aanspreeklikheid wat voortspruit uit toevallige verlies van of skade aan gaste se wasgoed terwyl sodanige wasgoed skoongemaak of droogskoongemaak word deur die Versekerde of deur 'n derde party op die versoek van die Versekerde.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Juwele, juweliersware en edelgesteentes terwyl nie aan die persoon gedra nie

Die Maatskappy sal nie ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik wees nie ten opsigte van verlies of skade aan juwele, juweliersware en edelgesteentes binne die woning van die Versekerde, tensy ten tye van verlies of skade sodanige juwele, juweliersware en edelgesteentes gehou is in 'n brandkas of brandkluis wat behoorlik gesluit is en bewys van eienaarskap gelewer kan word deur middel van 'n waardasie sertifikaat wat nie ouer is as 3 (drie) jaar nie.

### 2. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

- a. Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld;
- b. Indien die Versekerde (individueel) ouer as 55 (vyf en vyftig) jaar is, sal die Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar nie van toepassing wees ten opsigte van 'n eis ingevolge hierdie Afdeling nie, tensy daar nie aan die voorwaardes van die polis voldoen word nie en daar is 'n bykomende bybetaling wat van toepassing is ten opsigte van die nie nakoming van die polis voorwaardes nie.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES TEN OPSIGTE VAN DIEFSTAL

### 1. Diefwering en veiligheidshekke

Dit is 'n voorwaarde wat enige dekking ten opsigte van diefstal voorafgaan dat, diefwering voor alle oopmaak vensters aan gebring word en dat alle buitendeure deur 'n veiligheidshek beskerm word.

Sou die Versekerde nie aan hierdie voorwaarde ten tye van 'n diefstal voldoen het nie sal die Versekerde aanspreeklik wees vir die bybetaling soos in die bylae vermeld.

### 2. Alarm waarborg (van toepassing op risiko's in dorpe en stede)

Dit is 'n voorwaarde wat enige dekking ten opsigte van diefstal vooraf gaan dat:

- a. 'n Radio alarm wat gekoppel is aan 'n gewapende reaksie eenheid by die risiko wat in die bylae vermeld word geïnstalleer is;
- b. Die alarm ten volle geaktiveer is wanneer die Versekerde of enige medeversekerde nie tuis is nie en die woning onbeset gelaat word;
- c. Die genoemde alarm ook op 'n gereelde basis getoets moet word vir volle funksionaliteit en te alle tye in 'n werkende toestand moet wees en onderhou word;
- d. Die versekering sal nie verlies of skade dek indien daar van sleutels of sleutelkaarte van die alarm wat aan die Versekerde behoort gebruik gemaak was ten tye van die verlies of skade nie, tensy die sleutels of sleutelkaarte deur middel van geweld of 'n dreigement van geweld vanaf die Versekerde bekom is.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees vir:

- a. Die eerste bedrag betaalbaar soos vermeld in die bylae (of in die polis bewoording indien groter) ten opsigte van elke eis;
- b. Verlies of skade indien die woonhuis ten tye van die verlies of skade vir meer as 30 (dertig) dae onbewoon was, tensy anders ooreengekom en so aangedui op die bylae;
- c. Verlies of skade veroorsaak, opgedoen of voorgeval buite die gebiedsperke van die Republiek van Suid Afrika, Botswana, Lesotho, Namibië, Swaziland en Zimbabwe;
- d. Diefstal van geld en ander verhandelbare instrumente tensy diefstal vanuit die privaat woonhuis en daar gewelddadige of kragdadige toegang in of uit die woonhuis verkry was of diefstal as gevolg van geweld of poging tot geweld;
- e. Meer as 33% (een derde) van die versekerde bedrag in totaal ten opsigte van skilderye, edelmetale en stene, juweliersware, pelse, tapyte en matte tensy meer spesifiek verseker.
- f. Verlies of skade indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 (dertig) opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie polis opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van dekking onder die Afdeling.

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- a. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- b. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word, met enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word.

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- i. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- ii. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- iii. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- iv. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;

- v. verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## **2. Meganiese onklaarraking**

Teen die betaling van 'n bykomende premie word dit hiermee verklaar en ooreengekom dat hierdie afdeling uitgebrei word om die volgende te dek:

Toevallige meganiese en elektriese onklaarraking van enige elektriese toerusting terwyl in die versekerde geboue op die perseel soos vermeld in die bylae

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie ten opsigte van:

- a. Skade wat ontstaan uit slytasie, waardevermindering, roes, motte, ongediertes, enige skoonmaak, reparasie- of restourasie proses en geleidelike agteruitgang wat die werking van lig atmosferiese-of klimaatstoestande insluit;
- b. Uit krapmerke, skaafmerke, duike of afsplintering;
- c. Skade wat ontstaan uit foutiewe of gebrekkige ontwerp, materiaal of vakmanskap;
- d. Skade wat ontstaan uit inherente fout of latente defek;
- e. Skade wat ontstaan uit gebrek aan instandhouding;
- f. Skade aan nie-draagbare en draagbare rekenaars en/of dataverwerkingstoerusting;
- g. Skade aan gereedskap van enige aard insluitende tuinmaakgereedskap, werktuie en outomatiese swembadskoonmaakapparate;
- h. Skade wat ontstaan deur enige verontagsaming van die vervaardigers se aanwysings aangaande die funksionering van die elektriese toerusting;
- i. Skade waarvoor voorsiening gemaak word kragtens die waarborg van die vervaardigers van enige elektriese toerusting; Met dien verstande verder dat:
  - i. Onderversekering sal nie van toepassing wees nie
  - ii. Die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van 'n enkel gebeurtenis nie die bedrag vermeld in die Bylae per item sal oorskry nie

## AFDELING 29: PERSOONLIKE ALLE RISIKO

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Skade aan of verlies van die geheel of 'n gedeelte van die eiendom in die bylae omskryf wat aan die Versekerde of sy/haar gade en/of lede van hulle familie wat normaalweg by die Versekerde inwoon en nog finansiëel van die Versekerde afhanklik is behoort, veroorsaak deur enige ongeval of teenspoed wat nie uitgesluit is nie op enige plek in die wêreld.

### OMSKRYWINGS

#### Ongespesifiseerde eiendom

- a. Klerasie;
- b. Persoonlike besittings wat normaalweg gedra of ontwerp is om aan of deur 'n persoon gedra te word;
- c. Persoonlike sport toerusting wat behoort aan of deur die Versekerde gedra word tydens deelname aan sport;
- d. Diefstal van aangekoopte klerasie, kruidentersware, huishoudelike goedere asook piekniekmandjies en reisdekens terwyl dit in transito is weg van die Versekerde se woonplek.

Met dien verstande dat:

bogenoemde items beperk word tot 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrag met 'n maksimum van R10 000 (tien duisend rand) enige enkel artikel.

#### Gespesifiseerde Eiendom

Eiendom wat meer spesifiek omskryf en in die bylae gespesifiseer word.

### UITBREIDINGS

#### 1. Skop- en trapfietse

Hierdie Afdeling dek verlies van of skade aan skop- en trapfietse tot hoogstens R3 000 (drie duisend rand), tensy in die Bylae gespesifiseer as 'n aparte item onder gespesifiseerde eiendom, maar uitgesluit verlies van of skade aan toebehoore en onderdele van die trap- of skopfiets deur diefstal of inbraak.

#### 2. Huishoudelike goedere in transito

Dekking in terme van Omskrywing 2 d. word uitgebrei om diefstal dekking in te sluit ten opsigte van huishoudelike goedere in transito wat aan die Versekerde behoort en in sy/haar bewaring is beperk tot die versekerde bedrag soos in die bylae vermeld.

#### 3. Inhoud van 'n woonwa en/of bagasie sleepwa

Gespesifiseerde inhoud van 'n woonwa en/of bagasie sleepwa is onderworpe aan die volgende: Versekerde eiendom sal beteken huishoudelike goedere wat aan die Versekerde behoort of waarvoor hy/sy verantwoordelik is, terwyl dit in die woonwa of aangehegte sy tent en/of bagasie sleepwa is.

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir:

- a. Diefstal van versekerde eiendom terwyl die woonwa of aangehegte sy tent onbewoon is tensy daar op kragdadige en gewelddadige wyse ingebreek is;
- b. Diefstal van versekerde eiendom uit die bagasie sleepwa tensy daar op kragdadige en gewelddadige wyse ingebreek is;
- c. Meer as R3 000 (drie duisend rand) of 25% (vyf en twintig persent) van die versekerde bedrag wat ook al die meeste is ten opsigte van enige enkele artikel;
- d. Seël- en/of muntversamelings, geld, dokumente, juweliersware, pelse of enige artikel wat meer spesifiek verseker word nie;
- e. Die vaste bybehoore en toebehoore in die woonwa nie.

#### 4. Oproer en staking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie en onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge daarin vervat, word hierdie Afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeids onluste, oproer, staking of uitsluiting;



2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word, met enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word.

Hierdie Uitbreiding dek nie die volgende nie:

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werkzaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir:

- a. Verslegting veroorsaak deur motte, ongediertes, knaagdiere, insekte of larwes;
- b. Roes en verwering;
- c. Verlies of skade as gevolg van slytasie en waardevermindering;
- d. Skade aan enige werkende masjinerie of enige gedeelte daarvan veroorsaak deur eie elektroniese, meganiese of elektriese onklaarraking, brekasie of gebrek;
- e. Gevolglike verlies of skade van enige aard;
- f. Verlies of skade veroorsaak deur enige skoonmaak-, kleur-, reparasie- of restourasie proses;
- g. Kontaklense, sellulêre telefone, gereedskap, seëls- en muntversamelings tensy spesifiek verseker en in die Bylae as gespesifiseer vermeld;
- h. Verlies of skade wat uit aanhouding, beslaglegging, vernietiging of opeising deur doeanes- of ander beamptes of owerhede ontstaan;
- i. Geleidelike agteruitgang wat die werking van lig insluit, atmosferiese of klimaatstoestande;
- j. Verlies van versekerde eiendom deur diefstal of poging tot diefstal vanuit enige onbewaakte voertuig tensy die voertuig gesluit is en toegang tot die voertuig verkry is op 'n gewelddadige en kragdadige wyse;
- k. Die kraak of skraap van of breekskade aan glasware of ander bros artikels (behalwe juweliersware, kameras en kraak-, skraap- of breekskade aan brille) tensy veroorsaak deur brand of diefstal;
- l. Verlies van of skade aan fotografiese en optiese toerusting terwyl die toerusting vir handel- of beroepsdoeleindes of ontdekkingsreise of navorsing of onderwaterfotografie gebruik word;
- m. Verlies van of skade aan kontant, banknote, skatkisnote, verbande, koepons, seëls, verhandelbare dokumente, titelaktes, manuskripte, waardepapiere van enige aard of reiskaartjies tensy in die Bylae as ingesluit vermeld;
- n. Verlies of skade aan motorvoertuie, sleepwaens, woonwaens, hangsweeftuie, lug- en water vaartuie behalwe branderplanke en ski roeiers.
- o. Afstand beheer belemmering (remote control jamming) sal beperk word tot 50% (vyftig persent) van die ooreengekome verlies.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES

### 1. Veilige bewaring (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien dekking teenoor 'n gespesifiseerde item in die Bylae aangetoon word as BANK, is versekering kragtens hierdie Afdeling slegs van toepassing terwyl sodanige item in 'n brandkluis in 'n bank bewaar word of indien dit nie aan die Versekerde gedra word nie, dit toegesluit is in 'n brandkluis of brandkamer van die Versekerde.

## 2. Vervangingswaarde

Indien die versekerde eiendom kragtens hierdie Afdeling verloor, vernietig of beskadig word sal die grondslag waarop die bedrae betaalbaar kragtens hierdie Afdeling bereken word, wees die koste om eiendom van dieselfde aard of soort, maar nie meerderwaardig of meer omvangryk as die versekerde eiendom toe dit nuut was nie, te vervang of te herstel onderworpe aan alle ander bepalings en voorwaardes van hierdie Afdeling behalwe in soverre dit hierdeur gewysig mag wees.

## 3. Juwele, juweliersware en edelgesteentes terwyl nie aan die persoon gedra nie

Die Maatskappy sal nie ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik wees nie ten opsigte van verlies of skade aan juwele, juweliersware en edelgesteentes, tensy ten tye van verlies of skade sodanige juwele, juweliersware en edelgesteentes gehou is in 'n brandkas of brandkluis wat behoorlik gesluit is en bewys van eienaarskap gelewer kan word deur middel van 'n waardasie sertifikaat wat nie ouer is as 3 (drie) jaar nie.

## 4. Verlies van juwele, juweliersware en edelgesteentes

Die Maatskappy sal nie ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik wees nie ten opsigte van verlies of skade aan juwele, juweliersware en edelgesteentes tensy die Versekerde bewys van eienaarskap kan lewer deur middel van 'n waardasie sertifikaat wat nie ouer is as 3 (drie) jaar nie. Verlies van juwele, juweliersware en edelgesteentes Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## 5. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

- a. Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.
- b. Indien die Versekerde (individue) ouer as 55 (vyf en vyftig) jaar is, sal die basiese Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar van Ongespesifiseerde Items nie van toepassing wees ten opsigte van 'n eis ingevolge hierdie Afdeling nie

## 6. Items verseker onder Persoonlike Alle Risiko ten opsigte van wêreldwye dekking

Spesifieke voorwaarde diefstal vanuit 'n onbewaakte voertuig word gewysig om diefstal in te sluit as gevolg van afstandbeheer storingstoestel wat gebruik word om te verhoed dat die versekerde die voertuig kan sluit.

Met dien verstande dat:

- a. Die items individueel op die skedule gespesifiseer word;
- b. Dekking beperk word tot 75% (vyf en sewentig persent) van die versekerde bedrag of 75% (vyf en sewentig persent) van die vervangingswaarde, wat ook al die minste is;
- c. Die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie uitbreiding sal nie R20 000 (tweintig duisend rand) oorskry nie;
- d. Die Versekerde aanspreeklik is vir 'n addisionele eerste bedrag betaalbaar van 10% (tien persent) van die eis met 'n minimum van R1 500 (een duisend vyf honderd rand);
- e. Die Versekerde is verantwoordelik om bewys te lewer dat 'n storingstoestel gebruik is om te verhoed dat hy die voertuig kon sluit.

## AFDELING 30: WATERVAARTUIE

### GELDENDE KLOUSULE

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel teen die volgende gebeurtenisse:

AFDELING 1: VERLIES OF SKADE

### ONDERAFDELING A: VAARTUIG

#### Omskrewe Gebeurtenisse

Verlies van of skade aan enige vaartuig omskryf in die Bylae terwyl:

1. Op see, in hawens en op riviere of op binnelandse water insluitende terwyl dit vasgemeer, uit dok gebring, te water gelaat of uitgehaal word en terwyl dit op sleeptou is, of waterskiërs of vaartuie in nood op sleeptou het;

Met dien verstande dat:

- a. Sodanige sleeptou- of bergings dienste nie onderneem word ingevolge 'n kontrak wat vooraf gereël was deur of namens die Versekerde of enige ander party nie;
  - b. Die versekerde vaartuig nie 6 (ses) meter in lengte oorskry nie;
2. In transito per pad, spoor, see of lug insluitende terwyl dit opgelaaai of afgelaaai word;
  3. Aan wal insluitende terwyl in droogdok of op die persele van kontrakteurs om opgeknop, herstel of ondersoek te word.

Vaartuig verwys na:

die vaartuig se romp, motor, masjinerie, roer, skroef, ameublement, vaste uitrusting, onderdele en toebehore en die vaartuig se boot (bote), reddingsboeie, skutbedekkings, vasmeer toue en kettings insluitende buiteboordmotor(s) en seile, rondhoute, maste en takelwerk;

Met dien verstande dat:

Sodanige eiendom onder 'n aparte versekerde bedrag in die Bylae verseker word, uitsluitende die eiendom meer uitdruklik in Onderafdeling B beskryf.

### ONDERAFDELING B: ANDER EIENDOM

#### Omskrewe Gebeurtenisse

Verlies van of skade aan die ondergemelde eiendom mits sodanige eiendom spesifiek beskryf en onder 'n aparte versekerde bedrag in die Bylae verseker word:

1. Boot-, seiljag- of bemannings klere en ander gespesifiseerde persoonlike besittings;
2. Visvang- en duiktoerusting, water-skis, ski toue en ander sporttoerusting;
3. Voedsel, brandstof en ander voorrade, reddingsgordels en mediese toerusting;
4. Vêrkykers, sekstante, visopsporing- en ander soortgelyke toerusting;
5. Seevaartboeke, -kaarte en skeepvaarttoerusting;
6. Radar, radio, televisie en elektroniese toerusting.

### ONDERAFDELING C: SLEEPWA

#### Omskrewe Gebeurtenisse

Verlies van of skade aan die sleepwa en/of inlooptrollie in die Bylae omskryf insluitende die permanente toebehore daaraan geheg.

Versekerde Gevare

Die eiendom beskryf in Afdeling 1 Onderafdelings A, B en C word gedek teen toevallige verlies of skade nie andersins uitgesluit nie, insluitende:

1. Weens stranding, sinking of botsing;
2. Die bars van stoomketels, breek van aste, latente gebreke in romp en/of masjinerie insluitende ongelukke tydens die laai, aflaai en hantering van voorrade, toerusting, uitrusting, masjinerie of brandstof en verlies of skade veroorsaak deur die nalatigheid van enige persoon hoegenaamd;

Met dien verstande dat:

die koste verbonde aan die herstel van enige gebrek wat veroorsaak was of deur nalatigheid of kontrakbreuk in verband met enige herstelwerk of verandering uitgevoer op rekening van die Versekerde of in verband met instandhouding, uitgesluit is;

3. Brand, selfontbranding, weerlig, aardbewing en ontploffing;
4. Storm, orkaan en oorstroming;
5. Diefstal of enige poging daartoe van;
  - a. Die hele vaartuig en/of die boot/bote en/of sleepwa daarvan;
  - b. Die vaartuig en/of boot/bote en/of sleepwa en/of masjinerie en/of die vaste uitrusting en/of toebehore daarvan insluitende buiteboordmotor(s) en die eiendom meer spesifiek in Onderafdeling B van die Bylae beskryf;

Met dien verstande dat:

sodanige diefstal gepaard moet gaan met wesenlike, gewelddadige en sigbare inbraak in of uitbraak uit:

- i. Onbewaakte vaartuie, motor- of ander voertuie;
  - ii. Huishoudelike buitegeboue wat nie met enige private woning regstreeks verbind is nie of terwyl in enige ander bergingsplek;
  - c. Buiteboordmotor(s) terwyl geheg aan die vaartuig; Met dien verstande dat: sodanige buiteboordmotor(s) behoortlik aan die versekerde vaartuig of die boot/bote daarvan geheg is deur 'n toestel wat diefstalwerend is bo en behalwe die gewone wyse van aanhegting;
6. Die oorboord- of afval van die versekerde vaartuig se buiteboordmotor(s); Met dien verstande dat: dit behoortlik vasgemaak is aan die versekerde vaartuig by wyse van 'n ketting of ander veiligheidstoestel bo en behalwe die gewone wyse van aanhegting;
  7. Lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daarvan of daaruit val. Bykomende Dekking tot Bogenoemde:
    - a. Die onkoste verbonde aan die besigtiging van die bodem nadat die versekerde vaartuig gestrand of gesink het of in 'n botsing was, indien redelikerwyse aangegaan spesifiek vir daardie doeleinde, selfs al sou geen skade gevind word nie;
    - b. Bergingskoste aangegaan in die voorkoming van 'n verlies vanweë enige gevaar soos in die Afdeling vermeld;
    - c. Koste en uitgawes redelikerwyse aangegaan om 'n verlies wat aanleiding sou gegee het tot 'n eis onder die Afdeling te minimaliseer of te verhoed.
    - d. Krediettekort

Indien enige algehele verlieskikking ingevolge Afdeling I Onderafdeling A minder is as die bedrag wat aan die finansier verskuldig is ingevolge 'n huidige afbetalings- of bruikhuurooreenkoms, betaal die Maatskappy aan die Versekerde 'n verdere bedrag gelykstaande aan die tekort, minus:

- i. Enige agterstallige paaierement of huurgeld insluitende rente betaalbaar op sodanige agterstallige bedrae;
- ii. Alle premie terugbetalings vir kansellasië van enige versekeringsdekking wat met die motorbote, seiljagte en/of kleinvaartuie verband hou;
- iii. Die verhoogde paaieremente of huurgeld wat betaal sou word indien daar geen kapitaal reswaarde aan die einde van die finansieringstydperk bestaan het nie, bereken tot die maand waarin die eis geskik word;
- iv. Die Eerste Bedrag Betaalbaar ingevolge Onderafdeling C; Met dien verstande dat:
  - a. Die bedrae betaalbaar hoogstens maksimum skadeloosstelling minus die Eerste Bedrag Betaalbaar ingevolge Onderafdeling C behoortlik;
  - b. Die Uitbreiding nie van toepassing is nie op 'n ooreenkoms ingevolge waarvan die bedrag van enige enkele paaierement, buiten die finale reswaarde bedrag na die aanvanklike paaierement, met meer as 10% (tien persent) van enige ander paaierement verskil nie;
  - c. Indien sodanige tekort die resultaat is van 'n hervoorskot ingevolge 'n afbetalingsooreenkoms of herfinansiering ingevolge 'n bruikhuurooreenkoms, die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding nietig verklaar word.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS AFDELING 1 ONDERAFDELINGS A, B EN C

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees vir:

1. Verlies van of skade aan die vaartuig/vaartuie wat toe te skryf is aan versteekte voorwerpe onder die water;
2. Skade as gevolg van skrape of kneusing, en/of duike en die koste verbonde aan die oorverf of die hervernis teweeggebring deur transito of gedurende oplaai of aflaaï;
3. Verlies van of skade aan duik- of visvangtoerusting of ander sporttoerusting wat regstreeks toe te skryf is aan die gebruik van sodanige toerusting vir die doel waarvoor dit vervaardig was;
4. Verlies van of skade aan seile en skutbedekkings geskeur deur wind of weggewaai terwyl opgestel, tensy:
  - a. Veroorsaak deurdat die versekerde vaartuig gestrand, gesink, verbrand, aan die brand of in botsing of in aanraking is met enige uitwendige voorwerp, insluitende ys maar uitgesluit water;
  - b. As gevolg van skade aan die rondhoute waaraan die seile geheg is;
5. Verlies of skade regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of wat ontstaan uit of waartoe bygedra word deur slytasie, waardevermindering, verslegting of veroorsaak deur motte, ongediertes of roes;
6. Gevolglike verlies deur enige oorsaak van watter aard ookal;
7. Skade aan buitebande van die sleepwa deur lekkasies, snye of barste terwyl op pad;
8. Skade aan vere van die sleepwa weens ongelykhede van die pad of ander oppervlaktes;
9. Verlies van of skade of herstelkoste van:
  - a. Meganiese of elektriese onklaarraking, weiering of breekskade;
  - b. Motors, elektriese masjinerie, batterye en hulle aansluitings, uitgesonderd die skroefas en skroef, insluitende metaalbekleding en herstelwerk daaraan tensy veroorsaak:
    - i. Deurdat die versekerde vaartuig gestrand, gesink, verbrand, aan die brand, in botsing of in kontak is met enige uitwendige voorwerp, insluitende ys maar uitgesluit water;
    - ii. Deur diefstal van die hele vaartuig of deur diefstal wat gepaard gaan met wesenlike, gewelddadige, sigbare inbraak in of uitbraak uit sodanige versekerde vaartuig of bergingsplek of diefstal van die buiteboordmotor(s) wat behoorlik aan die vaartuig vasgesluit is deur middel van 'n diefwerende toestel bo en behalwe die gewone wyse van aanhegting daarvan of deur brand in 'n opbergingsplek aan wal of terwyl sodanige eiendom verwyder word van of geplaas word op die versekerde vaartuig;
    - iii. Deur ontploffing, aardbewing, kwaadwillige daade, lugvaartuie of ander lugtoestelle of voorwerpe wat daarvan of daaruit val;
10. Enige verlies of onkoste aangegaan alleenlik deur 'n ontwerpfout te herstel of in die geval van skade wat voortspruit uit foutiewe ontwerp en wat 'n eis onder voorwaardes van hierdie versekering teweegbring, vir enige bykomende uitgawes aangegaan vir redes van verbetering of wysiging in ontwerp, of die koste en uitgawes om enige deel te vervang of te herstel wat afgekeur is slegs as gevolg van 'n latente gebrek of fout of gebrek in ontwerp of konstruksie;
11. Verlies of skade aan boot/bote wat nie permanent met die naam van die moedervaartuig wat onder hierdie Afdeling verseker is gemerk is nie.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES AFDELING 1 ONDERAFDELINGS A, B EN C

### 1. Eise skikking

Die grondslag van skadeloosstelling ingevolge hierdie Afdeling in geval van verlies van of skade aan eiendom vermeld in die Bylae sal die koste van vervanging of herstelling van eiendom van dieselfde soort of aard wees maar nie meerderwaardig of meer omvangryk as die eiendom toe dit nuut was nie behalwe ten opsigte van eiendom vervaardig, gebou of aangekoop as nuut meer as 5 (vyf) jaar voor die datum van verlies of skade in welke geval die basis van skadeloosstelling die redelike koste van vervanging, herstel of reparasies van die versekerde eiendom sal wees maar wat nie die redelike markwaarde van sodanige eiendom ten tyde van sodanige verlies of skade oorskry nie, tensy andersins spesifiek by wyse van Endossement ooreengekom;

Met dien verstande dat:

- a. Die aanspreeklikheid van die Maatskappy beperk sal wees tot die skadeloosstelling hierbo vermeld of die versekerde bedrag van sodanige eiendom wat ookal die minste is;
- b. Die maksimum aanspreeklikheid van die Maatskappy gedurende enige een versekeringstydperk nie die totale versekerde bedrag sal oorskry nie;

- c. Aftrekking ten opsigte van nuwe materiaal wat ou materiaal vervang na die Maatskappy se oordeel gemaak mag word in verband met verlies van of skade aan:
  - i. Seile, skutbedekkings en opgestelde takelwerk;
  - ii. Buiteboordmotor(s), binneboordmotor(s), batterye en masjinerie;
- d. In geval van verlies van of skade aan die versekerde eiendom, sal die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige nuwe onderdele wat benodig mag word as gevolg van sodanige verlies of skade en wat onverkrygbaar is in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië of Botswana of verouderd in patroon is, beperk wees tot die waarde van sodanige onderdele ten tye van die verlies of skade, maar wat nie die vervaardigers se jongste katalogus of pryslys vir sodanige onderdele sal oorskry nie;
- e. Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees vir glinster verf en/of sier- of ander soortgelyke afwerking tensy dit spesifiek in die Bylae vermeld word dat skadeloosstelling vir sodanige herstel ingesluit is en die Versekerde die premie daarvoor aangevra, betaal het nie;
- f. Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees vir onherstelde skade bykomend tot 'n daaropvolgende algehele verlies opgedoen gedurende die versekeringstydperk in die Bylae vermeld.

## 2. Onderversekering

Indien die totale waarde van die versekerde eiendom ten tye van die verlies of skade groter is as die totale versekerde bedrag, sal die Versekerde geag word om sy eie versekeraar te wees vir die verskil en sal hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item indien meer as een sal afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe wees. Onderworpe te alle tye aan die bepaling van bovermelde Besondere Voorwaarde 1 wat in berekening gebring sal word in die vaststelling van die waarde van die eiendom ten tye van sodanige verlies of skade.

## 3. Bybetalings – Afdeling 1

Ten opsigte van elke en iedere gebeurtenis waaruit 'n eis voortspruit sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die Eerste Bedrag Betaalbaar soos in die bylae vermeld.

Met dien verstande dat:

- a. Indien meer as een item van 'n Onderafdeling betrokke is in dieselfde gebeurtenis waaruit 'n eis voortvloei die Versekerde slegs aanspreeklik sal wees vir die Eerste Bedrag Betaalbaar ten opsigte van die gesamentlike eis onder alle sodanige items;
- b. Indien meer as een Onderafdeling betrokke is in dieselfde gebeurtenis waaruit 'n eis voortvloei die Versekerde slegs aanspreeklik sal wees vir die Eerste Bedrag Betaalbaar van of Onderafdeling A of Onderafdeling B of Onderafdeling C wat ookal die hoogste is in die gesamentlike eis van alle sodanige Onderafdelings.

Die uitdrukking "gebeurtenis" sal beteken 'n gebeurtenis of reeks gebeurtenisse wat voortspruit uit een oorsaak in verband met die vaartuig, sleepwa of ander eiendom wat onder hierdie Afdeling verseker is

## AFDELING 2: AANSPREEKLIKHEID

### ONDERAFDELING A: AANSPREEKLIKHEID TEENOR DERDEPARTYE (INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD)

#### Omskrewe Gebeurtenisse

Skadevergoeding waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van:

- a. Die toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon;
- b. Die toevallige verlies van of skade aan eiendom, met inbegrip van verlies van of skade aan seehoofde, dokke, kaaie, en hawehoofde en die koste verbonde aan enige gepoogde of werklike uit ligting, verwydering of vernietiging van die wrak van die vaartuig of versuim of mislukking om dit uit te lig, te verwyder of te vernietig, wat voortspruit uit die gebruik van of veroorsaak word deur die vaartuig, sleepwa of ander eiendom in die Bylae beskryf.

### ONDERAFDELING B: AANSPREEKLIKHEID TEENOR NIE – BETALENDE PASSASIERE TEN OPSIGTE VAN MOTORBOTE, SEILJAGTE EN KLEIN VAARTUIE ALLEENLIK (INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD)

#### Omskrewe Gebeurtenisse

Skadevergoeding waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van:

- a. Die toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon;
- b. Die toevallige verlies van of skade aan die eiendom van enige persoon; terwyl hy/sy op die vaartuig wat in die Bylae beskryf is reis of terwyl hy/sy daarop aan boord gaan of daarvandaan aan wal gaan;

Met dien verstande dat:  
sodanige passasier(s) nie teen vergoeding vervoer word nie.

## ONDERAFDELING C: AANSPREEKLIKHEID TEN OPSIGTE VAN VALSKERM- OF WATERSKIËRS TEN OPSIGTE VAN MOTORBOTE ALLEENLIK (INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD)

### Omskrewe Gebeurtenisse

Skadevergoeding waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van:

- a. Die toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon;
- b. Die toevallige verlies van of skade aan die eiendom van enige persoon; wat besig is om te water- of valskerm- of waterskiërs terwyl op sleeptou geneem deur die vaartuig wat in die Bylae beskryf is, of terwyl sodanige persone gereed maak om op sleeptou geneem te word of nadat hulle op sleeptou was en totdat hulle veilig aan boord van sodanige vaartuig is insluitende aanspreeklikheid soos omskryf ten opsigte van:
  - i. Die toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon;
  - ii. Die toevallige verlies van of skade aan eiendom van enige persoon; opgedoen deur valskerm- of waterskiërs wat optree saam met die vaartuig in die Bylae beskryf;

Met dien verstande dat:

- a. Sodanige valskerm- of waterskiërs nie geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander Polis nie;
- b. Sodanige valskerm- of waterskiërs asof hy/sy die Versekerde was die bepaling, uitsonderings en voorwaardes van hierdie Afdeling vir sover as wat dit van toepassing kan wees nakom, uitvoer en daaraan onderworpe sal wees.

## ONDERAFDELING D: NAVIGASIE DEUR ANDER PERSONE TEN OPSIGTE VAN MOTORBOTE, SEIL-JAGTE EN KLEIN VAARTUIE ALLEENLIK

### Omskrewe Gebeurtenisse

Die bepaling van Afdeling 2 - Onderafdelings A, B en C van hierdie Afdeling word uitgebrei om van krag te wees ten opsigte van enige persoon behalwe:

- a. 'n Persoon wat 'n skeepswerf, herstelwerf of sleephelling bestuur of beheer of by sodanige skeepswerf, herstelwerf, of sleephelling in diens is;
- b. 'n Persoon wat 'n seiljag- of motorboot klub, verkoopsagentskap of soortgelyke organisasie beheer of bestuur of by sodanige seiljag-, motorboot klub of soortgelyke organisasie in diens is;

Terwyl hy/sy die vaartuig in die Bylae vermeld navigeer of in bevel van sodanige vaartuig is op die bevel van of met die toestemming van die Versekerde;

Met dien verstande dat:

- a. Sodanige persoon nie geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander Polis nie;
- b. Sodanige persoon asof hy/sy die Versekerde was die bepaling, uitsonderings en voorwaardes van hierdie Afdeling vir sover dit van toepassing kan wees nakom, uitvoer en daaraan onderworpe sal wees;
- c. Aan sodanige persoon nie seiljag- of motorboot versekering of die voortsetting daarvan geweier was deur enige ander versekeringsmaatskappy of- onderskrywer nie.

## ONDERAFDELING E: KOSTES EN UITGAWES

### Omskrewe Gebeurtenisse

Die bepaling van Afdeling 2 Onderafdelings A, B, C en D word uitgebrei om die volgende te dek:

- a. Die uitgawes aangegaan deur die Versekerde ingevolge sy/haar belang in die vaartuig in die Bylae vermeld ten opsigte van amptelike navrae en doodsondersoek;
- b. Regskoste aangegaan in verdediging van enige regsgeeding of deur aanspreeklikheid te bestry; Met dien verstande dat:

Sodanige koste en uitgawes aangegaan word met die skriftelike toestemming van die Maatskappy;

- c. Alle bedrae waarvoor die Versekerde aanspreeklik mag word om as vergoeding te betaal in verband met ongelukke toe te skryf aan of wat beweer word om toe te skryf te wees aan eerstehulpbehandeling toegedien deur of beskikbaar gestel deur die Versekerde;

Met dien verstande dat:

Enige aanspreeklikheid ten opsigte van verkeerde diagnose uitdruklik uitgesonder is;

- d. Indien meer as een party genoem word in die Bylae van hierdie Afdeling as die Versekerde dan sal elkeen van sodanige partye geag wees om skadeloos gestel te wees ingevolge die skadeloosstelling verleen onder hierdie Onderafdelings asof 'n afsonderlike versekering uitgereik was aan elkeen van sodanige partye en die Maatskappy stem toe om afstand te doen van alle subrogasie-regte wat die Maatskappy mag besit of benodig teen enigeen van sodanige partye.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS AFDELING 2 – ONDERAFDELINGS A, B, C, D en E.

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir:

1. Die dood van of liggaamlike besering aan of siekte van:
  - a. Enige persoon wat 'n lid van die Versekerde se huishouding of 'n lid van die Versekerde se gesin is;
  - b. Werknemers of enige persoon in diens van die Versekerde in enige hoedanigheid wat ookal, wat ontstaan uit en in die loop van sodanige diens;
  - c. Enige persoon wat vervoer word in of op die sleepwa vermeld in die Bylae;
2. Verlies van of skade aan eiendom:
  - a. Wat aan die Versekerde behoort of wat verpag, verhuur, gehuur of geleen is aan of wat in trust gehou word deur of wat onder die toesig of die beheer is van of wat in bewaring is deur of namens die Versekerde;
  - b. Wat vervoer word of te vervoer is in of op die vaartuig en/of sleepwa behalwe ten opsigte van eiendom behorende aan passasiers en waterskiërs op voorwaarde dat aanspreeklikheid van waterskiërs ingesluit is in die Bylae van hierdie Afdeling;
3. Eise vir skadevergoeding ten opsigte van betalende passasiers;
4. Aanspreeklikheid kragtens ooreenkoms aanvaar tensy die Versekerde aanspreeklik sou gewees het nieteenstaande sodanige ooreenkoms;
5. Enige raad of behandeling, behalwe eerstehulpbehandeling gegee of toegedien deur die Versekerde of deur enige ander persoon namens die Versekerde;
6. Ongelukke wat plaasvind terwyl die vaartuig en/of sleepwa in transito per pad is of geheg is aan 'n motorvoertuig of weggebreek het van of per ongeluk losgeraak het van 'n motorvoertuig insluitende enige aanspreeklikheid wat die onderwerp van skadeloosstelling is ingevolge enige vorm van motorvoertuig versekering, hetsy sodanige versekering deur enige wet verplig word, aldan nie, ondanks die feit of sodanige versekering van krag is of aangegaan is nie;
7. Aanspreeklikheid van of teenoor valskerm- of waterskiërs tensy spesifiek verseker ingevolge Afdeling 2 – Onderafdeling C.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES AFDELING 2 – ONDERAFDELINGS A, B, C, D EN E

Perke van aanspreeklikheid

1. Alleenlik ten opsigte van motorbote, seiljagte en klein vaartuie Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van:
  - a. Die toevallige dood en/of liggaamlike besering en/of siekte en/of;
  - b. Die toevallige verlies van of skade aan eiendom en/of;
  - c. Koste en/of uitgawes;

Sal beperk wees tot die bedrae hieronder uiteengesit ten opsigte van enige een ongeluk of reeks van ongelukke veroorsaak deur of wat ontstaan uit enige een gebeurtenis of voorval:



A.	Teenoor Derdepartye	R1 000 000
B.	Teenoor Passasiers	R1 000 000
C.	Teenoor en/of van Valskerm- of Waterskiërs indien spesifiek verseker	R1 000 000
D.	In die totaal van (a), (b) en (c) hierbo	R 10 000

Met dien verstande dat:

ingeval die Versekerde aanspreeklik word ten opsigte van 'n eis of eise wat voortspruit uit enige een ongeluk of reeks van ongelukke as gevolg van of voortspruitend uit enige een voorval of gebeurtenis wat skadevergoeding meebring ingevolge meer as een Onderafdeling van hierdie Afdeling, die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk sal wees tot R1 000 000 (een miljoen rand) gesamentlik.

2. Alleenlik ten opsigte van Straalspuitski's  
Die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van:
  - a. Die toevallige dood en/of liggaamlike beserings en/of siekte en/of;
  - b. Die toevallige verlies of skade aan eiendom en/of;
  - c. Koste en/of uitgawes;

Sal beperk wees tot die bedrag hieronder uiteengesit ten opsigte van enige een ongeluk of reeks van ongelukke veroorsaak deur of wat ontstaan uit enige een gebeurtenis of voorval:

A	Teenoor Derdepartye	R250 000
D	In die totaal van (a), (b) en (c) hierbo	R 10 000

Met dien verstande dat:

Ingeval die Versekerde aanspreeklik word ten opsigte van 'n eis of eise wat voortspruit uit enige een ongeluk of reeks van ongelukke as gevolg van of voortspruitend uit enige een voorval of gebeurtenis die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk sal wees tot R250 000 (twee honderd en vyftig duisend rand) gesamentlik

### AFDELING 3: MEDIESE UITGAWES

#### Omskrewe Gebeurtenisse

Dokters- en chirurgiese fooie tot en met R10 000 (tien duisend rand) gesamentlik ten opsigte van noodbehandeling van die Versekerde of die Versekerde se eggenote of kinders wat in die Versekerde se sorg is wat veroorsaak word deurdat die vaartuig sink of in botsing met 'n ander vaartuig kom of in aanraking kom met enige uitwendige voorwerp, insluitende ys maar water uitgesluit.

#### SPESIFIEKE UITSONDERINGS AFDELINGS 1, 2 EN 3 EN ALLE ONDERAFDELINGS

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir verlies, skade, uitgawe of aanspreeklikheid van watter aard ookal regstreeks en/of onregstreeks veroorsaak deur of waartoe bygedra is deur of voortspruit uit:

- a. Gevangeneming, beslaglegging, arrestasie, dwang of aanhouding of die gevolge daarvan of enige poging daartoe; ook van die gevolge van vyandelikhede of krygsverrigtinge, hetsy oorlog verklaar word al dan nie, maar hierdie uitsondering sal nie botsing met enige vaste of drywende voorwerp, anders as 'n myn of torpedo, stranding, onstuimige weer of brand uitsluit nie tensy regstreeks veroorsaak, en onafhanklik van die aard van die reis of diens wat die betrokke vaartuig, of in die geval van botsing, die ander vaartuig daarin betrokke, besig is om te verrig, deur 'n vyandige daad van of teen 'n oorlogvoerende moondeheid; en vir die doeleindes van hierdie uitsondering sluit "moondeheid" enige owerheid in wat vloot-, militêre of lugmagte in stand hou in samewerking met 'n moondeheid;
- b. Seerowery;
- c. Die optrede van 'n wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl op ander wyse gehandel word met 'n gebeurtenis in klousule (a) en (b) hierbo bedoel.

Indien die Maatskappy beweer dat uit hoofde van klousule (a) tot (c) hierbo verlies of skade nie deur hierdie Afdeling gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys

## SPESIEFIEKE UITBREIDINGS, VOORWAARDES EN KLOUSULES AFDELINGS 1, 2 EN 3 EN ALLE ONDER-AFDELINGS

### 1. Versteekte voorwerpe onder die water

Romp alleenlik (indien in die Bylae as ingesluit vermeld) Nieteenstaande enigiets strydig vervat in Besondere Uitsondering II ten opsigte van Afdeling 1 – Onderafdelings A, B en C hierbo word hierdie Afdeling uitgebrei om die volgende in te sluit: verlies van of skade aan die romp/rompe, uitgesonderd rubber vaartuie en buiteboordmotor (s), wat regstreeks toe te skryf is aan versteekte voorwerpe onder die water.

### 2. Versteekte voorwerpe onder die water

Ingesluit buiteboordmotor(s) (indien in die Bylae as ingesluit vermeld) Nieteenstaande enigiets strydig vervat in Besondere Uitsondering II ten opsigte van Afdeling 1 – Onderafdelings A, B en C hierbo word hierdie Afdeling uitgebrei om die volgende in te sluit: verlies van of skade aan die vaartuig/vaartuie, uitgesonderd rompe van rubber vaartuie, wat regstreeks toe te skryf is aan versteekte voorwerpe onder die water.

### 3. Oproer en staking (indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middle van of as gevolg van:

- i. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- ii. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in Algemene Uitsondering I (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

### 4. Spoedbeperking

Die maksimum spoed waarvoor die versekerde vaartuig of in die geval van 'n vaartuig met 'n boot/bote, die moeder-ervaartuig, ontwerp is, mag nie 53.75 knope (100 kilometer) per uur oorskry nie.

### 5. Plig tot versigtigheid

Die Versekerde moet alle redelike voorsorgmaatreëls tref om die vaartuig, sleepwa en ander eiendom deur hierdie Afdeling verseker in 'n behoorlike staat van herstel en in 'n see- en padwaardige toestand te hou en sal voortdurend alle redelike voorsorgmaatreëls tref vir die veiligheid van sodanige eiendom en om verlies, skade en ongelukke te voorkom.

### 6. Geografiese en kruisvaart grense

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie ten opsigte van enige ongeluk, besering, verlies, skade en/of aanspreeklikheid veroorsaak, opgedoen of aangegaan:

- a. Buite die gebiedsgrense van die Republiek van Suid-Afrika, Lesotho, Botswana, Swaziland, Namibië, Mosambiek, Zimbabwe en Malawi;
- b. Buite 'n kruisvaart grens van 12 (twaalf) seemyl vanaf die kuste van die Republiek van Suid-Afrika, Namibië of Mosambiek tensy sodanige geografiese en kruisvaart grense ten opsigte van motorbote, seiljagte en klein vaartuie spesifiek by wyse van Endossement uitgebrei word.

## 7. Beskrywing van gebruik

Gebruik vir sosiale-, huishoudelike-, plesier- en private doeleindes, uitgesonderd:

- a. Gebruik in verband met enige besigheid, handel of beroep of terwyl die versekerde eiendom uitverhuur word op huur- of bevragtingskontrak;
- b. Gebruik vir resiesja of snelheidstoetse of enige proewe in verband daarmee; Met dien verstande dat: indien die Versekerde die bykomende premie betaal het vir hierdie uitbreiding die Maatskappy die Versekerde skadeloos sal stel of vergoed ingevolge hierdie Afdeling terwyl die vaartuig gebruik word vir resiesja of snelheidstoetse of enige proewe in verband daarmee.

## 8. Eise

- a. Kennisgewing van eise:  
Indien die geografiese- en kruisvaartgrense by wyse van Endossement verleng is en indien 'n gebeurtenis binne sodanige uitgebreide grense plaasvind moet onmiddellik kennis daarvan aan die naaste agent gegee word.
- b. Reparasies en tenders:  
Die Maatskappy sal geregtig wees om te besluit oor die hawe of plek waarheen die vaartuig geneem sal word vir dokdienste of herstelwerk;

Met dien verstande dat:

die bykomende uitgawe ten opsigte van die reis wat voortspruit uit nakoming van die Maatskappy se vereistes aan die Versekerde terugbetaal sal word. Die Maatskappy sal 'n vetoreg hê aangaande die plek van herstel of die herstel firma en mag ook tenders aanvra of voorskryf dat tenders aangevra word vir die herstelwerk aan die vaartuig of ander eiendom wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word.

- c. Herstelling:  
Die Maatskappy is geregtig om na eie keuse enige deel van die verlore of beskadigde eiendom te herstel of te vervang in plaas daarvan om die bedrag van die verlies of skade in geld te betaal. Herstelling so redelik as wat prakties moontlik is sal as genoegsaam geag word niteenstaande dat die vorige voorkoms en toestand van die eiendom nie presies bereik word nie.

Indien die Maatskappy verkies om te herstel of te vervang sal die Versekerde, indien dit van hom verlang word, die Maatskappy voorsien van alle sodanige planne, spesifikasies en inligting as wat nodig of dienstig vir die doel beskou mag word.

- d. Berekende algehele verlies:  
Wanneer vasgestel word of die vaartuig 'n berekende algehele verlies is sal die versekerde waarde geneem word as synde die herstellingswaarde en sal die beskadigde- of sloopwaarde van die vaartuig of wrak geheel en al buite rekening gelaat word. Geen eis vir 'n berekende algehele verlies gebaseer op herwinning- en/of herstelkoste van die vaartuig sal hieronder verhaalbaar wees tensy sodanige koste die versekerde waarde sou oorskry het nie.
- e. Susterskepe:  
Indien die versekerde vaartuig in botsing sou kom met of bergingsdienste ontvang van 'n ander vaartuig wat in geheel of gedeeltelik aan die Versekerde behoort of onder dieselfde bestuur is, sal die Versekerde dieselfde regte onder hierdie Afdeling hê as wat hy sou gehad het indien die ander vaartuig geheel en al die eiendom was van eienaars wat geen belang in die versekerde vaartuig het nie; maar in sodanige gevalle sal die aanspreeklikheid vir die botsing verwys word na 'n enkele arbiter oor wie ooreengekom te word tussen die Maatskappy en die Versekerde.

## 9. Oordrag

Geen oordrag van belange in hierdie Afdeling of in enige gelde wat betaalbaar is of mag word ingevolge hierdie Afdeling sal erkenbaar wees deur of bindend wees op die Maatskappy nie tensy 'n gedateerde kennisgewing van sodanige oordrag of belange geteken word deur die Versekerde en, in geval van daaropvolgende oordrag, deur die oordraggewer op die Afdeling geëndosseer word en die Afdeling met die endossement voorgelê word voordat betaling van enige eis of terugbetaling van premie daaronder gemaak sal word, maar niks in hierdie klousule sal die strekking hê van 'n ooreenkoms deur die Maatskappy met betrekking tot 'n verkoop of oordrag aan 'n nuwe bestuur nie.

## 10. Huurkoop

Indien die vaartuig, sleepwa of ander eiendom ingevolge hierdie Afdeling verseker na die Maatskappy se wete die onderwerp is van 'n huurkoop- of dergelike ooreenkoms sal betaling gemaak word aan die eenaar daarin vermeld wie se kwitansie as volledige en finale kwytskelding van die Maatskappy beskou sal word vir sover dit sodanige skade

**11. Uit die vaart tydperke**

Geen terugbetaling van premie word toegelaat ten opsigte van tydperke waartydens die vaartuig uit die vaart mag wees nie.

**12. Geen regte aan enige persoon behalwe die Versekerde**

Niks wat in hierdie Afdeling vervat is verleen enige regte teen die Maatskappy aan enige persoon behalwe die Versekerde nie. Enige uitbreiding van die Maatskappy se aanspreeklikheid, ingevolge enige Onderafdeling van hierdie Afdeling, ten opsigte van enige persoon behalwe die Versekerde verleen aan sodanige persoon geen reg om 'n eis ingevolge hierdie Afdeling in te stel nie, die bedoeling synde dat die Versekerde in alle gevalle vir en namens sodanige persoon moet eis en die kwitansie van die Versekerde sal die Maatskappy in enige geval geheel en al van die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Afdeling onthef.

**13. Verpligte eerste bedrag betaalbaar**

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## AFDELING 31: PERSOONLIKE REGSAANSPREEKLILHEID OMSKREWE GEBURTENISSE

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos teen alle bedrae waarvoor die Versekerde in sy privaat hoedanigheid regtens aanspreeklik word om te betaal as vergoeding ten opsigte van:

1. Toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon behalwe 'n persoon wat die Versekerde of enige lid van die Versekerde se gesin of huishouding is of wat in diens van die Versekerde is indien sodanige dood, liggaamlike besering of siekte wat ontstaan uit en/of in die loop van sodanige diens; en/of
2. Toevallige verlies van of skade aan eiendom behalwe eiendom wat behoort aan of wat verpag, verhuur, gehuur of geleen is aan of wat in trust gehou word deur of wat onder die toesig of beheer is van of wat in die bewaring is van die Versekerde of enige persoon in die Versekerde se diens, of enige lid van die Versekerde se gesin of huishouding wat enige tyd gedurende die versekeringstydperk binne die gebiedsperke plaasvind en veroorsaak is gedurende die voornoemde tydperk deur 'n fout of die nalatigheid van die Versekerde, sy eggenote en enige lid van sy huisgesin wat normaalweg by hom inwoon;

Met dien verstande dat:

die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling vir alle vergoeding betaalbaar aan enige enkele eiser of enige getal eisers met inbegrip van alle regs kostes aan enige eiser toegestaan of aangegaan ter verdediging van enige eis wat deur of met die toestemming van die Maatskappy betwis word ten opsigte van of voortspruitend uit enige enkele gebeurtenis of ten opsigte van of voortspruitend uit alle gebeurtenisse van 'n reeks volgende op of toeskryfbaar aan een bron of oorspronklike oorsaak, sal nie die bedrag in die Bylae vermeld oorskry nie.

### GEBIEDSPERKE

Enige plek ter Wêreld.

### UITBREIDINGS

#### 1. Sekuriteitsmaatskappye

Spesifieke uitsondering (1) is nie van toepassing op enige aanspreeklikheid wat aanvaar is ingevolge 'n skriftelike kontrak wat aangegaan is met enige entiteit wat sekuriteitsdienste of gewapende reaksiedienste lewer, ten opsigte van eiendom verseker onder "Huisbewoners" en "Huiseienaars" nie.

#### 2. Kredietkaarte, strokies en simkaarte (Gebruik in selfone)

Aanspreeklikheid vir bedrae wat die Versekerde of die Versekerde se gade moet betaal weens die onregmatige gebruik deur 'n persoon, wat nie verwant is aan die Versekerde of die Versekerde se gade nie, van:

- a. Kredietkaarte of -strokies wat amptelik deur 'n kredietinstelling uitgereik is in die Versekerde of die Versekerde se gade se naam; Die Versekerde en die Versekerde se gade moet voldoen het aan die bepalings en voorwaardes waarvolgens die kredietkaarte en -strokies aan die Versekerde of die Versekerde se gade uitgereik is;
- b. SIM-kaarte wat in die Versekerde of die Versekerde se gade se naam uitgereik is.

Met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie uitbreiding nie R8 000 (agttuisend rand) in enige 12 (twaalf) maande tydperk van versekering sal oorskry nie.

#### 3. Kolhou (Putjie-in-een)

Hierdie Afdeling dek 'n bedrag van R5 000 (vyf duisend rand) indien die Versekerde 'n kolhou (putjie-in-een) hou behaal terwyl hy/sy as amateur speel of enige erkende golfbaan geaffilieer by 'n Provinsiale Gholf Unie tydens 'n spel wat volgens die amptelike reëls van golf gespeel word.

Met dien verstande dat:

Met dien verstande dat die Maatskappy skriftelik bevestiging van die sekretaris van die klub ontvang.

#### 4. Voltal

Hierdie Afdeling dek 'n betaling van R5 000 (vyf duisend rand) indien die Versekerde wat deel vorm van 'n rolbal span (span van vier) wie as amateurs speel en 'n voltal (dit is al agt rolballe moet tel) aanteken in 'n rolbalwedstryd in enige kompetisie wat in terme van die reëls van die Suid-Afrikaanse Vereniging by enige erkende rolbalklub gespeel word;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy skriftelik bevestiging van die sekretaris van die klub ontvang.

### 5. Onregmatige- inhegtenisname en deursoek

Nieteenstaande enigiets strydig vervat in hierdie Afdeling sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel teen alle bedrae waarvoor die Versekerde aanspreeklik gehou word vir vergoeding wat voortspruit uit onregmatige inhegtenisname, beweerde onregmatige inhegtenisname of onregmatige deursoek van enige persoon, insluitende aanranding wat daarmee gepaard gaan.

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy se aanspreeklikheid vir alle vergoeding en skadevergoeding en alle kostes en uitgawes vir litigasie en alle ander kostes en uitgawes beperk is tot R50 000 (vyftig duisend rand) ten opsigte van elke eis of reeks eise wat uit een enkele voorval ontstaan onderworpe aan 'n maksimum van R50 000 (vyftig duisend rand) gedurende enige 12 (twaalf) maande tydperk van versekering.

### 6. Persoonlike regs aanspreeklikheid teenoor huishoudelike werknemers

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir regs aanspreeklikheid as gevolg van die toevallige dood van, of liggaamlik besering aan die Versekerde se huishoudelike werknemers wat ontstaan het uit en in die loop van hulle diens.

Die bedrag wat ingevolge hierdie uitbreiding betaalbaar is, met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron of gedurende enige enkele (jaarlikse) versekeringstydperk beloop in totaal hoogstens die skadeloosstellingsperk van R1 000 000 (een miljoen rand).

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die skadeloosstelling verleen ingevolge hierdie Afdeling sal nie van toepassing wees nie op en ook nie insluit nie eise om vergoeding ten opsigte van:

1. Aanspreeklikheid deur die Versekerde kragtens ooreenkoms aanvaar, tensy die Versekerde aanspreeklik sou gewees het nieteenstaande die bestaan van sodanige ooreenkoms;
2. Enige boetes, strafvoltrekkings, straf-, bestraffende- of wraaksugtige skadevergoeding; Met dien verstande dat:  
Niks wat in hierdie Besondere Uitsondering vervat is, hierdie Afdeling uitbrei nie om enige aanspreeklikheid te dek wat in die afwesigheid van hierdie Besondere Uitsondering nie ingevolge hierdie Afdeling gedek sou gewees het nie;
3. a. Eise om vergoeding en regskoste en- uitgawes ten opsigte van dood of enige besering, siekte, verlies of skade wat direk of indirek veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg is van of ontstaan uit of toe te skryf is aan sydeling, besoedeling of kontaminasie, altyd met dien verstande dat hierdie Besondere Uitsondering nie van toepassing is nie op eise om vergoeding en regskoste en- uitgawes ten opsigte van toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van enige persoon of toevallige fisiese verlies van of skade aan tasbare eiendom waar sodanige sydeling, besoedeling of kontaminasie direk veroorsaak is deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis gedurende die versekeringstydperk;
- b. Enige koste om sydel-, besoedelende of kontaminerende stowwe te verwyder, te neutraliseer of skoon te maak, tensy die sydeling, besoedeling of kontaminasie direk veroorsaak is deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis gedurende die versekeringstydperk;

Met dien verstande dat:

niks wat in hierdie Spesifieke Uitsondering vervat is, hierdie Afdeling uitbrei nie om enige aanspreeklikheid te dek wat in die afwesigheid van hierdie Spesifieke Uitsondering nie ingevolge hierdie Afdeling gedek sou gewees het nie;

4. Eise om vergoeding en regskoste en- uitgawes ten opsigte van dood of enige besering of siekte wat toe te skryf is aan 'n geleidelik werkende oorsaak wat nie uit 'n skielike en identifiseerbare ongeval of voorval ontstaan nie;
5. Eise vir besering of skade wat die regstreekse of onregstreekse gevolg is van:
  - a. Vliegtuie (uitgesonderd modelvliegtuie), voertuie, sleepwaens, motorbote, seilbote of skepe;
  - b. Die eienaarskap of besit of bewoning van enige grond of geboue;
  - c. Die uitoefening of uitvoering van enige ambag, beroep, besigheid of profesie;
  - d. Opsetlike of kwaadwillige optrede;

- e. Fietse (behalwe trapfietse wat vir sosiale, huishoudelike of plesier doeleindes gebruik word), of diere (behalwe honde of katte wat aan die huishouding verbonde is);
  - f. Plofstof, gewere of vuurwapens;
6. Die huur of verhuring van eiendom:
- a. Enige bedrag wat R1 000 000 (een miljoen rand) oorskry enige een voorval of enige een versekerings periode ten opsigte van roerende eiendom of enige deel daarvan teen 'n fooi, vergoeding of ander oorweging;
  - b. Of enige vaste eiendom of deel daarvan teen 'n fooi, vergoeding of ander oorweging.

## AFDELING 32: UITGEBREIDE PERSOONLIKE REGSAANSPREEKLIKHEID SPECIAL CONDITIONS

RELATING TO THE LIABILITY PLUS COVER ISSUED IN CONJUNCTION WITH THIS PRIMARY POLICY

The Insured Events, Specific Exclusions, General Conditions and General Provisions noted below and those included in this Liability Plus cover are in addition to and are to be read in conjunction with the Definitions and Guidelines for Interpretation and the General Terms, Conditions and Exceptions of this policy document as well as the Definitions and Explanations, Events Covered, Events Not Covered and Automatic Extensions of this Section.

### Liabilityplus limits

General Liability Limit: R 20 000 000 in excess of the R1 000 000 limit provided under this policy (Primary Policy) Motor Liability Limit: R 20 000 000 in excess of the R2 500 000 limit provided under this policy (Primary Policy).

A. The liability of Renasa Insurance Company Limited for all damages in respect of any one event shall not exceed the Limits stated above and on the Schedule inclusive of any costs and expenses that may have been incurred by you with their written consent and costs and expenses recoverable from you by any claimant after deduction of any payments or awards made and due to be made by Renasa Insurance Company Limited.

B. Renasa Insurance Company Limited will pay those sums in excess of the limit provided by the General Legal Liability Section of this Policy but not exceeding the LIMIT stated above, and on the Schedule, that you become legally liable to pay as compensation by reason of liability imposed by law or assumed by you under any contract because of bodily injury or property damage that is not covered by the Primary Policy provided always that:

- i. No liability shall attach to this Liability Plus Section of the policy unless and until Renasa Insurance Company Limited have paid or have been held liable to pay the full amount of their limit under the primary liability section of the policy.
- ii. If by reason of the payment of any claim or claims under the Primary Policy, during the period of insurance the amount of indemnity provided by such Primary Policy is:
  - a. Partially reduced then this Policy shall apply in excess of the reduced amount of the Primary Policy for the remainder of the Period of Insurance.
  - b. Totally exhausted then this policy shall continue in force as Primary Policy until expiry hereof.

## SPECIFIC EXCLUSIONS

### 1. Watercraft, Aircraft

This insurance does not apply to death, injury, sickness or disease or death sustained by a person resulting from such injury, sickness or disease including mental injury mental anguish and shock or to physical damage to, loss of use or destruction of tangible property arising out of the ownership, maintenance, operation, use, loading or unloading of any watercraft of more than 8.0 meters in length or any aircraft owned by you or rented to you.

### 2. Motor Vehicles

This insurance does not apply to death, injury, sickness or disease or death sustained by a person resulting from such injury, sickness or disease including mental injury mental anguish and shock or to physical damage to, loss of use or destruction of tangible property resulting from the use of any registered Motor Vehicle owned by or in your physical legal control or in respect of which insurance is required by virtue of any legislation relating to Motor Vehicles.

Provided that:

- i. This exclusion shall not apply where coverage is provided under any Underlying Insurance (Primary Insurance) relating to the use of Motor Vehicles, or the excess provided in the schedule of insurance
- ii. Renasa Insurance Company Limited will not pay for so much of any compensation or claim as falls within the scope of any compulsory motor vehicle insurance enactment. This extension shall apply notwithstanding that no insurance under such enactment is in force or has been affected.



## AFEDLING 33: LEWENDEHAWE, STAMBOEKDIERE EN WILD

### ONDERAFDELING A: LEWENDEHAWE INSLUITENDE STAMBOEKDIERE (UITGESLUIT WILD)

#### OMSKREWE GEBEURTENISSE - A

Verlies as gevolg van die vrekte of vernietiging van lewendehawe (insluitende stamboekdiere) in die bylae vermeld wat direk ontstaan as gevolg van brand of weerlig uitgesonderd terwyl in transito.

#### OMSKREWE GEBEURTENISSE - B

Verlies as gevolg van die vrekte of vernietiging van die lewendehawe (insluitende stamboekdiere) in die Bylae vermeld wat direk ontstaan as gevolg van gewelddadige ongeval (uitgesonderd storm, wind, water, hael of sneeu maar insluitende terwyl in transito) of genadedood wat op gesag van 'n behoorlik gekwalifiseerde veearts toegedien word as gevolg van besering wat deur versekerde gevare ontstaan.

### OMSKRYWINGS ONDERAFDELING A

Lewendehawe sal beteken:

1. Beeste;
2. Skape;
3. Boerbokke;
4. Varke;
5. Perde;
6. Donkies;
7. Alpacas.

### UITBREIDINGS ONDERAFDELING A

#### 1. Transito (Alleenlik ten opsigte van Omskrewe Gebeurtenisse B)

Hierdie afdeling is uitgebrei om transito dekking in te sluit.

#### 2. Brandbluskoste (Ten opsigte van transito dekking Omskrewe Gebeurtenisse B)

Indien die eiendom omskryf in die Bylae verlore raak of deur brand beskadig word terwyl in transito wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word, betaal die Maatskappy, benewens skadeloosstelling aan die Versekerde vir sodanige verlies of skade, ook die koste van die blus van die brand of poging daartoe onderworpe aan 'n maksimum bedrag van R10 000 (tien duisend rand) of die perk in die bylae vermeld, wat ookal die grootste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

#### 3. Puin verwydering (Ten opsigte van transito dekking Omskrewe Gebeurtenisse B)

Die versekering kragtens hierdie Afdeling sluit kostes in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruim en verwydering van puin na skade aan die vervoermiddel of eiendom daarop, onderworpe aan 'n maksimum perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die bylae vermeld word, wat ookal die meeste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

#### 4. Hervestigingskoste

Die versekering kragtens hierdie Afdeling sluit kostes in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die hervestiging van die lewendehawe volgende 'n veldbrand wat aanleiding gegee het tot paniek en die uitbreek van die lewendehawe uit hul plek van aanhouding of waar die Versekerde weens menslikheidsoorwegings die kampdrade afgeknip het om die lewendehawe te beskerm teen die veldbrand, onderworpe aan 'n maksimum perk van R100 000 (een honderd duisend rand) of die perk wat in die bylae vermeld word, wat ook al die meeste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

### SPESIFIEKE VOORWAARDES ONDERAFDELING A

#### 1. Plek van aanhouding en gebruik

Geen lewendehawe (insluitende stamboekdiere) sal verwyder word vanaf die persele soos vermeld in die Bylae vir die doel om permanent aangehou te word op 'n ander plek sonder die skriftelike toestemming van die Maatskappy nie.

#### 2. Goeie Kondisie

Lewendehawe (insluitende stamboekdiere) in die bylae vermeld moet almal in goeie kondisie, gesond en vry van beserings wees by die aanvang van versekering.

#### 3. Vrektes van lewendehawe (insluitende stamboekdiere)

By vrekte van enige dier beskryf in die Bylae sal die Versekerde die Maatskappy onmiddellik daarvan verwittig en die Maatskappy 'n geleentheid gee om die karkas te ondersoek deur nie daaraan te sny of daarmee weg te doen voor die verstryking van minstens 24 (vier en twintig) uur nadat sodanige kennisgewing deur die Maatskappy ontvang is nie.

Die Versekerde sal op sy eie koste binne 14 (veertien) dae nadat hy versoek is om dit te doen, aan die Maatskappy sodanige inligting verstrek, gepaard met sodanige veearts sertifikate en bevredigende bewyslewering ten opsigte van vrekte, identiteit en waarde van die dier as wat die Maatskappy mag vereis.

Die las om te bewys dat 'n versekerde dier nie gevrek het aan 'n oorsaak wat in hierdie Afdeling uitgesonder word nie sal op die Versekerde rus. Indien die eis erken word, sal die Versekerde op die voordeligste manier van die karkas ontslae raak en die bedrag wat daardeur ingewin word, sal aan die Maatskappy behoort;

Met dien verstande dat:

In gevalle van eise deur weerlig:

- a. Moet die Versekerde met die indien van 'n eis, die Maatskappy van 'n beëdigde verklaring voorsien:
  - i. Om te bevestig dat die dier(e) inderdaad deur weerlig gedood is;
  - ii. Waarin die volle aantal diere wat in die Versekerde se besit is, asook die volle aantal diere wat nie behoort aan of in trust gehou word deur of wat in bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer of agent van die Versekerde is, ten tye van die verlies verklaar word.
- b. 'n Veearts verslag vir alle eise bo R25 000 (vyf en twintig duisend rand).

#### 4. Eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

#### 5. Onderversekering ten opsigte van getalle

Indien ten tye van verlies van die lewendehawe (insluitende stamboekdiere) soos verseker onder hierdie afdeling deur enige van die gevare verseker, die getal van die diere meer is as die getal wat verseker is, word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou. Elke item, indien meer as een, is afsonderlik aan hierdie Spesifieke Voorwaarde onderworpe; Met dien verstande dat:

Die Versekerde 'n eweredige deel van iedere en elke verlies sal dra.

#### 6. Versekering van lammers

Die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van lammers ouer as 24 (vier en twintig) uur maar jonger as 3 (drie) maande sal beperk wees tot hoogstens 10% (tien persent) van die versekerde bedrag van die ooi.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS ONDERAFDELING A

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir enige verlies wat direk of indirek ontstaan of wat die gevolg is van of voortspruit uit:

1. Diefstal of enige poging daartoe of afdwaling;
2. Verkluming, vergiftiging van watter aard ook al of vreemde voorwerpe in die spysverteringskanaal van enige dier, foutiewe voeding of dosering hetsy kwaadwilliglik of per ongeluk;
3. Aanval deur honde of wilde diere;
4. Handeling wat onafhanklike aannemers vir die Versekerde uitvoer of aanspreeklikheid wat die Versekerde volgens ooreenkoms aanvaar;
5. Beskadiging of vernietiging van lewendehawe (insluitende stamboekdiere) wat nie behoort aan of in trust gehou word deur of wat in bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer of agent van die Versekerde is;
6. Enige siekte, kwaal of toestand in enige dier in die Bylae vermeld, karkas of produk daarvan wat mag versprei, besmet of andersins mag aantas;
7. Verbeur verklaring, opeising of aanhouding van enige lewendehawe (insluitende stamboekdiere) kragtens enige statuut, regering of openbare owerheid;
8. Verlies as gevolg van sluikhandel of onwettige vervoer of handel;
9. Vernietiging ter uitvoering van die bepaling van enige statuut of enige bevel van 'n staatsdepartement of plaaslike owerheid;
10. Transito per lug of ter see;
11. Ongeluk of siekte opgedoen elders as in die Republiek van Suid Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;
12. Ongeluk of siekte gely of opgedoen gedurende transito per lug of ter see;
13. Die opsetlike slag van lewendehawe (insluitende stamboekdiere) hetsy deur of ter uitvoering van 'n bevel van enige.

staatsgesag of openbare of plaaslike owerheid of persoon of liggaam wat jurisdiksie oor sulke aangeleenthede het of andersins;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie hierdie Uitsondering as 'n verweer sal opper nie indien:

- a. Die Maatskappy uitdruklik toegestem het tot die vernietiging of;
  - b. Versekerde lewendehawe (insluitende stamboekdiere) 'n besering opgedoen het of in 'n buitengewoon pynlike siektetoestand verkeer en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Maatskappy aangestel is sertifiseer dat dit ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die lewendehawe (insluitende stamboekdiere) om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word, of;
  - c. Versekerde lewendehawe (insluitende stamboekdiere) 'n besering opgedoen het en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Versekerde aangestel is eers 'n sertifikaat uitgereik het dat die lyding van die lewendehawe (insluitende stamboekdiere) ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die stamboekdier om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word sonder dat daar vir die aanstelling van 'n veearts deur die Maatskappy gewag kan word;
14. Gevolglike verlies wat op enige wyse hoegenaamd ontstaan;
15. Aanspreeklikheid teenoor derdepartye;
16. Verlies of skade opgedoen in transito terwyl enige voertuig bestuur word deur:
- a. Die Versekerde terwyl die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieer is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;
  - b. Enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieer is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;

Met dien verstande dat:

enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy/sy voldoen aan die lisensie wette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in die gebiedsgrense van hierdie Afdeling verwys word, of, indien daar nie aan enige lisensie wet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders;

17. Verlies of skade as gevolg van Kaping/Skaking of enige poging daartoe van die versekerde eiendom;
18. Vertrapping of versmoring wat tot gevolg het vrekte of vernietiging van lewendehawe (insluitende stamboekdiere) terwyl in transito in of op enige vervoermiddel (ongegag die tipe dekking van transito).

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING OP OMSKREWE GEBEURTENISSE A INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Aanvalle deur honde en wilde diere

Teen die betaling van 'n bykomende premie is dekking uitgebrei om verlies of skade as gevolg van vrekte van die lewendehawe (insluitende stamboekdiere) in die bylae vermeld, wat direk veroorsaak word deur die aanval van honde of wilde diere in te sluit, maar met die uitsondering van honde of wilde diere wat aan die Versekerde, lede van sy huisgesin of werknemers behoort, of deur hulle in bewaring gehou word.

Dit is 'n voorwaarde voorafgaande tot die aanvaarding van 'n eis onder hierdie uitbreiding dat die Versekerde die Maatskappy asook die Polisie so gou moontlik na 'n verlies of skade daarvan in kennis stel en dat hy ernstige pogings aanwend om die identiteit van die honde of wilde diere, sowel as hulle eienaar vas te stel.

## 2. Kansellering van brand en weerlig dekking alleen

Omskrewende gebeurtenisse B van Onderafdeling B is gekanselleer.

## 3. Verkluming van lewendehawe (insluitende stamboekdiere)

Teen die betaling van 'n bykomende premie is dekking uitgebrei om die volgende in te sluit:

Verlies of skade as gevolg van die vrekte of vernietiging van die lewendehawe (insluitende stamboekdiere) in die bylae vermeld wat direk ontstaan as gevolg van:

- a. Storm, wind, water, hael of sneeu;
- b. Verkluming met die uitsondering van verlies of skade wat voortspruit uit die daling van temperatuur wat nie gepaard gaan met storm, wind, water, hael of sneeu nie.

Met dien verstande dat:

dekking ten opsigte van nuwe besigheid en toevoegings sal onderhewig wees aan 'n wagtydperk van 7 (sewe) dae vanaf datum van aansoek voor dekking inwerking sal tree.

## 4. Kaping/skaking

Teen die betaling van 'n bykomende premie word Spesifieke Uitsondering 17 van hierdie afdeling gekanselleer en dekking uitgebrei om verlies of skade aan lewendehawe (insluitende stamboekdiere) soos vermeld in die bylae as gevolg van Kaping/Skaking in te sluit.

## 5. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- a. Burgerlike beroering, arbeids- onluste, oproer, staking of uitsluiting;
- b. Die optrede van enige wettige ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (a) hierbo verwys word;

Met dien verstande dat hierdie Uitbreiding dek nie:

- a. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid Afrika of Namibië plaasvind nie;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besit ontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettige ingestelde owerheid.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## 6. Noodvoer

Teen die betaling van 'n bykomende premie is dekking onder hierdie Afdeling uitgebrei om noodvoer kostes in te sluit volgende 'n veldbrand wat die natuurlike weiding vernietig het van die versekerde lewendehawe (insluitende stamboekdiere) tot en met die versekerde bedrag in die bylae vermeld;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie vir verlies of skade aan natuurlike weiding indien:

- a. Die oppervlakte van die natuurlike weiding wissel tussen 0 tot 1 000 hektare en daar nie minstens 50% of meer van die natuurlike weiding deur 'n veldbrand vernietig is nie;
- b. Die oppervlakte van die natuurlike weiding wissel tussen 1 001 tot 5 000 hektare en daar nie minstens 35% of meer van die natuurlike weiding deur 'n veldbrand vernietig is nie;
- c. Die oppervlakte van die natuurlike weiding meer is as 5 001 hektare en daar nie minstens 25% of meer van die natuurlike weiding deur 'n veldbrand vernietig is nie;
- d. Die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde in die proses, met die maak van enige voorbrand wat ontaard in 'n onbeheersde veldbrand en aanleiding gee tot die vernietiging van natuurlike weiding;
- e. Die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde in die proses van instandhouding van enige voorbrand wat ontaard in 'n onbeheersde veldbrand en aanleiding gee tot die vernietiging van natuurlike weiding.

## ONDERAFDELING B: STAMBOEKDIERE (UITGESLUIT WILD) OMSKREWE GEBEURTENISSE

Vrekte van die versekerde stamboekdier uitgesonderd wild wat in die Bylae gespesifiseer is volgende 'n ongeluk, siekte of kwaal wat plaasvind gedurende die versekeringstermyn, of vir versekering vir 'n jaarlikse tydperk alleenlik in die geval waar die vrekte van sodanige stamboekdier plaasvind binne 30 (dertig) dae na die verstryking van hierdie versekering as gevolg van 'n ongeluk wat voorgeval het of siekte of kwaal wat gemanifesteer het gedurende die geldigheidstermyn hiervan en onderworpe daaraan dat skriftelike kennisgewing van sodanige ongeluk, siekte of kwaal aan die Maatskappy gegee is voor die verstryking van hierdie versekering vir die werklike waarde van sodanige stamboekdier ten tye van die ongeluk of die manifestering van die kwaal of siekte wat die stamboekdier se vrekte veroorsaak het, sal die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie die aanspreeklikheid perk soosgespesifiseer in die Bylae ten opsigte van sodanige stamboekdier oorskry nie.

## OMSKRYWINGS ONDERAFDELING B

Stamboekdiere sal beteken:

1. Beeste;
2. Skape;
3. Boerbokke.

## UITBREIDINGS ONDERAFDELING B

### 1. Transito

Hierdie afdeling is uitgebrei om transito dekking in te sluit.

### 2. Toevallige plantvergiftiging of vergiftiging

Hierdie afdeling is uitgebrei om toevallige plantvergiftiging of vergiftiging wat voortspruit uit voer of water gee of vee dip in te sluit tot 65% (vyf en sestig persent) van die stamboekdier se versekerde bedrag.

### 3. Kalf uitbreiding (slegs van toepassing ten opsigte van 'n versekerde koei)

Hierdie Afdeling uitgebrei is uitgebrei om dekking in te sluit vir 'n kalf of tweeling kalwers wat reeds ouer as 24 (vier en twintig) uur maar jonger as 6 (ses) maande is met dien verstande dat die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van sodanige kalf of tweeling kalwers nie 20% (twintig persent) van die versekerde koei se versekerde bedrag sal oorskry nie.

Indien vergoeding kragtens hierdie Uitbreiding geskied het sal die versekerde bedrag van die versekerde koei met sodanige vergoeding verminder word.

### 4. Brandbluskoste (ten opsigte van transito dekking)

Indien die eiendom omskryf in die Bylae verlore raak of deur brand beskadig word terwyl in transito wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word, betaal die Maatskappy, benewens skadeloosstelling aan die Versekerde vir sodanige verlies of skade, ook die koste van die blus van die brand of poging daartoe, onderworpe aan 'n maksimum bedrag van R10 000 (tienduisend rand) of die perk in die bylae vermeld, wat ook al die grootste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

### 5. Puin verwydering (ten opsigte van transito dekking)

Die versekering kragtens hierdie Afdeling sluit kostes in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruim en verwydering van puin na skade aan die vervoermiddel of eiendom daarop, onderworpe aan 'n maksimum perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die bylae vermeld word, wat ook al die meeste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

### 6. Hervestigingskoste

Die versekering kragtens hierdie Afdeling sluit kostes in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die hervestiging van die stamboekdiere volgende 'n veldbrand wat aanleiding gegee het tot paniek en die uitbreek van die stamboekdiere uit hul plek van aanhouding of waar die Versekerde weens menslikheidsoorwegings die kampdrade afgeknip het om die stamboekdiere te beskerm teen die veldbrand, onderworpe aan 'n maksimum perk van R100 000 (een honderdduisend rand) of die perk wat in die bylae vermeld word, wat ook al die meeste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES ONDERAFDELING B

### 1. Plek van aanhouding en gebruik

Geen stamboekdier sal verwyder word vanaf die persele soos vermeld in die Bylae vir die doel om permanent aangehou te word op 'n ander plek sonder die skriftelike toestemming van die Maatskappy nie. Geen stamboekdier sal gebruik word vir ander doeleindes as wat in die aansoekvorm genome word sonder die skriftelike toestemming van die Maatskappy nie.

## 2. Kennisgewing van eis

- a. Die Versekerde moet die Maatskappy onmiddellik verwittig van enige siekte van of ongeluk opgedoen deur enige Behandeling deur 'n veearts en wanneer dit vereis word 'n verslag van die betrokke veearts indien oor die toestand van die stamboekdier;
- b. Die Versekerde sal ten alle tye behoorlike voorsorgmaatreëls tref teen verlies of gevaar van verlies en sal alle redelike regulasies en aanwysings van die Maatskappy of van 'n veearts in die diens van die Maatskappy uitvoer;
- c. By die vrekte van enige stamboekdier beskryf in die Bylae sal die Versekerde die Maatskappy onmiddellik daarvan verwittig en die Maatskappy 'n geleentheid gee om die karkas te ondersoek deur nie daaraan te sny of daarmee weg te doen voor die verstryking van minstens 24 (vier en twintig) uur nadat sodanige kennisgewing deur die Maatskappy ontvang is nie. Die Versekerde sal op sy/haar eie koste binne 14 (veertien) dae nadat hy/sy versoek is om dit te doen aan die Maatskappy sodanige inligting verstrek gepaard met sodanige veearts sertifikate en bevredigende bewys van vrekte, identiteit en waarde van die stamboekdier sal op die Versekerde rus;
- d. Indien die eis erken word sal die Versekerde op die voordeligste manier van die karkas ontslae raak en die bedrag wat daardeur ingewin word, sal aan die Maatskappy behoort.

## 3. Goeie kondisie

Stamboekdiere in die bylae vermeld moet almal in goeie kondisie, gesond en vry van beserings wees by die aanvang van versekering.

## 4. Eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS ONDERAFDELING B

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir enige verlies wat direk of indirek ontstaan of wat die gevolg is van of voortspruit uit:

1. Diefstal of enige poging daartoe of afdwaling;
2. Toevallige plantvergiftiging of vergiftiging wat voortspruit uit voer of water gee of vee dip behalwe tot die omvang van 65% (vyf en sestig persent) van die versekerde bedrag;
3. Ongeskiktheid of onvermoë om die funksies of pligte te verrig waarvoor die stamboekdier aangehou word;
4. Handeling wat onafhanklike aannemers vir die Versekerde uitvoer of aanspreeklikheid wat die Versekerde volgens ooreenkoms aanvaar;
5. Beskadiging of vernietiging van stamboekdiere wat nie behoort aan of in trust gehou word deur of wat in bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer of agent van die Versekerde is;
6. Verbeur verklaring, opeising of aanhouding van enige stamboekdiere kragtens enige statuut, regering of openbare owerheid;
7. Verlies as gevolg van sluikhandel of onwettige vervoer of handel;
8. Vernietiging ter uitvoering van die bepaling van enige statuut of enige bevel van 'n staatsdepartement of plaaslike owerheid;
9. Transito per lug of ter see;
10. Ongeluk of siekte opgedoen elders as in die Republiek van Suid Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;
11. Ongeluk of siekte gely of opgedoen gedurende transito per lug of ter see;
12. Die opsetlike slag van stamboekdiere hetsy deur of ter uitvoering van 'n bevel van enige staatsgesag of openbare of plaaslike owerheid of persoon of liggaam wat jurisdiksie oor sulke aangeleenthede het of andersins;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie hierdie Uitsondering as 'n verweer sal opper nie indien:

- a. Die Maatskappy uitdruklik toegestem het tot die vernietiging; of
- b. 'n versekerde stamboekdier 'n besering opgedoen het of in 'n buitengewoon pynlike siektetoestand verkeer en

'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Maatskappy aangestel is sertifiseer dat dit ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die stamboekdier om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word; of

- c. 'n versekerde stamboekdier 'n besering opgedoen het en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Versekerde aangestel is eers 'n sertifikaat uitgereik het dat die lyding van die stamboekdier ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die stamboekdier om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word sonder dat daar vir die aanstelling van 'n veearts deur die Maatskappy gewag kan word;
13. Rooiwaterkoors;
14. Hartwater koors;
15. Galsiekte;
16. Bloednier;
17. Bloutong;
18. Enige siektetoestand uit bosluise gebore en wat manifesteer binne 30 (dertig) dae vanaf die aanvangsdatum van die polis;
19. Gevolglike verlies wat op enige wyse hoegenaamd ontstaan;
20. Aanspreeklikheid teenoor derdepartye;
21. Verlies of skade opgedoen in transito terwyl enige voertuig bestuur word deur:
- a. Die Versekerde terwyl die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieerd is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;
- b. Enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieerd is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;

Met dien verstande dat:

Enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy/sy voldoen aan die lisensie wette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in die gebied grense van hierdie Afdeling verwys word, of, indien daar nie aan enige lisensie wet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders;

22. Vertrapping of versmoring wat tot gevolg het vrekke of vernietiging van stamboekdiere terwyl in transito in of op enige vervoermiddel (ongegag die tipe dekking van transito).

## OPSIONELE UITBREIDINGS VAN TOEPASSING OP ONDERAFDELING B INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Impotensie van stamboek bulle of stamboek ramme as gevolg van 'n ongeluk alleen

Voor die aanvang van dekking en enige daaropvolgende versekeringstermyn ten opsigte van hierdie Uitbreiding is dit 'n voorwaarde dat 'n vrugbaarheid sertifikaat wat deur 'n gekwalifiseerde Veearts uitgereik is aan die Maatskappy voorsien word en die sertifikaat moet binne 60 (sestig) dae voor die aanvang van die versekering verkry word. Indien die stamboek bul of stamboek ram beskryf in die bylae gedurende die tydperk van versekering deur die

die lewering van bevredigende bewysstukke en sertifikate impotent of onvrugbaar is as gevolg van 'n besering veroorsaak deur sigbare geweld as gevolg van 'n uitwendige ongeluk voorgeval tydens die versekeringstermyn sal die Maatskappy na die verstryking van 'n tydperk van 3 (drie) kalendermaande van die datum van verwittiging van die impotensie of onvrugbaarheid die verskil vergoed tussen die bedrag wat ontvang is vir die verkoop van die stamboek bul of stamboek ram en die versekerde bedrag soos gemeld in die Bylae;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy nie aanspreeklik is vir:

- a. Enige eise ten opsigte van gevolglike verlies hoe dit ook al mag ontstaan;
  - b. Enige eis ten opsigte van stamboek ramme jonger as 6 (ses) maande of ouer as 4 (vier) jaar nie.
2. Impotensie van stamboek bulle of stamboek ramme as gevolg van 'n ongeluk en/of siekte  
Voor die aanvang van dekking en enige daaropvolgende versekeringstermyn ten opsigte van hierdie Uitbreiding is dit 'n voorwaarde dat 'n vrugbaarheid sertifikaat wat deur 'n gekwalifiseerde Veearts uitgereik is aan die Maatskappy voorsien word en die sertifikaat moet binne 60 (sestig) dae voor die aanvang van die versekering verkry word.

Indien die stamboek bul of stamboek ram beskryf in die bylae gedurende die tydperk van versekering deur die lewering van bevredigende bewysstukke en sertifikate impotent of onvrugbaar is as gevolg van 'n besering veroorsaak deur sigbare geweld as gevolg van 'n uitwendige ongeluk of siekte voorgeval tydens die versekeringstermyn sal die Maatskappy na die verstryking van 'n tydperk van 3 (drie) kalendermaande van die datum van verwittiging van die impotensie of onvrugbaarheid die verskil vergoed tussen die bedrag wat ontvang is vir die verkoop van die stamboek bul of stamboek ram en die versekerde bedrag soos gemeld in die Bylae;

Met dien verstande dat:

die Maatskappy nie aanspreeklik is vir:

- a. Enige eise ten opsigte van gevolglike verlies hoe dit ook al mag ontstaan;
  - b. Enige eis ten opsigte van stamboek ramme jonger as 6 (ses) maande of ouer as 4 (vier) jaar nie.
3. Rooiwater koors  
Spesifieke uitsondering (13) van die afdeling is gekanselleer.

4. Hartwater koors  
Spesifieke uitsondering (14) van die afdeling is gekanselleer.

5. Galsiekte  
Spesifieke uitsondering (15) van die afdeling is gekanselleer.

6. Bloednier (ENTEROTOXAEMIA)  
Spesifieke uitsondering (16) van die afdeling is gekanselleer met dien verstande dat die betrokke stamboekdier teen die siekte binne 6 (ses) maande voor die vrekte ingeënt was en die entstof korrek geberg en gebruik is soos uiteengesit in die gebruiksaanwysing.

7. Bloutong  
Spesifieke uitsondering (17) van die afdeling is gekanselleer met dien verstande dat die betrokke stamboekdier teen die siekte binne 12 (twaalf) maande voor die vrekte ingeënt was en die entstof korrek geberg en gebruik is soos uiteengesit in die gebruiksaanwysing.

Memo van toepassing op endossemente 6 & 7:

Dit is 'n voorwaarde voorafgaande tot die aanvaarding van 'n eis onder hierdie Afdeling dat 'n bewys van inenting in die vorm van 'n sertifikaat deur 'n veearts onderteken of as die Versekerde die stamboekdier self ingeënt het 'n sertifikaat deur die Versekerde en 'n naburige boer onderteken deur die Maatskappy ontvang word onmiddellik na die inenting uitgevoer is en voordat 'n eis ontstaan.

8. Plantvergiftiging  
Spesifieke Uitsondering (2) 65% (vyf en sestig persent) is gekanselleer en verhoog na 100% (een honderd persent).

9. Oproer en staking  
Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middle van of as gevolg van:

- a. Burgerlike beroering, arbeids- onluste, oproer, staking of uitsluiting;



- b. Die optrede van enige wettige ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (a) hierbo verwys word;

Met dien verstande dat hierdie Uitbreiding dek nie:

- a. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid Afrika of Namibië plaasvind nie;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besit ontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettige ingestelde owerheid.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

#### 10. Noodvoer

Teen die betaling van 'n bykomende premie is dekking onder hierdie Afdeling uitgebrei om noodvoer kostes in te sluit volgende 'n veldbrand wat die natuurlike weiding vernietig het van die versekerde lewendehawe (insluitende stamboekdiere) tot en met die versekerde bedrag in die bylae vermeld;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie aanspreeklik sal wees nie vir verlies of skade aan natuurlike weiding indien:

- a. Die oppervlakte van die natuurlike weiding wissel tussen 0 tot 1 000 hektare en daar nie minstens 50% of meer van die natuurlike weiding deur 'n veldbrand vernietig is nie;
- b. Die oppervlakte van die natuurlike weiding wissel tussen 1 001 tot 5 000 hektare en daar nie minstens 35% of meer van die natuurlike weiding deur 'n veldbrand vernietig is nie;
- c. Die oppervlakte van die natuurlike weiding meer is as 5 001 hektare en daar nie minstens 25% of meer van die natuurlike weiding deur 'n veldbrand vernietig is nie;
- d. Die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde in die proses, met die maak van enige voorbrand wat ontaard in 'n onbeheersde veldbrand en aanleiding gee tot die vernietiging van natuurlike weiding;
- e. Die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde in die proses van instandhouding van enige voorbrand wat ontaard in 'n onbeheersde veldbrand en aanleiding gee tot die vernietiging van natuurlike weiding.

### ONDERAFDELING C: BEPERKTE DEKKING WILD OMSKREWE GEBEURTENISSE

Vrekte van die versekerde dier veroorsaak deur brand, weerlig of ontploffing.

Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS ONDERAFDELING C WILD

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir enige verlies wat direk of indirek ontstaan of wat die gevolg is van of voortspruit uit:

1. Diefstal of enige poging daartoe of afdwaling;
2. Verkluiwing, vergiftiging van watter aard ook al of vreemde voorwerpe in die spysverteringskanaal van enige dier, foutiewe voeding of dosering hetsy kwaadwilliglik of per ongeluk;
3. Aanval deur honde of wilde diere;
4. Handeling wat onafhanklike aannemers vir die Versekerde uitvoer of aanspreeklikheid wat die Versekerde volgens ooreenkoms aanvaar;

5. Beskadiging of vernietiging van wild wat nie behoort aan of in trust gehou word deur of wat in bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer of agent van die Versekerde is;
6. Enige siekte, kwaal of toestand in enige dier in die Bylae vermeld, karkas of produk daarvan wat mag versprei, besmet of andersins mag aantas;
7. Verbeur verklaring, opeising of aanhouding van enige wild kragtens enige statuut, regering of openbare owerheid;
8. Verlies as gevolg van sluikhandel of onwettige vervoer of handel;
9. Vernietiging van wild ter uitvoering van die bepaling van enige statuut of enige bevel van `n staatsdepartement of plaaslike owerheid;
10. Transito per lug of ter see;
11. Ongeluk of siekte opgedoen elders as in die Republiek van Suid Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;
12. Ongeluk of siekte gely of opgedoen gedurende transito per pad of per spoor;
13. Die opsetlike slag van wild hetsy deur of ter uitvoering van `n bevel van enige staatsgesag of openbare of plaaslike owerheid of persoon of liggaam wat jurisdiksie oor sulke aangeleenthede het of andersins;
14. Gevolglike verlies wat op enige wyse hoegenaamd ontstaan;
15. Aanspreeklikheid teenoor derdepartye;
16. Paniek, hetsy sodanige paniek die regstreekse gevolg van brand, weerlig of ontploffing is, al dan nie.
17. Vertrapping of versmoring wat tot gevolg het vrekte of vernietiging van stamboekdiere terwyl in transito in of op enige vervoermiddel (ongeach die tipe dekking van transito).

## AFDELING 34: ENKELRIT TRANSITO LEWENDEHAWE, STAMBOEKDIRERE EN WILD

### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Die versekering kragtens hierdie Afdeling word gedurende die tydperk van versekering beperk tot die vrekte van enige stamboekdier, alle lewendehawe, wild en volstruise wat in die Bylae gespesifiseer is as gevolg van brand, weerlig, vloed, botsing of omslaan van die vervoermiddel insluitende oplaai en aflaaï;

Met dien verstande dat:

die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van alle verlies of skade wat voortspruit uit enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse voortspruitend uit of toeskryfbaar aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak sal nie die aanspreeklikheidsperk wat teenoor sodanige lewendehawe, stamboekdiere en wild in die Bylae vermeld, oorskry nie.

### UITBREIDINGS

#### 1. Brandbluskoste

Indien die eiendom omskryf in die Bylae deur brand beskadig of vernietig word terwyl in transito wat ingevolge hierdie Afdeling verseker word, betaal die Maatskappy, benewens skadeloosstelling aan die Versekerde vir sodanige verlies of skade, ook die koste van die blus van die brand of poging daartoe onderworpe aan 'n maksimum perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die Bylae vermeld word, wat ook al die hoogste is, ten opsigte van enige enkele Omskrewe Gebeurtenis.

#### 2. Puinverwydering

Die versekering ingevolge hierdie Afdeling sluit koste in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruim en verwydering van puin na skade aan die vervoermiddel of die eiendom daarop, onderworpe aan 'n maksimum perk van R10 000 (tien duisend rand) of die perk wat in die Bylae vermeld word, wat ookal die hoogste is, ten opsigte van enige enkele Omskrewe Gebeurtenis.

### SPESIFIEKE VOORWAARDES

#### 1. Goeie kondisie

Dit word gewaarborg dat die lewendehawe, stamboekdier(e) of wild in die Bylae beskryf in gesonde toestand en sonder besering of siekte by aanvang van hierdie versekering is.

#### 2. Tydperk van transito

Transito word geag 'n aanvang te neem met die laai van enige padvervoermiddel (insluitende die dra van goedere daarheen) en voort te duur met die vervoer na die ontvanger en tydelike berging gedurende die reis en te eindig met die aflewering insluitende die aflaaï van die eiendom by die bestemming.

#### 3. Weiering van ontvangs

Indien enige ontvanger weier om eiendom deur die Versekerde versend, te ontvang, word transito geag voort te duur en die versekering ten opsigte van sodanige eiendom bly van krag totdat die eiendom afgelewer is by die Versekerde se perseel;

Met dien verstande dat:

die Versekerde alle redelike stappe doen om te verseker dat die eiendom so gou redelikerwys moontlik aan hom/haar terugbesorg word.

#### 4. Ander vervoermiddels

Indien die vervoermiddel 'n gespesifiseerde voertuig of voertuie is, is die versekering kragtens hierdie Afdeling van toepassing ten opsigte van eiendom in of op enige voertuig wat tydelik gebruik word in plek daarvan terwyl 'n gespesifiseerde voertuig herstel of versien word;

Met dien verstande dat:

sodanige vervangende voertuig nie die eiendom van die Versekerde is nie nog deur hom/haar ingevolge 'n huurkontrak of huurkoopkontrak gehuur is tensy slegs gehuur vir sodanige tydperk as wat nodig is vir herstelling of versiening van die vervoermiddel.

#### 5. Onklaarraking van vervoermiddel

In geval van onklaarraking van die vervoermiddel gedurende transito of indien vir enige rede buite die Versekerde se beheer die eiendom aan gevaar blootgestel is, verhoed niks hierin vervat die gebruik van enige ander wyse van vervoer ten einde die transito uit te voer nie, en die versekering hierkragtens word nie daardeur benadeel nie.

## 6. Kennisgewing van eis

Nieteenstaande enigiets strydig vervat in Algemene Voorwaarde 7 sal:

- a. Die Versekerde die Maatskappy onmiddellik verwittig van enige siekte van of ongeluk opgedoen deur enige lewendehawe, stamboekdier of wild in die Bylae beskryf en op sy/haar eie koste onmiddellik voorsiening maak vir toereikende besoek en behandeling deur 'n veearts en wanneer dit vereis word 'n verslag van die betrokke veearts indien oor die toestand van die lewendehawe, stamboekdier of wild;
- b. Die Versekerde sal ten alle tye behoorlike voorsorgmaatreëls tref teen verlies of gevaar van verlies en sal alle redelike regulasies en aanwysings van die Maatskappy of van 'n veearts in die diens van die Maatskappy uitvoer;
- c. By die vrekte van enige lewendehawe, stamboekdier of wild beskryf in die Bylae sal die Versekerde die Maatskappy onmiddellik daarvan verwittig en die Maatskappy 'n geleentheid gee om die karkas te ondersoek deur nie daaraan te sny of daarmee weg te doen voor die verstryking van minstens 24 (vier en twintig) uur nadat sodanige kennisgewing deur die Maatskappy ontvang is nie;
- d. Die Versekerde sal op sy/haar eie koste binne 14 (veertien) dae nadat hy/sy versoek is om dit te doen aan die Maatskappy sodanige inligting verstrek gepaard met sodanige veeartssertifikate en bevredigende bewys van vrekte, identiteit en waarde van die lewendehawe, stamboekdier of wild as wat die Maatskappy mag vereis.

Die las om te bewys dat 'n versekerde stamboekdier, lewendehawe, wild of volstruise nie gevrek het aan 'n oorsaak wat in hierdie Afdeling uitgesonder word nie sal op die Versekerde rus. Indien die eis erken word sal die Versekerde op die voordeligste manier van die karkas ontslae raak en die bedrag wat daardeur ingewin word, sal aan die Maatskappy behoort.

## 7. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie vir verlies of skade wat direk of indirek veroorsaak is deur:

- a. Vernietiging ter uitvoering van die bepaling van enige statuut of enige bevel van 'n staatsdepartement of plaaslike owerheid;
- b. Ongeluk of siekte gely of opgedoen elders as in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Lesotho, Botswana, Swaziland, Zimbabwe, Malawi en Mosambiek;
- c. Ongeluk of siekte gely of opgedoen tydens transito per lug of ter see;
- d. Opsetlike slag of vernietiging van stamboekdiere, lewendehawe, wild en volstruise hetsy deur of ter uitvoering van 'n bevel van enige staatsgesag of openbare of plaaslike owerheid of persoon of liggaam wat jurisdiksie oor sulke aangeleenthede het of andersins;

Met dien verstande dat:

Die Maatskappy nie hierdie Uitsondering as 'n verweer sal opper nie indien:

- i. Die Maatskappy uitdruklik tot die vernietiging van die lewendehawe, stamboekdiere of wild toegestem het; of
- ii. Versekerde lewendehawe, stamboekdiere of wild 'n besering of in die geval van stamboekdiere alleen as gevolg van siekte opgedoen het en in 'n buitengewoon pynlike siektetoestand verkeer en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Maatskappy aangestel is sertifiseer dat dit ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die lewendehawe, stamboekdier of wild om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word; of
- iii. Versekerde lewendehawe, stamboekdier of wild se 'n besering of in die geval van stamboekdiere alleen as gevolg van siekte opgedoen het en 'n gekwalifiseerde veearts wat deur die Versekerde aangestel is eers 'n sertifikaat uitgereik het dat die lyding van sodanige stamboekdier, lewendehawe, wild of volstruise ongeneesbaar en so ondraaglik is dat dit gebiedend is dat die stamboekdier, lewendehawe, wild of volstruise om menslikheidsoorwegings sonder versuim geslag moet word sonder dat daar vir die aanstelling van 'n veearts deur die Maatskappy gewag kan word;

Met dien verstande dat:

in alle sodanige gevalle van i, ii of iii hierbo die Maatskappy die geleentheid gebied sal word om na sy keuse 'n nadoodse ondersoek deur sy veearts te laat uitvoer;

- e. Die vrekte wat direk of indirek veroorsaak is of die gevolg is, van:

- i. Enige chirurgiese operasie tensy uitgevoer deur 'n gekwalifiseerde veearts wat sertifiseer dat sodanige operasie noodsaaklik was as gevolg van 'n ongeluk of siektetoestand en uitgevoer is in 'n poging om die lewendehawe, stamboekdier of wild se lewe te behou;
  - ii. Enige geneeskundige behandeling behalwe deur 'n gekwalifiseerde veearts (of ervare personeel deur hom aangewys) en gesertifiseer deur 'n veearts as synde van voorkomende aard of genoodsaak weens 'n ongeluk of siektetoestand. Soos dit hierin voorkom sluit die woorde "geneeskundige behandeling" enige verdowingsmiddel, hormone, vitamieë, proteïene of ander bestanddeel in uitgesonder suiver voedsel of water;
- f. Gevolglike verlies wat op enige wyse hoegenaamd ontstaan;
  - g. Aanspreeklikheid teenoor derdepartye;
  - h. Diefstal;
  - i. Verlies of skade opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:
    - i. Die Versekerde terwyl die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien die Versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie;
    - ii. Enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie, maar dit is nie van toepassing nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieerd is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy/haar besigheid prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur;

Met dien verstande dat:

enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensiewette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in die gebiedsgrense van hierdie Afdeling verwys word, of, indien daar nie aan enige lisensiewet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders;

- j. Verlies of skade as gevolg van Kaping/Skaking of enige poging daartoe van die versekerde eiendom;
- k. Vertrapping of versmoring wat tot gevolg het vrekke of vernietiging van lewendehawe, stamboekdiere of wild terwyl in transito in of op enige vervoermiddel (ongegag die tipe dekking van transito).

## ENDOSSEMENTE VAN TOEPASSING INDIEN IN DIE BYLAE AS INGESLUIT VERMELD

### 1. Transito volle dekking

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van verlies van of skade wat voortspruit uit die vrekke van die versekerde eiendom in die Bylae beskryf die eiendom van die Versekerde terwyl dit in transito is of binne 14 (veertien) dae daarna as gevolg van 'n ongeluk of in die geval van stamboekdiere alleenlik as gevolg van siekte opgedoen tydens die transito in of op enige vervoermiddel te pad veroorsaak deur enige ongeval of teëspoed nie andersins uitgesluit nie;

Met dien verstande dat:

die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van alle verlies of skade wat voortspruit uit enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse voortspruitend uit of toeskryfbaar aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak sal nie die aanspreeklikheidsperk wat teenoor sodanige lewendehawe, stamboekdiere en wild in die Bylae vermeld, oorskry nie.

### 2. Kaping/skaking

Teen die betaling van 'n bykomende premie word Spesifieke Uitsondering (j) van hierdie Afdeling gekanselleer en dekking uitgebrei om verlies of skade aan eiendom soos vermeld in die Bylae as gevolg van kaping/skaking beperk tot die versekerde bedrag in die Bylae vermeld ten opsigte van enige enkele gebeurtenis in te sluit;

Met dien verstande dat:

Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld.

### 3. Oproer en staking

Teen die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middle van of as gevolg van:

- a. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- b. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word;

Hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- i. Verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- ii. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- iii. Verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- iv. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- v. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in Algemene Uitsondering 1(A)(ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## AFDELING 35: BESPROEINGSSTELSELS OP WIELE EN SPILPUNTE

### ONDERAFDELING A – OMVATTEND

#### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Verlies van of skade aan enige stelsel wat in die Bylae beskryf word en die toebehore en onderdele daarvan terwyl dit daaraan is. Die Maatskappy sal ook die redelike koste vir die beskerming en verwydering daarvan na die naaste herstellende betaal en die Versekerde mag opdrag gee dat herstelwerk tot hoogstens R15 000 (vyftien-duisend rand) bo en behalwe die bedrag van die Eerste Bedrag Betaalbaar waarvoor die Versekerde kragtens hierdie Onderafdeling aanspreeklik is, uit gevoer word sonder die Maatskappy se vooraf toestemming met dien verstande dat 'n uitvoerige raming eers verkry en onmiddellik aan die Maatskappy gestuur word.

#### SKADELOOSSTELLINGSGRONDSLAG

1. As die skade herstel kan word sal die Maatskappy die koste van herstelling tot 'n werkende toestand betaal met die gewone daaglikse loon tariewe in die distrik as grondslag en ook die normale vraggeld, herstelkoste en/of oprigtingskoste asook doeaneregte.
2. As die stelsel heeltemal vernietig is sal die skadeloosstellingsperk soos vermeld in die bylae teenoor elke stelsel die maksimum bedrag betaalbaar wees ten opsigte van verlies of skade.
3. Die Maatskappy het die keuse om enige beskadigde stelsel te laat herstel, vervang of vergoeding te betaal in kontant; Met dien verstande dat:
  - a. Die versekerde bedrag van elke gespesifiseerde stelsel soos vermeld in die Bylae te alle tye gelykstaande sal wees aan die stelsel se nuwe vervangingswaarde insluitende aftakeling, heroprigting en vervoer kostes;
  - b. As die skade beperk is tot 'n deel of dele van die stelsel is die Maatskappy nie aanspreeklik nie vir 'n groter bedrag as die waarde van sodanige deel of dele waarvoor voorsiening gemaak word en ingesluit is in die versekerde bedrag en ook die normale vraggeld, herstelkoste en/of oprigtingskoste asook doeaneregte;
  - c. Indien die versekerde bedrag tydens skade minder is as die nuwe vervangingswaarde word die Versekerde as sy eie versekeraar geag vir die verskil en moet hy dienooreenkomstig na verhouding 'n eweredige deel van die verlies of skade dra. Elke stelsel is afsonderlik onderhewig aan hierdie Voorwaarde;
  - d. Indien enige onderdeel, toebehore, of toerusting wat nodig is om skade aan die stelsel te herstel, nie as 'n standaard klaarvervaardigde artikel in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië en Botswana beskikbaar is nie, word die aanspreeklikheid van die Maatskappy nagekom deur die betaling van 'n bedrag gelyk aan die waarde van sodanige onderdeel, toebehore of toerusting ten tyde van die verlies of skade maar hoogstens die fabriek se jongste aangegewe prys in enige geval asook in-voerkoste vir sodanige onderdeel, toebehore of toerusting;
  - e. Indien die stelsel na die wete van die Maatskappy die onderwerp van 'n opskortende verkoop of soortgelyke ooreenkoms is, sodanige betaling gedoen sal word aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die Maatskappy ten opsigte van sodanige verlies of skade.

### UITBREIDINGS OP ONDERAFDELING – A

#### 1. Wrakverwydering

Die dekking verskaf ingevolge hierdie Afdeling word uitgebrei om koste en uitgawes in te sluit wat deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruiming en verwydering van puin en wrakstukke van enige versekerde stelsel na skade aan sodanige stelsel deur 'n Omskrewe Gebeurtenis met dien verstande dat benewens die skadeloosstellingsperk ingevolge Onderafdeling A van hierdie Afdeling, die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie Uitbreiding, hoogstens die bedrag van R15 000 (vyftien duisend rand) of die perk in die Bylae vermeld welke ook al die grootste is.

#### 2. Krediettekort

Indien enige algehele verlieskikking minder is as die bedrag wat aan die finansier verskuldig is ingevolge 'n huidige afbetalings- of bruikhuurooreenkoms, betaal die Maatskappy aan die Versekerde 'n verdere bedrag gelykstaande aan die tekort tot hoogstens die bedrag vermeld in die bylae ten opsigte van krediet te kort tot 'n maksimum van R50 000 (vyftig duisend rand), minus:

1. Enige agterstallige paaiement of huurgeld insluitende rente betaalbaar op sodanige agterstallige bedrae;
2. Alle premie terugbetalings vir kansellering van enige versekeringsdekking wat met die stelsel verband hou;

3. Einde van die finansieringstydperk bestaan het nie, bereken tot die maand waarin die eis geskik word;
4. Die Eerste Bedrag Betaalbaar ingevolge Onderafdeling A;

Met dien verstande dat:

- a. Die bedrae betaalbaar hoogstens die maksimum skadeloosstelling minus die Eerste Bedrag Betaalbaar ingevolge Onderafdeling A sal beloop;
- b. Die Uitbreiding nie van toepassing is nie op 'n ooreenkoms ingevolge waarvan die bedrag van enige enkele paaiement, buiten die finale reswaarde-bedrag na die aanvanklike paaiement, met meer as 10% (tien persent) van enige ander paaiement verskil nie;
- c. Indien sodanige tekort die resultaat is van 'n hervoorskot ingevolge 'n afbetalingsooreenkoms of herfinansiering ingevolge 'n bruikhuurooreenkoms, die versekering ingevolge hierdie Uitbreiding nietig verklaar word.

### 3. Skade aan buitebande

Die dekking onder hierdie Afdeling is uitgebrei om totale en onherstelbare verlies van die buitebande terwyl aan die stelsel in die Bylae van hierdie Afdeling gemeld, in te sluit as gevolg van skade veroorsaak deur onsigbare of versteekte voorwerpe terwyl op die land of enige ander oppervlak;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy se aanspreeklikheid sal beperk word tot 'n maksimum van R10 000 (tien duisend rand) per buiteband tensy die waarde per buiteband bo R10 000 (tien duisend Rand) in die Bylae vermeld word;
- b. Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld;
- c. Die Versekerde na skade, op eie koste, inspeksie sal laat uitvoer deur een of meer erkende versolers om vas te stel of 'n band herstel kan word en wat die persentasie slytasie is.

### SPESIFIEKE UITSONDERINGS OP ONDERAFDELING A

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om vir die volgende te betaal nie:

- a. Gevolglike verlies weens enige oorsaak hoegenaamd, waardevermindering hetsy dit ontstaan weens herstelwerk ná 'n Omskrewe Gebeurtenis of andersins, slytasie, meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering of brekasie;
- b. Skade aan buitebande deur lekkasies, snye of barste;
- c. Terughouding, konfiskering of rekwisisie deur enige doeane- of ander beamptes of owerhede;
- d. Enige verpligte eerste bedrag betaalbaar deur die Versekerde soos vermeld in die bylae.

### ONDERAFDELING B – BRAND

#### OMSKREWE GEBEURTENISSE

Verlies of skade aan die hele of 'n deel van die stelsel wat in die bylae beskryf word as gevolg van:

1. Brand;
2. Weerlig of donderslag;
3. Ontploffing;
4. Aardbewing:  
Skade wat deur 'n aardbewing veroorsaak word, maar met uitsluiting van skade aan die stelsel in die ondergrondse werkverrigtinge van enige myn.
5. Spesiale gevare:
  - a. Storm, wind, water, hael of sneeu met uitsluiting van skade aan die stelsel:
    - i. Wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;
    - ii. Wat veroorsaak word deur 'n vloedgolf wat ontstaan as gevolg van 'n aardbewing of vulkaniese uitbarsting;
  - b. Lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word;
  - c. Botsing deur diere, bome, antennes, satellietskottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietskottels, voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.



Spesiale gevare dek nie die volgende nie:

- a. Slytasie of geleidelike agteruitgang;
- b. Die Versekerde se versuim om alle redelike voorsorg te tref vir die instandhouding en veiligheid van die versekerde eiendom en om skade tot 'n minimum te beperk.

#### 6. Kwaadwillige beskadiging

Skade wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan:

1. Roerende eiendom wat:
  - a. Gesteel word;
  - b. Beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word;
2. Roerende of onroerende eiendom wat deur diene beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word in- of uitgebreek word terwyl daar gepoog word om in of uit te breek;
3. Onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
  - a. Die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
  - b. Die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die gemelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- b. Gevolglike of onregstreekse skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- d. Skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

### ONDERAFDELING C – AANSPREEKLIKHEID TEENoor DERDEPARTYE OMSKREWE GEBEURTENISSE

Enige ongeval veroorsaak deur of deur middel van of in verband met enige stelsel wat in die Bylae beskryf word of in verband met die laai en/of aflaaie van sodanige stelsel ten opsigte waarvan die Versekerde regtens aanspreeklik word om alle bedrae, insluitende die eiser se koste en uitgawes, te betaal ten opsigte van:

1. Dood of liggaamlike besering van enige persoon, maar met uitsluiting van dood of liggaamlike besering van enige persoon in die diens van die Versekerde wat ontstaan uit en in die loop van sodanige diens of iemand wat 'n lid van dieselfde huishouding as die Versekerde is;
2. Skade aan ander eiendom as die eiendom wat aan die Versekerde behoort of deur die Versekerde in trust gehou word of in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde is. Die Maatskappy sal ook, ingevolge en onderworpe aan die beperkings van en vir die doeleindes van hierdie Onderafdeling;
3. Alle koste en uitgawes betaal wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan word en is geregtig om na eie goeddunke te reël vir verteenwoordiging by enige doodsondersoek of ondersoek ten opsigte van enige dood wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling mag wees of vir die verdediging in enige landdroshof van enige strafregtelike vervolging ten opsigte van enige handeling wat enige gebeurtenis veroorsaak of daarmee verband hou, wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling mag wees of daarmee verband mag hou met dien verstande dat die Maatskappy se algehele aanspreeklikheid ingevolge beide hierdie Uitbreiding sowel as Onderafdeling B, hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in Onderafdeling B as van toepassing vermeld word;
4. Enige persoon skadeloos stel wat sodanige stelsel op bevel van die Versekerde of met die Versekerde se toestemming bedryf of beheer;

Met dien verstande dat:

- a. Sodanige persoon, asof hy/sy/hulle die Versekerde is, die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
- b. Sodanige persoon wat sodanige stelsel bedryf of beheer deur geen versekeraar motorversekering of die voortsetting daarvan geweier is nie;
- c. Die skadeloosstelling nie van toepassing is ten opsigte van eise wat deur enige lid van dieselfde huishouding as sodanige persoon ingestel word nie;
- d. Sodanige persoon nie ingevolge enige ander Polis op skadeloosstelling geregtig is nie behalwe ten opsigte van enige bedrag wat nie daarkragtens verhaalbaar is nie.

## SPESIFIEKE UITSONDERINGS OP ONDERAFDELING – C

Die Maatskappy is nie ingevolge hierdie Onderafdeling aanspreeklik ten opsigte van die volgende nie;

1. Soveel van enige skadevergoeding of eis as wat binne die bestek van enige Verpligte Motorvoertuigversekeringswetgewing val. Hierdie uitsondering geld nieteenstaande die feit dat geen versekering ingevolge sodanige wetgewing van krag is of aangegaan is nie;
2. Dood of liggaamlike besering van enige persoon wat in of op sodanige stelsel vervoer word of daarin, daarop, daarvan af of daaruit klim ten tyde van die plaasvind van die gebeurtenis waaruit enige eis ontstaan;
3. Aanspreeklikheid wat voortspruit uit die werkverrigting, demonstrasie of gebruik (vir ander doeleindes behalwe die instandhouding of herstel van 'n stelsel) van enige gereedskap of toerusting wat deel uitmaak van of vasgeheg is aan of gebruik word in verband met 'n stelsel of enigiets vervaardig deur of gehou in enige sodanige gereedskap of toerusting.

## SKADELOOSSTELLINGSPERK

Tensy anders in die bylae vermeld, beloop die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie Onderafdeling ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens R2 500 000 (twee miljoen vyfhonderd duisend rand).

## OMSKRYWINGS

### 1. Voorval

Die woord voorval beteken enige voorval of reeks voorvalle wat ontstaan uit een oorsaak in verband met enige enkele stelsel ten opsigte waarvan skadeloosstelling deur hierdie versekering verleen word.

### 2. Stelsel

Die woord stelsel beteken;

1. Besproeiingstelsels op wiele (met enige vorm van aandrywing); en
2. Spilpunte; insluitend
3. Toebehore en onderdele daarvan terwyl dit daarop of daaraan soos verskaf deur die vervaardiger as standaard toebehore en onderdele bestaande uit die middelpunt insluitende die kontrolekas, elke toring met hulle toebehore en onderdele (elektriese kables, sproeierkoppe, elektriese motors & ratkaste asook die mikron skakelaars) plus die oorhang. Uitgesonderd ondergrondse pypleidinge, elektriese kables, rekenaar- en dryf stelsels, pompe of soortgelyke toerusting in verband daarmee onder die grond of bogronds.

Alle bykomende elektriese kables vanaf die kontrolekas na die ESKOM kragvoorsiening sowel as die elektriese motor en waterpomp plus die ondergrondse pyplyn vanaf die watervoorsiening na die stelsel moet afsonderlik gespesifiseer word met hul individuele versekerde waardes.

## UITBREIDINGS OP ONDERAFDELINGS A & B

### 1. Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie Afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is tot 'n maksimum van R10 000 (tien duisend rand).

### 2. Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Teen die betaling van 'n bykomende premie en onderworpe aan die bepalinge, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. Burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. Die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onder-drukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- a. Verlies of skade wat binne die Republiek van Suid- Afrika en Namibië plaasvind;
- b. Gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- c. Verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamhede;
- d. Verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- e. Verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

## SPESIFIEKE VOORWAARDES VAN TOEPASSING OP DIE AFDELING IN GEHEEL

### 1. Beskrywing van gebruik

Stelsels gebruik deur die Versekerde uitsluitlik vir boerderydoeleindes vir eie gebruik alleen. Die skadeloosstelling van die Versekerde ten opsigte van enige stelsel is van toepassing terwyl sodanige versekerde stelsel onder die beheer of toesig van 'n lid van die motorhandel vir doeleindes van opknapping, versiening of herstelwerk is met uitsluiting van verhuring.

### 2. Onderhoud van stelsel

Die Versekerde en/of enigeen wat namens die Versekerde optree en/of enige ander persoon wat die stelsel met die algemene wete en toestemming van die Versekerde bedryf en/of beheer moet alle redelike stappe doen om enige stelsel wat in die Bylae omskryf word, te beveilig teen verlies of skade en dit in 'n doeltreffende toestand te hou asook toesien dat gereelde onderhoudsinspeksies op sodanige versekerde stelsels uitgevoer word om die doeltreffende werking daarvan te verseker;

Met dien verstande dat:

- a. Die Maatskappy te alle tye vrye en volkome toegang het om sodanige stelsel te ondersoek. In die geval van enige ongeval of onklaarraking moet sodanige stelsel nie sonder toesig gelaat word sonder dat behoorlike voorsorgmaatreëls getref word om verdere skade of verlies te voorkom nie en indien sodanige stelsel in hergebruik geneem word voordat die nodige herstelwerk gedoen is, is enige toename van die skade of verdere skade aan sodanige stelsel geheel en al die Versekerde se eie risiko;
- b. Die fabrikaat moet in alle gevalle aan die Maatskappy by aanvang van dekking voorsien word.

### 3. Afstanddoening van subrogasie regte

Die Maatskappy doen vir die doel van hierdie Afdeling afstand van alle subrogasie- of gedingvoeringsregte wat hulle mag hê of wat hulle mag verkry teen enige ander persoon waarop die skadeloosstelling hierkragtens van toepassing is en elke sodanige persoon moet die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe wees in soverre dit van toepassing mag wees.

### 4. Kruis aanspreeklikheid

Waar meer as een Versekerde in die Bylae vermeld word, stel die Maatskappy elke Versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige Versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike Polisse aan elk uitgereik is met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy hoogstens die skadeloosstellingsperk wat in die Bylae vermeld word, beloop.

### 5. Premie aanpassing

Indien 'n stelsel wat hierdeur verseker is van die hand gesit word en 'n ander stelsel in die plek daarvan in die Afdeling opgeneem sal geen aanpassing van premie gemaak word nie;

Met dien verstande dat:

indien die versekerde waardes en uitbreidings van toepassing op die betrokke stelsel nie verskil nie.

Indien versekerde waardes met die vervanging sou verhoog of verlaag en uitbreidings bygevoeg of weggelaat word, sal die premie dienooreenkomstig aangepas word.

#### **6. Oorlog**

Ten opsigte van Onderafdeling C word Algemene Uitsondering 1 (Oorlog, oproer, terrorisme) geskrap en deur die volgende vervang:

“Hierdie Afdeling dek nie oorlog, inval, optrede deur 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie”.



Vantage Point Underwriting Managers is an authorised Financial Services Provider

Company Reg. No. 2016/456146/07

FSP. No. 49348

Tel: (012) 941 2038 | Email: [info@vantageunderwriting.co.za](mailto:info@vantageunderwriting.co.za)

1020 Pretorius Avenue South, Lyttelton Manor, Centurion, 0157

[www.vantageunderwriting.co.za](http://www.vantageunderwriting.co.za)

**RENASA**  
INSURANCE COMPANY LIMITED

Underwritten by the Renasa Insurance Company Limited (FSP No. 15491),  
a Licensed Non-life Insurer and an authorised Financial Services Provider.